

ภาษาไทย ม. ๕ เล่ม ๑

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕

ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑

- ออกแบบการเรียนรู้โดยใช้มาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดช่วงชั้นเป็นเป้าหมาย
- ออกแบบการจัดการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง
- ใช้แนวคิด *Backward Design* ผสมผสานกับแนวคิดทฤษฎีการเรียนรู้ต่าง ๆ อย่างหลากหลาย
- ออกแบบการเรียนรู้เพื่อพัฒนาสมรรถนะสำคัญของผู้เรียนในการสื่อสาร การคิด การแก้ปัญหา การใช้ทักษะชีวิต และการใช้เทคโนโลยี
- แบ่งแผนการจัดการเรียนรู้เป็นรายชั่วโมง สะดวกในการใช้
- มีองค์ประกอบครบถ้วนตามแนวทางการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ของสถานศึกษา
- นำไปพัฒนาเป็นผลงานทางวิชาการเพื่อเลื่อนวิทยฐานะได้

ผลิตและจัดจำหน่ายโดย บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด

วัฒนาพานิช สารานุกรม

๒๕๖-๒๕๖๐ ถนนบำรุงเมือง แขวงสำราญราษฎร์ เขตพระนคร กรุงเทพฯ ๑๐๒๐๐

โทร. ๐๒ ๒๒๒๒ ๙๓๙๙ • ๐๒ ๒๒๒๒ ๔๓๙๑-๒ FAX ๐๒ ๒๒๒๔ ๖๔๕๖ • ๐๒ ๒๒๒๔ ๖๔๕๗

email: info@wpp.co.th

คู่มือครู แผนการจัดการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

ภาษาไทย ม. ๕ เล่ม ๑

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕

ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑

สงวนลิขสิทธิ์ตามกฎหมาย

ห้ามละเมิด ทำซ้ำ คัดแปลง เผยแพร่

ส่วนหนึ่งส่วนใด เว้นแต่จะได้รับอนุญาต

คณะผู้เขียน

สุระ คามาพงษ์ กศ.บ., กศ.ม.

ทัศนีย์ ล้วนสละ ศศ.บ.

สรวงสมร ใจเที่ยง ศศ.บ. (เกษรดินิยม)

คณะบรรณาธิการ

สุมาลี มีปลอด ศศ.บ. (เกษรดินิยม)

ปัทมา จันทร์จำ ศศ.บ.

ISBN 978-974-18-6209-2

พิมพ์ที่ บริษัท โรงพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด นายเร็กซ์ จงพิพัฒน์สุข กรรมการผู้จัดการ

สื่อการเรียนรู้ ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑-๖ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑

• หนังสือเรียน (สธ. อนุญาต) • แบบฝึกทักษะ • ฉบับสมบูรณ์แบบ • แผนฯ 1 (CD)

ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น

- หนังสือเรียน • แบบฝึกทักษะ • ฉบับสมบูรณ์แบบ • แผนฯ 1 (CD) ภาษาไทย ม. ๑ เล่ม ๑-๒เสนีย์ วิลาวรรณ และคณะ
- หนังสือเรียน • แบบฝึกทักษะ • ฉบับสมบูรณ์แบบ • แผนฯ 1 (CD) ภาษาไทย ม. ๒ เล่ม ๑-๒เสนีย์ วิลาวรรณ และคณะ
- หนังสือเรียน • แบบฝึกทักษะ • ฉบับสมบูรณ์แบบ • แผนฯ 1 (CD) ภาษาไทย ม. ๓ เล่ม ๑-๒เสนีย์ วิลาวรรณ และคณะ
- หนังสือเรียน • แบบฝึกทักษะ • ฉบับสมบูรณ์แบบ • แผนฯ 1 (CD) หลักการใช้ภาษาไทย ม. ๑เสนีย์ วิลาวรรณ และคณะ
- หนังสือเรียน • แบบฝึกทักษะ • ฉบับสมบูรณ์แบบ • แผนฯ 1 (CD) หลักการใช้ภาษาไทย ม. ๒เสนีย์ วิลาวรรณ และคณะ
- หนังสือเรียน • แบบฝึกทักษะ • ฉบับสมบูรณ์แบบ • แผนฯ 1 (CD) หลักการใช้ภาษาไทย ม. ๓เสนีย์ วิลาวรรณ และคณะ

ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

- หนังสือเรียน • แบบฝึกทักษะ • ฉบับสมบูรณ์แบบ • แผนฯ 1 (CD) ภาษาไทย ม. ๔ เล่ม ๑-๒เสนีย์ วิลาวรรณ และคณะ
- หนังสือเรียน • แบบฝึกทักษะ • ฉบับสมบูรณ์แบบ • แผนฯ 1 (CD) ภาษาไทย ม. ๕ เล่ม ๑-๒เสนีย์ วิลาวรรณ และคณะ
- หนังสือเรียน • แบบฝึกทักษะ • ฉบับสมบูรณ์แบบ • แผนฯ 1 (CD) ภาษาไทย ม. ๖ เล่ม ๑-๒เสนีย์ วิลาวรรณ และคณะ
- หนังสือเรียน • แบบฝึกทักษะ • ฉบับสมบูรณ์แบบ • แผนฯ 1 (CD) ประวัติวรรณคดีไทย ๑ สมัยสุโขทัยและอยุธยา.....เสนีย์ วิลาวรรณ และคณะ
- หนังสือเรียน • แบบฝึกทักษะ • ฉบับสมบูรณ์แบบ • แผนฯ 1 (CD) ประวัติวรรณคดีไทย ๒ สมัยธนบุรีและรัตนโกสินทร์ตอนต้น...เสนีย์ วิลาวรรณ และคณะ
- หนังสือเรียน • แบบฝึกทักษะ • ฉบับสมบูรณ์แบบ • แผนฯ 1 (CD) ประวัติวรรณคดีไทย ๓ สมัยรัตนโกสินทร์ตอนกลาง-ปัจจุบัน...เสนีย์ วิลาวรรณ และคณะ
- หนังสือเรียน • แบบฝึกทักษะ • ฉบับสมบูรณ์แบบ • แผนฯ 1 (CD) การเขียน ๑เสนีย์ วิลาวรรณ และคณะ
- หนังสือเรียน • แบบฝึกทักษะ • ฉบับสมบูรณ์แบบ • แผนฯ 1 (CD) การเขียน ๒เสนีย์ วิลาวรรณ และคณะ
- หนังสือเรียน • แบบฝึกทักษะ • ฉบับสมบูรณ์แบบ • แผนฯ 1 (CD) หลักการใช้ภาษาไทย ม. ๔-๖.....เสนีย์ วิลาวรรณ และคณะ

คำนำ

คู่มือครู แผนการจัดการเรียนรู้ ภาษาไทย ม. ๕ เล่ม ๑ เล่มนี้เป็นสื่อการเรียนรู้ที่จัดทำขึ้นเพื่อใช้เป็นแนวทางในการจัดการเรียนรู้ โดยยึดหลักการออกแบบการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิด **Backward Design** ที่เน้นให้ผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง (Child-Centered) ตามหลักการเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ให้นักเรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมและกระบวนการเรียนรู้ สามารถสร้างองค์ความรู้ได้ด้วยตนเองทั้งเป็นรายบุคคลและรายกลุ่ม บทบาทของครูมีหน้าที่เฝ้าอำนวยความสะดวกให้นักเรียนประสบผลสำเร็จ โดยสร้างสถานการณ์การเรียนรู้ทั้งในห้องเรียนและนอกห้องเรียน ทำให้นักเรียนสามารถเชื่อมโยงความรู้ในกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น ๆ ได้ในเชิงบูรณาการด้วยวิธีการที่หลากหลาย เน้นกระบวนการคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ และสรุปความรู้ด้วยตนเอง ทำให้นักเรียนได้รับการพัฒนาทั้งด้านความรู้ ด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่ดี และด้านทักษะและกระบวนการ นำไปสู่การอยู่ร่วมกันในสังคมอย่างสันติสุข

การจัดทำคู่มือครู แผนการจัดการเรียนรู้ ภาษาไทย เล่มนี้ได้จัดทำตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ ซึ่งครอบคลุมทุกสาระการเรียนรู้ ภายในเล่มได้นำเสนอแผนการจัดการเรียนรู้เป็นรายชั่วโมงตามหน่วยการเรียนรู้ เพื่อให้ครูนำไปใช้ในการจัดการเรียนรู้ได้สะดวกยิ่งขึ้น นอกจากนี้แต่ละหน่วยการเรียนรู้ยังมีการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ทั้ง ๓ ด้าน ได้แก่ ด้านความรู้ ด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม และด้านทักษะและกระบวนการ ทำให้ทราบผลการเรียนรู้แต่ละหน่วยการเรียนรู้ของนักเรียนได้ทันที

คู่มือครู แผนการจัดการเรียนรู้ ภาษาไทย ม. ๕ เล่ม ๑ เล่มนี้นำเสนอเนื้อหาแบ่งเป็น ๑ ตอน คือ

ตอนที่ ๑ คำชี้แจงการจัดแผนการจัดการเรียนรู้ ประกอบด้วยแนวทางการใช้แผนการจัดการเรียนรู้ สัญลักษณ์ลักษณะกิจกรรมการเรียนรู้ การออกแบบการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิด Backward Design (BwD) เทคนิคและวิธีการจัดการเรียนรู้-การวัดและประเมินผล ตารางวิเคราะห์สาระ มาตรฐานการเรียนรู้ และตัวชี้วัดช่วงชั้นกับหน่วยการเรียนรู้ และโครงสร้างการแบ่งเวลารายชั่วโมงในการจัดการเรียนรู้

ตอนที่ ๒ แผนการจัดการเรียนรู้ ได้เสนอแนะแนวทางการจัดการเรียนรู้แต่ละหน่วยการเรียนรู้ในหนังสือเรียน แบ่งเป็นแผนย่อยรายชั่วโมง ซึ่งแผนการจัดการเรียนรู้แต่ละแผนมีองค์ประกอบครบถ้วนตามแนวทางการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ของสถานศึกษา

ตอนที่ ๓ เอกสาร/ความรู้เสริมสำหรับครู ประกอบด้วยแบบทดสอบต่าง ๆ และความรู้เสริมสำหรับครู ซึ่งบันทึกลงในแผ่นซีดี (CD) เพื่ออำนวยความสะดวกให้ครูใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

คู่มือครู แผนการจัดการเรียนรู้ ภาษาไทย ม. ๕ เล่ม ๑ เล่มนี้ได้ออกแบบการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิคและวิธีการสอนอย่างหลากหลาย หวังว่าจะเป็นประโยชน์ต่อการนำไปประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนรู้ให้เหมาะสมกับสภาพแวดล้อมของนักเรียนต่อไป

คณะผู้จัดทำ

ตอนที่ ๑ คำชี้แจงการจัดแผนการจัดการเรียนรู้	๑
๑. แนวทางการใช้แผนการจัดการเรียนรู้.....	๒
๒. สัญลักษณ์ลักษณะกิจกรรมการเรียนรู้	๔
๓. การออกแบบการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิด Backward Design (BwD)	๖
๔. เทคนิคและวิธีการจัดการเรียนรู้-การวัดและประเมินผล	๑๘
๕. ตารางวิเคราะห์สาระ มาตรฐานการเรียนรู้ และตัวชี้วัดช่วงชั้นกับหน่วยการเรียนรู้	๒๑
๖. โครงสร้างการแบ่งเวลารายชั่วโมงในการจัดการเรียนรู้	๒๒
ตอนที่ ๒ แผนการจัดการเรียนรู้.....	๒๓
แผนปฐมนิเทศและข้อตกลงในการเรียน.....	๒๔
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ การเลือกใช้คำและกลุ่มคำในการสื่อสาร.....	๒๘
★ ผังมโนทัศน์เป้าหมายการเรียนรู้และขอบข่ายภาระงาน	๒๘
★ ผังการออกแบบการจัดการเรียนรู้	๒๙
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ ความหมายของคำ การใช้คำ และการเพิ่มคำ.....	๓๒
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ การใช้ภาษาพูดและภาษาเขียนในการสื่อสาร	
และการใช้สำนวน.....	๓๖
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ การวิเคราะห์และสังเคราะห์ประโยค.....	๔๒
★ ผังมโนทัศน์เป้าหมายการเรียนรู้และขอบข่ายภาระงาน	๔๒
★ ผังการออกแบบการจัดการเรียนรู้	๔๓
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ องค์ประกอบของประโยคและการแบ่งชนิดของประโยค	
ตามเจตนาของผู้สื่อสาร.....	๔๖
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔ ประโยครวม (อนุกรรณประโยค).....	๕๑
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕ ประโยคซ้อน (สังกรประโยค).....	๕๕
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๖ ความสัมพันธ์ระหว่างส่วนประกอบกับความหมาย	
ของประโยค.....	๕๙
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ อิทธิพลของภาษาถิ่นและภาษาต่างประเทศในภาษาไทย.....	๖๔
★ ผังมโนทัศน์เป้าหมายการเรียนรู้และขอบข่ายภาระงาน	๖๔
★ ผังการออกแบบการจัดการเรียนรู้	๖๕
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ อิทธิพลของภาษาถิ่นในภาษาไทย.....	๖๗
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔ อิทธิพลของภาษาต่างประเทศในภาษาไทย.....	๗๑

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ การใช้คำราชาศัพท์.....๗๕

- ★ ผังมโนทัศน์เป้าหมายการเรียนรู้และขอบข่ายภาระงาน๗๕
- ★ ผังการออกแบบการจัดการเรียนรู้๗๖
- แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕ คำราชาศัพท์ที่ใช้เฉพาะพระราช.....๗๘
- แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๐ คำราชาศัพท์ที่ใช้สำหรับพระสงฆ์
และคำราชาศัพท์ที่ใช้สำหรับบุคคลทั่วไป.....๘๓

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๕ การพัฒนาทักษะการฟังและการดู.....๘๗

- ★ ผังมโนทัศน์เป้าหมายการเรียนรู้และขอบข่ายภาระงาน๘๗
- ★ ผังการออกแบบการจัดการเรียนรู้๘๘
- แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๑ หลักการฟังและการดูอย่างวิเคราะห์วิจารณ์.....๙๑
- แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๒ การแสดงความคิดเห็น วิเคราะห์วิจารณ์
จากการฟังและการดู.....๙๕
- แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๓ การฟังและการดูอย่างมีวิจารณญาณ
และมารยาทในการฟังและการดู.....๑๐๐

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๖ การพูดให้สัมฤทธิ์ผล.....๑๐๔

- ★ ผังมโนทัศน์เป้าหมายการเรียนรู้และขอบข่ายภาระงาน๑๐๔
- ★ ผังการออกแบบการจัดการเรียนรู้๑๐๕
- แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๔ หลักเกณฑ์การพูดและการใช้ภาษาในการพูด.....๑๐๘
- แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๕ การพูดต่อหน้าประชุมชน.....๑๑๒
- แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๖ การพูดแสดงทรรศนะและการพูดจรรโลงใจ.....๑๑๖
- แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๗ การพูดทางวิชาการ.....๑๒๐
- แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๘ การเป็นพิธีกรและมารยาทในการพูด.....๑๒๔

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๗ การพัฒนาทักษะการอ่าน.....๑๒๘

- ★ ผังมโนทัศน์เป้าหมายการเรียนรู้และขอบข่ายภาระงาน๑๒๘
- ★ ผังการออกแบบการจัดการเรียนรู้๑๒๙
- แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๙ การพัฒนาการอ่านและการพัฒนาการอ่าน
โดยใช้แหล่งเรียนรู้.....๑๓๓
- แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒๐ การอ่านอย่างมีวิจารณญาณ.....๑๓๘
- แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒๑ การอ่านแสดงความคิดเห็นและประเมินค่า.....๑๔๓
- แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒๒ มารยาทในการอ่าน
และการเลือกอ่านหนังสือและสื่ออิเล็กทรอนิกส์.....๑๔๘

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๘ การพัฒนาทักษะการเขียน.....๑๕๒

★ ผังมโนทัศน์เป้าหมายการเรียนรู้และขอบข่ายภาระงาน	๑๕๒
★ ผังการออกแบบการจัดการเรียนรู้	๑๕๓
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒๓ หลักทั่วไปเกี่ยวกับการเขียน.....	๑๕๖
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒๔ การเขียนจดหมายกิจธุระ.....	๑๖๑
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒๕ การเขียนประกาศและการกรอกแบบฟอร์ม.....	๑๖๕
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒๖ การจกรายงานการประชุม.....	๑๖๙
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒๗ การเขียนบทความ.....	๑๗๓
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒๘ การเขียนเรียงความเกี่ยวกับโลกสาธาณะ.....	๑๗๗
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒๙ การเขียนบรรยายและพรรณนา.....	๑๘๑
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓๐ การแต่งกาพย์และร่าย.....	๑๘๕
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓๑ การประเมินค่างานเขียน.....	๑๙๐

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๙ ภูมิปัญญาทางภาษา.....๑๙๕

★ ผังมโนทัศน์เป้าหมายการเรียนรู้และขอบข่ายภาระงาน	๑๙๕
★ ผังการออกแบบการจัดการเรียนรู้	๑๙๖
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓๒ วัฒนธรรมกับภาษา.....	๑๙๙

ตอนที่ ๓ เอกสาร/ความรู้เสริมสำหรับครู๒๐๔

ตอนที่ ๓.๑ มาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัดช่วงชั้น และสาระการเรียนรู้แกนกลาง.....	๒๐๕
ตอนที่ ๓.๒ กระบวนการจัดการเรียนรู้ โครงการ และแฟ้มสะสมผลงาน.....	๒๑๐
ตอนที่ ๓.๓ ผังการออกแบบการจัดการเรียนรู้และรูปแบบแผนการจัดการเรียนรู้	
ราชวัโมง	๒๑๙
ตอนที่ ๓.๔ แบบทดสอบก่อนและหลังเรียนประจำหน่วยการเรียนรู้.....	๒๒๑
ตอนที่ ๓.๕ แบบทดสอบกลางภาคเรียน	๒๔๑
ตอนที่ ๓.๖ ใบความรู้ ใบงาน แบบบันทึก และแบบประเมิน	๒๕๕

ตอนที่ ๑

คำชี้แจงการจัดแผนการจัดการเรียนรู้

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

๑. แนวทางการใช้แผนการจัดการเรียนรู้

คู่มือครู แผนการจัดการเรียนรู้ ภาษาไทย เล่มนี้จัดทำขึ้นเพื่อเป็นแนวทางให้ครูใช้ประกอบการจัดการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕ ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ ซึ่งการแบ่งหน่วยการเรียนรู้สำหรับจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้รายชั่วโมงในคู่มือครู แผนการจัดการเรียนรู้เล่มนี้แบ่งเนื้อหาออกเป็น ๕ หน่วย สามารถใช้ควบคู่กับหนังสือเรียน รายวิชาพื้นฐาน ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕ เล่ม ๑ ประกอบด้วย หน่วยการเรียนรู้ ดังนี้

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ การเลือกใช้คำและกลุ่มคำในการสื่อสาร

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ การวิเคราะห์และสังเคราะห์ประโยค

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ อิทธิพลของภาษาถิ่นและภาษาต่างประเทศในภาษาไทย

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ การใช้คำราชาศัพท์

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๕ การพัฒนาทักษะการฟังและการดู

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๖ การพูดให้สัมฤทธิ์ผล

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๗ การพัฒนาทักษะการอ่าน

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๘ การพัฒนาทักษะการเขียน

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๙ ภูมิปัญญาทางภาษา

คู่มือครู แผนการจัดการเรียนรู้เล่มนี้ได้นำเสนอรายละเอียดไว้ครบถ้วนตามแนวทางการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน นอกจากนี้ยังได้ออกแบบกิจกรรมการเรียนการสอนให้นักเรียน ได้พัฒนา องค์ความรู้ สมรรถนะสำคัญ และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ไว้อย่างครบถ้วนตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ ครูควรศึกษาคู่มือครู แผนการจัดการเรียนรู้เล่มนี้ให้ละเอียด เพื่อปรับใช้ให้สอดคล้องกับ สภาพแวดล้อม สถานการณ์ และสภาพของนักเรียน

ในแต่ละหน่วยการเรียนรู้จะแบ่งแผนการจัดการเรียนรู้ออกเป็นรายชั่วโมง ซึ่งมีจำนวนมากน้อยไม่เท่ากัน ขึ้นอยู่กับ ความยาวของเนื้อหาสาระ และในแต่ละหน่วยการเรียนรู้มีองค์ประกอบดังนี้

๑. ฟังโน้ตค้นเป้าหมายการเรียนรู้และขอบข่ายภาระงาน แสดงขอบข่ายเนื้อหาการจัดการเรียนรู้ที่ครอบคลุมความรู้ คุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม ทักษะและกระบวนการ และภาระงาน/ชิ้นงาน

๒. กรอบแนวคิดการออกแบบการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิด Backward Design (Backward Design Template)

เป็นกรอบแนวคิดในการจัดการเรียนรู้ของแต่ละหน่วยการเรียนรู้ แบ่งเป็น ๓ ขั้น ได้แก่

ขั้นที่ ๑ ผลลัพธ์ปลายทางที่ต้องการให้เกิดขึ้นกับนักเรียน

ขั้นที่ ๒ ภาระงานและการประเมินผลการเรียนรู้ซึ่งเป็นหลักฐานที่แสดงว่านักเรียนมีผลการเรียนรู้ตามที่กำหนดไว้อย่างแท้จริง

ขั้นที่ ๓ แผนการจัดการเรียนรู้จะระบุว่าในหน่วยการเรียนรู้นี้แบ่งเป็นแผนการจัดการเรียนรู้กี่แผน และแต่ละแผนใช้เวลาในการจัดกิจกรรมกี่ชั่วโมง

๓. แผนการจัดการเรียนรู้รายชั่วโมง เป็นแผนการจัดการเรียนรู้ตามกรอบแนวคิดการออกแบบการจัดการเรียนรู้ตาม แนวความคิด Backward Design ประกอบด้วย

๓.๑ ชื่อแผนการจัดการเรียนรู้ ประกอบด้วยลำดับที่ของแผน ชื่อแผน และเวลาเรียน เช่น แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ ความหมายของคำ การใช้คำ และการเพิ่มคำ เวลา ๑ ชั่วโมง

๓.๒ สารสำคัญ เป็นความคิดรวบยอดของเนื้อหาที่นำมาจัดการเรียนรู้ในแต่ละแผนการจัดการเรียนรู้

๓.๓ ตัวชี้วัดช่วงชั้น เป็นตัวชี้วัดที่ใช้ตรวจสอบนักเรียนหลังจากเรียนจบเนื้อหาที่นำเสนอในแต่ละแผนการจัดการเรียนรู้นั้น ๆ ซึ่งสอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้ของหลักสูตร

๓.๔ จุดประสงค์การเรียนรู้ เป็นส่วนที่บอกจุดมุ่งหมายที่ต้องการให้เกิดขึ้นแก่นักเรียนภายหลังจากเรียนจบในแต่ละแผน ทั้งในด้านความรู้ (K) ด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม (A) และด้านทักษะและกระบวนการ (P) ซึ่งสอดคล้องสัมพันธ์กับตัวชี้วัดช่วงชั้นและเนื้อหาในแผนการจัดการเรียนรู้นั้น ๆ

๓.๕ การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ เป็นการตรวจสอบผลการจัดการเรียนรู้ว่าหลังจากจัดการเรียนรู้ในแต่ละแผนการจัดการเรียนรู้แล้ว นักเรียนมีพัฒนาการ มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตามเป้าหมายที่คาดหวังไว้หรือไม่ และมีสิ่งที่จะต้องได้รับการพัฒนาปรับปรุงส่งเสริมในด้านใดบ้าง ดังนั้น ในแต่ละแผนการจัดการเรียนรู้จึงได้ออกแบบวิธีการและเครื่องมือในการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ด้านต่าง ๆ ของนักเรียนไว้อย่างหลากหลาย เช่น การทำแบบทดสอบ การตอบคำถามสั้น ๆ การตรวจผลงาน การประเมินพฤติกรรมทั้งที่เป็นรายบุคคลและเป็นกลุ่ม โดยเน้นการปฏิบัติให้สอดคล้องและเหมาะสมกับตัวชี้วัดและมาตรฐานการเรียนรู้

วิธีการและเครื่องมือในการวัดและประเมินผลการเรียนรู้เหล่านี้ครูสามารถนำไปใช้ประเมินนักเรียนได้ทั้งในระหว่างการจัดการเรียนรู้และการทำกิจกรรมต่าง ๆ ตลอดจนการนำความรู้ไปใช้ในชีวิตประจำวัน

๓.๖ สารการเรียนรู้ เป็นหัวข้อย่อยที่นำมาจัดการเรียนรู้ในแต่ละแผนการจัดการเรียนรู้ ซึ่งสอดคล้องกับสาระการเรียนรู้แกนกลาง

๓.๗ แนวทางบูรณาการ เป็นการเสนอแนะแนวทางการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในเรื่องที่เรียนรู้ของแต่ละแผนให้เชื่อมโยงสัมพันธ์กับสาระการเรียนรู้อื่น ๆ ได้แก่ วิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ภาษาต่างประเทศ ศิลปะ สุขศึกษาและพลศึกษา การงานอาชีพและเทคโนโลยี เพื่อให้การเรียนรู้สอดคล้องและครอบคลุมสถานการณ์จริง

๓.๘ กระบวนการจัดการเรียนรู้ เป็นการเสนอแนวทางการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เนื้อหาในแต่ละเรื่อง โดยใช้แนวคิดและทฤษฎีการเรียนรู้ต่าง ๆ ตามความเหมาะสม ทั้งนี้เพื่อให้ครูนำไปใช้ประโยชน์ในการวางแผนการจัดการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งกระบวนการจัดการเรียนรู้ประกอบด้วย ๕ ขั้นตอน ได้แก่

ขั้นที่ ๑ นำเข้าสู่บทเรียน

ขั้นที่ ๒ กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นที่ ๓ ฝึกฝนผู้เรียน

ขั้นที่ ๔ นำไปใช้

ขั้นที่ ๕ สรุป

๓.๙ กิจกรรมเสนอแนะ เป็นกิจกรรมเสนอแนะสำหรับให้นักเรียนได้พัฒนาเพิ่มเติมในด้านต่าง ๆ นอกเหนือจากที่ได้จัดการเรียนรู้อยู่แล้วในช่วงเรียน กิจกรรมเสนอแนะมี ๒ ลักษณะ คือ กิจกรรมสำหรับผู้ที่มีความสามารถพิเศษและต้องการศึกษาค้นคว้าในเนื้อหานั้น ๆ ให้ลึกซึ้งกว้างขวางยิ่งขึ้น และกิจกรรมสำหรับการเรียนรู้ให้ครบตามเป้าหมาย ซึ่งมีลักษณะเป็นการซ่อมเสริม

๓.๑๐ สื่อ/แหล่งการเรียนรู้ เป็นรายชื่อสื่อการเรียนรู้ทุกประเภทที่ใช้ในการจัดการเรียนรู้ ซึ่งมีทั้งสื่อธรรมชาติ สื่อสิ่งพิมพ์ สื่อเทคโนโลยี และสื่อบุคคล เช่น หนังสือ เอกสารความรู้ รูปภาพ เครื่องข่ายอินเทอร์เน็ต วิทยุทัศน์ ปรากฏการณ์ธรรมชาติ

๓.๑๑ บันทึกหลังการจัดการเรียนรู้ เป็นส่วนที่ให้ครูบันทึกผลการจัดการเรียนรู้ว่าประสบความสำเร็จหรือไม่ มีปัญหาหรืออุปสรรคอะไรเกิดขึ้นบ้าง ได้แก่ ปัญหาและอุปสรรคนั้นอย่างไร สิ่งที่ไม่ได้ปฏิบัติตามแผนมีอะไรบ้าง และข้อเสนอแนะสำหรับการปรับปรุงแผนการจัดการเรียนรู้ครั้งต่อไป

นอกจากนี้ยังอำนวยความสะดวกให้ครู โดยจัดทำแบบทดสอบต่าง ๆ และความรู้เสริมสำหรับครูบันทึกลงใน แผ่นซีดี (CD) ประกอบด้วย

๑) มาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัดช่วงชั้น และสาระการเรียนรู้แกนกลาง กลุ่มสาระการเรียนรู้ ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๔-๖

๒) กระบวนการจัดการเรียนรู้ที่ใช้ในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

๓) โครงการงาน (Project Work)

๔) แฟ้มสะสมผลงาน (Portfolio)

๕) ผังการออกแบบการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิด Backward Design

๖) รูปแบบแผนการจัดการเรียนรู้รายชั่วโมงที่ออกแบบการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิด Backward Design

๗) แบบทดสอบก่อนและหลังเรียน

๘) แบบทดสอบกลางภาคเรียน

๙) ใบงาน แบบบันทึก และแบบประเมินต่าง ๆ

ครูควรศึกษาแผนการจัดการเรียนรู้เพื่อเตรียมการสอนอย่างมีประสิทธิภาพ จัดกิจกรรมให้นักเรียนได้พัฒนาครบทุกสมรรถนะสำคัญที่กำหนดไว้ในหลักสูตร กล่าวคือ สมรรถนะในการสื่อสารการคิด การแก้ปัญหา การใช้ทักษะชีวิต และการใช้เทคโนโลยี รวมถึงคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามหลักสูตร และกิจกรรมเสนอแนะเพื่อการเรียนรู้เพิ่มเติม ให้เต็มตามศักยภาพของนักเรียนแต่ละคน ซึ่งได้กำหนดไว้ในแผนการจัดการเรียนรู้นี้แล้ว

นอกจากนี้ครูสามารถปรับปรุงแผนการจัดการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับสภาพความพร้อมของนักเรียนและสถานการณ์เฉพาะหน้าได้ ซึ่งจะใช้เป็นผลงานเพื่อเลื่อนวิทยฐานะได้ แผนการจัดการเรียนรู้นี้ได้อำนวยความสะดวกให้ครู โดยได้พิมพ์โครงสร้างแผนการจัดการเรียนรู้ที่ออกแบบการเรียนรู้แบบ Backward Design ให้ครูเพิ่มเติมเฉพาะส่วนที่ครูปรับปรุงเองไว้ด้วยแล้ว

๒. สัญลักษณ์ลักษณะกิจกรรมการเรียนรู้

คู่มือครู แผนการจัดการเรียนรู้ ภาษาไทย เล่มนี้สามารถใช้คู่กับแบบฝึกทักษะ รายวิชาพื้นฐาน ภาษาไทย ซึ่งทุกเล่มได้กำหนดสัญลักษณ์กำกับกิจกรรมการเรียนรู้ไว้ทุกกิจกรรม เพื่อช่วยให้ครูและนักเรียนทราบลักษณะกิจกรรมนั้น ๆ เพื่อการจัดกิจกรรมให้บรรลุเป้าหมาย

สัญลักษณ์ต่าง ๆ ที่กำหนดไว้ที่กิจกรรมนั้นมีจุดมุ่งหมายและจุดเน้นที่แตกต่างกันตามลักษณะของกระบวนการเรียนรู้ที่ต้องการให้นักเรียนได้เรียนรู้ ซึ่งมีความสอดคล้องกับธรรมชาติของกลุ่มสาระการเรียนรู้และจุดเน้นของหลักสูตร ดังนั้น สัญลักษณ์จึงเป็นแนวทางที่เอื้อประโยชน์ต่อนักเรียนที่จะศึกษาหาความรู้ตามรายละเอียดของกิจกรรม สัญลักษณ์ลักษณะกิจกรรมการเรียนรู้ได้กำหนดไว้เป็น ๒ กลุ่ม ดังนี้

สัญลักษณ์หลักของกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

ทักษะทางภาษา เป็นกิจกรรมให้นักเรียนเรียนรู้เกี่ยวกับกฎเกณฑ์ทางภาษา เพื่อเป็นพื้นฐานในการพัฒนาทักษะทางภาษาต่อไป

ทักษะการฟัง/การดู เป็นกิจกรรมให้นักเรียนได้พัฒนาการฟังและการดูต่าง ๆ

ทักษะการพูด เป็นกิจกรรมให้นักเรียนได้พัฒนาการพูดประเภทต่าง ๆ

ทักษะการอ่าน เป็นกิจกรรมให้นักเรียนได้พัฒนาการอ่านประเภทต่าง ๆ

ทักษะการเขียน เป็นกิจกรรมให้นักเรียนได้พัฒนาการเขียนประเภทต่าง ๆ

สัญลักษณ์เสริมของกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

โครงการ เป็นกิจกรรมที่มุ่งพัฒนาการคิด การวางแผน และการแก้ปัญหา

การพัฒนากระบวนการคิด เป็นกิจกรรมที่กำหนดให้นักเรียนได้ใช้กระบวนการคิด เพื่อเพิ่มพูนทักษะการคิดด้านต่าง ๆ ของตนเอง

การประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน เป็นกิจกรรมให้นักเรียนนำความรู้และทักษะ ไปประยุกต์ใช้หรือใช้แก้ปัญหาในสถานการณ์จริงของชีวิตประจำวัน

การทำประโยชน์ให้สังคม เป็นกิจกรรมให้นักเรียนนำความรู้ที่ได้จากการเรียนรู้ ไปปฏิบัติเพื่อให้ตระหนักในการทำประโยชน์ให้สังคม

การปฏิบัติจริง/ฝึกทักษะ เป็นกิจกรรมให้นักเรียนได้ปฏิบัติจริงหรือฝึกปฏิบัติเพื่อให้เกิดทักษะ อันจะช่วยให้การเรียนรู้เป็นไปตามเป้าหมายอย่างสมบูรณ์และคิดด้วงทน

การศึกษาค้นคว้า/สืบค้น เป็นกิจกรรมให้นักเรียนศึกษาค้นคว้าหรือสืบค้นจากแหล่งการเรียนรู้ต่าง ๆ เพื่อสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเองจนเกิดเป็นนิสัย

การสำรวจ เป็นกิจกรรมให้นักเรียนสำรวจและรวบรวมข้อมูลเพื่อนำมาศึกษาวิเคราะห์ หาสาเหตุ หาผลลัพธ์ ฝึกความเป็นผู้รอบรู้

การสังเกต เป็นกิจกรรมให้นักเรียนรู้จักสังเกตสิ่งที่ต้องการเรียนรู้จนสร้างองค์ความรู้ได้อย่างเป็นระบบ และมีเหตุผล

กิจกรรมสำหรับกลุ่มพิเศษ เป็นกิจกรรมให้นักเรียนใช้พัฒนาการเรียนรู้เพิ่มเติม เพื่อการพัฒนาให้เต็มตามศักยภาพ

กิจกรรมสำหรับซ่อมเสริม เป็นกิจกรรมสำหรับให้นักเรียนใช้เรียนเสริม เพื่อให้เกิดการเรียนรู้ตามตัวชี้วัดช่วงชั้น

๓. การออกแบบการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิด Backward Design (BwD)

การจัดการเรียนรู้หรือการสอนเป็นงานที่ครูทุกคนต้องใช้กลวิธีต่าง ๆ มากมายเพื่อให้นักเรียนสนใจที่จะเรียนรู้ และเกิดผลตามที่ครูคาดหวัง การจัดการเรียนรู้จัดเป็นศาสตร์ที่ต้องใช้ความรู้ความสามารถตลอดจนประสบการณ์อย่างมาก ครูบางคนอาจจะละเลยเรื่องของการออกแบบการจัดการเรียนรู้หรือการออกแบบการสอน ซึ่งเป็นงานที่ครูจะต้องทำก่อน การเขียนแผนการจัดการเรียนรู้

การออกแบบการจัดการเรียนรู้ทำอะไร ทำไมจึงต้องออกแบบการจัดการเรียนรู้

ครูทุกคนผ่านการศึกษาและได้เรียนรู้เกี่ยวกับการออกแบบการเรียนรู้มาแล้ว ในอดีตการออกแบบการจัดการเรียนรู้จะเริ่มต้นจากการกำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้ การวางแผนการจัดการเรียนรู้ การดำเนินการจัดการเรียนรู้ และการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ ปัจจุบันการเรียนรู้ได้มีการเปลี่ยนแปลงไปตามสภาพแวดล้อม เศรษฐกิจ และสังคม รวมทั้งการเปลี่ยนแปลงด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีที่เข้ามามีบทบาทต่อการเรียนรู้ของนักเรียน ซึ่งนักเรียนสามารถเรียนรู้ได้จากสื่อและแหล่งการเรียนรู้ต่าง ๆ ที่มีอยู่รอบตัว ดังนั้นการออกแบบการจัดการเรียนรู้จึงเป็นกระบวนการสำคัญที่ครูจำเป็นต้องดำเนินการให้เหมาะสมกับศักยภาพของนักเรียนแต่ละบุคคล

แกรนต์ วิกกินส์ (Grant Wiggins) และเจย์ แมกไท (Jay McTighe) นักการศึกษาชาวอเมริกัน ได้เสนอแนวคิดเกี่ยวกับการออกแบบการจัดการเรียนรู้ ซึ่งเรียกว่า Backward Design อันเป็นการออกแบบการจัดการเรียนรู้ที่ครูจะต้องกำหนดผลลัพธ์ปลายทางที่ต้องการให้เกิดขึ้นกับนักเรียนก่อน โดยเขาทั้งสองให้ชื่อว่า ความเข้าใจที่คงทน (Enduring Understandings) เมื่อกำหนดความเข้าใจที่คงทนได้แล้ว ครูจะต้องบอกให้ได้ว่าความเข้าใจที่คงทนของนักเรียนนี้เกิดจากอะไร นักเรียนจะต้องมีหรือแสดงพฤติกรรมอะไรบ้าง ครูมีหรือใช้วิธีการวัดอะไรบ้างที่จะบอกนักเรียนมีหรือแสดงพฤติกรรมเหล่านั้นแล้ว จากนั้นครูจึงนึกถึงวิธีการจัดการเรียนรู้ที่จะทำให้นักเรียนเกิดความเข้าใจที่คงทนต่อไป

แนวคิดของ Backward Design

Backward Design เป็นการออกแบบการจัดการเรียนรู้ที่ใช้ผลลัพธ์ปลายทางเป็นหลัก ซึ่งผลลัพธ์ปลายทางนี้จะเกิดขึ้นกับนักเรียนก็ต่อเมื่อจบหน่วยการเรียนรู้ ทั้งนี้ครูจะต้องออกแบบการจัดการเรียนรู้ โดยใช้กรอบความคิดที่เป็นเหตุเป็นผล มีความสัมพันธ์กัน จากนั้นจึงจะลงมือเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ ขยายรายละเอียดเพิ่มเติมให้มีคุณภาพและประสิทธิภาพต่อไป

กรอบความคิดหลักของการออกแบบการจัดการเรียนรู้โดยวิธี Backward Design มีขั้นตอนหลักที่สำคัญ ๓ ขั้นตอน คือ

ขั้นที่ ๑ กำหนดผลลัพธ์ปลายทางที่ต้องการให้เกิดขึ้นกับนักเรียน

ขั้นที่ ๒ กำหนดภาระงานและการประเมินผลการเรียนรู้ซึ่งเป็นหลักฐานที่แสดงว่านักเรียนมีผลการเรียนรู้ตามที่กำหนดไว้อย่างแท้จริง

ขั้นที่ ๓ วางแผนการจัดการเรียนรู้

ขั้นที่ ๑ กำหนดผลลัพธ์ปลายทางที่ต้องการให้เกิดขึ้นกับนักเรียน

ก่อนที่จะกำหนดผลลัพธ์ปลายทางที่ต้องการให้เกิดขึ้นกับนักเรียนนั้น ครูควรตอบคำถามสำคัญต่อไปนี้

๑. นักเรียนควรจะมีความรู้ ความเข้าใจ และสามารถทำอะไรได้บ้าง

๒. เนื้อหาสาระใดบ้างที่มีความสำคัญต่อการสร้างความเข้าใจของนักเรียน และความเข้าใจที่คงทน

(Enduring Understandings) ที่ครูต้องการจัดการเรียนรู้ให้แก่นักเรียนมีอะไรบ้าง

เมื่อจะตอบคำถามสำคัญดังกล่าวข้างต้น ให้ครูนึกถึงเป้าหมายของการศึกษา มาตรฐานการเรียนรู้ด้านเนื้อหา ระดับชาติที่ปรากฏอยู่ในหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ รวมทั้งมาตรฐานการเรียนรู้ระดับเขตพื้นที่การศึกษาหรือท้องถิ่น

การทบทวนความคาดหวังของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน เนื่องจากมาตรฐานแต่ละระดับ จะมีความสัมพันธ์กับเนื้อหาสาระต่าง ๆ ซึ่งมีความแตกต่างลดหลั่นกันไป ด้วยเหตุนี้ขั้นที่ ๑ ของ Backward Design ครูจึงต้องจัดลำดับความสำคัญและเลือกผลลัพธ์ปลายทางของนักเรียน ซึ่งเป็นผลการเรียนรู้ที่เกิดจากความเข้าใจที่คงทนต่อไป

ความเข้าใจที่คงทนของนักเรียน

ความเข้าใจที่คงทนคืออะไร ความเข้าใจที่คงทนเป็นความรู้ที่ลึกซึ้ง ได้แก่ ความคิดรวบยอด ความสัมพันธ์ และหลักการของเนื้อหาและวิชาที่นักเรียนเรียนรู้ หรือกล่าวอีกนัยหนึ่งเป็นความรู้ที่อิงเนื้อหา ความรู้นี้เกิดจากการสะสมข้อมูลต่าง ๆ ของนักเรียนและเป็นองค์ความรู้ที่นักเรียนสร้างขึ้นด้วยตนเอง

การเขียนความเข้าใจที่คงทนในการออกแบบการจัดการเรียนรู้

ถ้าความเข้าใจที่คงทน หมายถึง สาระสำคัญของสิ่งที่จะเรียนรู้แล้ว ครูควรจะรู้ว่าสาระสำคัญหมายถึงอะไร คำว่า **สาระสำคัญ** มาจากคำว่า Concept ซึ่งนักการศึกษาของไทยแปลเป็นภาษาไทยว่า สาระสำคัญ ความคิดรวบยอด มโนทัศน์ มโนคติ และสังกัป แต่การเขียนแผนการจัดการเรียนรู้นิยมใช้คำว่า สาระสำคัญ

สาระสำคัญ เป็นข้อความที่แสดงแก่นหรือเป้าหมายเกี่ยวกับเรื่องใดเรื่องหนึ่ง เพื่อให้ได้ข้อสรุปรวมและข้อแตกต่างเกี่ยวกับเรื่องใดเรื่องหนึ่ง โดยอาจครอบคลุมข้อเท็จจริง กฎ ทฤษฎี ประเด็น และการสรุปสาระสำคัญและข้อความที่มีลักษณะรวบยอดอย่างอื่น

ประเภทของสาระสำคัญ

๑. ระดับกว้าง (Broad Concept)

๒. ระดับการนำไปใช้ (Operative Concept หรือ Functional Concept)

ตัวอย่างสาระสำคัญระดับกว้าง

– การอ่านเป็นการฝึกทักษะการออกเสียง

– เสียงในภาษาไทยแบ่งออกเป็น ๑ ชนิด

ตัวอย่างสาระสำคัญระดับการนำไปใช้

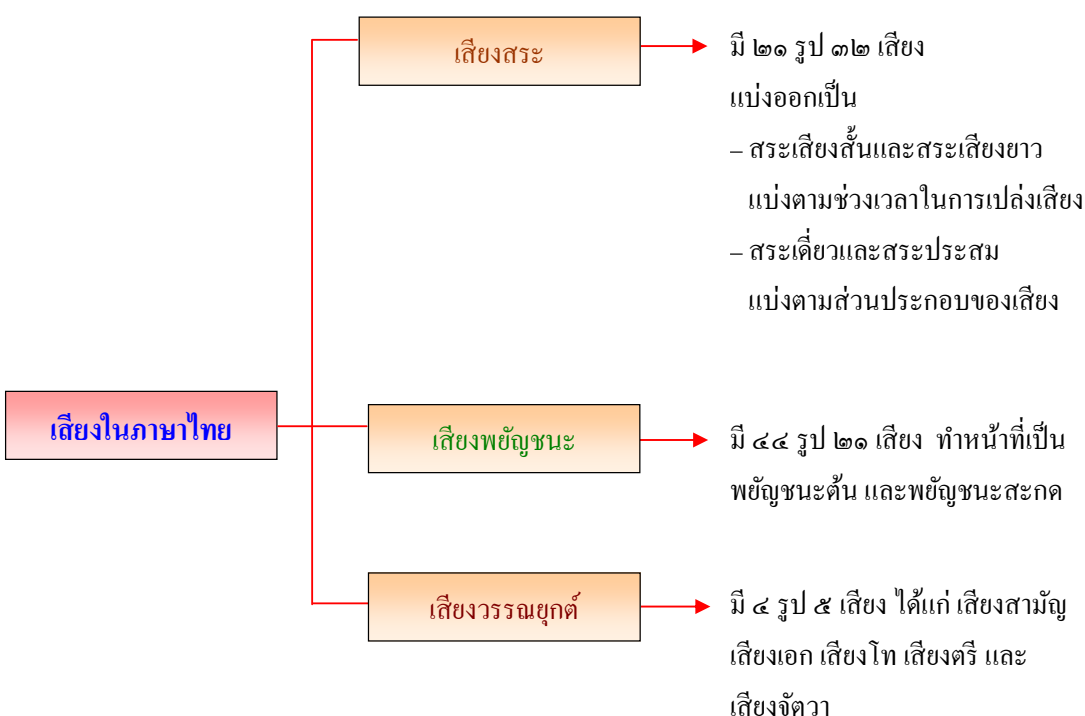
– การอ่านที่ดีผู้อ่านจะต้องออกเสียงคำให้ถูกต้อง เข้าใจคำศัพท์ จับใจความสำคัญ และบอกข้อคิดจากเรื่องที่อ่านได้

– เสียงในภาษาไทยแบ่งออกเป็น ๓ ชนิด คือ เสียงสระ เสียงพยัญชนะ และเสียงวรรณยุกต์

แนวทางการเขียนสาระสำคัญ

๑. ให้เขียนสาระสำคัญของทุกเรื่อง โดยแยกเป็นข้อ ๆ (จำนวนข้อของสาระสำคัญจะเท่ากับจำนวนเรื่อง)
๒. การเขียนสาระสำคัญที่ดีควรเป็นสาระสำคัญระดับการนำไปใช้
๓. สาระสำคัญต้องครอบคลุมประเด็นสำคัญครบถ้วน เพราะหากขาดส่วนใดไปแล้วจะทำให้นักเรียนรับสาระสำคัญที่ผิดไปทันที
๔. การเขียนสาระสำคัญที่จะให้ครอบคลุมประเด็นสำคัญ วิธีการหนึ่งคือ การเขียนแผนผังสาระสำคัญ

ตัวอย่าง การเขียนแผนผังสาระสำคัญ

สาระสำคัญของเสียงในภาษาไทย: เสียงในภาษาไทยแบ่งออกเป็นเสียงสระ เสียงพยัญชนะ เสียงวรรณยุกต์ แต่ละเสียงจะมีลักษณะและหน้าที่แตกต่างกันไป

๕. การเขียนสาระสำคัญเกี่ยวกับเรื่องใด ควรเขียนลักษณะเด่นที่มองเห็นได้หรือนึกได้ออกมาเป็นข้อ ๆ แล้วจำแนกลักษณะเหล่านั้นเป็นลักษณะจำเพาะและลักษณะประกอบ

๖. การเขียนข้อความที่เป็นสาระสำคัญควรใช้ภาษาที่มีการจัดกลาอย่างดี เลี่ยงคำที่มีความหมายกำกวม หรือฟุ่มเฟือย

ตัวอย่าง การเขียนสาระสำคัญเรื่อง ประโยค

ประโยค	ลักษณะจำเพาะ	ลักษณะประกอบ
มีประธาน	✓	–
มีกริยา	✓	–
มีกรรม	–	✓
มีส่วนขยายประธาน	–	✓
มีส่วนขยายกริยา	–	✓
มีส่วนขยายกรรม	–	✓

สาระสำคัญของประโยค: ประโยคประกอบด้วยส่วนสำคัญ ๒ ส่วน คือ ประธานและกริยา กรรมและส่วนขยายต่าง ๆ จะมีหรือไม่มีก็ได้

ขั้นที่ ๒ กำหนดภาระงานและการประเมินผลการเรียนรู้ซึ่งเป็นหลักฐานที่แสดงว่านักเรียนมีผลการเรียนรู้ตามที่กำหนดไว้อย่างแท้จริง

เมื่อครูกำหนดผลลัพธ์ปลายทางที่ต้องการให้เกิดขึ้นกับนักเรียนแล้ว ก่อนที่จะดำเนินการขั้นต่อไปขอให้ครูตอบคำถามสำคัญต่อไปนี้

- นักเรียนมีพฤติกรรมหรือแสดงออกในลักษณะใดจึงทำให้ครูทราบว่า นักเรียนบรรลุผลลัพธ์ปลายทางตามที่กำหนดไว้แล้ว
- ครูมีหลักฐานหรือใช้วิธีการใดที่สามารถระบุได้ว่า นักเรียนมีพฤติกรรมหรือแสดงออกตามผลลัพธ์ปลายทางที่กำหนดไว้

การออกแบบการจัดการเรียนรู้ตามหลักการของ Backward Design เน้นให้ครูรวบรวมหลักฐานการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ที่จำเป็นและมีหลักฐานเพียงพอที่จะกล่าวได้ว่า การจัดการเรียนรู้ทำให้นักเรียนเกิดผลสัมฤทธิ์แล้ว ไม่ใช่เรียนแค่ให้จบตามหลักสูตรหรือเรียนตามชุดของกิจกรรมการเรียนรู้ที่ครูกำหนดไว้เท่านั้น วิธีการของ Backward Design ต้องการกระตุ้นให้ครูลองนึกถึงว่าครูควรจะกำหนดและรวบรวมหลักฐานเชิงประจักษ์อะไรบ้างก่อนที่จะออกแบบหน่วยการเรียนรู้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งหลักฐานดังกล่าวควรจะเป็นหลักฐานที่สามารถใช้เป็นข้อมูลย้อนกลับที่มีประโยชน์สำหรับนักเรียนและครูได้เป็นอย่างดี นอกจากนี้ครูควรใช้วิธีการวัดและประเมินผลการเรียนรู้แบบต่อเนื่องอย่างไม่เป็นทางการและเป็นทางการ ตลอดระยะเวลาที่ครูจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้แก่ นักเรียน ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดที่ต้องการให้ครูทำการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ระหว่างการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เรียกว่า *สอนไปวัดผลไป*

จึงกล่าวได้ว่า ขั้นนี้ครูควรนึกถึงพฤติกรรมหรือการแสดงออกของนักเรียน โดยพิจารณาจากผลงานหรือชิ้นงานที่เป็นหลักฐานเชิงประจักษ์ ซึ่งแสดงให้เห็นว่านักเรียนเกิดผลลัพธ์ปลายทางตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้แล้ว และเกณฑ์ที่ใช้ประเมินควรเป็นเกณฑ์คุณภาพในรูปของมิติคุณภาพ (Rubrics) อย่างไรก็ดี ครูอาจจะมีหลักฐานหรือใช้วิธีการอื่น ๆ เช่น การทดสอบก่อนและหลังเรียน การสัมภาษณ์ การศึกษาค้นคว้า การฝึกปฏิบัติขณะเรียนรู้ประกอบด้วยก็ได้

หลังจากที่ครูได้กำหนดผลลัพธ์ปลายทางที่ต้องการให้เกิดขึ้นกับนักเรียนแล้ว ครูควรกำหนดภาระงาน และวิธีการประเมินผลการเรียนรู้ ซึ่งเป็นหลักฐานที่แสดงว่านักเรียนมีผลการเรียนรู้ตามผลลัพธ์ปลายทางที่กำหนดไว้แล้ว

ภาระงาน หมายถึง งานหรือกิจกรรมที่กำหนดให้นักเรียนปฏิบัติ เพื่อให้บรรลุตามจุดประสงค์การเรียนรู้/ตัวชี้วัดช่วงชั้น/มาตรฐานการเรียนรู้ที่กำหนดไว้ ลักษณะสำคัญของงานจะต้องเป็นงานที่สอดคล้องกับชีวิตจริงในชีวิตประจำวัน เป็นเหตุการณ์จริงมากกว่ากิจกรรมที่จำลองขึ้นเพื่อใช้ในการทดสอบ ซึ่งเรียกว่า งานที่ปฏิบัติเป็นงานที่มีความหมายต่อนักเรียน (Meaningful Task) นอกจากนี้งานและกิจกรรมจะต้องมีขอบเขตที่ชัดเจน สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้/ตัวชี้วัดช่วงชั้น/มาตรฐานการเรียนรู้ที่ต้องการให้เกิดขึ้นกับนักเรียน

ทั้งนี้เมื่อได้ภาระงานครบถ้วนตามที่ต้องการแล้ว ครูจะต้องนึกถึงวิธีการและเครื่องมือที่จะใช้วัดและประเมินผล การเรียนรู้ของนักเรียนซึ่งมีอยู่มากมายหลายประเภท ครูจะต้องเลือกให้เหมาะสมกับภาระงานที่นักเรียนปฏิบัติ

ตัวอย่างภาระงาน/ชิ้นงานเรื่อง การพัฒนาการอ่านและการพัฒนาการอ่านโดยใช้แหล่งเรียนรู้ รวมทั้งการกำหนดวิธีการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ของนักเรียน ดังตาราง

ตัวอย่าง ภาระงาน/ชิ้นงาน แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๕ การพัฒนาการอ่านและการพัฒนาการอ่านโดยใช้แหล่งความรู้

ตัวชี้วัดช่วงชั้น	สาระการเรียนรู้	ภาระงาน/ผลงาน/ ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล			กิจกรรม การเรียนรู้	สื่อการเรียนรู้
			วิธีการ	เครื่องมือ	เกณฑ์		
๑. อ่านออกเสียงบทร้อยแก้ว และบทร้อยกรอง ได้อย่างถูกต้อง ไพเราะ และเหมาะสมกับเรื่อง ที่อ่าน ๒. ตีความ แปลความ และ ขยายความเรื่องที่อ่าน ๓. ตอบคำถามจากการอ่าน งานเขียนประเภทต่าง ๆ ภายในเวลาที่กำหนด ๔. มีมารยาทในการอ่าน	๑. การพัฒนา การอ่าน ๒. การพัฒนา การอ่านโดยใช้ แหล่งเรียนรู้	๑. ฟังอ่านออกเสียง และอ่านสรุปความ บทร้อยแก้วและ บทร้อยกรอง ๒. ฟังใช้ห้องสมุด ๓. อภิปรายแสดง ความคิดเห็น ๔. จัดป้ายนิเทศ ๕. ทำใบงาน	๑. ชักถาม ๒. อภิปรายแสดง ความคิดเห็น ๓. ฟังอ่านออกเสียง ๔. ฟังใช้ห้องสมุด	๑. แบบชักถาม ๒. ตรวจสอบผลงาน ๓. แบบประเมิน การอ่านออกเสียง ร้อยแก้วและ ร้อยกรอง ๔. แบบประเมิน การใช้ห้องสมุด	๑. เกณฑ์คุณภาพ ๔ ระดับ ๒. เกณฑ์คุณภาพ ๔ ระดับ ๓. เกณฑ์คุณภาพ ๔ ระดับ	๑. ฟังอ่านออกเสียง และอ่านสรุปความ บทร้อยแก้วและ บทร้อยกรอง ๒. ศึกษาวิธีการใช้ ห้องสมุดในการ ศึกษาค้นคว้า ๓. อภิปรายแสดง ความคิดเห็น เกี่ยวกับแนวทาง ในการพัฒนา การอ่าน	๑. แลบบันทึกเสียง ๒. ห้องสมุด ๓. แบบประเมินการอ่าน ออกเสียงร้อยแก้ว และร้อยกรอง ๔. แบบประเมินการใช้ห้องสมุด

ความเข้าใจที่คงทนจะเกิดขึ้นได้ นักเรียนจะต้องมีความสามารถ ๖ ประการ ได้แก่

๑. การอธิบาย ชี้แจง เป็นความสามารถที่นักเรียนแสดงออกโดยการอธิบายหรือชี้แจงในสิ่งที่เรียนรู้ได้อย่างถูกต้อง สอดคล้อง มีเหตุมีผล และเป็นระบบ

๒. การแปลความและตีความ เป็นความสามารถที่นักเรียนแสดงออกโดยการแปลความและตีความได้อย่างมีความหมาย ตรงประเด็น กระชับ และทะลุปรุโปร่ง

๓. การประยุกต์ ดัดแปลง และนำไปใช้ เป็นความสามารถที่นักเรียนแสดงออกโดยการนำสิ่งที่ได้เรียนรู้ไปสู่การปฏิบัติได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีประสิทธิภาพ และคล่องแคล่ว

๔. การมีมุมมองที่หลากหลาย เป็นความสามารถที่นักเรียนแสดงออกโดยการมีมุมมองที่นำเชื่อถือ เป็นไปได้ มีความลึกซึ้ง แจ่มชัด และแปลกใหม่

๕. การให้ความสำคัญและใส่ใจในความรู้สึกของผู้อื่น เป็นความสามารถที่นักเรียนแสดงออกโดยการมีความละเอียดรอบคอบ เปิดเผย รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น ระมัดระวังที่จะไม่ให้เกิดความกระทบกระเทือนต่อผู้อื่น

๖. การรู้จักตนเอง เป็นความสามารถที่นักเรียนแสดงออกโดยการมีความตระหนักรู้ สามารถประมวลผลข้อมูลจากแหล่งที่หลากหลาย ปรับตัวได้ รู้จักใคร่ครวญ และมีความเฉลียวฉลาด

นอกจากนี้หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ ได้กำหนดสมรรถนะสำคัญของนักเรียนหลังจากสำเร็จการศึกษาตามหลักสูตรไว้ ๕ ประการ ดังนี้

๑. ความสามารถในการสื่อสาร เป็นความสามารถของนักเรียนในการรับและส่งสาร มีวัฒนธรรมในการใช้ภาษา ถ่ายทอดความคิด ความรู้ ความเข้าใจ ความรู้สึก และทัศนะของตนเอง เพื่อแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารและประสบการณ์อันจะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาตนเองและสังคม รวมทั้งการเจรจาต่อรองเพื่อขจัดและลดปัญหาความขัดแย้งต่าง ๆ การเลือกที่จะรับและไม่รับข้อมูลข่าวสารด้วยหลักเหตุผลและความถูกต้อง ตลอดจนการเลือกใช่วิธีการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพ โดยคำนึงถึงผลกระทบที่มีต่อตนเองและสังคม

๒. ความสามารถในการคิด เป็นความสามารถของนักเรียนในการคิดวิเคราะห์ การคิดสังเคราะห์ การคิดอย่างมีวิจารณญาณ การคิดอย่างสร้างสรรค์ การคิดเชิงคุณธรรม และการคิดอย่างเป็นระบบ เพื่อนำไปสู่การสร้างองค์ความรู้หรือสารสนเทศ เพื่อการตัดสินใจเกี่ยวกับตนเองและสังคมได้อย่างเหมาะสม

๓. ความสามารถในการแก้ปัญหา เป็นความสามารถของนักเรียนในการแก้ปัญหาและอุปสรรคต่าง ๆ ที่เผชิญได้อย่างถูกต้องเหมาะสมบนพื้นฐานของหลักเหตุผล คุณธรรม และข้อมูลสารสนเทศ เข้าใจความสัมพันธ์และการเปลี่ยนแปลงของเหตุการณ์ต่าง ๆ ในสังคม แสวงหาความรู้ ประยุกต์ความรู้มาใช้ในการป้องกันและแก้ไขปัญหา และมีการตัดสินใจที่มีประสิทธิภาพ โดยคำนึงถึงผลกระทบที่เกิดขึ้นต่อตนเอง สังคม และสิ่งแวดล้อม

๔. ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต เป็นความสามารถของนักเรียนในด้านการนำ

กระบวนการต่าง ๆ ไปใช้ในการดำเนินชีวิตประจำวัน การเรียนรู้ด้วยตนเอง การเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง การทำงาน และการอยู่ร่วมกันในสังคมด้วยการสร้างเสริมความสัมพันธ์อันดีระหว่างบุคคล การจัดการปัญหาและความขัดแย้งต่าง ๆ อย่างเหมาะสม การปรับตัวให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงของสังคมและสภาพแวดล้อม และการรู้จักหลีกเลี่ยงพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ซึ่งจะส่งผลกระทบต่อตนเองและผู้อื่น

๕. ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี เป็นความสามารถของนักเรียนในการเลือกใช้เทคโนโลยี

ด้านต่าง ๆ มีทักษะกระบวนการทางเทคโนโลยี เพื่อการพัฒนาตนเองและสังคมในด้านการเรียนรู้ การสื่อสาร การทำงาน การแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ ถูกต้อง เหมาะสม และมีคุณธรรม

นอกจากสมรรถนะสำคัญของนักเรียนหลังจากสำเร็จการศึกษาตามหลักสูตรที่กล่าวแล้วข้างต้น หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ ได้กำหนดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ เพื่อให้สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างมีความสุขในฐานะเป็นพลเมืองไทยและพลโลก ดังนี้

๑. รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์

๒. ซื่อสัตย์สุจริต

๓. มีวินัย

๔. ใฝ่เรียนรู้

๕. อยู่อย่างพอเพียง

๖. มุ่งมั่นในการทำงาน

๗. รักความเป็นไทย

๘. มีจิตสาธารณะ

ดังนั้นการกำหนดภาระงานให้นักเรียนปฏิบัติ รวมทั้งการเลือกวิธีการและเครื่องมือวัดและประเมินผลการเรียนรู้ นั้น ครูควรคำนึงถึงความสามารถของนักเรียน ๖ ประการ ตามแนวคิดของ Backward Design สมรรถนะสำคัญ และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนหลังจากสำเร็จการศึกษา ตามหลักสูตรที่ได้กล่าวไว้ข้างต้น เพื่อให้ภาระงาน วิธีการ และเครื่องมือวัดและประเมินผลการเรียนรู้ ครอบคลุมสิ่งที่สะท้อนผลลัพธ์ปลายทางที่ต้องการให้เกิดขึ้นกับนักเรียนอย่างแท้จริง

นอกจากนี้การออกแบบการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดของ Backward Design ในขั้นที่ ๒ นี้ ครูจะต้องคำนึงถึงภาระงาน วิธีการ เครื่องมือวัดและประเมินผลการเรียนรู้ที่มีความเที่ยงตรง เชื่อถือได้ มีประสิทธิภาพ ตรงกับสภาพจริง มีความยืดหยุ่น และสร้างความสบายใจแก่นักเรียนเป็นสำคัญ

ขั้นที่ ๓ วางแผนการจัดการเรียนรู้

เมื่อครูมีความรู้ความเข้าใจที่ชัดเจนเกี่ยวกับการกำหนดผลลัพธ์ปลายทางที่ต้องการให้เกิดขึ้นกับนักเรียน รวมทั้งกำหนดภาระงานและการประเมินผลการเรียนรู้ซึ่งเป็นหลักฐานที่แสดงว่านักเรียนเกิดการเรียนรู้ตามที่กำหนดไว้อย่างแท้จริงแล้ว ขั้นต่อไปครูควรนึกถึงกิจกรรมการเรียนรู้ต่าง ๆ ที่จะจัดให้แก่ นักเรียน การที่ครูจะนึกถึงกิจกรรมต่าง ๆ ที่จะจัดให้นักเรียนได้นั้น ครูควรตอบคำถามสำคัญ ต่อไปนี้

– ถ้าครูต้องการจะจัดการเรียนรู้ให้นักเรียนเกิดความรู้เกี่ยวกับข้อเท็จจริง ความคิดรวบยอด หลักการ และทักษะกระบวนการต่าง ๆ ที่จำเป็นสำหรับนักเรียน ซึ่งจะทำให้นักเรียนเกิดผลลัพธ์ ปลายทางตามที่กำหนดไว้ รวมทั้งเกิดเป็นความเข้าใจที่คงทนต่อไปนั้น ครูสามารถใช้วิธีการง่าย ๆ อะไรบ้าง

- กิจกรรมการเรียนรู้ที่จะช่วยเป็นสื่อให้นักเรียนเกิดความรู้และทักษะที่จำเป็นมีอะไรบ้าง
- สื่อและแหล่งการเรียนรู้ที่เหมาะสมและดีที่สุด ซึ่งจะทำให้นักเรียนบรรลุตามมาตรฐานของ หลักสูตรมีอะไรบ้าง
- กิจกรรมการเรียนรู้ต่าง ๆ ที่กำหนดไว้ควรจัดกิจกรรมใดก่อนและควรจัดกิจกรรมใดภายหลัง
- กิจกรรมต่าง ๆ ออกแบบไว้เพื่อตอบสนองความแตกต่างระหว่างบุคคลของนักเรียนหรือไม่ เพราะเหตุใด

การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ต่าง ๆ เพื่อให้นักเรียนเกิดผลลัพธ์ปลายทางตามแนวคิดของ Backward Design นั้น วิกินส์และแมกไทได้เสนอแนะให้ครูเขียนแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้แนวคิดของ **WHERE TO** (ไปที่ไหน) ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

W แทน กิจกรรมการเรียนรู้ที่จัดให้ นั้นจะต้องช่วยให้นักเรียนรู้ว่าหน่วยการเรียนรู้นี้จะดำเนินไปในทิศทางใด (Where) และสิ่งที่คาดหวังคืออะไร (What) มีอะไรบ้าง ช่วยให้ครูทราบว่านักเรียนมีความรู้พื้นฐานและความสนใจอะไรบ้าง

H แทน กิจกรรมการเรียนรู้ที่ควรดึงดูดความสนใจของนักเรียนทุกคน (Hook) ทำให้นักเรียนเกิดความสนใจในสิ่งที่จะเรียนรู้ (Hold) และใช้สิ่งที่นักเรียนสนใจเป็นแนวทางในการจัดการเรียนรู้

E แทน กิจกรรมการเรียนรู้ที่ควรส่งเสริมและจัดให้ (Equip) นักเรียนได้มีประสบการณ์ (Experience) ในแนวคิดหลัก/ความคิดรวบยอด และสำรวจ รวมทั้งวินิจฉัย (Explore) ในประเด็นต่าง ๆ ที่น่าสนใจ

R แทน กิจกรรมการเรียนรู้ที่ควรเปิดโอกาสให้นักเรียนได้คิดทบทวน (Rethink) ปรับ (Revise) ความเข้าใจในความรู้และงานที่ปฏิบัติ

E แทน กิจกรรมการเรียนรู้ที่ควรเปิดโอกาสให้นักเรียนได้ประเมิน (Evaluate) ผลงานและสิ่งที่เกี่ยวข้องกับการเรียนรู้

T แทน กิจกรรมการเรียนรู้ที่ควรออกแบบ (Tailored) สำหรับนักเรียนเป็นรายบุคคล เพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการ ความสนใจ และความสามารถที่แตกต่างกันของนักเรียน

O แทน การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ต่าง ๆ ให้เป็นระบบ (Organized) ตามลำดับการเรียนรู้ของนักเรียน และกระตุ้นให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการสร้างองค์ความรู้ตั้งแต่เริ่มแรกและตลอดไป ทั้งนี้เพื่อการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ

อย่างไรก็ตาม มีข้อสังเกตว่า การวางแผนการจัดการเรียนรู้ที่มีการกำหนดวิธีการจัดการเรียนรู้ การลำดับบทเรียน รวมทั้งสื่อและแหล่งการเรียนรู้ที่เฉพาะเจาะจงนั้นจะประสบผลสำเร็จได้ก็ต่อเมื่อ ครูได้มีการกำหนดผลลัพธ์ปลายทาง หลักฐาน และวิธีการวัดและประเมินผลที่แสดงว่านักเรียนมี ผลการเรียนรู้ตามที่กำหนดไว้อย่างแท้จริงแล้ว การจัดกิจกรรมการเรียนรู้เป็นเพียงสื่อที่จะนำไปสู่ เป้าหมายความสำเร็จที่ต้องการเท่านั้น ด้วยเหตุนี้ถ้าครูมีเป้าหมายที่ชัดเจนก็จะช่วยทำให้การวางแผนการ จัดการเรียนรู้และการจัดกิจกรรมการเรียนรู้สามารถทำให้นักเรียนเกิดผลสัมฤทธิ์ตามที่กำหนดไว้ได้

โดยสรุปจึงกล่าวได้ว่า ขั้นนี้เป็นการค้นหาสื่อการเรียนรู้ แหล่งการเรียนรู้ และกิจกรรมการเรียนรู้ ที่สอดคล้องเหมาะสมกับนักเรียน กิจกรรมที่กำหนดขึ้นควรเป็นกิจกรรมที่จะส่งเสริมให้นักเรียนสามารถ สร้างและสรุปเป็นความคิดรวบยอดและหลักการที่สำคัญของสาระที่เรียนรู้ ก่อให้เกิดความเข้าใจที่คงทน รวมทั้งความรู้สึกรักและเจตคติที่ดีไปพร้อม ๆ กับทักษะความชำนาญ

Backward Design Template

ผังการออกแบบการจัดการเรียนรู้

หน่วยการเรียนรู้ที่ _____

ขั้นที่ ๑ ผลลัพธ์ปลายทางที่ต้องการให้เกิดขึ้นกับนักเรียน	
ตัวชี้วัดช่วงชั้น ๑. _____ ๒. _____	
ความเข้าใจที่คงทนของนักเรียน นักเรียนจะเข้าใจว่า... ๑. _____ ๒. _____	คำถามสำคัญที่ทำให้เกิดความเข้าใจที่คงทน ๑. _____ ๒. _____
ความรู้ของนักเรียนที่นำไปสู่ความเข้าใจที่คงทน นักเรียนจะรู้ว่า... ๑. _____ ๒. _____ ๓. _____	ทักษะ/ความสามารถของนักเรียนที่นำไปสู่ความเข้าใจที่คงทน นักเรียนจะสามารถ... ๑. _____ ๒. _____ ๓. _____
ขั้นที่ ๒ ภาระงานและการประเมินผลการเรียนรู้ซึ่งเป็นหลักฐานที่แสดงว่านักเรียนมีผลการเรียนรู้ตามที่กำหนดไว้อย่างแท้จริง	
๑. ภาระงานที่นักเรียนต้องปฏิบัติ ๑. _____ ๒. _____	
๒. วิธีการและเครื่องมือประเมินผลการเรียนรู้ ๒.๑ วิธีการประเมินผลการเรียนรู้ ๑) _____ ๒) _____ ๒.๒ เครื่องมือประเมินผลการเรียนรู้ ๑) _____ ๒) _____	
๓. สิ่งที่มีผู้ประเมิน ๓.๑ _____ ๓.๒ _____	
ขั้นที่ ๓ แผนการจัดการเรียนรู้ _____ _____	

รูปแบบแผนการจัดการเรียนรู้รายชั่วโมง

เมื่อครูออกแบบการจัดการเรียนรู้ตามผังการออกแบบการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิด Backward Design แล้ว ครูสามารถเขียนแผนการจัดการเรียนรู้เป็นรายชั่วโมง ได้โดยใช้รูปแบบของแผนการจัดการเรียนรู้แบบเรียงหัวข้อ ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

ชื่อแผน...(ระบุชื่อและลำดับที่ของแผนการจัดการเรียนรู้)

ชื่อเรื่อง...(ระบุชื่อเรื่องที่จะทำการจัดการเรียนรู้)

กลุ่มสาระ...(ระบุกลุ่มสาระที่จัดการเรียนรู้)

ชั้น...(ระบุชั้นที่จัดการเรียนรู้)

หน่วยการเรียนรู้ที่...(ระบุชื่อและลำดับที่ของหน่วยการเรียนรู้)

เวลา...(ระบุระยะเวลาที่ใช้ในการจัดการเรียนรู้ต่อ ๑ แผน)

สาระสำคัญ...(เขียนความคิดรวบยอดหรือมโนทัศน์ของหัวข้อเรื่องที่จะจัดการเรียนรู้)

ตัวชี้วัดช่วงชั้น...(ระบุตัวชี้วัดช่วงชั้นที่ใช้เป็นเป้าหมายของแผนการจัดการเรียนรู้)

จุดประสงค์การเรียนรู้...(กำหนดให้สอดคล้องกับสมรรถนะสำคัญและคุณลักษณะ

อันพึงประสงค์ของนักเรียนหลังจากสำเร็จการศึกษา ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ ซึ่งประกอบด้วย

ด้านความรู้ (Knowledge: K)

ด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม (Affective: A)

ด้านทักษะและกระบวนการ (Performance: P))

การวัดและประเมินผลการเรียนรู้...(ระบุวิธีการและเครื่องมือวัดและประเมินผลที่สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้ทั้ง ๓ ด้าน)

สาระการเรียนรู้...(ระบุสาระและเนื้อหาที่ใช้จัดการเรียนรู้ อาจเขียนเฉพาะหัวข้อเรื่องก็ได้)

แนวทางบูรณาการ...(เสนอแนะและระบุกิจกรรมของกลุ่มสาระอื่นที่บูรณาการร่วมกัน)

กระบวนการจัดการเรียนรู้...(กำหนดให้สอดคล้องกับธรรมชาติของกลุ่มสาระและการบูรณาการข้ามสาระ)

กิจกรรมเสนอแนะ...(ระบุรายละเอียดของกิจกรรมที่นักเรียนควรปฏิบัติเพิ่มเติม)

สื่อ/แหล่งการเรียนรู้...(ระบุสื่อ อุปกรณ์ และแหล่งการเรียนรู้ที่ใช้ในการจัดการเรียนรู้)

บันทึกหลังการจัดการเรียนรู้...(ระบุรายละเอียดของผลการจัดการเรียนรู้ตามแผนที่กำหนดไว้ อาจนำเสนอข้อเด่นและข้อด้อยให้เป็นข้อมูลที่สามารถใช้เป็นส่วนหนึ่งของการทำวิจัยในชั้นเรียนได้)

ในส่วนของการเขียนแผนการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ นั้น ให้ครูเขียนโดยนำขั้นตอนหลักของเทคนิคและวิธีการของการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เช่น การเรียนแบบแก้ปัญหา การศึกษาเป็นรายบุคคล การอภิปรายกลุ่มย่อย/กลุ่มใหญ่ การฝึกปฏิบัติการ การสืบค้นข้อมูล ฯลฯ มาเขียนในขั้นการจัดการเรียนรู้ โดยให้คำนึงถึงธรรมชาติของกลุ่มสาระการเรียนรู้

การใช้แนวคิดของการออกแบบการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดของ Backward Design จะช่วยให้ครูมีความมั่นใจในการจัดการเรียนรู้และใช้แผนการจัดการเรียนรู้ของ ในการจัดการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพต่อไป

๔. เทคนิคและวิธีการจัดการเรียนรู้-การวัดและประเมินผลกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๒๔ (๒) และ (๓) ได้ระบุแนวทางการจัดการเรียนรู้ โดยเน้นการฝึกทักษะกระบวนการคิด การฝึกทักษะการแสวงหาความรู้ด้วยตนเองจากแหล่งการเรียนรู้ที่หลากหลาย การฝึกปฏิบัติจริงและการประยุกต์ใช้ความรู้เพื่อการป้องกันและแก้ปัญหา ดังนั้น เพื่อให้การจัดการเรียนรู้สอดคล้องกับนโยบายดังกล่าวนี้ การจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ใน

คู่มือครู แผนการจัดการเรียนรู้ ภาษาไทย เล่มนี้จึงยึดแนวทางการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง (Child-Centered) เน้นการเรียนรู้จากการปฏิบัติจริง และเน้นการเรียนรู้แบบบูรณาการที่ผสมผสานเชื่อมโยงสาระการเรียนรู้ต่าง ๆ กับหัวข้อเรื่องหรือประเด็นที่สอดคล้องกับชีวิตจริง เพื่อให้นักเรียนเกิดการพัฒนาในองค์รวมอย่างเป็นธรรมชาติสอดคล้องกับสภาพและปัญหาที่เกิดขึ้นในวิถีชีวิตของนักเรียน

แนวทางการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง ได้เปลี่ยนแปลงบทบาทของครูจากการเป็นผู้ชี้แนะหรือถ่ายทอดความรู้ไปเป็นผู้ช่วยเหลือ อำนวยความสะดวก และส่งเสริมสนับสนุนนักเรียน โดยใช้วิธีการต่าง ๆ อย่างหลากหลายรูปแบบ เพื่อให้นักเรียนเกิดการสร้างสรรค์ความรู้และนำความรู้ไปใช้อย่างมีประสิทธิภาพ **คู่มือครู แผนการจัดการเรียนรู้ ภาษาไทย** เล่มนี้จึงได้นำเสนอทฤษฎี เทคนิค และวิธีการเรียนการสอนต่าง ๆ มาเป็นแนวทางในการจัดการเรียนรู้ เช่น

การจัดการเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐาน (Brain-Based Learning-BBL) เป็นวิธีการจัดการเรียนรู้ที่อิงผลการวิจัยทางประสาทวิทยา ซึ่งได้เสนอแนะไว้ว่า ตามธรรมชาตินั้นสมองเรียนรู้ได้อย่างไร โดยได้กล่าวถึงโครงสร้างที่แท้จริงของสมองและการทำงานของสมองมนุษย์ที่มีการแปรเปลี่ยนไปตามขั้นของการพัฒนา ซึ่งสามารถนำมาใช้เป็นกรอบแนวคิดของการสร้างสรรค์การจัดการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

การจัดการเรียนรู้แบบใช้ปัญหาเป็นฐาน (Problem-Based Learning – PBL) เป็นวิธีการจัดการเรียนรู้ที่ใช้ปัญหาที่เกิดขึ้นเป็นจุดเริ่มต้นและเป็นตัวกระตุ้นให้เกิดกระบวนการเรียนรู้ โดยให้นักเรียนร่วมกันแก้ปัญหาภายใต้การแนะนำของครู ให้นักเรียนช่วยกันตั้งคำถามและช่วยกันค้นหาคำตอบ โดยอาจใช้ความรู้เดิมมาแก้ปัญหา หรือศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมสำหรับการแก้ปัญหา นำข้อมูลที่ได้จากการค้นคว้ามาสรุปเป็นข้อมูลในการแก้ปัญหา แล้วช่วยกันประเมินการแก้ปัญหาเพื่อใช้ในการแก้ปัญหา

ครั้งต่อไปสำหรับขั้นตอนการจัดการเรียนรู้

การจัดการเรียนรู้แบบพหุปัญญา (Multiple Intelligences) เป็นการพัฒนางานของนักเรียน ทั้งสมองด้านซ้ายและสมองด้านขวาบนพื้นฐานความสามารถและสติปัญญาที่แตกต่างกันของแต่ละบุคคล มุ่งหมายจะให้นักเรียนสามารถแก้ปัญหาหรือสร้างสรรค์สิ่งต่าง ๆ ภายใต้อิทธิพลของวัฒนธรรม หรือสภาพแวดล้อม

การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ (Cooperative Learning) เป็นการจัดสถานการณ์และบรรยากาศให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ร่วมกัน ฝึกให้นักเรียนที่มีลักษณะแตกต่างกันทั้งสติปัญญาและความถนัดร่วมกันทำงานเป็นกลุ่ม และร่วมกันศึกษาค้นคว้า

การจัดการเรียนรู้แบบใช้หมวกความคิด ๖ ใบ (Six Thinking Hats) เป็นวิธีการจัดการเรียนรู้ที่ให้นักเรียนฝึกตั้งคำถามและตอบคำถามที่ใช้ความคิดในลักษณะต่าง ๆ โดยสามารถอธิบายเหตุผลประกอบหรือวิเคราะห์วิจารณ์ได้

การจัดการเรียนรู้แบบสืบสวนสอบสวน (Inquiry Process) เป็นการฝึกให้นักเรียนค้นหาความรู้ด้วยตนเอง เพื่ออธิบายสิ่งต่าง ๆ อย่างเป็นระบบและมีหลักการ โดยนักเรียนจะต้องใช้ความสามารถของตนเองคิดค้น สืบเสาะ แก้ปัญหา หรือคิดประดิษฐ์สิ่งใหม่ด้วยตนเอง

การจัดการเรียนรู้แบบกระบวนการแก้ปัญหา (Problem Solving) เป็นการฝึกให้นักเรียนเรียนรู้จากการแก้ปัญหาที่เกิดขึ้น โดยการทำความเข้าใจปัญหา วางแผนแก้ปัญหา ดำเนินการแก้ปัญหา และตรวจสอบหรือมองย้อนกลับ

การจัดการเรียนรู้แบบโครงงาน (Project Work) เป็นวิธีการจัดการเรียนรู้รูปแบบหนึ่งที่ส่งเสริมให้นักเรียนเรียนรู้ด้วยตนเองจากการลงมือปฏิบัติ โดยใช้กระบวนการแสวงหาความรู้หรือค้นคว้าหาคำตอบในสิ่งที่นักเรียนอยากรู้หรือสงสัยด้วยวิธีการต่าง ๆ อย่างหลากหลาย

การจัดการเรียนรู้ที่เน้นการปฏิบัติ (Active Learning) เป็นวิธีการจัดการเรียนรู้ที่ให้นักเรียนได้ทดลองทำด้วยตนเอง เพื่อจะได้เรียนรู้ขั้นตอนของงานและรู้จักวิธีแก้ปัญหาในการทำงาน

การจัดการเรียนรู้แบบสร้างผังความคิด (Concept Mapping) เป็นวิธีการจัดการเรียนรู้ด้วยวิธีการจัดกลุ่มความคิดรวบยอด เพื่อให้เห็นความสัมพันธ์กันระหว่างความคิดหลักและความคิดรองลงไป โดยนำเสนอเป็นภาพหรือเป็นแผนผัง

การจัดการเรียนรู้จากประสบการณ์ (Experience Learning) เป็นการจัดกิจกรรมหรือจัดประสบการณ์ให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้จากการปฏิบัติ แล้วกระตุ้นให้นักเรียนพัฒนาทักษะใหม่ ๆ เจตคติใหม่ ๆ หรือวิธีการคิดใหม่ ๆ

การจัดการเรียนรู้โดยการแสดงบทบาทสมมติ (Role Playing) เป็นการจัดกิจกรรมที่ให้นักเรียนได้แสดงบทบาทในสถานการณ์ที่สมมุติขึ้น โดยอาจกำหนดให้แสดงบทบาทสมมติที่เป็นพฤติกรรมของบุคคลอื่น หรือแสดงพฤติกรรมในบทบาทของตนเองในสถานการณ์ต่าง ๆ

การจัดการเรียนรู้จากเกมจำลองสถานการณ์ (Simulation Gaming) เป็นวิธีการจัดการเรียนรู้ที่คล้ายกับการแสดงบทบาทสมมติ แต่เป็นการให้เล่นเกมจำลองสถานการณ์ โดยครูนำสถานการณ์จริงมาจำลองไว้ในห้องเรียน โดยการกำหนดกฎ กติกา และเงื่อนไขสำหรับเกมนั้น ๆ แล้วให้นักเรียนไปเล่นเกมหรือกิจกรรมในสถานการณ์จำลองนั้น

การจัดการเรียนรู้ต้องจัดควบคู่กับการวัดและการประเมินผลตามภาระงาน/ชิ้นงานที่สอดคล้องกับตัวชี้วัดช่วงชั้น แผนการจัดการเรียนรู้นี้ได้เสนอการวัดและประเมินผลครบทั้ง ๓ ด้าน คือ ด้านความรู้ ด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม และด้านทักษะและกระบวนการ และเน้นวิธีการวัดที่หลากหลายตามสถานการณ์จริง การดูร่องรอยต่าง ๆ ควบคู่ไปกับการดูกระบวนการทำงาน และผลผลิตของงาน โดยออกแบบการประเมินก่อนเรียน ระหว่างเรียน หลังเรียน และแบบทดสอบประจำหน่วยการเรียนรู้ พร้อมแบบฟอร์มและเกณฑ์การประเมิน เพื่ออำนวยความสะดวกให้ครูไว้พร้อม ทั้งนี้ครูอาจเพิ่มเติมโดยการออกแบบการวัดและประเมินด้วยมิติตุณภาพ (Rubrics)

๖. โครงสร้างการแบ่งเวลารายชั่วโมงในการจัดการเรียนรู้

หน่วยการเรียนรู้/ แผนการจัดการเรียนรู้	เรื่อง	เวลา/ จำนวนชั่วโมง
แผนปฐมนิเทศ	ปฐมนิเทศและข้อตกลงในการเรียน	๑
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑	การเลือกใช้คำและกลุ่มคำในการสื่อสาร	๒
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒	การวิเคราะห์และสังเคราะห์ประโยค	๖
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓	อิทธิพลของภาษาถิ่นและภาษาต่างประเทศ ในภาษาไทย	๒
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔	การใช้คำราชาศัพท์	๒
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๕	การพัฒนาทักษะการฟังและการดู	๓
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๖	การพูดให้สัมฤทธิ์ผล	๕
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๗	การพัฒนาทักษะการอ่าน	๖
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๘	การพัฒนาทักษะการเขียน	๑๐
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๙	ภูมิปัญญาทางภาษา	๒
ทดสอบกลางภาคเรียน		๑
รวม		๔๐

 ตอนที่ ๒
แผนการจัดการเรียนรู้
กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

แผนปฐมนิเทศ

ปฐมนิเทศและข้อตกลงในการเรียนรายวิชาพื้นฐาน ภาษาไทย ม. ๕ เล่ม ๑

สาระการเรียนรู้ ภาษาไทย

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕ เวลา ๑ ชั่วโมง

ปฐมนิเทศและข้อตกลงในการเรียน

๑. สาระสำคัญ

การปฐมนิเทศเป็นการสร้างความเข้าใจอันดีต่อกันระหว่างครูกับนักเรียน เป็นการตกลงกันในเบื้องต้นก่อนที่จะเริ่มการเรียนการสอน ทำให้ครูได้รู้จักนักเรียนดียิ่งขึ้น ได้รู้ถึงความต้องการ ความรู้สึก และเจตคติที่มีต่อวิชาที่เรียน ในขณะที่เดียวกันนักเรียนก็จะได้รู้และเข้าใจเกี่ยวกับแนวทางในการจัดการเรียนรู้ และการวัดผล และประเมินผล ซึ่งกิจกรรมต่าง ๆ ดังกล่าว จะนำไปสู่การเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพ ครูสามารถจัดกิจกรรมการเรียนการสอนได้อย่างเหมาะสม ช่วยให้นักเรียนคลายความวิตกกังวล สามารถเรียนได้อย่างมีความสุข ซึ่งจะมีผลให้นักเรียนประสบความสำเร็จบรรลุเป้าหมายที่ได้กำหนดไว้

๒. ตัวชี้วัดช่วงชั้น

—

๓. จุดประสงค์การเรียนรู้

๑. อธิบายเกี่ยวกับข้อตกลงและแนวทางในการเรียนวิชาภาษาไทยได้ถูกต้อง (K)
๒. มีทักษะและนำความรู้ไปปรับใช้ในชีวิตประจำวัน (P)
๓. มีเจตคติที่ดีต่อการเรียนภาษาไทย (A)

๔. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

ด้านความรู้ (K)	ด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม (A)	ด้านทักษะและกระบวนการ (P)
๑. สังเกตการตอบคำถาม และการแสดง ความคิดเห็น ๒. ตรวจสอบการทำกิจกรรม	๑. สังเกตการทำงานตามหน้าที่ที่ได้รับ มอบหมายด้วยความกระตือรือร้น และความขยันหมั่นเพียร ๒. ประเมินพฤติกรรมตามแบบประเมิน ด้านคุณธรรม จริยธรรมและค่านิยม	๑. สังเกตพฤติกรรมขณะปฏิบัติ กิจกรรม ๒. ประเมินพฤติกรรมตามแบบ ประเมินด้านทักษะและ กระบวนการ

๕. สารการเรียนรู้

๑. เทคนิคและวิธีการจัดการเรียนรู้รายวิชาพื้นฐาน ภาษาไทย
๒. แนวทางการวัดและประเมินผลการเรียนรู้รายวิชาพื้นฐาน ภาษาไทย
๓. ตารางวิเคราะห์มาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดช่วงชั้นกับสาระการเรียนรู้ในหน่วยการเรียนรู้
๔. คำอธิบายรายวิชาพื้นฐาน ภาษาไทย ม. ๕ เล่ม ๑
๕. โครงสร้างรายวิชาพื้นฐาน ภาษาไทย ม. ๕ เล่ม ๑
๖. โครงสร้างเวลาเรียนรายชั่วโมง รายวิชาพื้นฐาน ภาษาไทย ม. ๕ เล่ม ๑

๖. แนวทางบูรณาการ

สังคมศึกษา	➡	การปฏิบัติตนตามบทบาทหน้าที่ของสมาชิกในกลุ่ม
ภาษาต่างประเทศ	➡	ฟัง อ่าน เขียน คำศัพท์ที่เกี่ยวกับภาษาไทย

๗. กระบวนการจัดการเรียนรู้

ขั้นที่ ๑ นำเข้าสู่บทเรียน

ชั่วโมงที่ ๑

๑. ครูแนะนำตนเองและให้นักเรียนแนะนำตนเองที่ละกลุ่มตัวอักษรหรือตามหมายเลขประจำตัวหรือตามแถวที่นั่งตามความเหมาะสม
๒. ครูถามคำถาม ให้นักเรียนร่วมแสดงความคิดเห็นตามประเด็นคำถามต่อไปนี้
 - ๑) นักเรียนคิดว่าทำไมเราจึงต้องเรียนภาษาไทย
 - ๒) วิชาภาษาไทยมีความสำคัญหรือจำเป็นต่อเราหรือไม่ อย่างไร
๓. ครูสรุปความรู้ แล้วแนะนำกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

ขั้นที่ ๒ กิจกรรมการเรียนรู้

๑. ครูระบุสิ่งที่ต้องเรียนในรายวิชาพื้นฐาน ภาษาไทย ม. ๕ เล่ม ๑ และอธิบายเพื่อทำความเข้าใจกับนักเรียนในเรื่องต่อไปนี้
 - ๑) คำอธิบายรายวิชาพื้นฐาน ภาษาไทย ม. ๕ เล่ม ๑
 - ๒) โครงสร้างรายวิชาพื้นฐาน ภาษาไทย ม. ๕ เล่ม ๑
 - ๓) โครงสร้างเวลาเรียนรายชั่วโมง รายวิชาพื้นฐาน ภาษาไทย ม. ๕ เล่ม ๑
๒. ครูบอกเทคนิคและวิธีการจัดการเรียนรู้ว่ามีเทคนิคและวิธีการจัดการเรียนรู้อะไรบ้าง เช่น
 - ครูบรรยายให้ฟัง
 - การนำเรื่องราว บทความ ข่าว เหตุการณ์ ฯลฯ ให้อ่าน แล้วร่วมแสดงความคิดเห็นและหาข้อสรุป
 - การปฏิบัติงานหรือทำใบงาน

- การศึกษาค้นคว้านอกสถานที่
 - การแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง
๓. ครูสนทนาและซักถามนักเรียนเพื่อทำความเข้าใจถึงแนวทางการวัดผลและประเมินผลการเรียนรู้ รวมทั้งเกณฑ์ตัดสินผลการเรียนรู้ในประเด็นต่าง ๆ เช่น
- ๑) รายวิชาพื้นฐาน ภาษาไทย ม. ๕ เล่ม ๑ มีเวลาเรียนเท่าไร
 - ๒) รายวิชานี้จะสอบและเก็บคะแนนอย่างไร และเท่าไร
 - ๓) รายวิชานี้จะตัดสินผลการเรียนอย่างไร
๔. ครูแนะนำสื่อการเรียนรู้ที่จะใช้ประกอบการเรียนรู้รายวิชาพื้นฐาน ภาษาไทย ม. ๕ เล่ม ๑ โดยใช้ข้อมูลจากหน้าบรรณานุกรมในหนังสือเรียน รายวิชาพื้นฐาน ภาษาไทย ม. ๕ เล่ม ๑ ของบริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด นอกจากนี้ ครูควรแนะนำแหล่งสืบค้นความรู้เพิ่มเติมเกี่ยวกับเรื่องต่าง ๆ ที่ได้ระบุไว้ในแต่ละหน่วยการเรียนรู้ เพื่อให้นักเรียนไปใช้ประโยชน์ในการเรียนได้
๕. ครูสนทนากับนักเรียนและร่วมกันทำข้อตกลงในการเรียนรายวิชาพื้นฐาน ภาษาไทย ม. ๕ เล่ม ๑ ในประเด็นต่าง ๆ ดังนี้
- ๑) เวลาเรียน ต้องเข้าเรียนไม่น้อยกว่าร้อยละ ๘๐ ของเวลาเรียนในรายวิชานี้ กรณีป่วยต้องส่งใบลา โดยผู้ปกครองลงชื่อรับรองการลา
 - ๒) ควรเข้าห้องเรียนตรงเวลาและรักษามารยาทในการเรียน
 - ๓) เมื่อเริ่มเรียนแต่ละหน่วยการเรียนรู้จะมีการทดสอบก่อนเรียน และหลังเรียนจบแต่ละหน่วยการเรียนรู้แล้ว จะมีการทดสอบหลังเรียน
 - ๔) ในช่วงที่มีการฝึกปฏิบัติงาน ควรเตรียมวัสดุอุปกรณ์ และเครื่องมือให้พร้อม โดยจัดหาไว้ล่วงหน้า
 - ๕) รับผิดชอบการเรียน การสร้างชิ้นงาน และการส่งงานตามเวลาที่กำหนด
 - ๖) รักษาความสะอาดบริเวณที่ปฏิบัติกิจกรรม วัสดุ อุปกรณ์ และเครื่องมือที่ใช้งานทุกครั้ง

ขั้นที่ ๓ ฝึกฝนผู้เรียน

๑. ครูให้นักเรียนดูหนังสือเรียน รายวิชาพื้นฐาน ภาษาไทย ม. ๕ เล่ม ๑ แล้วซักถามข้อสงสัย
๒. ครูให้นักเรียนร่วมกันอภิปรายแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับแหล่งการเรียนรู้และแหล่งสืบค้นความรู้อื่น ๆ ที่จะนำมาใช้ในการจัดการเรียนรู้ แล้วครูและนักเรียนร่วมกันสรุปและบันทึกผล

ขั้นที่ ๔ นำไปใช้

๑. นักเรียนนำความรู้เกี่ยวกับแนวทางการเรียนและข้อตกลงในการเรียนไปปฏิบัติเมื่อเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย
๒. นักเรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับประโยชน์ที่ได้รับจากการเรียนหัวข้อนี้และการปฏิบัติกิจกรรม

ขั้นที่ ๕ สรุป

๑. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปความรู้เรื่อง ปฐมนิเทศและข้อตกลงในการเรียนรายวิชาพื้นฐาน ภาษาไทย ม. ๕ เล่ม ๑ โดยให้นักเรียนบันทึกข้อสรุปลงในแบบบันทึกความรู้ หรือสรุปเป็นแผนภาพความคิด หรือผังมโนทัศน์ลงสมุด พร้อมทั้งตกแต่งให้สวยงาม
๒. ครูมอบหมายให้นักเรียนศึกษาเรื่อง การเลือกใช้คำและกลุ่มคำในการสื่อสาร เป็นการบ้านเพื่อเตรียมจัดการเรียนรู้ครั้งต่อไป

๘. กิจกรรมเสนอแนะ

- นักเรียนควรศึกษาและปฏิบัติกิจกรรมที่ได้รับมอบหมายมาล่วงหน้า เพื่อประกอบการเรียนในครั้งต่อไป

๙. สื่อ/แหล่งการเรียนรู้

๑. หนังสือเรียน รายวิชาพื้นฐาน ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕ เล่ม ๑ บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด
๒. แบบฝึกทักษะ รายวิชาพื้นฐาน ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕ เล่ม ๑ บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด
๓. คู่มือการสอน ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕ เล่ม ๑ บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด
๔. สื่อการเรียนรู้ PowerPoint ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕ เล่ม ๑ บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด

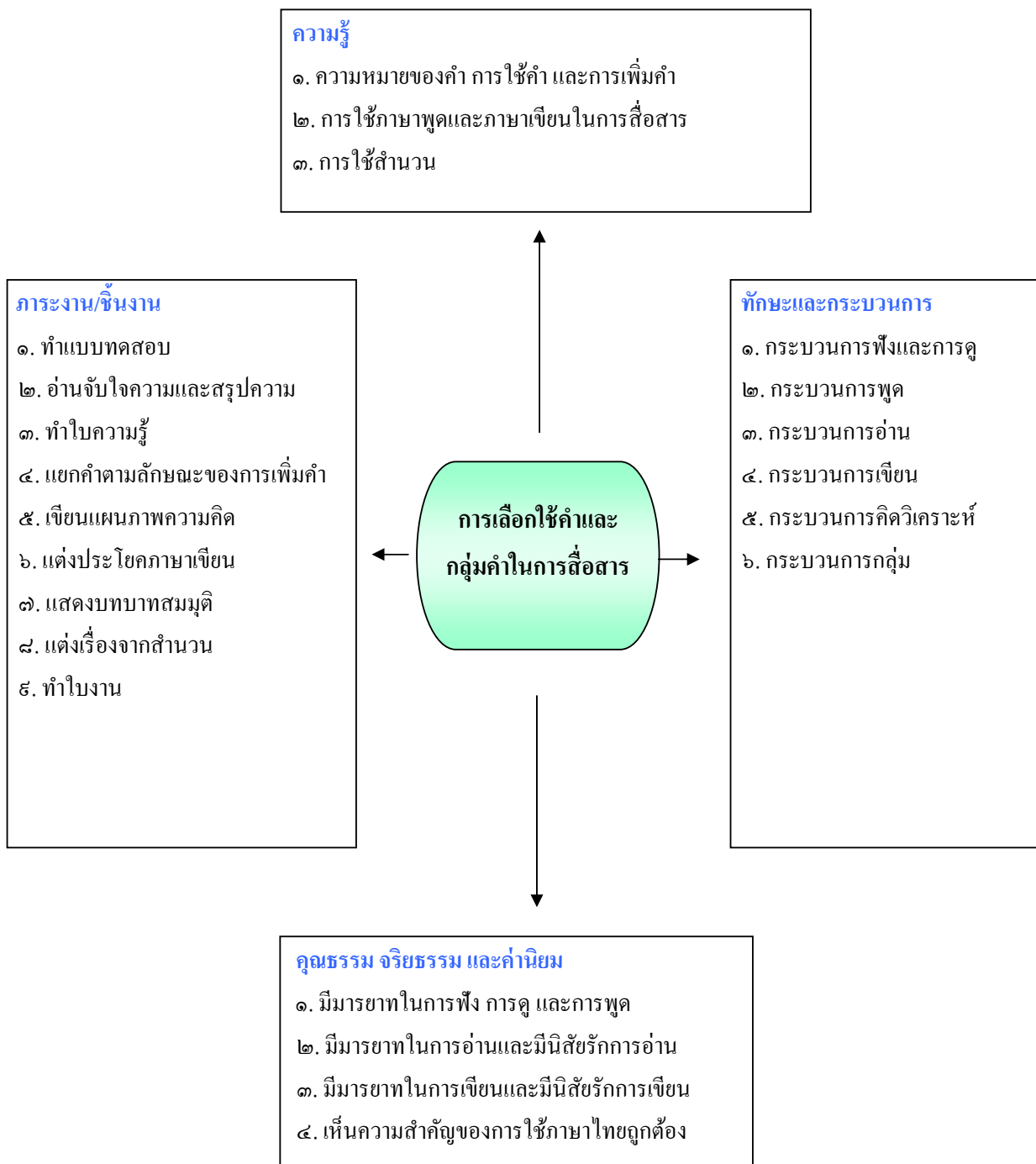
๑๐. บันทึกหลังการจัดการเรียนรู้

บันทึกหลังการจัดการเรียนรู้	
๑. ความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้ _____	
แนวทางการพัฒนา _____	
๒. ปัญหา/อุปสรรคในการจัดการเรียนรู้ _____	
แนวทางแก้ไข _____	
๓. สิ่งที่ไม่ได้ปฏิบัติตามแผน _____	
เหตุผล _____	
๔. การปรับปรุงแผนการจัดการเรียนรู้ _____	
ลงชื่อ _____ ผู้สอน	
_____ / _____ / _____	

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ การเลือกใช้คำและกลุ่มคำในการสื่อสาร

เวลา ๒ ชั่วโมง

ผังมโนทัศน์เป้าหมายการเรียนรู้และขอบข่ายภาระงาน

ผังการออกแบบการจัดการเรียนรู้
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ การเลือกใช้คำและกลุ่มคำในการสื่อสาร

ขั้นที่ ๑ ผลลัพธ์ปลายทางที่ต้องการให้เกิดขึ้นกับนักเรียน	
ตัวชี้วัดช่วงชั้น ใช้คำและกลุ่มคำสร้างประโยคตรงตามวัตถุประสงค์ ท ๔.๑ (ม. ๔-๖/๒)	
ความเข้าใจที่คงทนของนักเรียน นักเรียนจะเข้าใจว่า... ๑. การรู้ความหมายของคำจะทำให้เลือกใช้คำได้ถูกต้องตามความหมายที่ต้องการสื่อสาร ๒. การเพิ่มคำขึ้นใช้ในภาษา ทำให้มีคำใช้ในภาษามากขึ้น ๓. การใช้ภาษาพูดและภาษาเขียนในการสื่อสารจะแตกต่างกันไปตามสถานการณ์ โอกาส และบุคคล ๔. การใช้สำนวนในการสื่อสาร ควรใช้ให้ถูกต้องตรงตามความหมาย	คำถามสำคัญที่ทำให้เกิดความเข้าใจที่คงทน ๑. ความหมายของคำมีความสำคัญในการสื่อสารอย่างไร ๒. นักเรียนมีวิธีเลือกใช้คำอย่างไรให้สื่อสารได้อย่างมีประสิทธิภาพ ๓. การเพิ่มคำแต่ละประเภทมีประโยชน์อย่างไรต่อการสื่อสาร ๔. หากนักเรียนใช้ภาษาพูดและภาษาเขียนในการสื่อสารไม่เหมาะสมจะเกิดผลอย่างไรต่อการสื่อสาร ๕. นักเรียนมีวิธีใช้สำนวนในการสื่อสารอย่างไรบ้าง
ความรู้ของนักเรียนที่นำไปสู่ความเข้าใจที่คงทน นักเรียนจะรู้ว่า... ๑. คำสำคัญ ได้แก่ ความหมายนัยตรง ความหมายนัยประหวัด คำไวพจน์ ๒. ความหมายของคำสามารถแบ่งได้เป็น ๒ ลักษณะ คือ คำที่มีความหมายเฉพาะและคำที่มีความหมายเปรียบเทียบกับคำอื่น ๓. การเพิ่มคำขึ้นใช้ในภาษามีหลายประเภท เช่น คำซ้ำ คำซ้อนหรือคำคู่ คำประสม คำสมาส คำที่มาจากภาษาอื่น ฯลฯ	ทักษะ/ความสามารถของนักเรียนที่นำไปสู่ความเข้าใจที่คงทน นักเรียนจะสามารถ... ๑. บอกความหมายของคำถูกต้องและเลือกใช้คำได้ถูกต้องตรงตามความหมาย ๒. ใช้คำที่เพิ่มขึ้นในภาษาเหมาะสมกับจุดมุ่งหมายของการสื่อสาร ๓. ใช้ภาษาพูดและภาษาเขียนในการสื่อสารเหมาะสมกับกาลเทศะและบุคคล ๔. ใช้สำนวนถูกต้องตามความหมาย เหมาะสมกับกาลเทศะและสถานการณ์

๔. ภาษาพูดใช้สนทนาในชีวิตประจำวัน ไม่เคร่งครัด ในหลักเกณฑ์ของภาษา ส่วนภาษาเขียนใช้เขียน ข้อความที่ค่อนข้างเป็นทางการและต้องใช้ ให้ถูกต้องตามหลักเกณฑ์ของภาษา ๕. สำนวนเป็นถ้อยคำที่มีความหมายไม่ตรงตามตัว หรือมีความหมายเปรียบเทียบ การเลือกใช้ควร เลือกใช้ให้ถูกต้องตามความหมาย			
ขั้นที่ ๒ ภาระงานและการประเมินผลการเรียนรู้ซึ่งเป็นหลักฐานที่แสดงว่านักเรียนมีผลการเรียนรู้ตามที่กำหนดไว้อย่างแท้จริง			
๑. ภาระงานที่นักเรียนต้องปฏิบัติ ๑.๑ จับใจความ อภิปราย สนทนาแลกเปลี่ยนความคิดเห็น และศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับเรื่อง การเลือกใช้คำ และกลุ่มคำในการสื่อสาร ๑.๒ ทำใบความรู้ ๑.๓ แยกคำตามลักษณะของการเพิ่มคำ ๑.๔ เขียนแผนภาพความคิด ๑.๕ แต่งประโยคภาษาเขียน ๑.๖ แสดงบทบาทสมมติ ๑.๗ แต่งเรื่องจากสำนวน			
๒. วิธีการและเครื่องมือประเมินผลการเรียนรู้ <table border="0"> <tr> <td data-bbox="248 1142 730 1646"> ๒.๑ วิธีการประเมินผลการเรียนรู้ ๑) การทดสอบ ๒) การสนทนาซักถาม ๓) การสังเกต ๔) การตรวจผลงาน/กิจกรรมเป็นรายบุคคลหรือรายกลุ่ม ๕) การวัดเจตคติ ๖) การวัดทักษะและกระบวนการ </td><td data-bbox="730 1142 1382 1646"> ๒.๒ เครื่องมือประเมินผลการเรียนรู้ ๑) แบบทดสอบก่อนและหลังเรียน ๒) แบบประเมินการอ่าน ๓) แบบประเมินการเขียน ๔) แบบประเมินการพูด ๕) แบบประเมินการฟังและการดู ๖) แบบประเมินด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม ๗) แบบประเมินด้านทักษะและกระบวนการ </td></tr> </table>		๒.๑ วิธีการประเมินผลการเรียนรู้ ๑) การทดสอบ ๒) การสนทนาซักถาม ๓) การสังเกต ๔) การตรวจผลงาน/กิจกรรมเป็นรายบุคคลหรือรายกลุ่ม ๕) การวัดเจตคติ ๖) การวัดทักษะและกระบวนการ	๒.๒ เครื่องมือประเมินผลการเรียนรู้ ๑) แบบทดสอบก่อนและหลังเรียน ๒) แบบประเมินการอ่าน ๓) แบบประเมินการเขียน ๔) แบบประเมินการพูด ๕) แบบประเมินการฟังและการดู ๖) แบบประเมินด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม ๗) แบบประเมินด้านทักษะและกระบวนการ
๒.๑ วิธีการประเมินผลการเรียนรู้ ๑) การทดสอบ ๒) การสนทนาซักถาม ๓) การสังเกต ๔) การตรวจผลงาน/กิจกรรมเป็นรายบุคคลหรือรายกลุ่ม ๕) การวัดเจตคติ ๖) การวัดทักษะและกระบวนการ	๒.๒ เครื่องมือประเมินผลการเรียนรู้ ๑) แบบทดสอบก่อนและหลังเรียน ๒) แบบประเมินการอ่าน ๓) แบบประเมินการเขียน ๔) แบบประเมินการพูด ๕) แบบประเมินการฟังและการดู ๖) แบบประเมินด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม ๗) แบบประเมินด้านทักษะและกระบวนการ		
๓. สิ่งที่มีประเมิน ๓.๑ ความสามารถในการอธิบาย ชี้แจง การแปลความและตีความ การประยุกต์ ดัดแปลง และนำไปใช้ การมีมุมมองที่หลากหลาย การให้ความสำคัญและใส่ใจในความรู้สึกรู้สึกของผู้อื่น และการรู้จักตนเอง ๓.๒ ทักษะกระบวนการทางภาษา			

๓.๓ สมรรถนะสำคัญ ได้แก่ การสื่อสาร การคิด การแก้ปัญหา การใช้ทักษะชีวิต และการใช้เทคโนโลยี ๓.๔ คุณลักษณะอันพึงประสงค์ เช่น รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ ซื่อสัตย์สุจริต มีวินัย ใฝ่เรียนรู้ อยู่อย่างพอเพียง มุ่งมั่นในการทำงาน รักความเป็นไทย มีจิตสาธารณะ		
ขั้นที่ ๓ แผนการจัดการเรียนรู้		
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑	ความหมายของคำ การใช้คำ และการเพิ่มคำ	เวลา ๑ ชั่วโมง
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒	การใช้ภาษาพูด ภาษาเขียนในการสื่อสาร และการใช้สำนวน	เวลา ๑ ชั่วโมง

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑

ความหมายของคำ การใช้คำ และการเพิ่มคำ

สาระการเรียนรู้ ภาษาไทย

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕ เวลา ๑ ชั่วโมง

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง การเลือกใช้คำและกลุ่มคำในการสื่อสาร

๑. สาระสำคัญ

การสื่อสารระหว่างกันในชีวิตประจำวัน ผู้ส่งสารจำเป็นต้องเข้าใจความหมายของคำและเลือกใช้คำให้ถูกต้อง เพื่อให้ผู้รับสารเข้าใจความหมายของคำที่ใช้ตรงกัน การศึกษาเรื่อง ความหมายของคำ การใช้คำ และการเพิ่มคำ จะทำให้สื่อสารได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๒. ตัวชี้วัดช่วงชั้น

ใช้คำและกลุ่มคำสร้างประโยคตรงตามวัตถุประสงค์ ท ๔.๑ (ม. ๔-๖/๒)

๓. จุดประสงค์การเรียนรู้

๑. อธิบายความหมายของคำในประโยคได้ถูกต้อง (K)
๒. เลือกใช้คำและกลุ่มคำสร้างประโยคได้ตรงตามวัตถุประสงค์ (K, P)
๓. ใช้ทักษะทางภาษาในการสื่อสารในชีวิตประจำวันได้อย่างเหมาะสม (P)
๔. เห็นความสำคัญของการใช้ภาษาไทยได้ถูกต้อง (A)

๔. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

ด้านความรู้ (K)	ด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม (A)	ด้านทักษะและกระบวนการ (P)
๑. สังเกตการตอบคำถาม และการยกตัวอย่าง ๒. ตรวจสอบการทำกิจกรรม ๓. ตรวจสอบทดสอบก่อนเรียน	๑. ประเมินพฤติกรรมในการทำงาน เป็นรายบุคคลในด้านความสนใจ และตั้งใจเรียน ความรับผิดชอบ ในการทำกิจกรรม ความมี ระเบียบวินัยในการทำงาน ฯลฯ ๒. ประเมินมารยาทในการเขียน และนิสัยรักการเขียน ๒. ประเมินเจตคติที่ดีต่อการเรียน ภาษาไทย	๑. ประเมินทักษะการเขียนรายงาน ๒. ประเมินทักษะการแสวงหา ความรู้ ๓. ประเมินทักษะกระบวนการคิด ๔. ประเมินทักษะกระบวนการกลุ่ม

๕. สารการเรียนรู้

๑. ความหมายของคำ
๒. การใช้คำ
๓. การเพิ่มคำ

๖. แนวทางบูรณาการ

คณิตศาสตร์	⇒	เขียนแผนภาพความคิดสรุปเรื่อง ความหมายของคำ การใช้คำ และการเพิ่มคำ
ภาษาต่างประเทศ	⇒	เปรียบเทียบความหมายของคำและการใช้คำในภาษาอังกฤษ กับภาษาไทย

๗. กระบวนการจัดการเรียนรู้

ขั้นที่ ๑ นำเข้าสู่บทเรียน

ชั่วโมงที่ ๒

๑. นักเรียนทำแบบทดสอบก่อนเรียน
๒. นักเรียนช่วยกันยกตัวอย่างข้อความโฆษณา ๕ ข้อความ ครูเขียนบนกระดาน แล้วร่วมกันสนทนา
อภิปรายความหมายของคำและการเลือกใช้คำ

ขั้นที่ ๒ กิจกรรมการเรียนรู้

๑. นักเรียนร่วมกันสนทนาแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับความสำคัญของการใช้คำให้ถูกต้องตามความหมาย แล้วสรุปความรู้ที่ได้
๒. แบ่งนักเรียนออกเป็น ๓ กลุ่ม ให้แต่ละกลุ่มจับสลากศึกษาตามหัวข้อที่กำหนดให้จากหนังสือเรียน รายวิชาพื้นฐาน ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕ เล่ม ๑ หรือแหล่งการเรียนรู้อื่น แล้วสรุปเป็น ใบความรู้

๑) ความหมายของคำ

๒) การใช้คำ

๓) การเพิ่มคำ

๓. นักเรียนแต่ละกลุ่มส่งตัวแทนกลุ่มละ ๑ คน อธิบายให้เพื่อนกลุ่มอื่นฟังจนเข้าใจ
๔. ครูซักถามเพื่อตรวจสอบความเข้าใจ และอธิบายประกอบการซักถามเพิ่มเติม
๕. ครูให้ความรู้เสริมโดยยกตัวอย่างคำ “น้ำเมา” ซึ่งเป็นคำที่มีความหมายครอบคลุมคำอื่น ที่กลั่นเรียกว่า สุรา เช่น บรั่นดี วิสกี้ ที่หมักเรียกว่า เมรัย เช่น น้ำตาลเมา อุ เบียร์ ที่กลั่นหรือหมักเรียกว่า เหล้า และ อธิบายเพิ่มเติมให้นักเรียนรู้ว่า อุ เป็นเครื่องดื่มที่ออกฤทธิ์มีเมา ทำมาจากข้าวเหนียว แกลบ รำข้าว และแป้งยีสต์ ซึ่งเป็นภูมิปัญญาของชนเผ่าไทหรือผู้ไทในแคว้นสิบสองจุไทยและแคว้นสิบสองปันนาที่อพยพข้ามแม่น้ำโขงเข้ามาอาศัยอยู่ในประเทศไทย ชนเผ่าไทหรือผู้ไทใช้เหล้าอุในการ เลี้ยงสังสรรค์ ต้อนรับเพื่อนฝูงที่มาเยี่ยมเยียน ปัจจุบันเหล้าอุเป็นสินค้าโอท็อปในหลายจังหวัด
๖. นักเรียนทำใบงานที่ ๑ เรื่อง ความหมายของคำ การใช้คำ และการเพิ่มคำ แล้วช่วยกันเฉลยคำตอบ

ขั้นที่ ๓ ฝึกฝนผู้เรียน

๑. นักเรียนทำกิจกรรมที่เกี่ยวกับความหมายของคำ การใช้คำ และการเพิ่มคำ แล้วช่วยกันเฉลยคำตอบ
๒. นักเรียนร่วมกันยกตัวอย่างคำที่มีความหมายนัยตรง คำที่มีความหมายนัยประหวัด คำที่มีความหมายเหมือนกันหรืออย่างเดียวกัน คำที่มีความหมายคล้ายกันหรือร่วมกัน คำที่มีความหมายตรงกันข้าม และคำที่มีความหมายครอบคลุมคำอื่น พร้อมยกตัวอย่างประโยคหรือข้อความประกอบ ให้เห็นชัดเจน แล้วให้ครูและเพื่อนช่วยกันตรวจสอบความถูกต้อง
๓. แบ่งนักเรียนออกเป็น ๕ กลุ่ม ให้แต่ละกลุ่มยกตัวอย่างบทความที่มีการใช้คำตามหัวข้อที่กำหนดให้ ดังนี้
 - ๑) ใช้คำให้ตรงความหมาย
 - ๒) ใช้คำให้ตรงความนิยม
 - ๓) ใช้คำให้เหมาะสมกับกาลเทศะและบุคคล
 - ๔) ใช้คำไม่ซ้ำซาก
๔. นักเรียนแต่ละกลุ่มพิจารณาคำจากบทความที่รวบรวมได้ในข้อ ๓ แล้วนำมาแยกคำ ตามลักษณะของการเพิ่มคำ ๕ ประเภท คือ คำซ้ำ คำซ้อน คำประสม คำสมาส และคำจากภาษาอื่น ทำเป็นรายงานส่งครู

๕. นักเรียนแต่ละกลุ่มศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับภาษาเขมรและภาษาชวา หรือภาษาอื่น ๆ ที่ใช้ในกลุ่มประเทศสมาชิกอาเซียน แล้วนำมาอภิปรายร่วมกันว่ามีอิทธิพลต่อภาษาไทยหรือไม่ อย่างไร และช่วยกันสรุปความรู้

ขั้นที่ ๔ นำไปใช้

๑. นักเรียนเลือกใช้คำในการสื่อสารตรงตามความหมายที่ต้องการ
๒. นักเรียนเข้าใจความหมายของคำและข้อความในการสื่อสารถูกต้อง ทำให้การสื่อสารสัมฤทธิ์ผล

ขั้นที่ ๕ สรุป

๑. นักเรียนช่วยกันสรุปเรื่อง ความหมายของคำ การใช้คำ และการเพิ่มคำ โดยเขียนเป็นแผนภาพความคิด
๒. ครูให้นักเรียนศึกษาการใช้ภาษาพูด ภาษาเขียนในการสื่อสาร และเปรียบเทียบว่าเหมือนหรือแตกต่างกัน เป็นการบ้านเพื่อเตรียมจัดการเรียนรู้ครั้งต่อไป

๘. กิจกรรมเสนอแนะ

๑. นักเรียนร่วมกันอภิปรายเปรียบเทียบความหมายของคำและการใช้คำในภาษาไทยกับภาษาอังกฤษว่ามีลักษณะเหมือนหรือต่างกันอย่างไร
๒. นักเรียนศึกษาการเพิ่มคำในลักษณะต่าง ๆ เพิ่มเติมจากแหล่งการเรียนรู้อื่น

๕. สื่อ/แหล่งการเรียนรู้

๑. แบบทดสอบก่อนเรียน
๒. สลาก
๓. ใบงานที่ ๑ เรื่อง ความหมายของคำ การใช้คำ และการเพิ่มคำ
๔. หนังสือเรียน รายวิชาพื้นฐาน ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕ เล่ม ๑ บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด
๕. แบบฝึกทักษะ รายวิชาพื้นฐาน ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕ เล่ม ๑ บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด
๖. คู่มือการสอน ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕ เล่ม ๑ บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด
๗. สื่อการเรียนรู้ PowerPoint ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕ เล่ม ๑ บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด

๑๐. บันทึกหลังการจัดการเรียนรู้

บันทึกหลังการจัดการเรียนรู้

๑. ความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้ _____

แนวทางการพัฒนา _____

๒. ปัญหา/อุปสรรคในการจัดการเรียนรู้ _____

แนวทางแก้ไข _____

๓. สิ่งที่ไม่ได้ปฏิบัติตามแผน _____

เหตุผล _____

๔. การปรับปรุงแผนการจัดการเรียนรู้ _____

ลงชื่อ _____ ผู้สอน

_____ / _____ / _____

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒

การใช้ภาษาพูด ภาษาเขียนในการสื่อสาร และการใช้สำนวน

สาระการเรียนรู้ ภาษาไทย

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕ เวลา ๑ ชั่วโมง

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง การเลือกใช้คำและกลุ่มคำในการสื่อสาร

๑. สาระสำคัญ

ในแต่ละวันเราใช้ทั้งภาษาพูด ภาษาเขียน และสำนวนในการสื่อสารซึ่งต้องเลือกใช้ให้ถูกต้อง เหมาะสม กับกาลเทศะและระดับชั้นของบุคคลเพื่อสื่อสารระหว่างกัน ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๒. ตัวชี้วัดช่วงชั้น

ใช้คำและกลุ่มคำสร้างประโยคตรงตามวัตถุประสงค์ ท ๔.๑ (ม. ๔-๖/๒)

๓. จุดประสงค์การเรียนรู้

๑. บอกลักษณะของภาษาพูด ภาษาเขียน และสำนวนได้ถูกต้อง (K)
๒. ใช้ภาษาพูด ภาษาเขียน และสำนวนได้ถูกต้องตรงตามความหมาย เหมาะสมแก่โอกาส กาลเทศะ และบุคคล (K, P)
๓. ใช้ทักษะทางภาษาในการสื่อสารในชีวิตประจำวันได้อย่างเหมาะสม (P)
๔. เห็นคุณค่าของภูมิปัญญาทางภาษา (A)

๔. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

ด้านความรู้ (K)	ด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม (A)	ด้านทักษะและกระบวนการ (P)
๑. สังเกตการตอบคำถาม และการแสดงความคิดเห็น ๒. ตรวจสอบการทำกิจกรรม ๓. ตรวจสอบทดสอบ หลังเรียน	๑. ประเมินพฤติกรรมในการทำงาน เป็นรายบุคคลในด้านความสนใจ และตั้งใจเรียน ความรับผิดชอบ ในการทำกิจกรรม ความมีระเบียบวินัยในการทำงาน ฯลฯ ๒. ประเมินเจตคติที่ดีต่อการเรียน ภาษาไทย	๑. ประเมินทักษะการแสวงหาความรู้ ๒. ประเมินทักษะกระบวนการคิด ๓. ประเมินทักษะกระบวนการกลุ่ม

๕. สาระการเรียนรู้

๑. การใช้ภาษาพูด ภาษาเขียนในการสื่อสาร
๒. การใช้สำนวน

๖. แนวทางบูรณาการ

ภาษาต่างประเทศ	⇒	เปรียบเทียบการใช้ภาษาพูด ภาษาเขียนในการสื่อสาร และการใช้สำนวนในภาษาอังกฤษกับภาษาไทย
ศิลปะ	⇒	แสดงบทบาทสมมติ
สุขศึกษา	⇒	เล่นเกมทายสำนวน
การงานอาชีพฯ	⇒	ทำสมุดคำภาษาพูด ภาษาเขียน

๗. กระบวนการจัดการเรียนรู้

ขั้นที่ ๑ นำเข้าสู่บทเรียน

ชั่วโมงที่ ๓

๑. ครูติดแผ่นป้ายข้อความให้นักเรียนอ่าน แล้วร่วมกันอภิปรายเปรียบเทียบและแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการใช้ภาษาจากข้อความที่อ่าน

ข้อความที่ ๑ ผอมอย่างกับไม้เสียบผี ผมเผ้าหวดเครารุงรัง นี้นักเขียนชื่อดัง น่าจะเป็นนักเขียนไส้แห้งมากกว่า

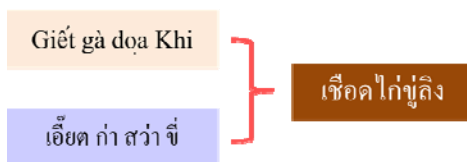
ข้อความที่ ๒ มหาสารคามเป็นจังหวัดที่ตั้งอยู่ใจกลางของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ที่มีบรรยากาศเต็มไปด้วยความสงบ และเป็นศูนย์กลางการศึกษาของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จึงได้ชื่อว่าเป็นดักศิลาแห่งอีสาน

๒. ครูสรุปให้นักเรียนรู้ว่า แผ่นป้ายข้อความที่ ๑ ใช้ภาษาพูด แผ่นป้ายข้อความที่ ๒ ใช้ภาษาเขียน แล้วให้นักเรียนช่วยกันบอกความแตกต่างของภาษาพูดและภาษาเขียน

ขั้นที่ ๒ กิจกรรมการเรียนรู้

๑. นักเรียนช่วยกันบอกลักษณะของภาษาพูดและภาษาเขียนในการสื่อสารตามที่ได้ศึกษามา แล้วให้ครูสรุปและอธิบายประกอบการซักถามเพิ่มเติม
๒. นักเรียนศึกษาเรื่อง การใช้ภาษาพูด ภาษาเขียนในการสื่อสาร การใช้สำนวน ในหนังสือเรียน รายวิชาพื้นฐาน ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕ เล่ม ๑ แล้วครูซักถามให้ช่วยกันสรุปความรู้

๓. ครูคิดตัวอย่างประโยคภาษาพูด ๕ ประโยค บนกระดาน ให้นักเรียนช่วยกันเปลี่ยนเป็นภาษาเขียน โดยให้นักเรียนอาสาสมัครออกมาเขียนประโยคภาษาเขียนบนกระดาน แล้วช่วยกันตรวจสอบความถูกต้อง
๔. ครูให้นักเรียนเล่นเกมทายสำนวน โดยครูนำภาพสำนวนมาให้นักเรียนดูทีละภาพ ให้นักเรียนยกมือทายสำนวนจากภาพ ถ้าทายถูกต้องจะได้ ๑ คะแนน ต่อ ๑ ภาพ ถ้านักเรียนทายไม่ได้ให้ครูไปจั่วว่า นักเรียนจะตอบถูกต้อง เมื่อเล่นจนครบทุกภาพแล้วให้นักเรียนนับคะแนน นักเรียนที่ตอบถูกต้องมากที่สุด ให้รับรางวัลจากครู
๕. แบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่มละ ๔ คน ครูแจกหนังสือพิมพ์ วารสาร นิตยสาร ให้นักเรียนทุกกลุ่ม ให้แต่ละกลุ่มรวบรวมตัวอย่างข้อความที่ใช้ภาษาพูดและภาษาเขียนในการสื่อสารอย่างละ ๒ ตัวอย่าง โดยให้มีการใช้สำนวนอยู่ด้วย แล้วนำเสนอให้เพื่อนฟังหน้าชั้นเรียน
๖. ครูอธิบายความรู้เพิ่มเติมให้นักเรียนฟังว่า สำนวน ไม่ได้มีใช้เฉพาะในภาษาไทย ภาษาเวียดนาม ก็มีสำนวนใช้ เช่น

ตรงกับสำนวนไทยว่า **เชือดไก่ให้ลิงดู**

ขั้นที่ ๓ ฝึกฝนผู้เรียน

๑. นักเรียนทำกิจกรรมที่เกี่ยวกับการใช้ภาษาพูด ภาษาเขียนในการสื่อสาร และการใช้สำนวน แล้วช่วยกันเฉลยคำตอบ
๒. นักเรียนแต่ละกลุ่มคิดสถานการณ์ในการสื่อสารกลุ่มละ ๑ สถานการณ์ แล้วทำกิจกรรมต่อไปนี้
 - ๑) แต่งบทสนทนาจากสถานการณ์ที่คิด แล้วนำเสนอโดยการแสดงบทบาทสมมุติ
 - ๒) เขียนสื่อสารตามสถานการณ์ที่คิด แล้วอ่านให้เพื่อนฟังหน้าชั้นเรียน
๓. นักเรียนแต่ละกลุ่ม ส่งตัวแทนออกมาเลือกของสำนวนจากครูแล้วแต่งเรื่องราวให้สอดคล้องกับสำนวนที่เลือก และให้มีการใช้สำนวนนั้นในเรื่องที่แต่ง อาจนำเสนอโดยการเล่าเรื่อง หรือแสดงบทบาทสมมุติก็ได้

ขั้นที่ ๔ นำไปใช้

๑. นักเรียนใช้ภาษาพูด และภาษาเขียนในการสื่อสารในชีวิตประจำวันถูกต้องตามความหมาย เหมาะสมแก่โอกาส กาลเทศะ และบุคคล แสดงถึงการมีมารยาทในการสื่อสาร ซึ่งสอดคล้องกับเงื่อนไข **คุณธรรมตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง**
๒. นักเรียนใช้สำนวนในการสื่อสารได้ถูกต้องตามความหมายและนำไปใช้ในการพูด การเขียน หรือการเรียนวิชาต่าง ๆ ได้

ขั้นที่ ๕ สรุป

๑. นักเรียนช่วยกันสรุปเรื่องการใช้ภาษาพูด ภาษาเขียนในการสื่อสาร และการใช้สำนวน แล้วบันทึกลงสมุด
๒. นักเรียนทำแบบทดสอบหลังเรียน แล้วช่วยกันเฉลยคำตอบ
๓. ครูให้นักเรียนร่วมแสดงความคิดเห็นในประเด็นที่ว่า
 - ความหมายของคำสัมพันธ์กับโครงสร้างของประโยคอย่างไร
 - การใช้คำไม่ถูกต้องมีผลต่อการเรียบเรียงประโยคหรือไม่ อย่างไร
 แล้วมอบหมายให้นักเรียนศึกษาเนื้อหาในหน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง การวิเคราะห์และสังเคราะห์ประโยค ในหนังสือเรียน รายวิชาพื้นฐาน ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕ เล่ม ๑ ของบริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด เป็นการบ้านเพื่อเตรียมจัดการเรียนรู้ครั้งต่อไป

๘. กิจกรรมเสนอแนะ

๑. นักเรียนรวบรวมคำที่ใช้ในภาษาพูดและภาษาเขียนที่พบในชีวิตประจำวัน เช่น กิน ภาษาพูด ใช้ กิน ทาน แดก ยัด ภาษาเขียน ใช้ รับประทาน ทำเป็นสมุดคำภาษาพูด ภาษาเขียน
๒. นักเรียนร่วมกันอภิปรายเปรียบเทียบการใช้ภาษาพูด ภาษาเขียนในการสื่อสาร และการใช้สำนวนของภาษาไทยกับภาษาอังกฤษว่าเหมือนหรือต่างกันอย่างไร

๙. สื่อ/แหล่งการเรียนรู้

๑. แบบทดสอบหลังเรียน
๒. แผ่นป้ายข้อความ
๓. ตัวอย่างประโยคภาษาพูด
๔. ภาพสำนวน
๕. หนังสือพิมพ์ วารสาร นิตยสาร
๖. ซองสำนวน
๗. หนังสือเรียน รายวิชาพื้นฐาน ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕ เล่ม ๑ บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด
๘. แบบฝึกทักษะ รายวิชาพื้นฐาน ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕ เล่ม ๑ บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด
๙. คู่มือการสอน ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕ เล่ม ๑ บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด
๑๐. สื่อการเรียนรู้ PowerPoint ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕ เล่ม ๑ บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด

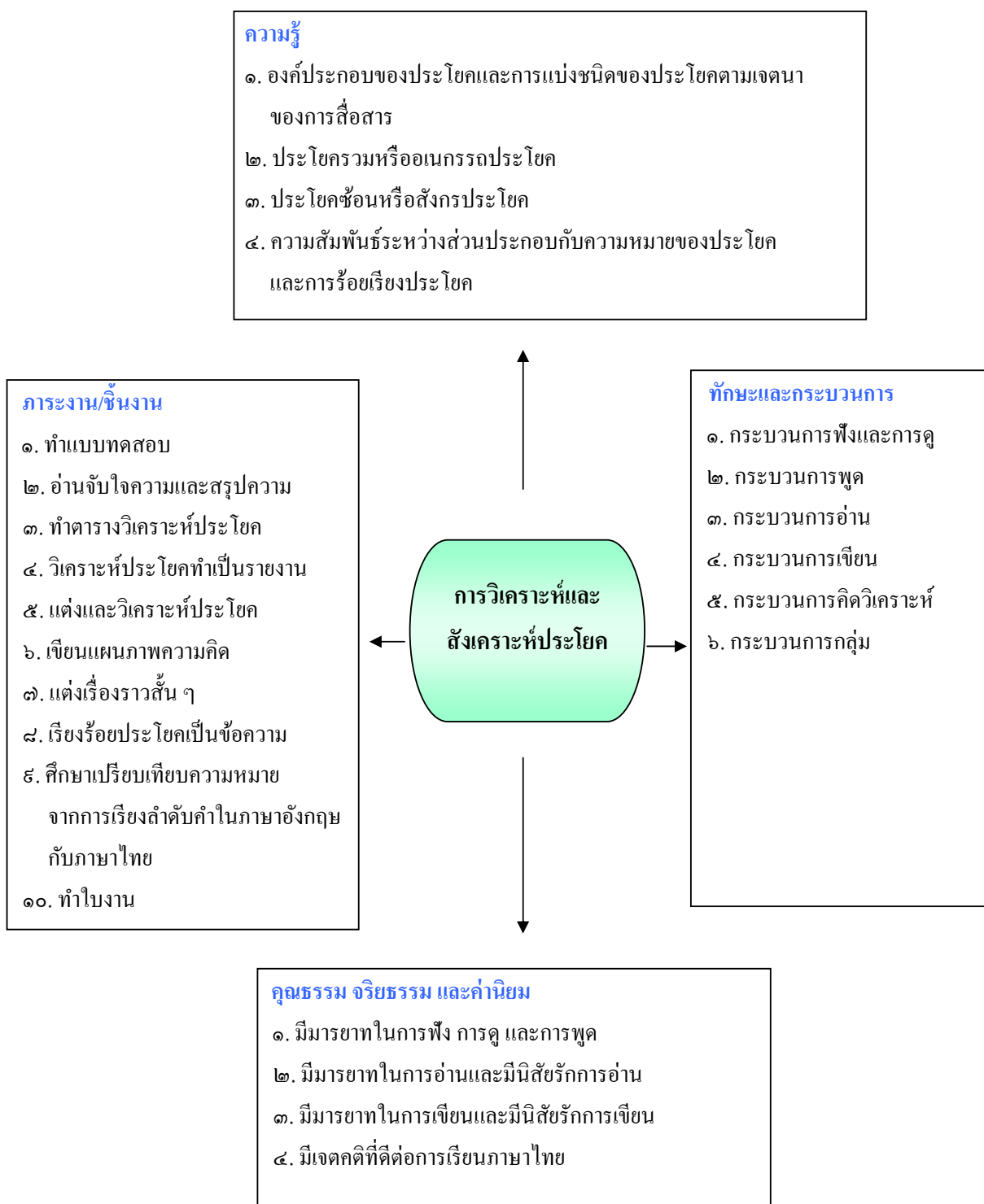
๑๐. บันทึกหลังการจัดการเรียนรู้

บันทึกหลังการจัดการเรียนรู้	
๑. ความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้ _____	
แนวทางการพัฒนา _____	
๒. ปัญหา/อุปสรรคในการจัดการเรียนรู้ _____	
แนวทางแก้ไข _____	
๓. สิ่งที่ไม่ได้ปฏิบัติตามแผน _____	
เหตุผล _____	
๔. การปรับปรุงแผนการจัดการเรียนรู้ _____	
ลงชื่อ _____	ผู้สอน
_____ / _____ / _____	

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ การวิเคราะห์และสังเคราะห์ประโยค

เวลา ๖ ชั่วโมง

ผังมโนทัศน์เป้าหมายการเรียนรู้และขอบข่ายภาระงาน

ผังการออกแบบการจัดการเรียนรู้
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ การวิเคราะห์และสังเคราะห์ประโยค

ขั้นที่ ๑ ผลลัพธ์ปลายทางที่ต้องการให้เกิดขึ้นกับนักเรียน	
ตัวชี้วัดช่วงชั้น ใช้คำและกลุ่มคำสร้างประโยคตรงตามวัตถุประสงค์ ท ๔.๑ (ม. ๔-๖/๒)	
ความเข้าใจที่คงทนของนักเรียน นักเรียนจะเข้าใจว่า... ๑. ประโยคเกิดจากการนำคำกลุ่มคำมารวมกัน และต้องประกอบด้วยส่วนสำคัญอย่างน้อย ๒ ส่วน คือ ภาคประธานและภาคแสดง ซึ่งประโยคสามารถแบ่งชนิดตามเจตนาของผู้ส่งสารได้เป็น ๓ ชนิด คือ - แจ้งให้ทราบ ถามให้ตอบ และบอกให้ทำ ๒. ประโยครวมหรืออนุกรมประโยค เป็นประโยคสามัญ ๒ ประโยคที่นำมาเชื่อมกันด้วยคำสันธาน ๓. ประโยคซ้อนหรือสังกรประโยคเป็นประโยคสามัญที่มีส่วนประกอบเป็นประโยคย่อยเพิ่มขึ้นในประโยค ๔. ประโยคสามารถร้อยเรียงเป็นข้อความได้ และการร้อยเรียงประโยคจะช่วยให้เข้าใจความหมายของข้อความนั้นชัดเจนขึ้น ๕. ส่วนประกอบของประโยคมีผลต่อความหมายของประโยคที่ต้องการสื่อสาร	คำถามสำคัญที่ทำให้เกิดความเข้าใจที่คงทน ๑. ยกตัวอย่างประโยคแจ้งให้ทราบ ถามให้ตอบ และบอกให้ทำ อย่างละ ๓ ประโยค ๒. ประโยครวมสามารถแบ่งได้กี่ชนิด อะไรบ้าง ๓. ประโยคย่อยในประโยคซ้อนสามารถทำหน้าที่อะไรได้บ้าง ๔. การร้อยเรียงประโยคทำได้ในลักษณะใดบ้าง และการร้อยเรียงประโยคเข้าด้วยกัน เกิดผลอย่างไรบ้าง ๕. ส่วนประกอบของประโยคมีความสัมพันธ์กับความหมายของประโยคอย่างไร
ความรู้ของนักเรียนที่นำไปสู่ความเข้าใจที่คงทน นักเรียนจะรู้ว่า... ๑. คำสำคัญ ได้แก่ ประโยคกรรม คำอนุภาค ๒. ประโยคประกอบด้วยภาคประธานและภาคแสดง ซึ่งในภาคแสดงอาจมีกรรมหรือไม่มีกรรมก็ได้ การแบ่งประโยคตามเจตนาของผู้ส่งสารออกเป็น ๓ ชนิด เปรียบเทียบกับประโยคเพื่อการสื่อสารได้ ดังนี้ - ประโยคแจ้งให้ทราบ เป็นประโยคบอกเล่า - ประโยคถามให้ตอบ เป็นประโยคคำถาม และ	ทักษะ/ความสามารถของนักเรียนที่นำไปสู่ความเข้าใจที่คงทน นักเรียนจะสามารถ... ๑. นำคำและกลุ่มคำหรือวลีมาเรียบเรียงเป็นประโยคเพื่อสื่อสารในชีวิตประจำวัน ๒. วิเคราะห์องค์ประกอบของประโยคได้ ๓. ใช้ประโยคตามเจตนาของผู้ส่งสารสื่อสารในชีวิตประจำวัน ๔. จำแนกชนิดของประโยครวมตามเนื้อความถูกต้อง

ประโยคบอกให้ทำเป็นประโยคคำสั่ง และในการสื่อสารจริงในชีวิตประจำวันอาจละส่วนใดส่วนหนึ่งของประโยคได้ ๓. ประโยคกรรมหรืออนุประโยคแบ่งชนิดตามเนื้อความ คือ เนื้อความตามกัน เนื้อความแสดงเงื่อนไข หรือแบ่งรับแบ่งสู้ เนื้อความขัดแย้งกัน เนื้อความบอกความต่างต่อนกัน เนื้อความให้เลือกอย่างใดอย่างหนึ่ง เนื้อความแสดงความเป็นเหตุเป็นผล ๔. ประโยคซ้อนหรือสังกรประโยค ประกอบด้วย ประโยคหลักและประโยคย่อย ใจความสำคัญจะอยู่ที่ประโยคหลัก ประโยคย่อยจะทำหน้าที่เป็นเพียงส่วนขยายของประโยคหลัก ๕. การร้อยเรียงประโยคเข้าด้วยกันเป็นข้อความทำได้หลายวิธี เช่น การเชื่อม การซ้ำ การละ การแทน ๖. การเรียงลำดับส่วนประกอบของประโยคอาจทำให้ความหมายของประโยคเปลี่ยนไปจากเดิมหรือมีความหมายคงเดิมก็ได้	๕. บอกหน้าที่ของประโยคย่อยในประโยคซ้อนได้ ๖. บอกลักษณะและร้อยเรียงประโยคด้วยวิธีต่าง ๆ ได้ถูกต้องและสื่อความหมายชัดเจน ๖. วิเคราะห์ความหมายของประโยคจากการเรียงลำดับคำและความยาวของประโยคได้
ขั้นที่ ๒ ภาระงานและการประเมินผลการเรียนรู้ซึ่งเป็นหลักฐานที่แสดงว่านักเรียนมีผลการเรียนรู้ตามที่กำหนดไว้อย่างแท้จริง	
๑. ภาระงานที่นักเรียนต้องปฏิบัติ ๑.๑ จับใจความ อภิปราย สนทนาแลกเปลี่ยนความคิดเห็น และศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับเรื่อง การวิเคราะห์ และสังเคราะห์ประโยค ๑.๒ ทำตารางวิเคราะห์ประโยค ๑.๓ วิเคราะห์ประโยคทำเป็นรายงาน ๑.๔ แต่งและวิเคราะห์ประโยค ๑.๕ เขียนแผนภาพความคิด ๑.๖ แต่งเรื่องราวสั้น ๆ ๑.๗ ร้อยเรียงประโยคเป็นคำเชื่อม ๑.๘ ศึกษาเปรียบเทียบความหมายจากการเรียงลำดับคำในภาษาอังกฤษกับภาษาไทย	

๒. วิธีการและเครื่องมือประเมินผลการเรียนรู้	
๒.๑ วิธีการประเมินผลการเรียนรู้ ๑) การทดสอบ ๒) การสนทนาซักถาม ๓) การสังเกต ๔) การตรวจผลงาน/กิจกรรมเป็นรายบุคคลหรือรายกลุ่ม ๕) การวัดเจตคติ ๖) การวัดทักษะและกระบวนการ	๒.๒ เครื่องมือประเมินผลการเรียนรู้ ๑) แบบทดสอบก่อนและหลังเรียน ๒) แบบประเมินการอ่าน ๓) แบบประเมินการเขียน ๔) แบบประเมินการพูด ๕) แบบประเมินการฟังและการดู ๖) แบบประเมินด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม ๗) แบบประเมินด้านทักษะและกระบวนการ
๓. สิ่งที่มีมุ่งประเมิน ๓.๑ ความสามารถในการอธิบาย ชี้แจง การแปลความและตีความ การประยุกต์ ดัดแปลง และนำไปใช้ การมีมุมมองที่หลากหลาย การให้ความสำคัญและใส่ใจในความรู้สึกของผู้อื่น และการรู้จักตนเอง ๓.๒ ทักษะกระบวนการทางภาษา ๓.๓ สมรรถนะสำคัญ ได้แก่ การสื่อสาร การคิด การแก้ปัญหา การใช้ทักษะชีวิต และการใช้เทคโนโลยี ๓.๔ คุณลักษณะอันพึงประสงค์ เช่น รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ ซื่อสัตย์สุจริต มีวินัย ใฝ่เรียนรู้ อยู่อย่างพอเพียง มุ่งมั่นในการทำงาน รักความเป็นไทย มีจิตสาธารณะ	
ขั้นที่ ๓ แผนการจัดการเรียนรู้	
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ องค์ประกอบของประโยคและการแบ่งชนิดของประโยคตามเจตนาของผู้ส่งสาร	เวลา ๑ ชั่วโมง
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔ ประโยครวม (อนันตรูปประโยค)	เวลา ๒ ชั่วโมง
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕ ประโยคซ้อน (สังกนประโยค)	เวลา ๒ ชั่วโมง
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๖ ความสัมพันธ์ระหว่างส่วนประกอบกับความหมายของประโยค และการร้อยเรียงประโยค	เวลา ๑ ชั่วโมง

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓

องค์ประกอบของประโยคและการแบ่งชนิดของประโยค

ตามเจตนาของผู้ส่งสาร

สาระการเรียนรู้ ภาษาไทย

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕ เวลา ๑ ชั่วโมง

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง การวิเคราะห์และสังเคราะห์ประโยค

๑. สาระสำคัญ

การสื่อสารโดยใช้ประโยคจะได้ใจความครบถ้วนและเข้าใจได้ชัดเจนมากกว่าการใช้คำและกลุ่มคำ ดังนั้น จึงควรศึกษาองค์ประกอบของประโยค การแบ่งชนิดของประโยคตามเจตนาของการสื่อสาร และการละส่วนของประโยค เพื่อนำไปใช้รับสารและส่งสารได้ตรงตามจุดมุ่งหมายในชีวิตประจำวัน

๒. ตัวชี้วัดช่วงชั้น

ใช้คำและกลุ่มคำสร้างประโยคตรงตามวัตถุประสงค์ ท ๔.๑ (ม. ๔-๖/๒)

๓. จุดประสงค์การเรียนรู้

๑. บอกลักษณะและเปรียบเทียบคำ กลุ่มคำ และประโยคได้ถูกต้อง (K)
๒. บอกและวิเคราะห์องค์ประกอบของประโยคได้ถูกต้อง (K, P)
๓. อธิบายและยกตัวอย่างประโยคที่แบ่งตามเจตนาของการสื่อสารได้ถูกต้อง (K, P)
๔. ใช้ประโยคตามเจตนาของการสื่อสารในชีวิตประจำวันได้อย่างเหมาะสม (P)
๕. อธิบายและยกตัวอย่างการละส่วนของประโยคได้ถูกต้อง (K, P)
๖. มีความภาคภูมิใจในการใช้ภาษาไทย (A)

๔. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

ด้านความรู้ (K)	ด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม (A)	ด้านทักษะและกระบวนการ (P)
๑. สังเกตการตอบคำถาม และการยกตัวอย่าง ๒. ตรวจสอบการทำกิจกรรม ๓. ตรวจสอบแบบทดสอบก่อนเรียน	๑. ประเมินพฤติกรรมในการทำงาน เป็นรายบุคคลในด้านความสนใจ และตั้งใจเรียน ความรับผิดชอบ ในการทำกิจกรรม ความมี ระเบียบวินัยในการทำงาน ฯลฯ ๒. ประเมินมารยาทในการเขียน และนิสัยรักการเขียน ๓. ประเมินเจตคติที่ดีต่อการเรียน ภาษาไทย	๑. ประเมินทักษะการเขียนรายงาน ๒. ประเมินทักษะการแสวงหาความรู้ ๓. ประเมินทักษะกระบวนการคิด ๔. ประเมินทักษะกระบวนการกลุ่ม

๕. สารการเรียนรู้

๑. คำ
๒. กลุ่มคำหรือวลี
๓. ประโยค
 - ๓.๑ ประโยคโครงสร้างพิเศษ
 - ๓.๒. การแบ่งชนิดของประโยคตามเจตนาของผู้ส่งสาร
 - ๓.๓ การละส่วนของประโยค

๖. แนวทางบูรณาการ

คณิตศาสตร์	⇒	ทำตารางวิเคราะห์ประโยค/เขียนแผนภาพความคิดสรุปเรื่อง คำ กลุ่มคำ หรือวลี และประโยคและการแบ่งชนิดของประโยคตามเจตนาของผู้ส่งสาร
สุขศึกษา	⇒	เล่นเกมวิเคราะห์ประโยค

๗. กระบวนการจัดการเรียนรู้

ขั้นที่ ๑ นำเข้าสู่บทเรียน

ชั่วโมงที่ ๔

๑. นักเรียนทำแบบทดสอบก่อนเรียน
๒. ครูติดบัตรคำบนกระดาน ให้นักเรียนต่อเป็นกลุ่มคำและเป็นประโยคตามลำดับ
๓. ครูอธิบายให้นักเรียนเห็นว่าประโยคเกิดจากการนำคำหรือกลุ่มคำมาเรียงต่อกันให้รู้ว่าใคร ทำอะไร ที่ไหน
อย่างไร

ขั้นที่ ๒ กิจกรรมการเรียนรู้

๑. ครูอธิบายให้นักเรียนฟังเกี่ยวกับลักษณะของคำ กลุ่มคำหรือวลี และประโยค ให้นักเรียนเปรียบเทียบความแตกต่างของคำ กลุ่มคำ หรือวลี และประโยค แล้วช่วยกันยกตัวอย่างเพื่อให้เห็นชัดเจน และร่วมกันสนทนาคำหรือกลุ่มคำที่พบในข้อความที่มีลักษณะเป็นประโยค
๒. นักเรียนศึกษาเรื่อง คำ กลุ่มคำหรือวลี และประโยค ในหนังสือเรียน รายวิชาพื้นฐาน ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕ เล่ม ๑ แล้วครูถามคำถามเกี่ยวกับคำ กลุ่มคำหรือวลี ให้นักเรียนช่วยกันตอบ และครูอธิบายเพิ่มเติม
๓. นักเรียนร่วมกันอภิปรายกลุ่มย่อยเกี่ยวกับองค์ประกอบของประโยค แล้วสรุปความรู้ที่ได้จากการอภิปรายร่วมกัน
๔. นักเรียนช่วยกันทำตารางวิเคราะห์ประโยคที่ครูกำหนดให้ แล้วช่วยตรวจสอบความถูกต้อง
 - ๑) ไฟดับ
 - ๒) ลูกกินยา
 - ๓) พี่สาวของฉันนอนดึก
 - ๔) นักร้องคนนี้ร้องเพลงสากลได้ไพเราะมาก
 - ๕) ผู้หญิงช่วยกันสะสมอาหารไว้ในรัง
๕. นักเรียนนับ ๑-๓ เรียงต่อกัน คนใดนับหมายเลขใดให้ศึกษาค้นคว้าหัวข้อตามหมายเลขนั้น แล้วให้นักเรียนที่ได้แต่ละหมายเลขรวมกลุ่มกันตามหมายเลขของตัวเอง ร่วมกันอภิปรายสรุปความรู้ที่ได้จากการศึกษาค้นคว้า
 - ๑) ประโยค โครงสร้างพิเศษ
 - ๒) การแบ่งชนิดของประโยคตามเจตนาของผู้สื่อสาร
 - ๓) การละส่วนของประโยค
๖. นักเรียนจับกลุ่มใหม่เป็นกลุ่มละ ๓ คน ซึ่งมีความรู้จากเรื่องที่ศึกษาในข้อ ๕ คนละหัวข้อ แล้วให้นักเรียนผลัดกันอธิบายให้เพื่อนในกลุ่มฟังจนครบทุกหัวข้อ ครูซักถามเพื่อตรวจสอบความเข้าใจและอธิบายประกอบการซักถามเพิ่มเติม

ขั้นที่ ๓ ฝึกฝนผู้เรียน

๑. นักเรียนทำกิจกรรมที่เกี่ยวกับคำ กลุ่มคำหรือวลี และประโยค และการแบ่งชนิดของประโยคตามเจตนาของการสื่อสาร แล้วช่วยกันเฉลยคำตอบ
๒. แบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่มตามแถวที่นั่ง เล่นเกมวิเคราะห์ประโยค โดยครูยกบัตรคำและบัตรข้อความที่เป็นกลุ่มคำ ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มแต่งประโยคกลุ่มละ ๑ ประโยค แล้วให้ตัวแทนกลุ่มเขียนประโยคบนกระดาน เมื่อครบทุกกลุ่มแล้ว ให้แต่ละกลุ่มวิเคราะห์ประโยคตามความรู้ที่เรียนมาพร้อมทั้งบอกชนิดของประโยคด้วยว่าเป็นประโยคตามเจตนาของการสื่อสารชนิดใด กลุ่มใดทำเสร็จก่อนและถูกต้องจะได้รับรางวัลจากครู

๓. ครูแจกหนังสือพิมพ์ให้นักเรียนกลุ่มละ ๑ ฉบับ ให้แต่ละกลุ่มรวบรวมประโยคตามหัวข้อที่กำหนดให้ จากหนังสือพิมพ์ที่ครูแจก แล้ววิเคราะห์ประโยค ทำเป็นรายงานส่งครู

๑) ประโยคโครงสร้างพิเศษ

๒) ประโยคตามเจตนาของผู้ส่งสาร

๓) ประโยคที่ละบางส่วนของประโยค

๔. นักเรียนทำใบงานที่ ๒ เรื่อง วิเคราะห์ประโยค แล้วช่วยกันเฉลยคำตอบ

ขั้นที่ ๔ นำไปใช้

นักเรียนใช้ประโยคสื่อสารในชีวิตประจำวันได้ตรงตามจุดมุ่งหมายที่ต้องการ

ขั้นที่ ๕ สรุป

๑. นักเรียนช่วยกันสรุปเรื่อง คำ กลุ่มคำหรือวลี และประโยค และการแบ่งชนิดของประโยคตามเจตนาของการสื่อสาร โดยเขียนเป็นแผนภาพความคิด

๒. ครูให้นักเรียนศึกษาลักษณะของประโยครวม (อเนกตรรกประโยค) แล้วสรุปเป็นความรู้ เป็นการบ้าน เพื่อเตรียมจัดการเรียนรู้ครั้งต่อไป

๘. กิจกรรมเสนอแนะ

๑. นักเรียนช่วยกันอภิปรายเกี่ยวกับการละส่วนของประโยคว่ามีผลต่อการสื่อสารอย่างไรบ้าง
๒. นักเรียนจับคู่กับเพื่อน ให้สลับกันบอกประโยคและชนิดของประโยคตามเจตนาของผู้ส่งสาร หากมีการละส่วนของประโยคให้บอกด้วยว่าละส่วนใด แล้วบันทึกประโยคที่บอกและวิเคราะห์ประโยค
๓. นักเรียนศึกษาภาษาของกลุ่มประเทศสมาชิกอาเซียนว่า ภาษาใดบ้างที่มีโครงสร้างของประโยคเหมือนภาษาไทย
คือ มีประธาน + กริยา + กรรม แล้วช่วยกันสรุปความรู้

๙. สื่อ/แหล่งการเรียนรู้

๑. แบบทดสอบก่อนเรียน
๒. บัตรคำ
๓. บัตรข้อความ
๔. หนังสือพิมพ์
๕. ใบงานที่ ๒ เรื่อง วิเคราะห์ประโยค
๖. หนังสือเรียน รายวิชาพื้นฐาน ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕ เล่ม ๑ บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด
๗. แบบฝึกทักษะ รายวิชาพื้นฐาน ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕ เล่ม ๑ บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด
๘. คู่มือการสอน ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕ เล่ม ๑ บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด
๙. สื่อการเรียนรู้ PowerPoint ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕ เล่ม ๑ บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด

๑๐. บันทึกหลังการจัดการเรียนรู้

บันทึกหลังการจัดการเรียนรู้	
๑. ความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้ _____	
แนวทางการพัฒนา _____	
๒. ปัญหา/อุปสรรคในการจัดการเรียนรู้ _____	
แนวทางแก้ไข _____	
๓. สิ่งที่ไม่ได้ปฏิบัติตามแผน _____	
เหตุผล _____	
๔. การปรับปรุงแผนการจัดการเรียนรู้ _____	
ลงชื่อ _____	ผู้สอน
_____ / _____ / _____	

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔

ประโยชน์ (อเนกรรถประโยชน์)

สาระการเรียนรู้ ภาษาไทย

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕ เวลา ๒ ชั่วโมง

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง การวิเคราะห์และสังเคราะห์ประโยชน์

๑. สาระสำคัญ

ประโยชน์ (อเนกรรถประโยชน์) เกิดจากการนำประโยชน์สามัญ ๒ ประโยคมารวมกัน โดยมีคำสันธานเป็นตัวเชื่อมให้เนื้อความมีลักษณะแตกต่างกัน ได้แก่ บอกความตามกัน บอกความเป็นเงื่อนไขหรือแบ่งรับแบ่งสู้ บอกความขัดแย้ง บอกความต่างตอน บอกความเลือกอย่างใดอย่างหนึ่ง และบอกความเป็นเหตุเป็นผล

๒. ตัวชี้วัดช่วงชั้น

ใช้คำและกลุ่มคำสร้างประโยคตรงตามวัตถุประสงค์ ท ๔.๑ (ม. ๔-๖/๒)

๓. จุดประสงค์การเรียนรู้

๑. บอกลักษณะของประโยครวมได้ถูกต้อง (K)
๒. บอกและจำแนกชนิดของประโยครวมได้ถูกต้อง (K, P)
๓. แต่งประโยครวมชนิดต่างๆ ได้ถูกต้อง (P)
๔. ใช้ทักษะทางภาษาในการสื่อสารในชีวิตประจำวันได้อย่างเหมาะสม (P)
๕. เห็นความสำคัญของการใช้ภาษาไทยได้ถูกต้อง (A)

๔. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

ด้านความรู้ (K)	ด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม (A)	ด้านทักษะและกระบวนการ (P)
๑. สังเกตการตอบคำถาม และการยกตัวอย่าง ๒. ตรวจสอบการทำกิจกรรม	๑. ประเมินพฤติกรรมในการทำงาน เป็นรายบุคคลในด้านความสนใจ และตั้งใจเรียน ความรับผิดชอบ ในการทำกิจกรรม ความมีระเบียบ วินัยในการทำงาน ฯลฯ ๒. ประเมินเจตคติที่ดีต่อการเรียน ภาษาไทย	๑. ประเมินทักษะการแสวงหาความรู้ ๒. ประเมินทักษะกระบวนการคิด ๓. ประเมินทักษะกระบวนการกลุ่ม

๕. ตารางการเรียนรู้

ประโยครวม (อนนครรถประโยค)

๖. แนวทางบูรณาการ

คณิตศาสตร์	➡	ทำตารางวิเคราะห์ประโยครวม
สังคมศึกษาฯ	➡	แต่งเรื่องที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับความรักและความสามัคคีของคนในชาติ
ภาษาต่างประเทศ	➡	ศึกษาประโยคของภาษาอังกฤษเปรียบเทียบกับประโยครวม ของภาษาไทย
สุขศึกษาฯ	➡	เล่นเกมรวมประโยค
การงานอาชีพฯ	➡	ทำสมุดตัวอย่างประโยครวม

๗. กระบวนการจัดการเรียนรู้

ขั้นที่ ๑ นำเข้าสู่บทเรียน

ชั่วโมงที่ ๕

- ครูติดแถบประโยค ๓ ประโยค ให้นักเรียนช่วยกันอ่านแล้วร่วมกันวิเคราะห์และเปรียบเทียบความแตกต่าง
ความแตกต่างของประโยค

๑. ต้นไม้เจริญเติบโต

๒. คุณจะเขียนหรือจะพิมพ์เอกสารฉบับนี้

๓. คนผอมที่มีสุขภาพร่างกายไม่แข็งแรง ควรออกกำลังกายทุกวัน

- ครูสรุปให้เห็นความแตกต่างของประโยคทั้ง ๓ ประโยคว่า ประโยคที่ ๑ เป็นประโยคสามัญ ประโยคที่ ๒
เป็นประโยครวม และประโยคที่ ๓ เป็นประโยคซ้อน แล้วแยกองค์ประกอบของประโยคให้นักเรียนดู
เพื่อทบทวนความรู้ที่เคยเรียนมา

ขั้นที่ ๒ กิจกรรมการเรียนรู้

- นักเรียนช่วยกันบอกชนิดของประโยครวมตามความรู้เดิมที่เคยเรียนมา
- นักเรียนศึกษาเรื่อง ประโยครวม (อนนครรถประโยค) ในหนังสือเรียน รายวิชาพื้นฐาน ภาษาไทย
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕ เล่ม ๑ แล้วช่วยกันบอกความรู้เพิ่มเติม
- นักเรียนเปรียบเทียบชนิดของประโยครวมตามความรู้เดิมที่เคยเรียนมากับที่ศึกษาใหม่ว่าเหมือนหรือแตกต่าง
กันอย่างไร แล้วร่วมกันสรุป
- นักเรียนจับคู่กับเพื่อนแล้วช่วยกันแต่งประโยครวม (อนนครรถประโยค) ที่มีเนื้อความตามที่กำหนดให้
วิเคราะห์แยกประโยคพร้อมบอกคำเชื่อม แล้วช่วยกันตรวจสอบความถูกต้อง

- ๑) บอกความตามกัน
- ๒) บอกความเป็นเงื่อนไขหรือแบ่งรับแบ่งสู้
- ๓) บอกความขัดแย้ง
- ๔) บอกความต่างตอน
- ๕) บอกความเลื้อยอย่างใดอย่างหนึ่ง
- ๖) บอกความเป็นเหตุเป็นผล

ชั่วโมงที่ ๖

๑. นักเรียนอาสาสมัคร ๑ คน ออกมาบอกลักษณะของประโยครวมตามความรู้ที่เรียนมาให้เพื่อนฟัง เพื่อเป็นการทบทวน
๒. ครูยกตัวอย่างประโยครวม ให้นักเรียนช่วยกันบอกว่า เป็นประโยครวมที่มีเนื้อความชนิดใด
๓. แบ่งนักเรียนออกเป็น ๕ กลุ่ม ให้แต่ละกลุ่มเล่นเกมรวมประโยค โดยครูยกแถบประโยคสามัญ ๒ ประโยค ให้นักเรียนดู ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มแข่งขันกันบอกคำสันธานที่ใช้เชื่อมประโยค และบอกชนิดของประโยครวม กลุ่มใดตอบได้เร็วและถูกต้องจะได้ ๑ คะแนน เล่นภายในเวลาที่ครูกำหนด แล้วสรุปคะแนน กลุ่มใดมีคะแนนมากที่สุดเป็นผู้ชนะ
๔. นักเรียนทำใบงานที่ ๓ เรื่อง ประโยครวม แล้วช่วยกันเฉลยคำตอบ

ขั้นที่ ๓ ฝึกฝนผู้เรียน

๑. นักเรียนทำกิจกรรมที่เกี่ยวกับประโยครวม (อเนกตรรกประโยค) แล้วช่วยกันเฉลยคำตอบ
๒. นักเรียนแต่ละกลุ่มระดมสมองแต่งเรื่องราวสั้น ๆ ที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับความรักและความสามัคคีของคนในชาติ โดยใช้ประโยครวมชนิดต่าง ๆ ประกอบ
๓. นักเรียนแต่ละกลุ่มทำตารางวิเคราะห์ประโยครวมที่ปรากฏในเรื่องที่แต่งจากข้อ ๒ แยกตามชนิดของประโยครวมที่เรียน พร้อมทั้งบอกคำเชื่อมประโยค

ขั้นที่ ๔ นำไปใช้

นักเรียนใช้ประโยครวมสื่อสารในชีวิตประจำวันได้ตรงตามจุดมุ่งหมายที่ต้องการ

ขั้นที่ ๕ สรุป

๑. นักเรียนช่วยกันสรุปเรื่อง ประโยครวม (อเนกตรรกประโยค) แล้วบันทึกลงสมุด
๒. ครูให้นักเรียนศึกษาลักษณะของประโยคซ้อน (สังกรประโยค) แล้วสรุปเป็นความรู้ เป็นการบ้าน เพื่อเตรียมจัดการเรียนรู้ครั้งต่อไป

๘. กิจกรรมเสนอแนะ

๑. นักเรียนรวบรวมประโยครวมชนิดต่าง ๆ จากหนังสือพิมพ์ วารสาร หรือหนังสืออื่น ๆ มาวิเคราะห์ประโยค ทำเป็นสมุดตัวอย่างประโยครวม
๒. นักเรียนศึกษาเรื่อง ประโยคของภาษาอังกฤษว่ามีประโยคชนิดใดเหมือนกับประโยครวมบ้าง และมีลักษณะอย่างไร
๓. นักเรียนแต่งประโยครวม (อเนกตรรกประโยค) ที่มีเนื้อความเกี่ยวกับประชาคมอาเซียน ให้มีเนื้อความตามที่ศึกษามา

๕. สื่อ/แหล่งการเรียนรู้

๑. แถบประโยค
๒. ใบงานที่ ๓ เรื่อง ประโยครวม
๓. หนังสือเรียน รายวิชาพื้นฐาน ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕ เล่ม ๑ บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด
๔. แบบฝึกทักษะ รายวิชาพื้นฐาน ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕ เล่ม ๑ บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด
๕. คู่มือการสอน ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕ เล่ม ๑ บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด
๖. สื่อการเรียนรู้ PowerPoint ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕ เล่ม ๑ บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด

๑๐. บันทึกหลังการจัดการเรียนรู้

บันทึกหลังการจัดการเรียนรู้

๑. ความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้ _____
 แนวทางการพัฒนา _____
๒. ปัญหา/อุปสรรคในการจัดการเรียนรู้ _____
 แนวทางแก้ไข _____
๓. สิ่งที่ไม่ได้ปฏิบัติตามแผน _____
 เหตุผล _____
๔. การปรับปรุงแผนการจัดการเรียนรู้ _____

ลงชื่อ _____ ผู้สอน
 _____ / ____ / ____

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕

ประโยคซ้อน (สังกรประโยค)

สาระการเรียนรู้ ภาษาไทย

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕ เวลา ๒ ชั่วโมง

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง การวิเคราะห์และสังเคราะห์ประโยค

๑. สาระสำคัญ

ประโยคซ้อน (สังกรประโยค) เป็นประโยคที่ประกอบด้วยประโยคหลักและประโยคย่อย ซึ่งมีใจความสำคัญอยู่ที่ประโยคหลัก ประโยคย่อยจะทำหน้าที่ขยายหรือแทนบทใดบทหนึ่งของประโยคหลักเท่านั้น

๒. ตัวชี้วัดช่วงชั้น

ใช้คำและกลุ่มคำสร้างประโยคตรงตามวัตถุประสงค์ ท ๔.๑ (ม. ๔-๖/๒)

๓. จุดประสงค์การเรียนรู้

๑. บอกลักษณะของประโยคความซ้อนได้ถูกต้อง (K)
๒. บอกและจำแนกชนิดของประโยคความซ้อนได้ถูกต้อง (K, P)
๓. แต่งประโยคความซ้อนชนิดต่างๆ ได้ถูกต้อง (P)
๔. ใช้ทักษะทางภาษาในการสื่อสารในชีวิตประจำวันได้อย่างเหมาะสม (P)
๕. เห็นความสำคัญของการใช้ภาษาไทยได้ถูกต้อง (A)

๔. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

ด้านความรู้ (K)	ด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม (A)	ด้านทักษะและกระบวนการ (P)
๑. สังเกตการตอบคำถาม และการยกตัวอย่าง ๒. ตรวจผลการทำกิจกรรม	๑. ประเมินพฤติกรรมในการทำงาน เป็นรายบุคคลในด้านความสนใจ และตั้งใจเรียน ความรับผิดชอบ ในการทำกิจกรรม ความมีระเบียบ วินัยในการทำงาน ฯลฯ ๒. ประเมินเจตคติที่ดีต่อการเรียน ภาษาไทย	๑. ประเมินทักษะการแสวงหาความรู้ ๒. ประเมินทักษะกระบวนการคิด ๓. ประเมินทักษะกระบวนการกลุ่ม

๕. สารการเรียนรู้

ประโยคซ้อน (สังกรประโยค)

๖. แนวทางบูรณาการ

วิทยาศาสตร์	⇒	ศึกษาวิธีการลดภาวะโลกร้อน
คณิตศาสตร์	⇒	ทำแผนภูมิต้นไม้แยกประโยคซ้อน
สุขศึกษาฯ	⇒	เล่นเกมเรียงคำทำประโยค

๗. กระบวนการจัดการเรียนรู้

ขั้นที่ ๑ นำเข้าสู่บทเรียน

ชั่วโมงที่ ๑

๑. ครูนำภาพมาให้ให้นักเรียนดู ๑ ภาพ แล้วเขียนประโยคสามัญที่สัมพันธ์กับภาพ ๑ ประโยคบนกระดาน
ให้นักเรียนขยายประโยคที่ครูเขียนให้สัมพันธ์กับภาพ
๒. นักเรียนร่วมกันพิจารณาองค์ประกอบของประโยคที่ครูเขียนและประโยคที่นักเรียนช่วยกันขยายว่าเป็น
ประโยคชนิดใด โดยให้ครูสรุปเพิ่มเติม

ขั้นที่ ๒ กิจกรรมการเรียนรู้

๑. นักเรียนช่วยกันบอกลักษณะและชนิดของประโยคซ้อนหรือสังกรประโยค ตามความรู้เดิมที่เคยเรียนมา
๒. นักเรียนศึกษาเรื่อง ประโยคซ้อน (สังกรประโยค) ในหนังสือเรียน รายวิชาพื้นฐาน ภาษาไทย
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕ เล่ม ๑ แล้วช่วยกันสรุปความรู้ที่ได้รับเพิ่มเติมจากข้อ ๑
๓. ครูยกตัวอย่างประโยคซ้อนแต่ละชนิด (นามานุประโยค คุณานุประโยค วิเศษณานุประโยค) เพื่อเป็นการ
ทบทวนความรู้เดิม ให้นักเรียนช่วยกันวิเคราะห์ว่าเป็นประโยคซ้อนชนิดใด และช่วยกันแยกองค์ประกอบ
ของประโยค
๔. นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันอภิปรายเกี่ยวกับการใช้ประโยคซ้อนในการสื่อสารว่ามีผลดีหรือไม่
อย่างไร แล้วร่วมกันสรุปผลการอภิปราย
๕. นักเรียนเล่นเกมเรียงคำทำประโยค โดยครูแบ่งนักเรียนออกเป็น ๕ กลุ่ม แล้วแจกบัตรคำให้นักเรียนกลุ่มละ
๑ ชุด ให้แต่ละกลุ่มนำคำมาเรียงให้เป็นประโยคซ้อน ภายในเวลาที่ครูกำหนด เมื่อหมดเวลา ครูเฉลย
คำตอบและนักเรียนแต่ละกลุ่มตรวจสอบคำตอบของกลุ่มตนเอง กลุ่มใดทำถูกต้องทั้งหมดเป็นผู้ชนะ
จากนั้นช่วยกันวิเคราะห์ว่าเป็นประโยคซ้อนชนิดใด

ชั่วโมงที่ ๒

๑. นักเรียนอาสาสมัครออกมาแต่งประโยคซ้อน ๑ ประโยค ให้เพื่อนช่วยกันแยกประโยค บอกประโยคหลัก
ประโยคย่อย และบอกคำเชื่อมให้ถูกต้อง

๒. ครูคิดแถบประโยคบนกระดาน ให้นักเรียนระดมสมองวิเคราะห์ประโยค หาประโยคย่อย และบอกหน้าที่ของประโยคย่อยจากประโยคที่กำหนด แล้วช่วยกันเฉลยคำตอบ

ฉันไม่พอใจที่เขาเห็นแก่ตัวมากเกินไป

ครูที่สอนอยู่หน้าห้องเรียนเป็นครูภาษาไทย

ฉันมองผู้คนซึ่งเดินไปมาอยู่ในเมืองหลวง

ที่เราช่วยกันทำงานทั้งวันนี้สำเร็จแล้ว

ข่าวว่าจะมีการจับคนร้ายบริเวณนี้

ความสำเร็จจะเกิดขึ้นได้เมื่อเรามีความพยายาม

๓. แบ่งนักเรียนออกเป็น ๕ กลุ่ม ครูแจกบทความให้นักเรียนกลุ่มละ ๑ บทความ ให้แต่ละกลุ่มอ่านบทความ แล้วคัดลอกประโยคซ้อนที่พบในบทความ บอกประโยคหลัก และประโยคย่อย พร้อมบอกด้วยว่าประโยคย่อยทำหน้าที่ใดในประโยค แล้วนำเสนอให้เพื่อนฟังหน้าชั้นเรียน

ขั้นที่ ๓ ฝึกฝนผู้เรียน

๑. นักเรียนทำกิจกรรมที่เกี่ยวกับเรื่อง ประโยคซ้อนหรือสังกรประโยค แล้วช่วยกันเฉลยคำตอบ
๒. นักเรียนแต่ละกลุ่มแต่งเรื่องราวสั้น ๆ ที่มีเนื้อหาในการรณรงค์ลดภาวะโลกร้อน โดยใช้ประโยคซ้อนชนิดต่าง ๆ ประกอบ
๓. นักเรียนแต่ละกลุ่มเขียนประโยคซ้อนที่ปรากฏในเรื่องที่แต่งจากข้อ ๒ แล้วร่วมกันวิเคราะห์ประโยคว่า ส่วนใดเป็นประโยคหลัก ส่วนใดเป็นประโยคย่อย และประโยคย่อยทำหน้าที่ใดในประโยค
๔. นักเรียนร่วมกันทบทวนเรื่อง ประโยคซ้อน จากใบความรู้เรื่อง ประโยคซ้อน ที่ครูแจก และทำใบงานที่ ๔ เรื่อง ประโยคซ้อน แล้วช่วยกันเฉลยคำตอบ

ขั้นที่ ๔ นำไปใช้

นักเรียนใช้ประโยคซ้อนสื่อสารในชีวิตประจำวันได้ตรงตามจุดมุ่งหมายที่ต้องการ

ขั้นที่ ๕ สรุป

๑. นักเรียนช่วยกันสรุปเรื่อง ประโยคซ้อน แล้วจดบันทึกลงสมุด
๒. ครูให้นักเรียนศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างส่วนประกอบกับความหมายของประโยค เป็นการบ้าน เพื่อเตรียมจัดการเรียนรู้ครั้งต่อไป และเพื่อตอบคำถามว่าประโยคที่มีส่วนประกอบต่างกันมีความหมายต่างกันหรือไม่ อย่างไร

๘. กิจกรรมเสนอแนะ

๑. นักเรียนยกตัวอย่างประโยคซ้อนแต่ละชนิด แล้วทำแผนภูมิต้นไม้แยกประโยคหลักและประโยคย่อย พร้อมบอกหน้าที่ของประโยคย่อย
๒. นักเรียนค้นคว้าบทความเกี่ยวกับความร่วมมือในประเทศอาเซียน แล้วคัดลอกประโยคซ้อนที่พบในบทความ นำมาร่วมกันวิเคราะห์ประโยคกับเพื่อนในชั้นเรียน

๕. สื่อ/แหล่งการเรียนรู้

๑. ภาพ
๒. บัตรคำ
๓. แถบประโยค
๔. บทความ
๕. ใบความรู้เรื่อง ประโยคซ้อน
๖. ใบงานที่ ๔ เรื่อง ประโยคซ้อน
๗. หนังสือเรียน รายวิชาพื้นฐาน ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕ เล่ม ๑ บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด
๘. แบบฝึกทักษะ รายวิชาพื้นฐาน ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕ เล่ม ๑ บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด
๙. คู่มือการสอน ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕ เล่ม ๑ บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด
๑๐. สื่อการเรียนรู้ PowerPoint ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕ เล่ม ๑ บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด

๑๐. บันทึกหลังการจัดการเรียนรู้

บันทึกหลังการจัดการเรียนรู้	
๑. ความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้ _____	
แนวทางการพัฒนา _____	
๒. ปัญหา/อุปสรรคในการจัดการเรียนรู้ _____	
แนวทางแก้ไข _____	
๓. สิ่งที่ไม่ได้ปฏิบัติตามแผน _____	
เหตุผล _____	
๔. การปรับปรุงแผนการจัดการเรียนรู้ _____	
ลงชื่อ _____	ผู้สอน
_____ / _____ / _____	

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๖

ความสัมพันธ์ระหว่างส่วนประกอบกับความหมายของประโยค

และการร้อยเรียงประโยค

สาระการเรียนรู้ ภาษาไทย

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕ เวลา ๑ ชั่วโมง

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง การวิเคราะห์และสังเคราะห์ประโยค

๑. สาระสำคัญ

การเรียบเรียงประโยคเพื่อการสื่อสารในชีวิตประจำวันมีวิธีเรียบเรียงหลายวิธีในการสื่อความหมาย ซึ่งการเรียบเรียงประโยคที่มีโครงสร้างของประโยคต่างกันทั้งประโยคสามัญ ประโยครวม และประโยคซ้อน อาจมีความหมายที่ต้องการสื่อสารอย่างเดียวกันได้

การร้อยเรียงประโยคเข้าด้วยกันเป็นข้อความทำได้หลายวิธี เช่น การเชื่อม การซ้ำ การละ การแทน ซึ่งจะทำให้ความหมายข้อความชัดเจนขึ้น และยังฝึกทักษะการร้อยเรียงประโยคอีกด้วย

๒. ตัวชี้วัดช่วงชั้น

ใช้คำและกลุ่มคำสร้างประโยคตรงตามวัตถุประสงค์ ท ๔.๑ (ม. ๔-๖/๒)

๓. จุดประสงค์การเรียนรู้

๑. จำแนกชนิดของประโยคตามโครงสร้างถูกต้อง (K, P)
๒. แต่งประโยคความเดียว ความรวม และความซ้อนที่มีความหมายเดียวกันได้ (P)
๓. บอกหลักการและร้อยเรียงประโยคลักษณะต่าง ๆ ได้ถูกต้อง (K, P)
๔. ใช้ทักษะทางภาษาในการสื่อสารในชีวิตประจำวันได้อย่างเหมาะสม (P)
๕. มีความสนใจในการเรียนภาษาไทย (A)

๔. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

ด้านความรู้ (K)	ด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม (A)	ด้านทักษะและกระบวนการ (P)
๑. สังเกตการตอบคำถาม และการยกตัวอย่าง ๒. ตรวจสอบการทำกิจกรรม ๓. ตรวจสอบทดสอบหลังเรียน	๑. ประเมินพฤติกรรมในการทำงาน เป็นรายบุคคลในด้านความสนใจ และตั้งใจเรียน ความรับผิดชอบใน การทำงาน ความมีระเบียบ วินัยในการทำงาน ฯลฯ ๒. ประเมินเจตคติที่ดีต่อการเรียน ภาษาไทย	๑. ประเมินทักษะการแสวงหาความรู้ ๒. ประเมินทักษะกระบวนการคิด ๓. ประเมินทักษะกระบวนการกลุ่ม

๕. สารการเรียนรู้

๑. ความสัมพันธ์ระหว่างส่วนประกอบกับความหมายของประโยค
๒. การร้อยเรียงประโยค

๖. แนวทางบูรณาการ

ภาษาต่างประเทศ	⇒	ศึกษาการเรียงลำดับคำในประโยคของภาษาอังกฤษว่ามีผลต่อความหมายหรือไม่ เปรียบเทียบกับประโยคของภาษาไทย
สุขศึกษา	⇒	เล่นเกมสร้างประโยค
การงานอาชีพฯ	⇒	ประดิษฐ์บัตรคำ/ประดิษฐ์แถบประโยค

๗. กระบวนการจัดการเรียนรู้

ขั้นที่ ๑ นำเข้าสู่บทเรียน

ชั่วโมงที่ ๕

๑. ครูซักถามนักเรียนเกี่ยวกับส่วนประกอบของประโยคกับความหมายของประโยคว่ามีความสัมพันธ์กันหรือไม่ อย่างไร ตามที่ได้ศึกษามา
๒. ครูคิดแถบประโยค ๓ ประโยคบนกระดาน ให้นักเรียนร่วมกันสนทนาเกี่ยวกับความหมายของประโยค และโครงสร้างของประโยค

เขาได้รับความรู้จากการอ่านหนังสือ

การอ่านหนังสือทำให้เขาได้รับความรู้

เขาอ่านหนังสือจึงได้รับความรู้

ขั้นที่ ๒ กิจกรรมการเรียนรู้

๑. นักเรียนศึกษาเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างส่วนประกอบกับความหมายของประโยค ในหนังสือเรียน รายวิชาพื้นฐาน ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕ เล่ม ๑ แล้วครูซักถามประกอบการอธิบายเพิ่มเติม
๒. ครูนำบัตรคำ ๕ คำใส่ในกระเปาะหนังให้นักเรียนช่วยกันเรียบเรียงเป็นประโยคให้ได้มากที่สุด แล้วร่วมกันพิจารณาความหมายของประโยคที่เรียบเรียง
๓. ครูสรุปการทำกิจกรรมในข้อ ๒ แล้วอธิบายให้นักเรียนเข้าใจว่าการใช้คำเหมือนกันในประโยค แต่เรียงลำดับคำต่างกันจะมีผลต่อการสื่อความหมายต่างกัน
๔. แบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่มละ ๔ คน ให้แต่ละคนศึกษาเรื่อง การร้อยเรียงประโยค ในหนังสือเรียน รายวิชาพื้นฐาน ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕ เล่ม ๑ คนละ ๑ หัวข้อ แล้วอธิบายให้เพื่อนในกลุ่มฟัง
๕. ครูสุ่มถามนักเรียนให้อธิบายเรื่อง การร้อยเรียงประโยค คนละ ๑ หัวข้อ แล้วอธิบายเพิ่มเติมจนนักเรียนเข้าใจ แล้วให้แต่ละกลุ่มแต่งประโยคที่มีการร้อยเรียงแต่ละวิธี และออกมานำเสนอหน้าชั้นเรียน

ขั้นที่ ๓ ฝึกฝนผู้เรียน

๑. นักเรียนทำกิจกรรมที่เกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างส่วนประกอบกับความหมายของประโยค และการร้อยเรียงประโยค แล้วช่วยกันเฉลยคำตอบ
๒. นักเรียนแต่ละกลุ่มเล่นเกมสร้างประโยค โดยให้แต่ละกลุ่มประดิษฐ์บัตรคำทั้ง ๗ ชนิด ชนิดละ ๑ คำ ครูกำหนดหมายเลขกลุ่ม ให้แต่ละกลุ่มยกบัตรคำที่ต่างชนิดกัน เช่น กลุ่มที่ ๑ ยกบัตรคำนาม กลุ่มที่ ๒ ยกบัตรคำกริยา กลุ่ม ๓ ยกบัตรคำวิเศษณ์ แล้วให้สร้างประโยคจากบัตรคำที่ยกให้ได้มากที่สุด กลุ่มใดสร้างประโยคที่มีความหมายได้มากที่สุดจะได้คะแนน ๑ คะแนน นักเรียนแต่ละกลุ่มสลับกันยกบัตรคำชนิดต่าง ๆ จนหมดบัตรคำ กลุ่มใดได้คะแนนมากที่สุดเป็นผู้ชนะ
๓. ครูและนักเรียนร่วมกันพิจารณาความหมายของประโยคที่ทำกิจกรรมในข้อ ๒
๔. นักเรียนร่วมกันสนทนาเปรียบเทียบการเรียงลำดับในประโยคของภาษาอังกฤษว่าเมื่อสลับคำในประโยคแล้วจะมีผลต่อความหมายหรือไม่ นำมาเปรียบเทียบกับประโยคของภาษาไทย
๕. แบ่งนักเรียนออกเป็น ๕ กลุ่ม ครูแจกหนังสือพิมพ์ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มเลือกประโยคที่ชอบ ๓ ประโยค แล้วทำกิจกรรมต่อไปนี้
 - ๑) แยกรายละเอียดของประโยคจากประโยคเดิม
 - ๒) ละคำหรือข้อความที่ซ้ำกับประโยคเดิม หรือหาคำหรือข้อความที่สั้นกว่ามาแทน
๖. นักเรียนแต่ละกลุ่มนำเสนอผลงานจากการทำกิจกรรมในข้อ ๕ ให้เพื่อนฟังหน้าชั้นเรียน แล้วร่วมกันตรวจสอบความถูกต้อง

ขั้นที่ ๔ นำไปใช้

๑. นักเรียนเรียบเรียงประโยคเพื่อสื่อความหมายในการสื่อสารได้หลากหลาย
๒. นักเรียนจับใจความสำคัญของประโยคใหญ่ได้

ขั้นที่ ๕ สรุป

๑. นักเรียนช่วยกันสรุปเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างส่วนประกอบกับความหมายของประโยค และการร้อยเรียงประโยคแล้วบันทึกผลสรุป

๒. นักเรียนทำแบบทดสอบหลังเรียน แล้วช่วยกันเฉลยคำตอบ

๓. ครูให้นักเรียนร่วมแสดงความคิดเห็นในประเด็นที่ว่า

- นักเรียนคิดว่าภาษาถิ่นในภาษาไทยได้รับอิทธิพลมาจากภาษาของประเทศเพื่อนบ้านบ้างหรือไม่ อย่างไร
 - นักเรียนคิดว่าภาษาถิ่นและภาษาต่างประเทศที่มีอิทธิพลต่อภาษาไทยมีประโยชน์อย่างไรต่อภาษาไทยบ้าง
- แล้วมอบหมายให้นักเรียนศึกษาเนื้อหาในหน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง อิทธิพลของภาษาถิ่นและภาษาต่างประเทศในภาษาไทย ในหนังสือเรียน รายวิชาพื้นฐาน ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕ เล่ม ๑ ของ บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด เป็นการบ้านเพื่อเตรียมจัดการเรียนรู้ครั้งต่อไป

๘. กิจกรรมเสนอแนะ

๑. นักเรียนร่วมกันอภิปรายเกี่ยวกับความยาวของประโยคว่ามีผลต่อความหมายของประโยคหรือไม่ อย่างไร

๒. นักเรียนประดิษฐ์แถบประโยค สำหรับฝึกแยกรายละเอียดของประโยคในเวลาว่าง และฝึกละคำหรือ

ข้อความที่ซ้ำกับประโยคเดิม หรือหาคำหรือข้อความที่สั้นกว่ามาแทน

๓. นักเรียนฝึกเรียบเรียงข้อความด้วยการเชื่อม การซ้ำ การละ หรือการแทน แล้วนำมาสนทนาแสดงความคิดเห็นกับเพื่อนในชั้นเรียน

๙. สื่อ/แหล่งการเรียนรู้

๑. แบบทดสอบหลังเรียน

๒. แถบประโยค

๓. บัตรคำ

๔. กระเป๋าค้น

๕. หนังสือพิมพ์

๖. หนังสือเรียน รายวิชาพื้นฐาน ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕ เล่ม ๑ บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด

๗. แบบฝึกทักษะ รายวิชาพื้นฐาน ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕ เล่ม ๑ บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด

๘. คู่มือการสอน ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕ เล่ม ๑ บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด

๙. สื่อการเรียนรู้ PowerPoint ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕ เล่ม ๑ บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด

๑๐. บันทึกหลังการจัดการเรียนรู้

บันทึกหลังการจัดการเรียนรู้

๑. ความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้ _____
 แนวทางการพัฒนา _____

๒. ปัญหา/อุปสรรคในการจัดการเรียนรู้ _____
 แนวทางแก้ไข _____

๓. สิ่งที่ไม่ได้ปฏิบัติตามแผน _____
 เหตุผล _____

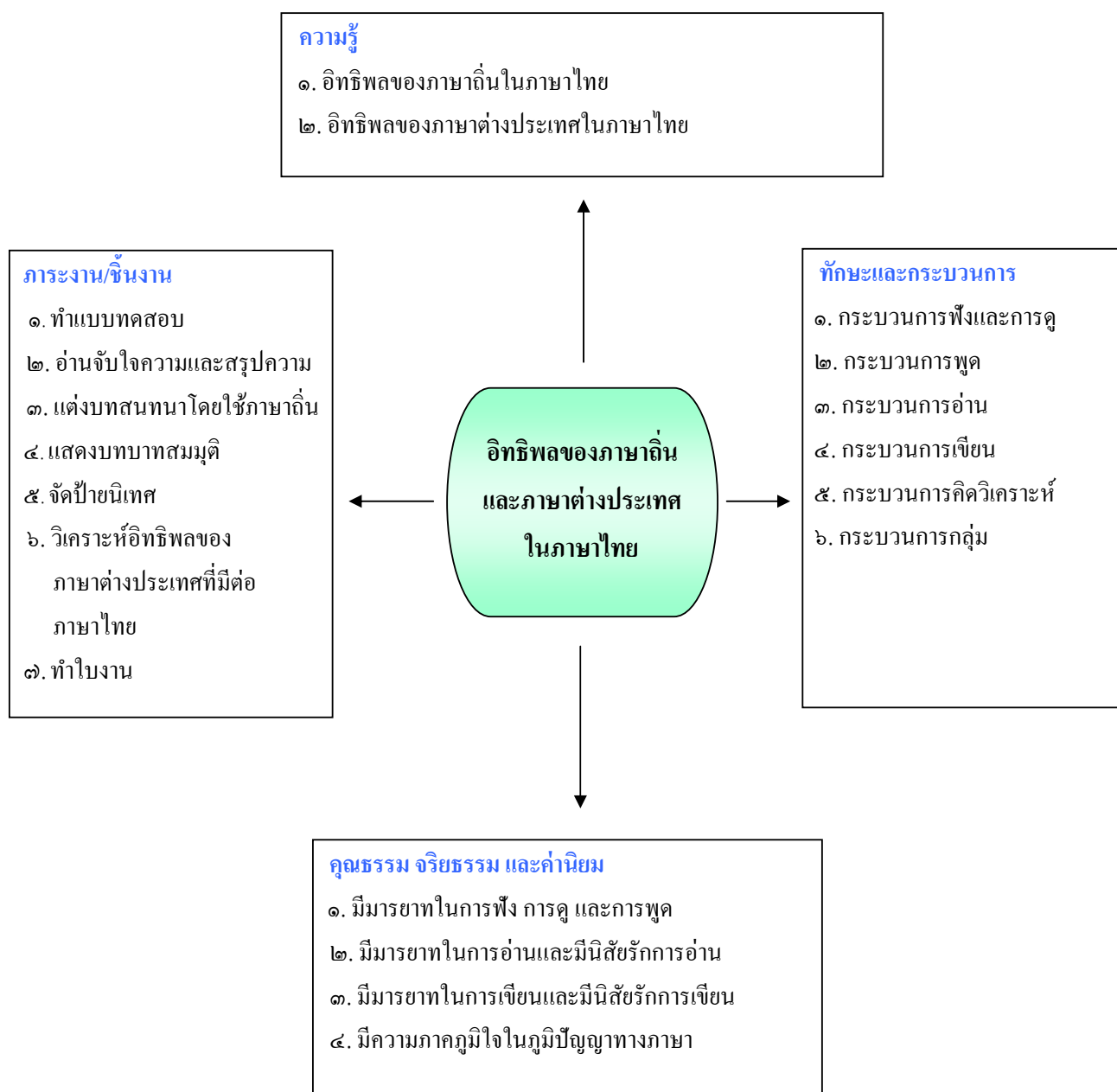
๔. การปรับปรุงแผนการจัดการเรียนรู้ _____

ลงชื่อ _____ ผู้สอน
 ____ / ____ / ____

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ อิทธิพลของภาษาถิ่นและภาษาต่างประเทศ ในภาษาไทย

เวลา ๒ ชั่วโมง

ผังมโนทัศน์เป้าหมายการเรียนรู้และขอบข่ายภาระงาน

ผังการออกแบบการจัดการเรียนรู้
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ อิทธิพลของภาษาถิ่นและภาษาต่างประเทศ
ในภาษาไทย

ขั้นที่ ๑ ผลลัพธ์ปลายทางที่ต้องการให้เกิดขึ้นกับนักเรียน	
ตัวชี้วัดช่วงชั้น วิเคราะห์อิทธิพลของภาษาต่างประเทศและภาษาถิ่น ท ๔.๑ (ม. ๔-๖/๕)	
ความเข้าใจที่คงทนของนักเรียน นักเรียนจะเข้าใจว่า... ๑. อิทธิพลของภาษาถิ่นในภาษาไทย อาจเกิดจากการอพยพย้ายถิ่น และการติดต่อสื่อสารกันระหว่างคนต่างถิ่น ทำให้มีภาษาถิ่นใช้ปะปนกับภาษาไทยมาตรฐาน ๒. อิทธิพลของภาษาต่างประเทศในภาษาไทย อาจเกิดจากการรับเทคโนโลยีที่ทันสมัยเข้ามาใช้ การติดต่อสื่อสารทางธุรกิจ หรือการเผยแพร่ศาสนา ปัจจัยเหล่านี้ทำให้คำไทยบางคำมีคำภาษาต่างประเทศเข้ามาเป็นส่วนประกอบ	คำถามสำคัญที่ทำให้เกิดความเข้าใจที่คงทน ๑. ภาษาถิ่นและภาษาต่างประเทศมีอิทธิพลต่อการใช้ภาษาไทยอย่างไร ๒. การที่ภาษาถิ่นและภาษาต่างประเทศเข้ามามีอิทธิพลต่อการใช้ภาษาไทยมีผลดีและผลเสียต่อภาษาไทยอย่างไร
ความรู้ของนักเรียนที่นำไปสู่ความเข้าใจที่คงทน นักเรียนจะรู้ว่า... ๑. คำสำคัญ ได้แก่ คำทับศัพท์ ๒. ภาษาไทยมาตรฐานบางคำ อาจมีภาษาถิ่นเข้ามาใช้ปะปนซึ่งอาจใช้คำภาษาถิ่นนั้นโดยตรงหรือใช้คำภาษาถิ่นแต่มีการกลายเสียงก็ได้ ๓. ภาษาไทยหลายคำที่ใช้ภาษาต่างประเทศเป็นส่วนประกอบหรือนำภาษาต่างประเทศมาใช้โดยการทับศัพท์ เปลี่ยนรูปคำศัพท์และแปลงเสียงให้กลมกลืนกับภาษาไทย	ทักษะ/ความสามารถของนักเรียนที่นำไปสู่ความเข้าใจที่คงทน นักเรียนจะสามารถ... ๑. อธิบายอิทธิพลของภาษาถิ่นและภาษาต่างประเทศในภาษาไทย ๒. บอกข้อดีและข้อเสียของการรับอิทธิพลของภาษาถิ่นและภาษาต่างประเทศเข้ามาใช้ในภาษาไทย

ขั้นที่ ๒ ภาระงานและการประเมินผลการเรียนรู้ซึ่งเป็นหลักฐานที่แสดงว่านักเรียนมีผลการเรียนรู้ตามที่กำหนดไว้อย่างแท้จริง		
๑. ภาระงานที่นักเรียนต้องปฏิบัติ		
๑.๑ จับใจความ อภิปราย สนทนาแลกเปลี่ยนความคิดเห็น และศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับเรื่อง อิทธิพลของภาษาถิ่นและภาษาต่างประเทศในภาษาไทย		
๑.๒ แต่งบทสนทนาโดยใช้ภาษาถิ่น		
๑.๓ แสดงบทบาทสมมุติ		
๑.๔ จัดป้ายนิเทศ		
๑.๖ วิเคราะห์อิทธิพลของภาษาต่างประเทศที่มีต่อภาษาไทย		
๒. วิธีการและเครื่องมือประเมินผลการเรียนรู้		
๒.๑ วิธีการประเมินผลการเรียนรู้	๒.๒ เครื่องมือประเมินผลการเรียนรู้	
๑) การทดสอบ	๑) แบบทดสอบก่อนและหลังเรียน	
๒) การสนทนาซักถาม	๒) แบบประเมินการอ่าน	
๓) การสังเกต	๓) แบบประเมินการเขียน	
๔) การตรวจผลงาน/กิจกรรมเป็นรายบุคคลหรือรายกลุ่ม	๔) แบบประเมินการพูด	
๕) การวัดเจตคติ	๕) แบบประเมินการฟังและการดู	
๖) การวัดทักษะและกระบวนการ	๖) แบบประเมินด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม	
	๗) แบบประเมินด้านทักษะและกระบวนการ	
๓. สิ่งที่มีประเมิน		
๓.๑ ความสามารถในการอธิบาย ชี้แจง การแปลความและตีความ การประยุกต์ คัดแปลง และนำไปใช้ การมีมุมมองที่หลากหลาย การให้ความสำคัญและใส่ใจในความรู้สึกรักของผู้อื่น และการรู้จักตนเอง		
๓.๒ ทักษะกระบวนการทางภาษา		
๓.๓ สมรรถนะสำคัญ ได้แก่ การสื่อสาร การคิด การแก้ปัญหา การใช้ทักษะชีวิต และการใช้เทคโนโลยี		
๓.๔ คุณลักษณะอันพึงประสงค์ เช่น รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ ซื่อสัตย์สุจริต มีวินัย ใฝ่เรียนรู้ อยู่อย่างพอเพียง มุ่งมั่นในการทำงาน รักความเป็นไทย มีจิตสาธารณะ		
ขั้นที่ ๓ แผนการจัดการเรียนรู้		
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๗ อิทธิพลของภาษาถิ่นในภาษาไทย		เวลา ๑ ชั่วโมง
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๘ อิทธิพลของภาษาต่างประเทศในภาษาไทย		เวลา ๑ ชั่วโมง

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๗

อิทธิพลของภาษาถิ่นในภาษาไทย

สาระการเรียนรู้ ภาษาไทย

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕ เวลา ๑ ชั่วโมง

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง อิทธิพลของภาษาถิ่นและภาษาต่างประเทศในภาษาไทย

๑. สาระสำคัญ

ภาษาถิ่นเป็นภาษาที่คนในท้องถิ่นใช้สื่อสารให้เกิดความเข้าใจที่ตรงกัน บางครั้งการติดต่อสื่อสารระหว่างกันทำให้คำภาษาถิ่นเข้ามาปะปนกับภาษาไทยมาตรฐานจนกลายเป็นภาษาไทยมาตรฐาน การมีความรู้เกี่ยวกับภาษาถิ่น ทำให้รู้ที่มาของคำและเข้าใจอิทธิพลของภาษาถิ่นในภาษาไทยได้

๒. ตัวชี้วัดช่วงชั้น

วิเคราะห์อิทธิพลของภาษาต่างประเทศและภาษาถิ่น ท ๔.๑ (ม. ๔-๖/๕)

๓. จุดประสงค์การเรียนรู้

๑. อธิบายอิทธิพลของภาษาถิ่นในภาษาไทยได้ (K)
๒. เลือกใช้ภาษาถิ่นในภาษาไทยมาตรฐานได้ถูกต้องตามความหมาย (P)
๓. ใช้ทักษะทางภาษาในการสื่อสารในชีวิตประจำวันได้อย่างเหมาะสม (P)
๔. เห็นคุณค่าของภูมิปัญญาทางภาษา (A)

๔. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

ด้านความรู้ (K)	ด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม (A)	ด้านทักษะและกระบวนการ (P)
๑. สังเกตการตอบคำถาม และการแสดงความคิดเห็น ๒. ตรวจสอบการทำกิจกรรม ๓. ตรวจสอบทดสอบก่อนเรียน	๑. ประเมินพฤติกรรมในการทำงาน เป็นรายบุคคลในด้านความสนใจ และตั้งใจเรียน ความรับผิดชอบ ในการทำกิจกรรม ความมี ระเบียบวินัยในการทำงาน ฯลฯ ๒. ประเมินความภาคภูมิใจใน ภูมิปัญญาทางภาษา	๑. ประเมินทักษะการแสวงหา ความรู้ ๒. ประเมินทักษะกระบวนการคิด ๓. ประเมินทักษะกระบวนการกลุ่ม

๕. สาระการเรียนรู้

อิทธิพลของภาษาถิ่นในภาษาไทย

๖. แนวทางบูรณาการ

สังคมศึกษาฯ	➡	ศึกษาภาษาถิ่นในประเทศไทย
ศิลปะ	➡	แสดงบทบาทสมมติ/จัดป้ายนิเทศ
สุขศึกษาฯ	➡	เล่นเกมจัดคำเข้าประโยค
การงานอาชีพฯ	➡	ทำสมุดความรู้เกี่ยวกับภาษาถิ่น

๗. กระบวนการจัดการเรียนรู้

ขั้นที่ ๑ นำเข้าสู่บทเรียน

ชั่วโมงที่ ๑๐

- นักเรียนทำแบบทดสอบก่อนเรียน
- นักเรียนอาสาสมัคร ๔ คู่ สันทนาตามบทสนทนาที่ครูเตรียมไว้เป็นภาษาถิ่น โดยให้

คู่ที่ ๑ สันทนาเป็นภาษาถิ่นเหนือ	คู่ที่ ๓ สันทนาเป็นภาษาถิ่นใต้
คู่ที่ ๒ สันทนาเป็นภาษาถิ่นกลาง	คู่ที่ ๔ สันทนาเป็นภาษาถิ่นอีสาน
- ครูนำนักเรียนสนทนาเกี่ยวกับภาษาถิ่นในประเทศไทย

ขั้นที่ ๒ กิจกรรมการเรียนรู้

- ครูอธิบายความหมายของภาษาถิ่นแล้วซักถามนักเรียนถึงสาเหตุที่คนไทยในแต่ละท้องถิ่นมีสำเนียงพูดแตกต่างกัน
- นักเรียนศึกษาเรื่อง อิทธิพลของภาษาถิ่นในภาษาไทย ในหนังสือเรียน รายวิชาพื้นฐาน ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕ เล่ม ๑
- นักเรียนที่สามารถพูดภาษาถิ่นใดได้ ให้ยกตัวอย่างคำภาษาถิ่นให้ครูและเพื่อนฟัง พร้อมบอกความหมาย และร่วมกันสรุปความสำคัญของภาษาถิ่น
- แบ่งนักเรียนออกเป็น ๔ กลุ่ม ให้แต่ละกลุ่มจับสลากเลือกศึกษาภาษาถิ่นที่กำหนดให้ แล้วนำเสนอให้เพื่อนฟังหน้าชั้นเรียน

กลุ่มที่ ๑ ภาษาถิ่นเหนือ	กลุ่มที่ ๓ ภาษาถิ่นกลาง
กลุ่มที่ ๒ ภาษาถิ่นอีสาน	กลุ่มที่ ๔ ภาษาถิ่นใต้

- นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันอภิปรายเกี่ยวกับลักษณะของภาษาถิ่นที่ตนศึกษาว่ามีอิทธิพลต่อภาษาไทยมาตรฐานอย่างไรบ้าง ร่วมกันสรุป แล้วให้ครูอธิบายประกอบการซักถามเพิ่มเติม

๖. ครูอธิบายความรู้เพิ่มเติมเกี่ยวกับภาษาถิ่นเหนือให้นักเรียนฟังว่า ภาษาถิ่นเหนือ มีภาษาย่อยหลายภาษาที่มีการออกเสียงเพี้ยนไปจากภาษาคำเมือง เช่น ภาษาไทยเงิน ไทยยอง ไทยลื้อ ผู้ใช้ภาษาไทยเงินส่วนใหญ่อยู่ในเชียงตุง รัฐชานของประเทศเมียนมา ประเทศไทยมีใช้ในจังหวัดเชียงใหม่ เชียงราย เป็นภาษาที่มีความใกล้เคียงกับภาษาไทยลื้อและภาษาไทเหนือ อาจเรียกว่า ภาษาเงิน หรือ ภาษาจีนก็ได้

ขั้นที่ ๓ ฝึกฝนผู้เรียน

๑. นักเรียนทำกิจกรรมที่เกี่ยวกับอิทธิพลของภาษาถิ่นในภาษาไทย แล้วช่วยกันเฉลยคำตอบ
๒. นักเรียนแต่ละกลุ่มคิดสถานการณ์ในการสื่อสาร แต่งบทสนทนาโดยใช้ภาษาถิ่น แล้วแสดงบทบาทสมมติให้เพื่อนดู
๓. นักเรียนร่วมกันสนทนาเกี่ยวกับความหมายของบทสนทนาที่เพื่อนแสดงในข้อ ๒
๔. นักเรียนแต่ละกลุ่มเล่นเกมจับคำเข้าประโยค โดยครูยกบัตรคำภาษาถิ่นให้ดู แล้วให้แต่ละกลุ่มแข่งกันแต่งประโยคที่ประกอบด้วยคำภาษาถิ่นนั้น กลุ่มใดทำได้มากที่สุดเป็นผู้ชนะ
๕. นักเรียนร่วมกันวิเคราะห์ประโยคที่แต่งในข้อ ๔ ว่าภาษาถิ่นมีอิทธิพลต่อภาษาไทยมาตรฐานหรือไม่อย่างไร
๖. นักเรียนรวบรวมภาษาถิ่นในแต่ละภาค แล้วร่วมกันพิจารณาว่าภาษาถิ่นที่รวบรวมมามีคำใดใช้เป็นภาษาไทยมาตรฐานได้บ้าง เช่น วิ ภาษาถิ่นใต้หมายถึง พัด ภาษาไทยมาตรฐานนำมาใช้เป็น พัดวิ
๗. นักเรียนสลับกันจัดป้ายนิเทศคำศัพท์และตัวอย่างประโยคภาษาถิ่นที่นำมาใช้ในภาษาไทยมาตรฐาน กลุ่มละ ๑ สัปดาห์
๘. นักเรียนร่วมกันสนทนาแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณค่าของภาษาถิ่นในภาษาไทย
๙. ครูอธิบายเพิ่มเติมให้นักเรียนรู้ว่า การศึกษาภาษาถิ่นในภาษาไทย เป็นการช่วยอนุรักษ์ภูมิปัญญาทางภาษาของท้องถิ่นให้คงอยู่ ซึ่งสอดคล้องกับหลักความมีเหตุผลตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง

ขั้นที่ ๔ นำไปใช้

นักเรียนใช้ภาษาถิ่นในชีวิตประจำวันเหมาะสมตามความต้องการในการสื่อสาร

ขั้นที่ ๕ สรุป

๑. นักเรียนช่วยกันสรุปเรื่อง อิทธิพลของภาษาถิ่นในภาษาไทย แล้วบันทึกลงสมุด
๒. ครูให้นักเรียนศึกษาเรื่อง อิทธิพลของภาษาต่างประเทศในภาษาไทย แล้วสรุปเป็นความรู้เป็นการบ้านเพื่อเตรียมจัดการเรียนรู้ครั้งต่อไป

๘. กิจกรรมเสนอแนะ

๑. นักเรียนรวบรวมบทความที่เกี่ยวกับอิทธิพลของภาษาถิ่นในภาษาไทยจากแหล่งการเรียนรู้ต่าง ๆ ทำเป็นสมุดความรู้เกี่ยวกับภาษาถิ่น
๒. นักเรียนสัมภาษณ์คนที่อยู่ในแต่ละภาคของประเทศไทยเกี่ยวกับความภูมิใจที่สื่อสารกันโดยใช้ภาษาถิ่น

๓. นักเรียนร่วมกันอภิปรายเกี่ยวกับภาษาถิ่นในประเทศไทยว่ามีการใช้ภาษาพูดภาษาอื่น ๆ ในกลุ่มประเทศสมาชิกอาเซียนเข้ามาปะปนกับภาษาไทยบ้างหรือไม่ เช่น ภาษาใด

๕. สื่อ/แหล่งการเรียนรู้

๑. แบบทดสอบก่อนเรียน
๒. บทสนทนา
๓. สลาก
๔. บัตรคำภาษาถิ่น
๕. หนังสือเรียน รายวิชาพื้นฐาน ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕ เล่ม ๑ บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด
๖. แบบฝึกทักษะ รายวิชาพื้นฐาน ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕ เล่ม ๑ บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด
๗. คู่มือการสอน ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕ เล่ม ๑ บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด
๘. สื่อการเรียนรู้ PowerPoint ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕ เล่ม ๑ บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด

๑๐. บันทึกหลังการจัดการเรียนรู้

บันทึกหลังการจัดการเรียนรู้	
๑. ความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้ _____	
แนวทางการพัฒนา _____	
๒. ปัญหา/อุปสรรคในการจัดการเรียนรู้ _____	
แนวทางแก้ไข _____	
๓. สิ่งที่ไม่ได้ปฏิบัติตามแผน _____	
เหตุผล _____	
๔. การปรับปรุงแผนการจัดการเรียนรู้ _____	
ลงชื่อ _____ ผู้สอน	
_____ / ____ / ____	

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๘

อิทธิพลของภาษาต่างประเทศในภาษาไทย

สาระการเรียนรู้ ภาษาไทย

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕ เวลา ๑ ชั่วโมง

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง อิทธิพลของภาษาถิ่นและภาษาต่างประเทศในภาษาไทย

๑. สาระสำคัญ

ภาษาไทยได้รับอิทธิพลของภาษาต่างประเทศมาจากการติดต่อสื่อสารและเทคโนโลยีที่ทันสมัยต่าง ๆ ทั้งยังรับวัฒนธรรมจากต่างประเทศเข้ามา ทำให้ภาษาไทยนำภาษาต่างประเทศเข้ามาใช้ด้วย เช่น คำยืม หรือ คำทับศัพท์

๒. ตัวชี้วัดช่วงชั้น

วิเคราะห์อิทธิพลของภาษาต่างประเทศและภาษาถิ่น ท ๔.๑ (ม. ๔-๖/๕)

๓. จุดประสงค์การเรียนรู้

๑. อธิบายอิทธิพลของภาษาต่างประเทศในภาษาไทยได้ (K)
๒. เลือกใช้คำที่มาจากภาษาต่างประเทศได้ถูกต้องตามความหมาย (P)
๓. ใช้ทักษะทางภาษาในการสื่อสารในชีวิตประจำวันได้อย่างเหมาะสม (P)
๔. มีความสนใจในการเรียนภาษาไทย (A)

๔. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

ด้านความรู้ (K)	ด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม (A)	ด้านทักษะและกระบวนการ (P)
๑. สังเกตการตอบคำถาม และการแสดงความคิดเห็น ๒. ตรวจสอบการทำกิจกรรม ๓. ตรวจสอบทดสอบหลังเรียน	๑. ประเมินพฤติกรรมในการทำงาน เป็นรายบุคคลในด้านความสนใจ และตั้งใจเรียน ความรับผิดชอบ ในการทำกิจกรรม ความมี ระเบียบวินัยในการทำงาน ฯลฯ ๒. ประเมินเจตคติที่ดีต่อการเรียน ภาษาไทย	๑. ประเมินทักษะการแสวงหา ความรู้ ๒. ประเมินทักษะกระบวนการคิด ๓. ประเมินทักษะกระบวนการกลุ่ม

๕. สารการเรียนรู้

อิทธิพลของภาษาต่างประเทศในภาษาไทย

๖. แนวทางบูรณาการ

สังคมศึกษาฯ	⇒	ศึกษาเรื่องศาสนาและวัฒนธรรม
ภาษาต่างประเทศ	⇒	ศึกษาอิทธิพลของภาษาต่างประเทศในประเทศไทย
การงานอาชีพฯ	⇒	ศึกษาเรื่องเทคโนโลยีและการสื่อสาร/ใช้สื่ออินเทอร์เน็ตในการศึกษาค้นคว้า

๗. กระบวนการจัดการเรียนรู้

ขั้นที่ ๑ นำเข้าสู่บทเรียน

ชั่วโมงที่ ๑๑

๑. ครูนำภาพ ๓ ภาพมาให้นักเรียนดู แล้วให้นักเรียนช่วยกันบรรยายภาพ
๒. นักเรียนร่วมกันพิจารณาคำแต่ละคำที่ใช้บรรยายภาพจากข้อ ๑ ว่ามีคำที่มาจากภาษาต่างประเทศหรือไม่ และมาจากภาษาใด

ขั้นที่ ๒ กิจกรรมการเรียนรู้

๑. นักเรียนร่วมกันระดมสมองเกี่ยวกับสาเหตุที่ไทยรับคำภาษาต่างประเทศมาใช้ในภาษาไทย แล้วช่วยกันสรุปคำตอบ
๒. นักเรียนศึกษาเรื่อง อิทธิพลของภาษาต่างประเทศในภาษาไทย ในหนังสือเรียน รายวิชาพื้นฐาน ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕ เล่ม ๑
๓. ครูให้นักเรียนสนทนาทบทวนลักษณะของคำที่มาจากภาษาต่างประเทศ และช่วยกันบอกว่า ภาษาไทยยืมคำภาษาต่างประเทศภาษาใดมาใช้บ้าง และยืมมาเพราะสาเหตุใด
๔. ครูยกบัตรคำที่มาจากภาษาบาลีสันสกฤต ภาษาเขมร ภาษาจีน ภาษาอังกฤษ และภาษาไทยให้นักเรียนดู แล้วสลับกัน ให้นักเรียนช่วยกันบอกว่าคำที่เห็นนั้นเป็นคำที่มาจากภาษาใด
๕. แบ่งนักเรียนออกเป็น ๕ กลุ่ม ให้แต่ละกลุ่มสนทนาแสดงความคิดเห็นว่า ภาษาต่างประเทศมีอิทธิพลต่อภาษาไทยอย่างไร ภายในเวลาที่ครูกำหนด แล้วนำเสนอให้เพื่อนฟังหน้าชั้นเรียน
๕. ครูสรุปความรู้ที่ได้จากการทำกิจกรรมในข้อ ๔ แล้วอธิบายประกอบการซักถามเพิ่มเติม

ขั้นที่ ๓ ฝึกฝนผู้เรียน

๑. นักเรียนทำกิจกรรมที่เกี่ยวกับอิทธิพลของภาษาต่างประเทศในภาษาไทย แล้วช่วยกันเฉลยคำตอบ

๒. นักเรียนแต่ละกลุ่มส่งตัวแทนออกมาจับสลากเลือกหัวข้อในการศึกษา ดังนี้

๑) เทคโนโลยี

๓) ศาสนา

๕) การศึกษา

๒) วัฒนธรรม

๔) การสื่อสาร

ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มเข้าห้องสมุดศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับหัวข้อที่จับสลากได้ว่าทำให้ภาษาต่างประเทศมีอิทธิพลต่อภาษาไทยอย่างไรบ้าง แล้วนำเสนอให้เพื่อนฟังหน้าชั้นเรียน ครูสรุปเมื่อจบการรายงานในแต่ละกลุ่ม

๓. ครูให้นักเรียนอ่านข้อความที่กำหนดให้ แล้วให้ค้นหาคำที่มาจากภาษาต่างประเทศ และเขียนคำศัพท์ที่พบลงสมุด พร้อมทั้งเขียนบอกว่าเป็นคำที่มาจากภาษาใด

น้องหมาหุ่นยนต์สายพันธุ์ล่าสุดที่มาพร้อมกับรูปร่างและสีสันสะดุดตา พร้อมออกแบบสวิทช์สั่งการไว้ด้านบนของจมูก และตามส่วนต่าง ๆ ของร่างกาย เพื่อให้เจ้าของน้องหมาสามารถแต่งเพลงและเล่นดนตรีได้ ยังไม่นับรวมกับปุ่มคำสั่งสำหรับแสดงอารมณ์อีกสารพัดท่าทางให้แฟน ๆ น้องหมาไซเบอร์ได้กรีดกัน พร้อมเปิดตัวอย่างเป็นทางการในเดือนเมษายนนี้

๔. นักเรียนทำใบงานที่ ๕ เรื่อง อิทธิพลของภาษาต่างประเทศในภาษาไทย แล้วช่วยกันตรวจสอบความถูกต้อง

๕. ครูอธิบายเพิ่มเติมให้นักเรียนรู้ว่า จังหวัดชายแดนของประเทศไทยที่มีอาณาเขตติดกับประเทศเพื่อนบ้าน ย่อมมีการติดต่อสื่อสารระหว่างประชาชนของทั้ง ๒ ประเทศ อาจมีการแลกเปลี่ยนภาษา และวัฒนธรรมระหว่างกัน ทำให้คำภาษาของชาติเหล่านั้นเข้ามาปะปนในภาษาไทยได้

ขั้นที่ ๔ นำไปใช้

นักเรียนใช้คำที่มาจากภาษาต่างประเทศสื่อสารในชีวิตประจำวันเหมาะสมตามความต้องการ

ขั้นที่ ๕ สรุป

๑. นักเรียนช่วยกันสรุปเรื่อง อิทธิพลของภาษาต่างประเทศในภาษาไทย แล้วบันทึกลงสมุด

๒. นักเรียนทำแบบทดสอบหลังเรียน แล้วช่วยกันเฉลยคำตอบ

๓. ครูให้นักเรียนร่วมแสดงความคิดเห็นในประเด็นที่ว่า

- มีการนำภาษาต่างประเทศไปใช้เป็นคำราชาศัพท์บ้างหรือไม่ อย่างไร

แล้วมอบหมายให้นักเรียนศึกษาเนื้อหาในหน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง การใช้คำราชาศัพท์

ในหนังสือเรียน รายวิชาพื้นฐาน ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕ เล่ม ๑ ของบริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด เป็นการบ้านเพื่อเตรียมจัดการเรียนรู้ครั้งต่อไป

๘. กิจกรรมเสนอแนะ

นักเรียนเลือกบทความจากสื่ออินเทอร์เน็ต คนละ ๑ บทความ แล้วจับคู่กับเพื่อนร่วมกันวิเคราะห์
อิทธิพลของภาษาต่างประเทศที่ปรากฏในบทความ

๙. สื่อ/แหล่งการเรียนรู้

๑. แบบทดสอบหลังเรียน

๒. ภาพ

๓. บัตรคำ

๔. สลาก

๕. ห้องสมุด

๖. ข้อความ

๗. ใบงานที่ ๕ เรื่อง อิทธิพลของภาษาต่างประเทศในภาษาไทย

๘. หนังสือเรียน รายวิชาพื้นฐาน ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕ เล่ม ๑ บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด

๙. แบบฝึกทักษะ รายวิชาพื้นฐาน ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕ เล่ม ๑ บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด

๑๐. คู่มือการสอน ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕ เล่ม ๑ บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด

๑๑. สื่อการเรียนรู้ PowerPoint ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕ เล่ม ๑ บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด

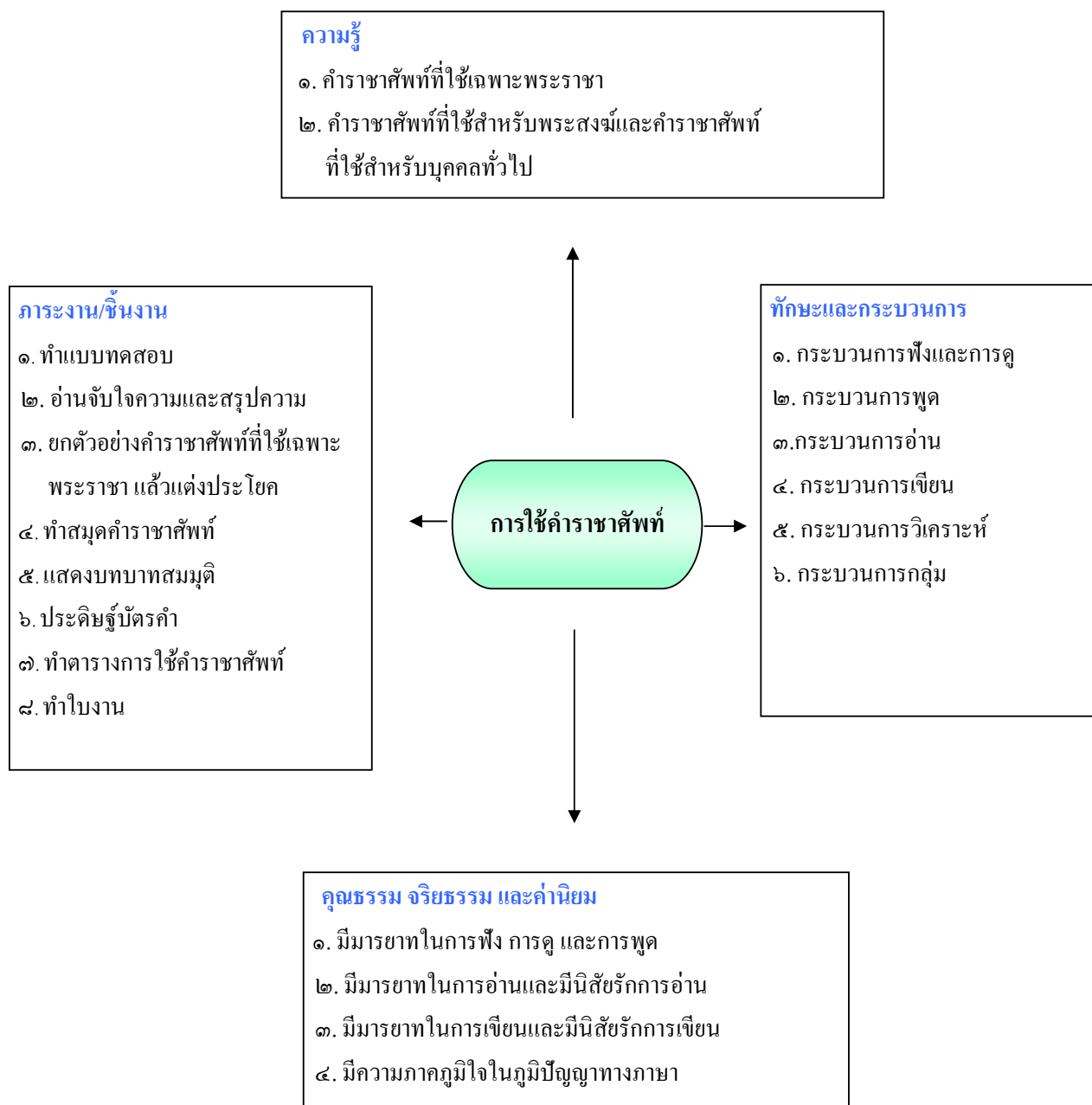
๑๐. บันทึกหลังการจัดการเรียนรู้

บันทึกหลังการจัดการเรียนรู้	
๑. ความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้ _____	
แนวทางการพัฒนา _____	
๒. ปัญหา/อุปสรรคในการจัดการเรียนรู้ _____	
แนวทางแก้ไข _____	
๓. สิ่งที่ไม่ได้ปฏิบัติตามแผน _____	
เหตุผล _____	
๔. การปรับปรุงแผนการจัดการเรียนรู้ _____	
ลงชื่อ _____	ผู้สอน
_____ / _____ / _____	

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ การใช้คำราชาศัพท์

เวลา ๒ ชั่วโมง

ผังมโนทัศน์เป้าหมายการเรียนรู้และขอบข่ายภาระงาน

ผังการออกแบบการจัดการเรียนรู้
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ การใช้คำราชาศัพท์

ขั้นที่ ๑ ผลลัพธ์ปลายทางที่ต้องการให้เกิดขึ้นกับนักเรียน	
ตัวชี้วัดช่วงชั้น ใช้ภาษาเหมาะสมแก่โอกาส กาลเทศะ และบุคคล รวมทั้งคำราชาศัพท์อย่างเหมาะสม ท ๔.๑ (ม. ๔-๖/๓)	
ความเข้าใจที่คงทนของนักเรียน นักเรียนจะเข้าใจว่า... ๑. คำราชาศัพท์ไม่ได้มีใช้เฉพาะพระมหากษัตริย์หรือพระบรมวงศานุวงศ์เท่านั้น แต่ใช้กับบุคคลทุกชนชั้นในสังคมไทย ได้แก่ พระมหากษัตริย์และพระบรมราชินี พระบรมวงศานุวงศ์ ขุนนาง ข้าราชการ พระสงฆ์ และสุภาพชน ๒. การใช้คำราชาศัพท์ต้องใช้ให้เหมาะสมกับโอกาส กาลเทศะ และบุคคล	คำถามสำคัญที่ทำให้เกิดความเข้าใจที่คงทน ๑. คำราชาศัพท์มีที่มาอย่างไร ๒. คำราชาศัพท์สำหรับพระมหากษัตริย์มีวิธีใช้อย่างไร ๓. เหตุใดจึงต้องมีคำราชาศัพท์ที่ใช้สำหรับพระสงฆ์ ๔. การใช้คำสุภาพมีผลต่อผู้ใช้อย่างไรบ้าง ยกตัวอย่างประโยคที่ใช้คำสุภาพ ๒ ประโยค
ความรู้ของนักเรียนที่นำไปสู่ความเข้าใจที่คงทน นักเรียนจะรู้ว่า... ๑. คำสำคัญ ได้แก่ ประดิษฐาวิเศษณ์ คำพวน ๒. คำราชาศัพท์ที่ใช้สำหรับพระมหากษัตริย์สามารถแบ่งชนิดตามชนิดของคำได้เป็นคำนามราชาศัพท์ คำกริยาราชศัพท์ คำสรรพนามราชาศัพท์ และคำวิเศษณ์ราชาศัพท์ ๓. คำราชาศัพท์ที่ใช้สำหรับพระสงฆ์จะแตกต่างจากบุคคลทั่วไป เนื่องจากพระสงฆ์เป็นที่เคารพของพุทธศาสนิกชน ๔. คำราชาศัพท์ที่ใช้สำหรับบุคคลทั่วไปเรียกอีกอย่างหนึ่งว่า คำสุภาพ ใช้สื่อสารระหว่างสุภาพชนให้เหมาะสมกับกาลเทศะ และระดับชั้นของบุคคล	ทักษะ/ความสามารถของนักเรียนที่นำไปสู่ความเข้าใจที่คงทน นักเรียนจะสามารถ... ๑. บอกลักษณะของคำนามราชาศัพท์ คำกริยาราชศัพท์ คำสรรพนามราชาศัพท์ และคำวิเศษณ์ราชาศัพท์ได้ ๒. ใช้คำราชาศัพท์สำหรับพระมหากษัตริย์ พระสงฆ์ และบุคคลทั่วไปถูกต้อง ๓. เห็นคุณค่าของการใช้คำราชาศัพท์ถูกต้อง

ขั้นที่ ๒ ภาระงานและการประเมินผลการเรียนรู้ซึ่งเป็นหลักฐานที่แสดงว่านักเรียนมีผลการเรียนรู้ตามที่กำหนดไว้อย่างแท้จริง	
๑. ภาระงานที่นักเรียนต้องปฏิบัติ ๑.๑ จับใจความ อภิปราย สนทนาแลกเปลี่ยนความคิดเห็น และศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับเรื่อง การใช้คำราชาศัพท์ ๑.๒ ยกตัวอย่างคำราชาศัพท์ที่ใช้เฉพาะพระราชา แล้วแต่งประโยค ๑.๓ ทำสมุดคำราชาศัพท์ ๑.๔ แสดงบทบาทสมมติ ๑.๕ ประดิษฐ์บัตรคำ ๑.๖ ทำตารางการใช้คำราชาศัพท์	
๒. วิธีการและเครื่องมือประเมินผลการเรียนรู้	
๒.๑ วิธีการประเมินผลการเรียนรู้ ๑) การทดสอบ ๒) การสนทนาซักถาม ๓) การสังเกต ๔) การตรวจผลงาน/กิจกรรมเป็นรายบุคคลหรือรายกลุ่ม ๕) การวัดเจตคติ ๖) การวัดทักษะและกระบวนการ	๒.๒ เครื่องมือประเมินผลการเรียนรู้ ๑) แบบทดสอบก่อนและหลังเรียน ๒) แบบประเมินการอ่าน ๓) แบบประเมินการเขียน ๔) แบบประเมินการพูด ๕) แบบประเมินการฟังและการดู ๖) แบบประเมินด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม ๗) แบบประเมินด้านทักษะและกระบวนการ
๓. สิ่งที่มีมุ่งประเมิน ๓.๑ ความสามารถในการอธิบาย ชี้แจง การแปลความและตีความ การประยุกต์ คัดแปลง และนำไปใช้ การมีมุมมองที่หลากหลาย การให้ความสำคัญและใส่ใจในความรู้สึกของผู้อื่น และการรู้จักตนเอง ๓.๒ ทักษะกระบวนการทางภาษา ๓.๓ สมรรถนะสำคัญ ได้แก่ การสื่อสาร การคิด การแก้ปัญหา การใช้ทักษะชีวิต และการใช้เทคโนโลยี ๓.๔ คุณลักษณะอันพึงประสงค์ เช่น รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ ซื่อสัตย์สุจริต มีวินัย ใฝ่เรียนรู้ อยู่อย่างพอเพียง มุ่งมั่นในการทำงาน รักความเป็นไทย มีจิตสาธารณะ	
ขั้นที่ ๓ แผนการจัดการเรียนรู้	
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๘ คำราชาศัพท์ที่ใช้เฉพาะพระราชา แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๐ คำราชาศัพท์ที่ใช้สำหรับพระสงฆ์ และคำราชาศัพท์ที่ใช้สำหรับบุคคลทั่วไป	เวลา ๑ ชั่วโมง เวลา ๑ ชั่วโมง

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕

คำราชาศัพท์ที่ใช้เฉพาะพระราช

สาระการเรียนรู้ ภาษาไทย

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕ เวลา ๑ ชั่วโมง

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง การใช้คำราชาศัพท์

๑. สาระสำคัญ

การใช้คำราชาศัพท์ในภาษาไทยสะท้อนให้เห็นวัฒนธรรมอันดีงามของคนไทยที่ให้ความเคารพยกย่องสถาบันพระมหากษัตริย์ โดยถือว่าสถาบันพระมหากษัตริย์เป็นที่เคารพสูงสุดละเมิดมิได้ จึงใช้คำราชาศัพท์เพื่อเป็นการถวายพระเกียรติแด่พระมหากษัตริย์และพระบรมวงศานุวงศ์

๒. ตัวชี้วัดช่วงชั้น

ใช้ภาษาเหมาะสมแก่โอกาส กาลเทศะ และบุคคล รวมทั้งคำราชาศัพท์อย่างเหมาะสม ท ๔.๑ (ม. ๔ – ๖/๓)

๓. จุดประสงค์การเรียนรู้

๑. บอกที่มาของคำราชาศัพท์ได้ (K)
๒. ใช้คำราชาศัพท์ได้เหมาะสมกับระดับชั้นของบุคคล (P)
๓. ใช้ทักษะทางภาษาในการสื่อสารในชีวิตประจำวันได้อย่างเหมาะสม (P)
๔. เห็นคุณค่าของภูมิปัญญาทางภาษา (A)

๔. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

ด้านความรู้ (K)	ด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม (A)	ด้านทักษะและกระบวนการ (P)
๑. สังเกตการตอบคำถาม และการยกตัวอย่าง ๒. ตรวจสอบการทำกิจกรรม ๓. ตรวจสอบทดสอบก่อนเรียน	๑. ประเมินพฤติกรรมในการทำงาน เป็นรายบุคคลในด้านความสนใจ และตั้งใจเรียน ความรับผิดชอบ ในการทำกิจกรรม ความมี ระเบียบวินัยในการทำงาน ฯลฯ ๒. ประเมินความภาคภูมิใจในภ ภูมิปัญญาทางภาษา	๑. ประเมินทักษะการแสวงหา ความรู้ ๒. ประเมินทักษะกระบวนการคิด ๓. ประเมินทักษะกระบวนการกลุ่ม

๕. สารการเรียนรู้

คำราชาศัพท์ที่ใช้เฉพาะพระราชา

๖. แนวทางบูรณาการ

คณิตศาสตร์	➡	ทำตารางรวบรวมคำราชาศัพท์ที่ใช้เฉพาะพระราชา
สังคมศึกษา ฯ	➡	ศึกษาลำดับราชวงศ์ในสถาบันพระมหากษัตริย์/ศึกษาประวัติศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับพระมหากษัตริย์ไทย
ศิลปะ	➡	จัดป้ายนิเทศ
การงานอาชีพฯ	➡	ทำสมุดคำราชาศัพท์

๗. กระบวนการจัดการเรียนรู้

ขั้นที่ ๑ นำเข้าสู่บทเรียน

ชั่วโมงที่ ๑๒

- นักเรียนทำแบบทดสอบก่อนเรียน
- นักเรียนร่วมสนทนากับการใช้คำราชาศัพท์ว่าใช้กับบุคคลใดได้บ้าง และใช้เหมือนกันหรือไม่อย่างไร

ขั้นที่ ๒ กิจกรรมการเรียนรู้

- นักเรียนศึกษาที่มาของคำราชาศัพท์และคำราชาศัพท์ที่ใช้เฉพาะพระราชา ในหนังสือเรียน รายวิชา พื้นฐาน ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕ เล่ม ๑
- แบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่ม ให้แต่ละกลุ่มสนทนาคำถามตามแนวคำถามที่กำหนดให้ แล้วช่วยกันตรวจสอบความถูกต้อง
 - คำราชาศัพท์มีที่มาอย่างไร
 - นักเรียนจะรู้ได้อย่างไรเมื่อนักเรียนใช้คำราชาศัพท์
 - การใช้คำราชาศัพท์แสดงถึงลักษณะนิสัยอย่างไรของคนไทย
- นักเรียนช่วยกันยกตัวอย่างคำนามราชาศัพท์ คำกริยาราชศัพท์ คำสรรพนามราชาศัพท์ และคำวิเศษณ์ราชาศัพท์ และยกตัวอย่างประโยคประกอบ แล้วช่วยกันตรวจสอบความถูกต้อง
- ครูนำตัวอย่างข้อความที่ใช้คำราชาศัพท์สำหรับพระมหากษัตริย์มาให้นักเรียนร่วมกันวิเคราะห์ว่า คำราชาศัพท์ในข้อความนั้น เป็นคำนามราชาศัพท์ คำกริยาราชศัพท์ คำสรรพนามราชาศัพท์ หรือ คำวิเศษณ์ราชาศัพท์ และการใช้คำราชาศัพท์ในข้อความที่เห็นนั้นถูกต้องหรือไม่ หากไม่ถูกต้องจะแก้ไขอย่างไร
- นักเรียนร่วมกันตั้งข้อสังเกตเกี่ยวกับคำราชาศัพท์ว่าคำที่มีความหมายอย่างเดียวกัน แต่ใช้กับระดับชั้นของบุคคลต่างกัน จะใช้คำเดียวกันได้หรือไม่ อย่างไร

๖. ครูยกบัตรคำราชาศัพท์ที่มีความหมายเหมือนกัน แต่ใช้กับบุคคลที่มีระดับชั้นต่างกันให้นักเรียนดู เช่น ได้ฝ่าละอองธุลีพระบาท ได้ฝ่าละอองพระบาท ได้ฝ่าพระบาท ให้นักเรียนช่วยกันบอกว่าแต่ละคำใช้กับพระราชวงศ์ในระดับชั้นใดบ้าง แล้วช่วยกันตรวจสอบความถูกต้อง
๗. ครูอธิบายเพิ่มเติมให้นักเรียนรู้ว่า จากหลักฐานและจารึกทางประวัติศาสตร์ในสมัยสุโขทัย ยังไม่ปรากฏการใช้คำราชาศัพท์ พบว่ามีการเลือกใช้คำบางคำเพื่อแสดงความเคารพนบต่อพระภิกษุสงฆ์ และชนชั้นปกครองเป็นพิเศษกว่าผู้อื่นอยู่บ้าง ต่อมาอาณาจักรสุโขทัยขยายอาณาเขตกว้างใหญ่ขึ้น ทำให้เกิดช่องว่างระหว่างชนชั้นจนไม่สามารถปกครองแบบพ่อปกครองลูกได้ จึงเริ่มปกครองแบบบรรณาธิราช ซึ่งผู้ปกครองทำหน้าที่เป็นผู้นำทางศาสนาด้วย ถ้อยคำที่ใช้ในทางศาสนา จึงถูกนำมาใช้กับพระราชด้วย เป็นเหตุให้คำราชาศัพท์เกือบทั้งหมดมาจากคำภาษาบาลีและสันสกฤต ซึ่งเป็นคำทางศาสนานั้นเอง แต่เนื่องจากไทยลุ่มเคยกับเขมร และเขมรมีการใช้คำราชาศัพท์อยู่ด้วย ไทยจึงยืมวิธีการสร้างคำราชาศัพท์แบบเขมรมาใช้

ขั้นที่ ๓ ฝึกฝนผู้เรียน

๑. นักเรียนทำกิจกรรมที่เกี่ยวกับคำราชาศัพท์ที่ใช้เฉพาะพระราชแล้วช่วยกันเฉลยคำตอบ
๒. นักเรียนแต่ละกลุ่มทำตารางรวบรวมคำราชาศัพท์ที่ใช้เฉพาะพระราช โดยเลือกจากวรรณคดีที่เรียนในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕ มา ๑ เรื่อง แยกชนิดของคำราชาศัพท์ตามชนิดของคำ คือ คำนามราชาศัพท์ คำกริยาราชศัพท์ คำสรรพนามราชาศัพท์ และคำวิเศษณ์ราชาศัพท์ แล้วเปิดพจนานุกรมหาความหมายของคำ รวบรวมทำเป็นสมุดคำราชาศัพท์
๓. นักเรียนแต่ละกลุ่มคัดลอกข้อความที่มีคำราชาศัพท์ที่ใช้เฉพาะพระราช จากสื่ออินเทอร์เน็ต กลุ่มละ ๓ ข้อความ แล้วร่วมกันพิจารณาความถูกต้อง และนำเสนอให้เพื่อนฟังหน้าชั้นเรียน
๔. นักเรียนทำใบงานที่ ๖ เรื่อง คำราชาศัพท์ แล้วช่วยกันเฉลยคำตอบ

ขั้นที่ ๔ นำไปใช้

๑. นักเรียนเข้าใจความหมายของคำราชาศัพท์ที่พบเห็นในชีวิตประจำวัน และนำไปใช้ได้ถูกต้อง
๒. นักเรียนนำความรู้เรื่อง คำราชาศัพท์ที่ใช้เฉพาะพระราช ไปใช้เป็นพื้นฐานในการศึกษาวรรณคดี วรรณกรรม และประวัติศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับพระมหากษัตริย์

ขั้นที่ ๕ สรุป

๑. นักเรียนช่วยกันสรุปเรื่อง คำราชาศัพท์ที่ใช้เฉพาะพระราช แล้วบันทึกลงสมุด
๒. ครูให้นักเรียนศึกษาการสนทนาระหว่างพระสงฆ์กับฆราวาสจากแหล่งความรู้ต่าง ๆ เช่น หนังสือ สื่ออินเทอร์เน็ต ถ้ามจากผู้ปกครอง สังเกตจากประสบการณ์จริง และสังเกตคำที่ฆราวาสใช้กับพระสงฆ์ เป็นการบ้านเพื่อเตรียมจัดการเรียนรู้ครั้งต่อไป

๘. กิจกรรมเสนอแนะ

๑. นักเรียนรวบรวมข่าวหรือบทความที่เกี่ยวกับพระมหากษัตริย์และพระราชวงศ์จากหนังสือพิมพ์ หรือข่าวในโทรทัศน์มาจัดป้ายนิเทศ แล้วพิจารณาว่าใช้คำราชาศัพท์ได้ถูกต้องหรือไม่ พร้อมทั้งบอกความหมายของคำราชาศัพท์ประกอบท้ายข่าวหรือบทความ
๒. นักเรียนร่วมกันจัดกิจกรรมที่แสดงให้เห็นถึงความสำคัญ และคุณค่าของการใช้คำราชาศัพท์ที่ใช้เฉพาะพระราชา
๓. ครูให้นักเรียนปฏิบัติกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวทางสะเต็มศึกษา (STEM Education) จากสถานการณ์เรื่องหุ่นแสดงคำราชาศัพท์ แล้วนำเสนอผลงาน

๙. สื่อ/แหล่งการเรียนรู้

๑. แบบทดสอบก่อนเรียน
๒. ตัวอย่างข้อความ
๓. บัตรคำราชาศัพท์
๔. วรรณคดี
๕. พจนานุกรม
๖. อินเทอร์เน็ต
๗. ใบงานที่ ๖ เรื่อง คำราชาศัพท์
๘. หนังสือเรียน รายวิชาพื้นฐาน ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕ เล่ม ๑ บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด
๙. แบบฝึกทักษะ รายวิชาพื้นฐาน ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕ เล่ม ๑ บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด
๑๐. คู่มือการสอน ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕ เล่ม ๑ บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด
๑๑. สื่อการเรียนรู้ PowerPoint ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕ เล่ม ๑ บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด

๑๐. บันทึกหลังการจัดการเรียนรู้

บันทึกหลังการจัดการเรียนรู้	
๑. ความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้ _____	
แนวทางการพัฒนา _____	
๒. ปัญหา/อุปสรรคในการจัดการเรียนรู้ _____	
แนวทางแก้ไข _____	
๓. สิ่งที่ไม่ได้ปฏิบัติตามแผน _____	
เหตุผล _____	
๔. การปรับปรุงแผนการจัดการเรียนรู้ _____	
ลงชื่อ _____	ผู้สอน
_____ / _____ / _____	

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๐

คำราชาศัพท์ที่ใช้สำหรับพระสงฆ์และคำราชาศัพท์ที่ใช้สำหรับบุคคลทั่วไป

สาระการเรียนรู้ ภาษาไทย

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕ เวลา ๑ ชั่วโมง

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง การใช้คำราชาศัพท์

๑. สาระสำคัญ

คำราชาศัพท์ไม่ได้มีใช้เฉพาะกับพระมหากษัตริย์ พระบรมวงศานุวงศ์ และเจ้านายชั้นสูงเท่านั้น คำราชาศัพท์ยังใช้กับพระสงฆ์และบุคคลทั่วไปอีกด้วย แต่จะแตกต่างกันไปตามระดับชั้นของบุคคล

๒. ตัวชี้วัดช่วงชั้น

ใช้ภาษาเหมาะสมแก่โอกาส กาลเทศะ และบุคคล รวมทั้งคำราชาศัพท์อย่างเหมาะสม ท ๔.๑ (ม. ๔-๖/๓)

๓. จุดประสงค์การเรียนรู้

๑. บอกลักษณะของคำราชาศัพท์ที่ใช้สำหรับพระสงฆ์และบุคคลทั่วไปได้ถูกต้อง (K, P)
๒. เลือกใช้คำราชาศัพท์ที่ใช้สำหรับพระสงฆ์และคำราชาศัพท์ที่ใช้สำหรับบุคคลทั่วไปได้ถูกต้องตามระดับชั้นของบุคคล (K, P)
๓. ใช้ทักษะทางภาษาในการสื่อสารในชีวิตประจำวันได้อย่างเหมาะสม (P)
๔. เห็นคุณค่าของภูมิปัญญาทางภาษา (A)

๔. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

ด้านความรู้ (K)	ด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม (A)	ด้านทักษะและกระบวนการ (P)
๑. สังเกตการตอบคำถาม และการยกตัวอย่าง ๒. ตรวจสอบการทำกิจกรรม ๓. ตรวจสอบทดสอบหลังเรียน	๑. ประเมินพฤติกรรมในการทำงาน เป็นรายบุคคลในด้านความสนใจ และตั้งใจเรียน ความรับผิดชอบ ในการทำกิจกรรม ความมี ระเบียบวินัยในการทำงาน ฯลฯ ๒. ประเมินความภาคภูมิใจใน ภูมิปัญญาทางภาษา	๑. ประเมินทักษะการแสวงหา ความรู้ ๒. ประเมินทักษะกระบวนการคิด ๓. ประเมินทักษะกระบวนการกลุ่ม

๕. สารการเรียนรู้

๑. คำราชาศัพท์ที่ใช้สำหรับพระสงฆ์
๒. คำราชาศัพท์ที่ใช้สำหรับบุคคลทั่วไป

๖. แนวทางบูรณาการ

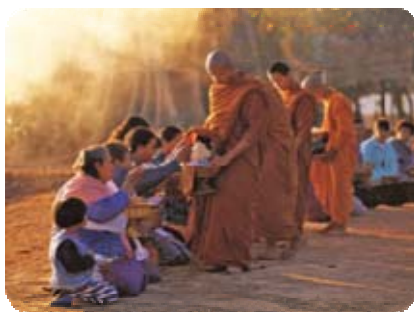
คณิตศาสตร์	⇒	ทำตารางการใช้คำราชาศัพท์
สังคมศึกษา ฯ	⇒	คู่มือทศนงานพระราชพิธีที่มีพิธีกรรมทางศาสนา
ศิลปะ	⇒	แสดงบทบาทสมมุติ/จัดป้ายนิเทศ
สุขศึกษา ฯ	⇒	เล่นเกมบอกคำราชาศัพท์/เล่นเกมบอกคำสุภาพ
การงานอาชีพ ฯ	⇒	ประดิษฐ์บัตรคำ

๗. กระบวนการจัดการเรียนรู้

ขั้นที่ ๑ นำเข้าสู่บทเรียน

ชั่วโมงที่ ๑๓

๑. ครูให้นักเรียนดูภาพพระสงฆ์ออกบิณฑบาต แล้วให้นักเรียนช่วยกันแต่งประโยคบรรยายภาพ

๒. นักเรียนร่วมกันพิจารณาคำที่นักเรียนนำมาใช้แต่งประโยคในข้อ ๑ ว่ามีคำศัพท์ที่ใช้สำหรับพระสงฆ์ โดยเฉพาะหรือไม่ อย่างไร

ขั้นที่ ๒ กิจกรรมการเรียนรู้

๑. ครูให้นักเรียนรายงานผลจากการศึกษา การสนทนาระหว่างพระสงฆ์กับฆราวาสจากแหล่งความรู้ต่าง ๆ ที่ได้ศึกษามา ว่ามีลักษณะอย่างไร แล้วร่วมกันแสดงความคิดเห็นและสรุปเป็นความรู้
๒. นักเรียนศึกษาเรื่อง คำราชาศัพท์ที่ใช้สำหรับพระสงฆ์และคำราชาศัพท์ที่ใช้สำหรับบุคคลทั่วไป ในหนังสือเรียน รายวิชาพื้นฐาน ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕ เล่ม ๑
๓. แบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่ม ให้แต่ละกลุ่มสมมุติสถานการณ์ที่เกี่ยวข้องกับพระสงฆ์ แต่งบทสนทนา แล้วแสดงบทบาทสมมุติให้เพื่อนดูหน้าชั้นเรียน และช่วยกันตรวจสอบว่าใช้คำที่เกี่ยวข้องกับพระสงฆ์ ถูกต้องหรือไม่ หากไม่ถูกต้อง ควรเปลี่ยนเป็นอย่างไร

๔. นักเรียนแต่ละกลุ่มประดิษฐ์บัตรคำกลุ่มละ ๕ บัตรคำ แล้วนำมาเล่นเกมบอกคำราชาศัพท์ โดยครูกำหนดหมายเลขกลุ่ม เช่น ให้กลุ่มที่ ๑ ยกบัตรคำ กิน กลุ่มอื่น ๆ ต้องแข่งกันตอบว่า พระมหากษัตริย์ใช้เสวย พระสงฆ์ใช้ฉัน บุคคลทั่วไปใช้กิน ทาน รับประทาน เล่นสลับกันจนบัตรคำหมด ครูสรุปคะแนน กลุ่มใดได้คะแนนมากที่สุดเป็นผู้ชนะ

ขั้นที่ ๓ ฝึกฝนผู้เรียน

- นักเรียนทำกิจกรรมที่เกี่ยวกับคำราชาศัพท์ที่ใช้สำหรับพระสงฆ์และคำราชาศัพท์ที่ใช้สำหรับบุคคลทั่วไป แล้วช่วยกันเฉลยคำตอบ
- ครูเปิดวิดีโอทัศน์งานพระราชพิธีที่มีพิธีกรรมทางศาสนาให้นักเรียนดู แล้วรวบรวมคำราชาศัพท์ที่ใช้สำหรับพระมหากษัตริย์และพระสงฆ์จากวิดีโอทัศน์ พร้อมบอกด้วยว่าคำราชาศัพท์ที่รวบรวมมานั้นบุคคลทั่วไปใช้ว่าอะไร และช่วยกันตรวจสอบความถูกต้อง
- นักเรียนแต่ละกลุ่มรวบรวมคำราชาศัพท์ที่พบในชีวิตประจำวัน แล้วทำตารางการใช้คำราชาศัพท์ของบุคคลแต่ละระดับ เช่น

คำ	พระมหากษัตริย์	พระสงฆ์	บุคคลทั่วไป
นอน	บรรทม	จำวัด	นอน

๔. ครูอธิบายเพิ่มเติมให้นักเรียนรู้ว่า การใช้คำราชาศัพท์ได้ถูกต้องเหมาะสมกับระดับชั้นของบุคคลในสังคม แสดงถึงการมีความรู้ในการใช้ภาษาของผู้ใช้ ซึ่งสอดคล้องกับเงื่อนไขความรู้ตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง

ขั้นที่ ๔ นำไปใช้

นักเรียนใช้คำราชาศัพท์ที่ใช้สำหรับพระสงฆ์และคำราชาศัพท์ที่ใช้สำหรับบุคคลทั่วไปในชีวิตประจำวัน ได้ถูกต้องเหมาะสม

ขั้นที่ ๕ สรุป

- นักเรียนช่วยกันสรุปเรื่อง คำราชาศัพท์ที่ใช้สำหรับพระสงฆ์และคำราชาศัพท์ที่ใช้สำหรับบุคคลทั่วไป แล้วจดบันทึกลงสมุด
- นักเรียนทำแบบทดสอบหลังเรียน แล้วช่วยกันเฉลยคำตอบ
- ครูให้นักเรียนร่วมแสดงความคิดเห็นในประเด็นที่ว่า
 - สิ่งสำคัญที่จะไปขัดขวางการฟังและการดูอย่างมีวิจารณญาณคืออะไร
 แล้วมอบหมายให้นักเรียนศึกษาเนื้อหาในหน่วยการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง การพัฒนาทักษะการฟังและการดู ในหนังสือเรียน รายวิชาพื้นฐาน ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕ เล่ม ๑ ของบริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด เป็นการบ้านเพื่อเตรียมจัดการเรียนรู้ครั้งต่อไป

๘. กิจกรรมเสนอแนะ

๑. นักเรียนสลับกันจัดป้ายนิเทศบอกความหมายของคำราชาศัพท์ที่ใช้สำหรับพระสงฆ์ พร้อมตัวอย่างประโยคประกอบวันละ ๒ คำ
๒. นักเรียนจับคู่กับเพื่อน เล่นบอกคำสุภาพในเวลาว่าง โดยสลับกันบอกคำสามัญและคำสุภาพ

๙. สื่อ/แหล่งการเรียนรู้

๑. แบบทดสอบหลังเรียน
๒. ภาพพระสงฆ์ออกบิณฑบาต
๓. วิดีทัศน์งานพระราชพิธีที่มีพิธีกรรมทางศาสนา
๔. หนังสือเรียน รายวิชาพื้นฐาน ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕ เล่ม ๑ บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด
๕. แบบฝึกทักษะ รายวิชาพื้นฐาน ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕ เล่ม ๑ บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด
๖. คู่มือการสอน ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕ เล่ม ๑ บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด
๗. สื่อการเรียนรู้ PowerPoint ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕ เล่ม ๑ บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด

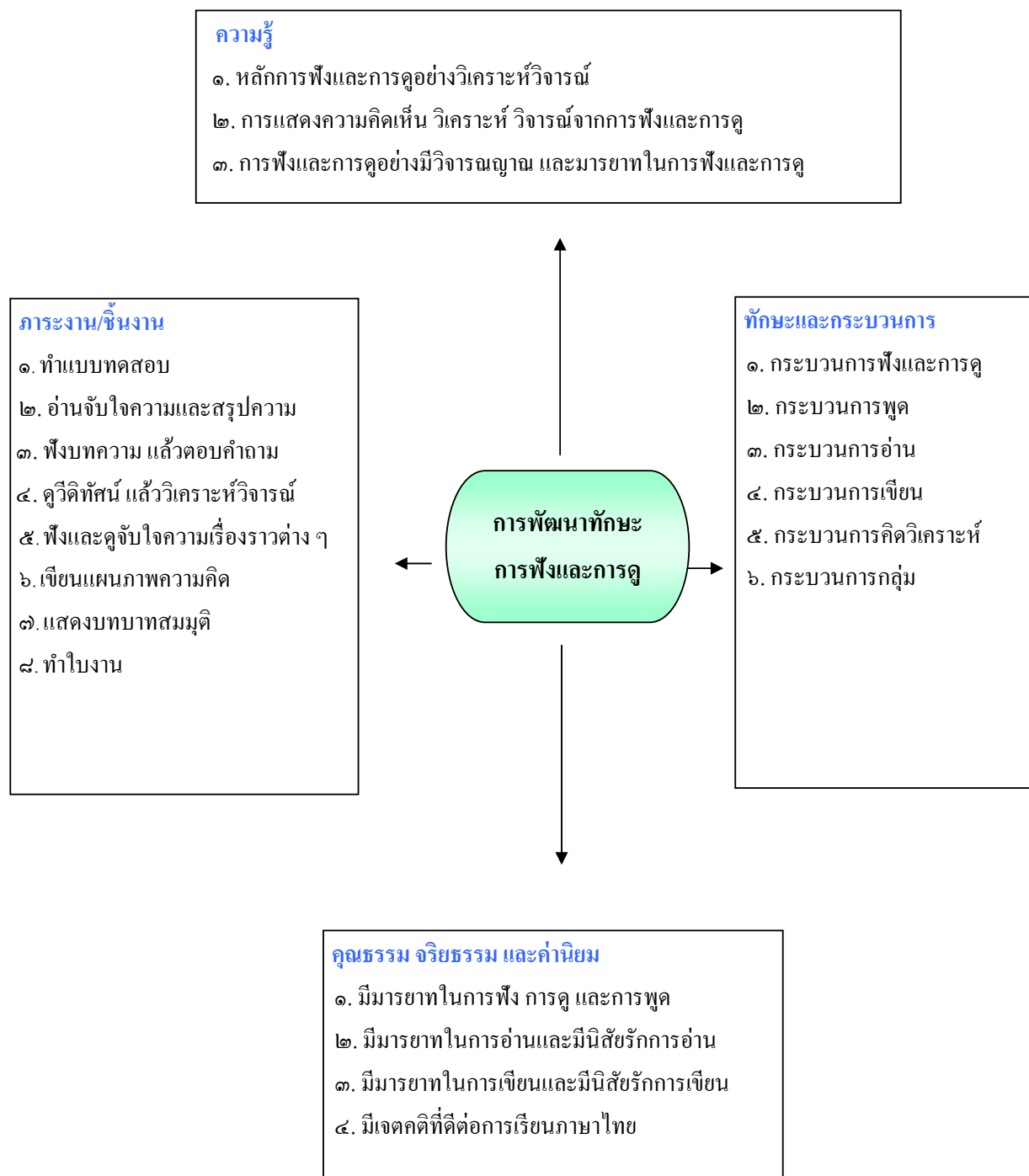
๑๐. บันทึกหลังการจัดการเรียนรู้

บันทึกหลังการจัดการเรียนรู้	
๑. ความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้ _____	
แนวทางการพัฒนา _____	
๒. ปัญหา/อุปสรรคในการจัดการเรียนรู้ _____	
แนวทางแก้ไข _____	
๓. สิ่งที่ไม่ได้ปฏิบัติตามแผน _____	
เหตุผล _____	
๔. การปรับปรุงแผนการจัดการเรียนรู้ _____	
ลงชื่อ _____	ผู้สอน
_____ / _____ / _____	

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๕ การพัฒนาทักษะการฟังและการดู

เวลา ๓ ชั่วโมง

ผังมโนทัศน์เป้าหมายการเรียนรู้และขอบข่ายภาระงาน

ผังการออกแบบการจัดการเรียนรู้
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๕ การพัฒนาทักษะการฟังและการดู

ขั้นที่ ๑ ผลลัพธ์ปลายทางที่ต้องการให้เกิดขึ้นกับนักเรียน	
ตัวชี้วัดช่วงชั้น ๑. สรุปแนวคิดและแสดงความคิดเห็นจากเรื่องที่ฟังและดู ท ๓.๑ (ม. ๔-๖/๑) ๒. วิเคราะห์แนวคิด การใช้ภาษา และความน่าเชื่อถือจากเรื่องที่ฟังและดูอย่างมีเหตุผล ท ๓.๑ (ม. ๔-๖/๒) ๓. ประเมินเรื่องที่ฟังและดู แล้วกำหนดแนวทางนำไปประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิต ท ๓.๑ (ม. ๔-๖/๓) ๔. มีวิจารณญาณในการเลือกเรื่องที่ฟังและดู ท ๓.๑ (ม. ๔-๖/๔) ๕. มีมารยาทในการฟัง การดู และการพูด ท ๓.๑ (ม. ๔-๖/๖)	
ความเข้าใจที่คงทนของนักเรียน นักเรียนจะเข้าใจว่า... ๑. การพัฒนาทักษะการฟังและการดูต้องฟังและดูอย่างวิเคราะห์วิจารณ์ แสดงความคิดเห็น และประเมินค่าเรื่องที่ฟังและดูได้อย่างเหมาะสม ๒. การฟังและการดูให้เกิดผลสัมฤทธิ์นั้นจะต้องรู้จักเลือกฟังและดูเรื่องราวต่าง ๆ อย่างมีวิจารณญาณ รวมทั้งเลือกสื่อในการฟังและการดูได้อย่างเหมาะสมและต้องมีมารยาทในการฟังและการดู	คำถามสำคัญที่ทำให้เกิดความเข้าใจที่คงทน ๑. นักเรียนมีหลักในการฟังและการดูอย่างวิเคราะห์วิจารณ์อย่างไร ๒. การแสดงความคิดเห็น วิเคราะห์ วิจารณ์จากการฟังและการดูมีประโยชน์อย่างไร ๓. การขาดมารยาทในการฟังและการดูจะมีผลเสียอย่างไร
ความรู้ของนักเรียนที่นำไปสู่ความเข้าใจที่คงทน นักเรียนจะรู้ว่า... ๑. คำสำคัญ ได้แก่ ห้องสมุดออนไลน์ ๒. การฟังและการดูอย่างวิเคราะห์วิจารณ์ จะต้องทำความเข้าใจเรื่องที่ฟังและดูอย่างลึกซึ้งโดยไม่มียอคติ สรุปสาระสำคัญของเรื่องที่ฟังและดูได้ วิเคราะห์เจตนาของเรื่องที่ฟังและดูได้ วิเคราะห์เนื้อเรื่อง และประเมินค่าเรื่องที่ฟังและดูได้ ๓. การเลือกฟังและดูเรื่องราวต่าง ๆ จะต้องเลือกให้เหมาะสมกับจุดมุ่งหมายในการฟังและการดู โดยเลือกสื่อให้สัมพันธ์กับเรื่อง	ทักษะ/ความสามารถของนักเรียนที่นำไปสู่ความเข้าใจที่คงทน นักเรียนจะสามารถ... ๑. ฟังและดูเรื่องราวต่าง ๆ อย่างมีวิจารณญาณ ๒. แสดงความคิดเห็น วิเคราะห์ วิจารณ์เรื่องที่ฟังและดูได้ ๓. เลือกฟังและดูเรื่องราวต่าง ๆ ได้ตรงตามจุดมุ่งหมายที่ต้องการ และเลือกสื่อในการฟังและการดูได้เหมาะสม ๔. มีมารยาทในการฟังและการดู

๔. การฟังและการดูเรื่องราวต่าง ๆ จะต้องฟังและดูอย่างมีมารยาทโดยไม่รบกวนผู้อื่น			
ขั้นที่ ๒ ภาระงานและการประเมินผลการเรียนรู้ซึ่งเป็นหลักฐานที่แสดงว่านักเรียนมีผลการเรียนรู้ตามที่กำหนดไว้อย่างแท้จริง			
๑. ภาระงานที่นักเรียนต้องปฏิบัติ ๑.๑ จับใจความ อภิปราย สนทนาแลกเปลี่ยนความคิดเห็น และศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับเรื่อง การพัฒนาทักษะการฟังและการดู ๑.๒ ฟังบทความแล้วตอบคำถาม ๑.๓ ดูวิดีโอแล้ววิเคราะห์วิจารณ์ ๑.๔ เขียนแผนภาพความคิด ๑.๕ ฟังและดูเรื่องราวต่าง ๆ แล้วแสดงความคิดเห็น วิเคราะห์ วิวิจารณ์ และประเมินค่าจากเรื่องที่ฟังและดู ๑.๖ แสดงบทบาทสมมติ			
๒. วิธีการและเครื่องมือประเมินผลการเรียนรู้ <table border="0"> <tr> <td data-bbox="250 919 737 1367"> ๒.๑ วิธีการประเมินผลการเรียนรู้ ๑) การทดสอบ ๒) การสนทนาซักถาม ๓) การสังเกต ๔) การตรวจผลงาน/กิจกรรมเป็นรายบุคคลหรือรายกลุ่ม ๕) การวัดเจตคติ ๖) การวัดทักษะและกระบวนการ </td><td data-bbox="737 919 1377 1367"> ๒.๒ เครื่องมือประเมินผลการเรียนรู้ ๑) แบบทดสอบก่อนและหลังเรียน ๒) แบบประเมินการอ่าน ๓) แบบประเมินการเขียน ๔) แบบประเมินการพูด ๕) แบบประเมินการฟังและการดู ๖) แบบประเมินด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม ๗) แบบประเมินด้านทักษะและกระบวนการ </td></tr> </table>		๒.๑ วิธีการประเมินผลการเรียนรู้ ๑) การทดสอบ ๒) การสนทนาซักถาม ๓) การสังเกต ๔) การตรวจผลงาน/กิจกรรมเป็นรายบุคคลหรือรายกลุ่ม ๕) การวัดเจตคติ ๖) การวัดทักษะและกระบวนการ	๒.๒ เครื่องมือประเมินผลการเรียนรู้ ๑) แบบทดสอบก่อนและหลังเรียน ๒) แบบประเมินการอ่าน ๓) แบบประเมินการเขียน ๔) แบบประเมินการพูด ๕) แบบประเมินการฟังและการดู ๖) แบบประเมินด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม ๗) แบบประเมินด้านทักษะและกระบวนการ
๒.๑ วิธีการประเมินผลการเรียนรู้ ๑) การทดสอบ ๒) การสนทนาซักถาม ๓) การสังเกต ๔) การตรวจผลงาน/กิจกรรมเป็นรายบุคคลหรือรายกลุ่ม ๕) การวัดเจตคติ ๖) การวัดทักษะและกระบวนการ	๒.๒ เครื่องมือประเมินผลการเรียนรู้ ๑) แบบทดสอบก่อนและหลังเรียน ๒) แบบประเมินการอ่าน ๓) แบบประเมินการเขียน ๔) แบบประเมินการพูด ๕) แบบประเมินการฟังและการดู ๖) แบบประเมินด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม ๗) แบบประเมินด้านทักษะและกระบวนการ		
๓. สิ่งที่ต้องประเมิน ๓.๑ ความสามารถในการอธิบาย ชี้แจง การแปลความและตีความ การประยุกต์ ดัดแปลง และนำไปใช้ การมีมุมมองที่หลากหลาย การให้ความสำคัญและใส่ใจในความรู้สึกของผู้อื่น และการรู้จักตนเอง ๓.๒ ทักษะกระบวนการทางภาษา ๓.๓ สมรรถนะสำคัญ ได้แก่ การสื่อสาร การคิด การแก้ปัญหา การใช้ทักษะชีวิต และการใช้เทคโนโลยี ๓.๔ คุณลักษณะอันพึงประสงค์ เช่น รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ ซื่อสัตย์สุจริต มีวินัย ใฝ่เรียนรู้ อยู่อย่างพอเพียง มุ่งมั่นในการทำงาน รักความเป็นไทย มีจิตสาธารณะ			

ขั้นที่ ๓ แผนการจัดการเรียนรู้	
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๑ หลักการฟังและการดูอย่างวิเคราะห์วิจารณ์	เวลา ๑ ชั่วโมง
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๒ การแสดงความคิดเห็น วิเคราะห์ วิวิจารณ์	เวลา ๑ ชั่วโมง
จากการฟังและการดู	
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๓ การฟังและการดูอย่างมีวิจารณญาณ	เวลา ๑ ชั่วโมง
และมารยาทในการฟังและการดู	

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๑

หลักการฟังและการดูอย่างวิเคราะห์วิจารณ์

สาระการเรียนรู้ ภาษาไทย

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕ เวลา ๑ ชั่วโมง

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง การพัฒนาทักษะการฟังและการดู

๑. สาระสำคัญ

การฟังและการดูเป็นทักษะสำคัญทางการสื่อสารที่ใช้ในชีวิตประจำวัน การฟังและการดูอย่างวิเคราะห์วิจารณ์ จะทำให้ผู้ฟังและผู้ดูเข้าใจเรื่องที่ฟังและดู และสามารถวิเคราะห์วิจารณ์เรื่องราวต่าง ๆ ได้อย่างมีหลักการ

๒. ตัวชี้วัดช่วงชั้น

๑. สรุปแนวคิดและแสดงความคิดเห็นจากเรื่องที่ฟังและดู ท ๓.๑ (ม. ๔-๖/๑)
๒. วิเคราะห์แนวคิด การใช้ภาษา และความน่าเชื่อถือจากเรื่องที่ฟังและดูอย่างมีเหตุผล ท ๓.๑ (ม. ๔-๖/๒)

๓. จุดประสงค์การเรียนรู้

๑. บอกหลักการฟังและการดูอย่างวิเคราะห์วิจารณ์ได้ (K)
๒. สรุปแนวคิดและแสดงความคิดเห็น วิเคราะห์ วิวิจารณ์จากเรื่องที่ฟังและดูได้ (K, P)
๓. ใช้ทักษะทางภาษาในการสื่อสารในชีวิตประจำวัน ได้อย่างเหมาะสม (P)
๔. มีมารยาทในการฟังและการดู (A)

๔. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

ด้านความรู้ (K)	ด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม (A)	ด้านทักษะและกระบวนการ (P)
๑. สังเกตการตอบคำถาม และการแสดงความคิดเห็น ๒. ตรวจสอบการทำกิจกรรม ๓. ตรวจสอบทดสอบก่อนเรียน	๑. ประเมินพฤติกรรมในการทำงาน เป็นรายบุคคลในด้านความสนใจ และตั้งใจเรียน ความรับผิดชอบ ในการทำกิจกรรม ความมี ระเบียบวินัยในการทำงาน ฯลฯ ๒. ประเมินมารยาทในการฟัง และการดู	๑. ประเมินทักษะการฟังและการดู ๒. ประเมินทักษะการแสวงหา ความรู้ ๓. ประเมินทักษะกระบวนการคิด ๔. ประเมินทักษะกระบวนการกลุ่ม

๕. สาระการเรียนรู้

หลักการฟังและการดูอย่างวิเคราะห์วิจารณ์

๖. แนวทางบูรณาการ

คณิตศาสตร์	➡	เขียนแผนภาพความคิดสรุปเรื่อง หลักการฟังและการดูอย่างวิเคราะห์วิจารณ์
สังคมศึกษาฯ	➡	ฟังเรื่อง รักเพื่อนร่วมโลก/ฟังข่าวประจำวัน

๗. กระบวนการจัดการเรียนรู้

ขั้นที่ ๑ นำเข้าสู่บทเรียน

ชั่วโมงที่ ๑๔

- นักเรียนทำแบบทดสอบก่อนเรียน
- ครูนำนักเรียนสนทนาเกี่ยวกับรายการวิทยุและรายการโทรทัศน์ แล้วให้นักเรียนแต่ละคนบอกรายการที่ชอบฟังและชอบดู พร้อมทั้งบอกเหตุผลที่ชอบ
- ครูนำนักเรียนสนทนาเพื่อชี้ให้เห็นความสำคัญของการฟังและการดูว่าเป็นทักษะทางการสื่อสารที่สำคัญในชีวิตประจำวัน ฉะนั้นการฟังและการดูเรื่องราวต่าง ๆ จึงควรวิเคราะห์วิจารณ์ และแสดงความคิดเห็นโดยใช้เหตุผล

ขั้นที่ ๒ กิจกรรมการเรียนรู้

- ครูอ่านบทความจากใบความรู้เรื่อง รักเพื่อนร่วมโลก ให้นักเรียนฟัง ๒ รอบ
- แบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่ม ให้แต่ละกลุ่มสนทนาตอบคำถามที่กำหนดให้ ภายในเวลา ๑๕ นาที
 - ประเด็นสำคัญของเรื่องที่ฟังคืออะไร
 - ผู้แต่งมีจุดมุ่งหมายใดในการแต่ง
 - นักเรียนเสนอความคิดเห็นเพิ่มเติมเกี่ยวกับสิ่งที่ควรทำและสิ่งที่ไม่ควรทำที่ปรากฏในบทความว่าเหมาะสมหรือไม่ อย่างไร
- ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปผลการทำกิจกรรมในข้อ ๒
- นักเรียนแต่ละกลุ่มช่วยกันบอกความหมายและหลักการฟังและการดูอย่างวิเคราะห์วิจารณ์ที่ใช้ในการฟังบทความที่ครูอ่าน แล้วนำเสนอให้เพื่อนฟังหน้าชั้นเรียน
- นักเรียนศึกษาเรื่อง หลักการฟังและการดูอย่างวิเคราะห์วิจารณ์ ในหนังสือเรียน รายวิชาพื้นฐานภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕ เล่ม ๑ แล้วสรุปผลเปรียบเทียบกับหลักการฟังและการดูที่คิดไว้ในข้อ ๔

ขั้นที่ ๓ ฝึกฝนผู้เรียน

๑. นักเรียนทำกิจกรรมที่เกี่ยวกับหลักการฟังและการดูอย่างวิเคราะห์วิจารณ์ แล้วช่วยกันตรวจสอบความถูกต้อง
๒. นักเรียนช่วยกันเลือกวีดิทัศน์ที่มีในห้องสมุด ๑ เรื่อง มาให้ครูเปิดให้ดู แล้วร่วมกันวิเคราะห์วิจารณ์เรื่องที่ดูตามหลักการที่ได้ศึกษามา
๓. นักเรียนทำใบงานที่ ๗ เรื่อง ฟังและดูอย่างวิเคราะห์วิจารณ์ แล้วช่วยกันตรวจสอบความถูกต้อง

ขั้นที่ ๔ นำไปใช้

นักเรียนวิเคราะห์วิจารณ์เรื่องที่ฟังและดูในชีวิตประจำวันอย่างมีหลักการ

ขั้นที่ ๕ สรุป

๑. นักเรียนช่วยกันสรุปเรื่อง หลักการฟังและการดูอย่างวิเคราะห์วิจารณ์ โดยเขียนเป็นแผนภาพความคิด
๒. ครูให้นักเรียนศึกษางานเขียนหรือบทความแสดงความคิดเห็น วิเคราะห์ วิวิจารณ์จากแหล่งการเรียนรู้ต่าง ๆ เป็นการบ้านเพื่อเตรียมจัดการเรียนรู้ครั้งต่อไป

๘. กิจกรรมเสนอแนะ

๑. นักเรียนเลือกฟังและดูรายการจากสื่อต่าง ๆ เช่น วิทยุ โทรทัศน์ อินเทอร์เน็ต ฯลฯ แล้วเขียนวิเคราะห์วิจารณ์เรื่องที่ฟังและดู
๒. นักเรียนสลับกันรายงานข่าวที่น่าสนใจประจำวันคนละ ๑ ข่าว แล้วร่วมกันวิเคราะห์วิจารณ์ข่าวที่ฟัง
๓. นักเรียนเลือกฟังและดูสารคดีท่องเที่ยวในประเทศสมาชิกอาเซียนจากสื่ออินเทอร์เน็ต คนละ ๑ สถานที่ แล้ววิเคราะห์วิจารณ์ตามหัวข้อที่กำหนดให้
 - สาธารณคดี
 - เจตนาของผู้พูด
 - วินิจฉัยเรื่องที่ฟัง
 - ประเมินคุณค่าเรื่องที่ฟัง

๙. สื่อ/แหล่งการเรียนรู้

๑. แบบทดสอบก่อนเรียน
๒. ใบความรู้เรื่อง รักเพื่อนร่วมโลก
๓. วีดิทัศน์
๔. ใบงานที่ ๗ เรื่อง ฟังและดูอย่างวิเคราะห์วิจารณ์
๕. หนังสือเรียน รายวิชาพื้นฐาน ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕ เล่ม ๑ บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด
๖. แบบฝึกทักษะ รายวิชาพื้นฐาน ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕ เล่ม ๑ บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด
๗. คู่มือการสอน ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕ เล่ม ๑ บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด

๘. สื่อการเรียนรู้ PowerPoint ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕ เล่ม ๑ บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด

๑๐. บันทึกหลังการจัดการเรียนรู้

บันทึกหลังการจัดการเรียนรู้	
๑. ความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้	_____
แนวทางการพัฒนา	_____
๒. ปัญหา/อุปสรรคในการจัดการเรียนรู้	_____
แนวทางแก้ไข	_____
๓. สิ่งที่ไม่ได้ปฏิบัติตามแผน	_____
เหตุผล	_____
๔. การปรับปรุงแผนการจัดการเรียนรู้	_____
ลงชื่อ _____	ผู้สอน
_____ / _____ / _____	

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๒

การแสดงความคิดเห็น วิเคราะห์ วิจัยจากการฟังและการดู

สาระการเรียนรู้ ภาษาไทย

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕ เวลา ๑ ชั่วโมง

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง การพัฒนาทักษะการฟังและการดู

๑. สาระสำคัญ

การพัฒนาทักษะการฟังและการดู ผู้ฟังและผู้ดูต้องฝึกฟังและดูอย่างวิเคราะห์วิจารณ์ และร่วมแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องที่ฟังและดูอย่างสม่าเสมอ โดยอาศัยหลักการและเหตุผลเข้ามาประกอบให้ความคิดมีความน่าเชื่อถือยิ่งขึ้น

๒. ตัวชี้วัดช่วงชั้น

๑. สรุปแนวคิดและแสดงความคิดเห็นจากเรื่องที่ฟังและดู ท ๓.๑ (ม. ๔-๖/๑)
๒. วิเคราะห์แนวคิด การใช้ภาษา และความน่าเชื่อถือจากเรื่องที่ฟังและดูอย่างมีเหตุผล ท ๓.๑ (ม. ๔-๖/๒)
๓. ประเมินเรื่องที่ฟังและดู แล้วกำหนดแนวทางนำไปประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิต ท ๓.๑ (ม. ๔-๖/๓)

๓. จุดประสงค์การเรียนรู้

๑. สรุปเนื้อหาจากเรื่องที่ฟังและดูได้ (K, P)
๒. บอกแนวคิดและแสดงความคิดเห็น วิเคราะห์ วิจัยเรื่องที่ฟังและดูได้ (K, P)
๓. ประเมินเรื่องที่ฟังและดู แล้วนำข้อคิดไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน (P)
๔. ใช้ทักษะทางภาษาในการสื่อสารในชีวิตประจำวันได้อย่างเหมาะสม (P)
๕. มีมารยาทในการฟังและการดู (A)

๔. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

ด้านความรู้ (K)	ด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม (A)	ด้านทักษะและกระบวนการ (P)
๑. สังเกตการตอบคำถาม และการแสดงความคิดเห็น ๒. ตรวจสอบการทำกิจกรรม	๑. ประเมินพฤติกรรมในการทำงาน เป็นรายบุคคลในด้านความสนใจ และตั้งใจเรียน ความรับผิดชอบ ในการทำกิจกรรม ความมี ระเบียบวินัยในการทำงาน ฯลฯ ๒. ประเมินมารยาทในการฟัง และการดู	๑. ประเมินทักษะการฟังและการดู ๒. ประเมินทักษะการแสวงหา ความรู้ ๓. ประเมินทักษะกระบวนการคิด ๔. ประเมินทักษะกระบวนการกลุ่ม

๕. สาระการเรียนรู้

การแสดงความคิดเห็น วิเคราะห์ วิวิจารณ์จากการฟังและการดู

๖. แนวทางบูรณาการ

สังคมศึกษาฯ	⇒	คู่มือที่ศัสน์นิทานชาดกเรื่อง สุวรรณสาม/ศึกษาการสร้างสามัคคี ในหมู่คณะ
ภาษาต่างประเทศ	⇒	ฟังนิทานภาษาอังกฤษ
ศิลปะ	⇒	แสดงบทบาทสมมุติ

๗. กระบวนการจัดการเรียนรู้

ขั้นที่ ๑ นำเข้าสู่บทเรียน

ชั่วโมงที่ ๑๕

- นักเรียนช่วยกันบอกว่า นักเรียนมีวิธีการพัฒนาทักษะการฟังและการดูอย่างไร
- ครูอธิบายให้นักเรียนเข้าใจว่า การพัฒนาทักษะการฟังและการดูในระดับสูงนี้ ผู้ฟังหรือผู้ดูจะต้อง
วิเคราะห์ วิวิจารณ์ และแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องที่ฟังหรือดูได้

ขั้นที่ ๒ กิจกรรมการเรียนรู้

- ครูสุ่มเรียกนักเรียน ๒-๓ คน ให้รายงานผลการศึกษางานเขียนหรือบทความแสดงความคิดเห็น
วิเคราะห์ วิวิจารณ์ จากที่ได้ศึกษามาว่ามีลักษณะอย่างไร
- นักเรียนช่วยกันบอกว่า การแสดงความคิดเห็น วิเคราะห์ วิวิจารณ์จากการฟังและการดู นักเรียนควร
พิจารณาจากเรื่องใดบ้าง

๑. นักเรียนศึกษาเรื่อง การแสดงความคิดเห็น วิเคราะห์ วิวิจารณ์จากการฟังและการดู ในหนังสือเรียน รายวิชาพื้นฐาน ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕ เล่ม ๑ ครูอธิบายประกอบการซักถามเพิ่มเติม เพื่อตรวจสอบความเข้าใจ
๔. แบ่งนักเรียนออกเป็น ๓ กลุ่ม ครูเปิดวิดีโอสนทนาซาดกเรื่อง สุวรรณสาม ให้นักเรียนดู แล้วให้แต่ละกลุ่มสรุปสาระสำคัญของเรื่อง แสดงความคิดเห็น วิเคราะห์ วิวิจารณ์จากเรื่องที่ดูในด้านต่าง ๆ ดังนี้
 - กลุ่มที่ ๑ ด้านความคิด
 - กลุ่มที่ ๒ ด้านการใช้ภาษา
 - กลุ่มที่ ๓ ด้านความน่าเชื่อถือ
๕. นักเรียนแต่ละกลุ่มนำเสนอผลการทำกิจกรรมในข้อ ๔ ให้เพื่อนฟังหน้าชั้นเรียน และให้ครูสรุปเมื่อจบการรายงานในแต่ละกลุ่ม

ขั้นที่ ๓ ฝึกฝนผู้เรียน

๑. นักเรียนทำกิจกรรมที่เกี่ยวกับการแสดงความคิดเห็น วิเคราะห์ วิวิจารณ์จากการฟังและการดู แล้วช่วยกันตรวจสอบความถูกต้อง
๒. นักเรียนแต่ละกลุ่มเข้าห้องสมุด เลือบทบทความที่มีการแสดงความคิดเห็น วิเคราะห์ วิวิจารณ์ แล้วร่วมกันพิจารณาว่าส่วนใดของบทความเป็นการแสดงความคิดเห็น ส่วนใดเป็นการวิเคราะห์ และส่วนใดเป็นการวิจารณ์ แล้วให้ครูตรวจสอบความถูกต้อง
๓. ครูให้นักเรียนอาสาสมัคร ๔-๕ คน ร่วมกันคิดโครงเรื่องโดยให้มีแนวคิดเกี่ยวกับการสร้างความสามัคคีในหมู่คณะ เขียนบทสนทนา แล้วแสดงบทบาทสมมติให้เพื่อนดูหน้าชั้นเรียน โดยให้นักเรียนที่เหลือช่วยกันสรุปสาระสำคัญของเรื่อง วิเคราะห์แนวคิด การใช้ภาษา และความน่าเชื่อถือของเรื่องที่ดู พร้อมทั้งแสดงความคิดเห็นเพิ่มเติมและประเมินค่า จากนั้นครูอธิบายเพิ่มเติมให้นักเรียนรู้ว่า การมีความสามัคคีในหมู่คณะ จะปกป้องศัตรูที่มามีภัยได้ ซึ่งสอดคล้องกับหลักการมีภูมิคุ้มกันที่ดีในตัวเองตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง
๔. นักเรียนทำใบงานที่ ๘ เรื่อง การแสดงความคิดเห็นและวิเคราะห์วิจารณ์ แล้วตรวจสอบความถูกต้อง

ขั้นที่ ๔ นำไปใช้

นักเรียนแสดงความคิดเห็น วิเคราะห์ วิวิจารณ์ และประเมินค่าเรื่องที่ฟังและดูในชีวิตประจำวัน ได้อย่างมีเหตุผลและน่าเชื่อถือ

ขั้นที่ ๕ สรุป

๑. นักเรียนช่วยกันสรุปเรื่อง การแสดงความคิดเห็น วิเคราะห์ วิวิจารณ์จากการฟังและการดู แล้วบันทึกลงในสมุด
๒. ครูให้นักเรียนศึกษาหลักการฟังและการดูอย่างมีวิจารณญาณ เป็นการบ้านเพื่อเตรียมจัดการเรียนรู้ครั้งต่อไป

๘. กิจกรรมเสนอแนะ

๑. นักเรียนรวบรวมบทความที่น่าสนใจจากสื่ออินเทอร์เน็ต ซึ่งมีการแสดงความคิดเห็น วิเคราะห์วิจารณ์บทความ แล้วให้นักเรียนเป็นผู้ประเมินค่าบทความนั้นว่าดีหรือไม่ และนำเสนออย่างน้อยเพียงใด
๒. นักเรียนฟังนิทานภาษาอังกฤษหรือนิทานอาเซียน แล้วสรุปสาระสำคัญ แสดงความคิดเห็น วิเคราะห์วิจารณ์ พร้อมทั้งประเมินค่าเรื่องที่ฟัง
๓. นักเรียนดูภาพเกี่ยวกับอาเซียน เช่น ภาพสถานที่ท่องเที่ยวที่สวยงาม ภาพข่าวเหตุการณ์ต่าง ๆ ภาพประเพณีอาเซียน แล้วแสดงความคิดเห็น วิเคราะห์วิจารณ์ภาพที่ดูตามหัวข้อที่กำหนด และนำเสนอให้เพื่อนฟังหน้าชั้นเรียน
 - ทำความเข้าใจภาพ
 - วินิจฉัยภาพที่ดู
 - วิเคราะห์เจตนาของศิลปิน
 - ประเมินค่าภาพที่ดู

๙. สื่อ/แหล่งการเรียนรู้

๑. วิกิทัศน์นิทานชาดกเรื่อง สุวรรณสาม
๒. ห้องสมุด
๓. ใบงานที่ ๘ เรื่อง การแสดงความคิดเห็นและวิเคราะห์วิจารณ์
๔. หนังสือเรียน รายวิชาพื้นฐาน ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕ เล่ม ๑ บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด
๕. แบบฝึกทักษะ รายวิชาพื้นฐาน ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕ เล่ม ๑ บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด
๖. คู่มือการสอน ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕ เล่ม ๑ บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด
๗. สื่อการเรียนรู้ PowerPoint ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕ บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด

๑๐. บันทึกหลังการจัดการเรียนรู้

บันทึกหลังการจัดการเรียนรู้	
๑. ความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้	_____
แนวทางการพัฒนา	_____
๒. ปัญหา/อุปสรรคในการจัดการเรียนรู้	_____
แนวทางแก้ไข	_____
๓. สิ่งที่ไม่ได้ปฏิบัติตามแผน	_____
เหตุผล	_____
๔. การปรับปรุงแผนการจัดการเรียนรู้	_____
ลงชื่อ	ผู้สอน
_____	_____ / _____ / _____

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๓

การฟังและการดูอย่างมีวิจารณญาณและมารยาทในการฟังและการดู

สาระการเรียนรู้ ภาษาไทย

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕ เวลา ๑ ชั่วโมง

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง การพัฒนาทักษะการฟังและการดู

๑. สาระสำคัญ

การฟังและการดูให้สัมฤทธิ์ผลนั้น ผู้ฟังและผู้ดูควรมีวิจารณญาณในการเลือกฟังและเลือกดูสื่อประเภทต่าง ๆ และควรฟังและดูอย่างมีมารยาท

๒. ตัวชี้วัดช่วงชั้น

๑. มีวิจารณญาณในการเลือกเรื่องที่ฟังและดู ท ๓.๑ (ม. ๔-๖/๔)
๒. มีมารยาทในการฟัง การดู และการพูด ท ๓.๑ (ม. ๔-๖/๖)

๓. จุดประสงค์การเรียนรู้

๑. บอกแนวทางในการเลือกฟังและดูสื่อประเภทต่าง ๆ ได้เหมาะสม
๒. เลือกเรื่องที่ฟังและดูได้อย่างมีวิจารณญาณ (K, P)
๓. บอกมารยาทในการฟังและดูได้ (K)
๕. มีมารยาทในการฟังและการดู (A)

๔. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

ด้านความรู้ (K)	ด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม (A)	ด้านทักษะและกระบวนการ (P)
๑. สังเกตการตอบคำถาม และการแสดงความคิดเห็น ๒. ตรวจสอบการทำกิจกรรม ๓. ตรวจสอบทดสอบหลังเรียน	๑. ประเมินพฤติกรรมในการทำงาน เป็นรายบุคคลในด้านความสนใจ และตั้งใจเรียน ความรับผิดชอบ ในการทำกิจกรรม ความมี ระเบียบวินัยในการทำงาน ฯลฯ ๒. ประเมินมารยาทในการฟัง และการดู	๑. ประเมินทักษะการฟังและการดู ๒. ประเมินทักษะการแสวงหา ความรู้ ๓. ประเมินทักษะกระบวนการคิด ๔. ประเมินทักษะกระบวนการกลุ่ม

๕. สาระการเรียนรู้

๑. การฟังและการดูอย่างมีวิจารณญาณ
๒. มารยาทในการฟังและการดู

๖. แนวทางบูรณาการ

สังคมศึกษา ฯ	➡	ศึกษามารยาทในการฟังและการดู
ศิลปะ	➡	แสดงบทบาทสมมติ
การงานอาชีพ	➡	ทำสมุดบัญชีรายการที่น่าฟังและน่าดูจากสื่อต่าง ๆ

๗. กระบวนการจัดการเรียนรู้

ขั้นที่ ๑ นำเข้าสู่บทเรียน

ชั่วโมงที่ ๑๖

๑. ครูยกตัวอย่างชื่อรายการวิทยุหรือรายการโทรทัศน์ ๑-๔ รายการ ให้นักเรียนบอกว่า หากนักเรียนจะเลือกฟังและดูรายการต่าง ๆ ที่ครูยกตัวอย่าง นักเรียนจะเลือกฟังและดูรายการใด และเพราะเหตุใด
๒. นักเรียนร่วมกันสนทนาเกี่ยวกับวิธีการเลือกฟังและดู

ขั้นที่ ๒ กิจกรรมการเรียนรู้

๑. นักเรียนศึกษาเรื่อง การเลือกฟังและดูอย่างมีวิจารณญาณ และมารยาทในการฟังและการดู ในหนังสือเรียน รายวิชาพื้นฐาน ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕ เล่ม ๑
๒. แบ่งนักเรียนออกเป็น ๓ กลุ่ม ให้แต่ละกลุ่มจับสลากเลือกหัวข้อในการศึกษาค้นคว้าจากแหล่งการเรียนรู้ต่าง ๆ ตามที่ครูกำหนด ดังนี้
 - ๑) การเลือกเรื่องในการฟังและการดู
 - ๒) การเลือกสื่อในการฟังและการดู
 - ๓) มารยาทในการฟังและการดู
๓. นักเรียนแต่ละกลุ่มศึกษาหัวข้อที่จับสลากได้แล้วสรุปผลการศึกษาค้นคว้าให้ครูฟังทีละกลุ่ม ครูเลือกตัวแทนของแต่ละกลุ่ม ๒ คนอธิบายความรู้ที่ศึกษาค้นคว้าให้เพื่อนฟังหน้าชั้นเรียน เมื่อจบในแต่ละหัวข้อ ให้ครูอธิบายประกอบการซักถามเพื่อตรวจสอบความเข้าใจ
๔. นักเรียนแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับสื่อในยุคปัจจุบันว่ามีความสำคัญต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตหรือไม่อย่างไร
๕. ครูอธิบายเพิ่มเติมให้นักเรียนรู้ว่า การฟังและการดูอย่างมีวิจารณญาณเป็นพื้นฐานสำคัญในการตัดสินใจเชื่อถือเรื่องที่ฟังหรือดูอย่างมีเหตุผล ไม่เชื่อถ้อยคำผิด ๆ ซึ่งสอดคล้องกับเงื่อนไขคุณธรรมตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง

ขั้นที่ ๑ ฝึกฝนผู้เรียน

๑. นักเรียนทำกิจกรรมที่เกี่ยวกับการฟังและการดูอย่างมีวิจารณญาณและมารยาทในการฟังและการดู แล้วช่วยกันตรวจสอบความถูกต้อง
๒. นักเรียนเลือกวิดิทัศน์ที่อยากดู ซึ่งเป็นความรู้ ๑ เรื่อง และเป็นความบันเทิง ๑ เรื่อง มาให้ครูเปิดให้ดู แล้วให้นักเรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็น วิเคราะห์วิจารณ์ เกี่ยวกับเรื่องที่ดู โดยให้ครูประเมินมารยาทในการฟังและการดู
๓. ครูคิดตัวอย่างพฤติกรรมในการฟังและการดูให้นักเรียนอ่าน แล้วร่วมกันอภิปรายเกี่ยวกับพฤติกรรมนั้นว่าเหมาะสมหรือไม่ อย่างไร

ตัวอย่างพฤติกรรม

๑) ดันขวานตาลดูคลิปวิดีโอแอบถ่ายที่โหลดมาจากอินเทอร์เน็ต

๒) แนนชวนนุ่นไปยืม DVD ภาพยนตร์เรื่อง สุริโยทัย ไปดูประกอบ
การเรียนวิชาประวัติศาสตร์

๔. นักเรียนประเมินการฟังและการดูในชีวิตประจำวันของตนเองตามแบบประเมินตนเองด้านการฟังและการดู
๕. แบ่งนักเรียนออกเป็น ๕ กลุ่ม ให้แต่ละกลุ่มแสดงบทบาทสมมุติ โดยให้มีเรื่องราวเกี่ยวกับมารยาทในการฟังและการดู เมื่อแสดงจบแล้ว ให้สรุปว่าเป็นมารยาทที่ควรนำไปเป็นแบบอย่างหรือไม่ อย่างไร
๖. นักเรียนเขียนสรุปประโยชน์ที่ได้จากการฟังและการดู ออกแบบตกแต่งให้สวยงามในรูปแบบแผนภาพความคิด

ขั้นที่ ๔ นำไปใช้

๑. นักเรียนเลือกฟังและดูเรื่องราวต่าง ๆ ในชีวิตประจำวันอย่างมีวิจารณญาณ
๒. นักเรียนฟังและดูเรื่องราวต่าง ๆ ในชีวิตประจำวันอย่างมีมารยาท

ขั้นที่ ๕ สรุป

๑. นักเรียนช่วยกันสรุปเรื่อง การฟังและการดูอย่างมีวิจารณญาณและมารยาทในการฟังและการดู แล้วบันทึกลงสมุด
๒. นักเรียนทำแบบทดสอบหลังเรียน แล้วช่วยกันเฉลยคำตอบ
๓. ครูให้นักเรียนร่วมแสดงความคิดเห็นในประเด็นที่ว่า
 - การพูดมีความสัมพันธ์กับการฟังและการดูอย่างไร
 แล้วมอบหมายให้นักเรียนศึกษาเนื้อหาในหน่วยการเรียนรู้ที่ ๖ เรื่อง การพูดให้สัมฤทธิ์ผล ในหนังสือเรียน รายวิชาพื้นฐาน ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕ เล่ม ๑ ของบริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด เป็นการบ้านเพื่อเตรียมจัดการเรียนรู้ครั้งต่อไป

๘. กิจกรรมเสนอแนะ

๑. นักเรียนรวบรวมรายการที่คิดว่าน่าฟังและน่าดูจากสื่อต่าง ๆ พร้อมบอกรายละเอียดว่าเป็นรายการเกี่ยวกับอะไร ทำเป็นสมุดบัญชีรายการที่น่าฟังและน่าดูจากสื่อต่าง ๆ เพื่อเป็นแนวทางในการเลือกฟังและดู
๒. นักเรียนประเมินมารยาทในการฟังและการดูเรื่องราวต่าง ๆ ของตนเองในชีวิตประจำวันว่ามีความเหมาะสมหรือไม่อย่างไร หากไม่เหมาะสมควรแก้ไขอย่างไร

๙. สื่อ/แหล่งการเรียนรู้

๑. แบบทดสอบหลังเรียน
๒. สลาก
๓. วิดีทัศน์
๔. ตัวอย่างพฤติกรรมในการฟังและการดู
๕. แบบประเมินตนเองด้านการฟังและการดู
๖. หนังสือเรียน รายวิชาพื้นฐาน ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕ เล่ม ๑ บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด
๗. แบบฝึกทักษะ รายวิชาพื้นฐาน ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕ เล่ม ๑ บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด
๘. คู่มือการสอน ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕ เล่ม ๑ บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด
๙. สื่อการเรียนรู้ PowerPoint ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕ เล่ม ๑ บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด

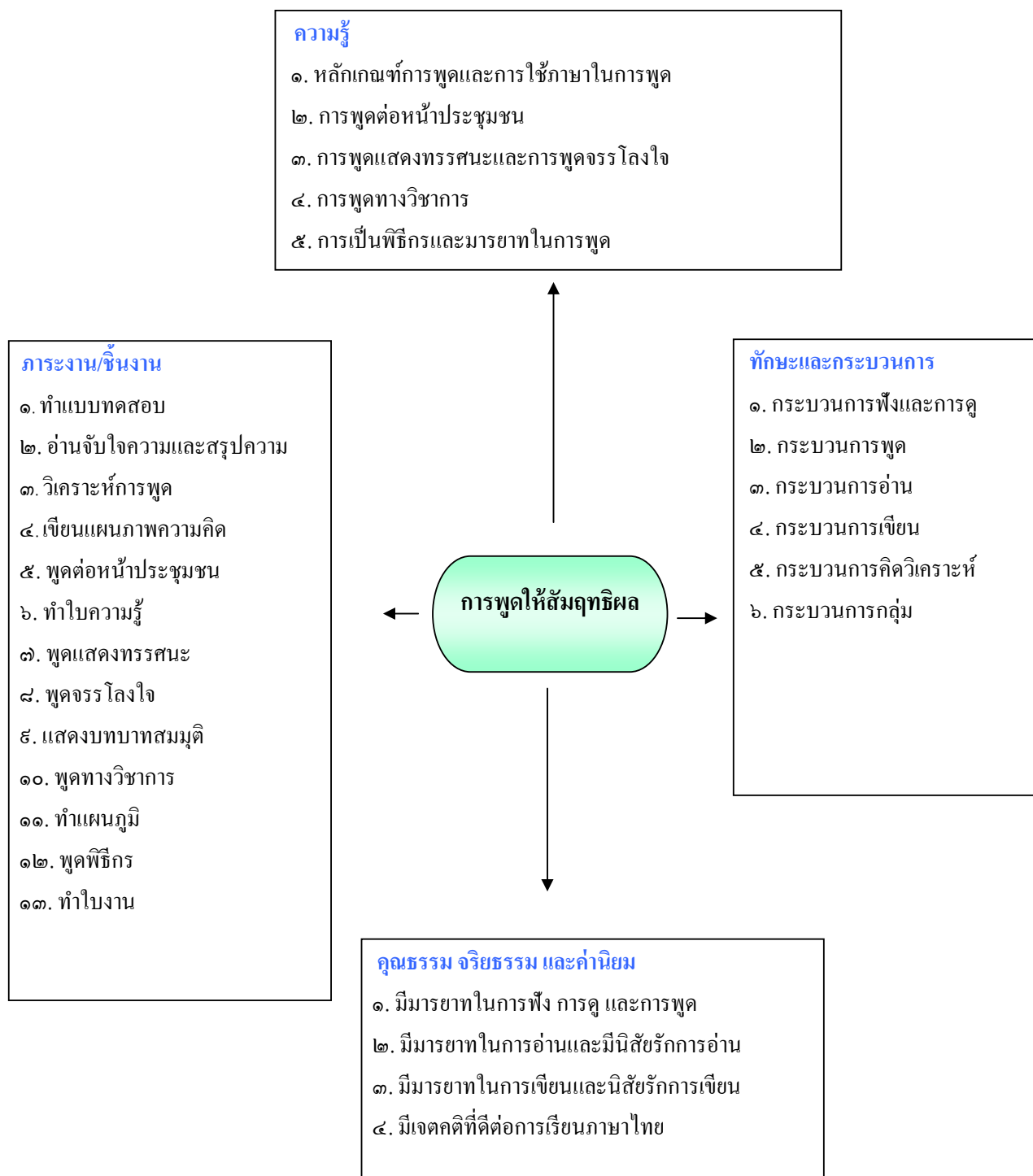
๑๐. บันทึกหลังการจัดการเรียนรู้

บันทึกหลังการจัดการเรียนรู้	
๑. ความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้	_____
แนวทางการพัฒนา	_____
๒. ปัญหา/อุปสรรคในการจัดการเรียนรู้	_____
แนวทางแก้ไข	_____
๓. สิ่งที่ไม่ได้ปฏิบัติตามแผน	_____
เหตุผล	_____
๔. การปรับปรุงแผนการจัดการเรียนรู้	_____
ลงชื่อ _____	ผู้สอน
_____ / _____ / _____	

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๖ การพูดให้สัมฤทธิ์ผล

เวลา ๕ ชั่วโมง

ผังโน้ตค้นเป้าหมายการเรียนรู้และขอบข่ายภาระงาน

ผังการออกแบบการจัดการเรียนรู้
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๖ การพูดให้สัมฤทธิ์ผล

ขั้นที่ ๑ ผลลัพธ์ปลายทางที่ต้องการให้เกิดขึ้นกับนักเรียน	
ตัวชี้วัดช่วงชั้น ๑. พูดในโอกาสต่าง ๆ พูดแสดงทรรศนะ ได้แย้ง โน้มน้าวใจ และเสนอแนวคิดใหม่ด้วยภาษาถูกต้องเหมาะสม ท ๓.๑ (ม. ๔-๖/๕) ๒. มีมารยาทในการฟัง การดู และการพูด ท ๓.๑ (ม. ๔-๖/๖)	
ความเข้าใจที่คงทนของนักเรียน นักเรียนจะเข้าใจว่า... ๑. การพูดให้สัมฤทธิ์ผล ผู้พูดจะต้องรู้หลักเกณฑ์การพูดและเลือกใช้ภาษาในการพูดให้เหมาะสมกับเรื่องที่พูด ๒. การพูดในโอกาสต่าง ๆ ผู้พูดจะต้องมีจุดมุ่งหมายในการพูดที่ชัดเจน รู้หลักเกณฑ์ในการพูดแต่ละประเภท มีมารยาทในการพูด และต้องฝึกฝนอย่างสม่ำเสมอ	คำถามสำคัญที่ทำให้เกิดความเข้าใจที่คงทน ๑. นักเรียนมีวิธีพูดอย่างไรให้สัมฤทธิ์ผล ๒. หากนักเรียนได้รับเลือกให้เป็นผู้พูดในโอกาสใดโอกาสหนึ่ง นักเรียนมีวิธีการเตรียมตัวในการพูดอย่างไร
ความรู้ของนักเรียนที่นำไปสู่ความเข้าใจที่คงทน นักเรียนจะรู้ว่า... ๑. คำสำคัญ ได้แก่ การพูดแสดงทรรศนะ การพูดจรรโลงใจ พิธีกร ๒. การรู้หลักเกณฑ์การพูด มีจุดมุ่งหมายในการพูดที่ชัดเจน เลือกใช้ประเภทของการพูดอย่างเหมาะสม มีขั้นตอนในการเตรียมการพูด เลือกใช้ภาษาในการพูดเหมาะสมกับเรื่องที่พูด และฝึกพูดอย่างสม่ำเสมอ จะทำให้การพูดสัมฤทธิ์ผล ๓. การพูดต่อหน้าประชุมชน เป็นการพูดที่ผู้พูดพูดคนเดียว โดยมีผู้ฟังจำนวนมาก และจะพูดเฉพาะในโอกาสพิเศษ	ทักษะ/ความสามารถของนักเรียนที่นำไปสู่ความเข้าใจที่คงทน นักเรียนจะสามารถ... ๑. ใช้หลักเกณฑ์การพูด และเลือกใช้ภาษาในการพูดเหมาะสม ๒. พูดในโอกาสต่าง ๆ ได้เหมาะสมกับกาลเทศะและโอกาสอย่างมีมารยาท

๔. การพูดแสดงทรรศนะ เป็นการพูดชี้แจงข้อเท็จจริง โดยสันนิษฐานสาเหตุ และประเมินค่าเรื่องที่อยู่ในความสนใจอย่างมีเหตุผล มีข้อสรุป ข้อเสนอแนะให้ผู้ฟังเชื่อถือ ๕. การพูดจรรโลงใจ เป็นการพูดที่ชี้ให้เห็นถึงคุณงามความดีทางจิตใจ ทำให้มีกำลังใจในการปฏิบัติตาม ๖. การพูดทางวิชาการ เป็นการพูดที่เสนอความรู้ ความคิด โดยอาศัยหลักวิชาการ ๗. การเป็นพิธีกร ผู้ที่เป็นพิธีกรจะต้องรู้หน้าที่ และหลักการเป็นพิธีกร ทั้งยังต้องมีปฏิภาณไหวพริบ ในการแก้ปัญหาเฉพาะหน้าให้งานดำเนินไปอย่างราบรื่น ๘. มารยาทในการพูดเป็นเครื่องบ่งบอกอุปนิสัยและบุคลิกภาพของผู้พูด	
ขั้นที่ ๒ ภาระงานและการประเมินผลการเรียนรู้ซึ่งเป็นหลักฐานที่แสดงว่านักเรียนมีผลการเรียนรู้ตามที่กำหนดไว้อย่างแท้จริง	
๑. ภาระงานที่นักเรียนต้องปฏิบัติ ๑.๑ จับใจความ อภิปราย สนทนาแลกเปลี่ยนความคิดเห็น และศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับเรื่อง การพูดให้สัมฤทธิ์ผล ๑.๒ วิเคราะห์การพูด ๑.๓ เขียนแผนภาพความคิด ๑.๔ พูดต่อหน้าประชุมชน ๑.๕ ทำใบความรู้ ๑.๖ พูดแสดงทรรศนะ ๑.๗ พูดจรรโลงใจ ๑.๘ แสดงบทบาทสมมติ ๑.๙ พูดทางวิชาการ ๑.๑๐ ทำแผนภูมิ ๑.๑๑ พูดพิธีกร	
๒. วิธีการและเครื่องมือประเมินผลการเรียนรู้ ๒.๑ วิธีการประเมินผลการเรียนรู้ ๒.๒ เครื่องมือประเมินผลการเรียนรู้ ๑) การทดสอบ ๑) แบบทดสอบก่อนและหลังเรียน	

๒) การสนทนาซักถาม	๒) แบบประเมินการอ่าน
๓) การสังเกต	๓) แบบประเมินการเขียน
๔) การตรวจผลงาน/กิจกรรมเป็นรายบุคคลหรือรายกลุ่ม	๔) แบบประเมินการพูด
๕) การวัดเจตคติ	๕) แบบประเมินการฟังและการดู
๖) การวัดทักษะและกระบวนการ	๖) แบบประเมินด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม
	๗) แบบประเมินด้านทักษะและกระบวนการ
๓. สิ่งที่มีมุ่งประเมิน ๓.๑ ความสามารถในการอธิบาย ชี้แจง การแปลความและตีความ การประยุกต์ ดัดแปลง และนำไปใช้ การมีมุมมองที่หลากหลาย การให้ความสำคัญและใส่ใจในความรู้สึกรักของผู้อื่น และการรู้จักตนเอง ๓.๒ ทักษะกระบวนการทางภาษา ๓.๓ สมรรถนะสำคัญ ได้แก่ การสื่อสาร การคิด การแก้ปัญหา การใช้ทักษะชีวิต และการใช้เทคโนโลยี ๓.๔ คุณลักษณะอันพึงประสงค์ เช่น รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ ซื่อสัตย์สุจริต มีวินัย ใฝ่เรียนรู้ อยู่อย่างพอเพียง มุ่งมั่นในการทำงาน รักความเป็นไทย มีจิตสาธารณะ	
ขั้นที่ ๓ แผนการจัดการเรียนรู้	
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๔ หลักเกณฑ์การพูดและการใช้ภาษาในการพูด	เวลา ๑ ชั่วโมง
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๕ การพูดต่อหน้าประชุมชน	เวลา ๑ ชั่วโมง
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๖ การพูดแสดงทรรศนะและการพูดจรรโลงใจ	เวลา ๑ ชั่วโมง
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๗ การพูดทางวิชาการ	เวลา ๑ ชั่วโมง
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๘ การเป็นพิธีกรและมารยาทในการพูด	เวลา ๑ ชั่วโมง

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๔

หลักเกณฑ์การพูดและการใช้ภาษาในการพูด

สาระการเรียนรู้ ภาษาไทย

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕ เวลา ๑ ชั่วโมง

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๖ เรื่อง การพูดให้สัมฤทธิ์ผล

๑. สาระสำคัญ

การพูดเป็นทักษะสำคัญที่ต้องใช้สื่อสารในชีวิตประจำวัน การพูดให้มีประสิทธิภาพจะต้องรู้หลักเกณฑ์ในการพูด เลือกใช้ภาษาให้เหมาะสม และฝึกพูดอย่างสม่ำเสมอ

๒. ตัวชี้วัดช่วงชั้น

๑. พูดในโอกาสต่าง ๆ พูดแสดงทรรศนะ ได้แข็ง โน้มน้าวใจ และเสนอแนวคิดใหม่ด้วยภาษาถูกต้องเหมาะสม ท ๓.๑ (ม. ๔-๖/๕)
๒. มีมารยาทในการฟัง การดู และการพูด ท ๓.๑ (ม. ๔-๖/๖)

๓. จุดประสงค์การเรียนรู้

๑. บอกหลักเกณฑ์การพูดและภาษาที่ใช้ในการพูดได้ (K)
๒. วิเคราะห์จุดมุ่งหมาย การใช้ภาษา และความน่าเชื่อถือของเรื่องที่จะพูดได้อย่างมีเหตุผล (P)
๓. ใช้ทักษะทางภาษาในการสื่อสารในชีวิตประจำวันได้อย่างเหมาะสม (P)
๔. มีมารยาทในการพูด (A)

๔. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

ด้านความรู้ (K)	ด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม (A)	ด้านทักษะและกระบวนการ (P)
๑. สังเกตการตอบคำถาม และการแสดงความคิดเห็น ๒. ตรวจสอบการทำกิจกรรม ๓. ตรวจสอบทดสอบก่อนเรียน	๑. ประเมินพฤติกรรมในการทำงาน เป็นรายบุคคลในด้านความสนใจ และตั้งใจเรียน ความรับผิดชอบ ในการทำกิจกรรม ความมี ระเบียบวินัยในการทำงาน ฯลฯ ๒. ประเมินมารยาทในการพูด	๑. ประเมินทักษะการพูด ๒. ประเมินทักษะกระบวนการคิด ๓. ประเมินทักษะกระบวนการกลุ่ม

๕. สารการเรียนรู้

๑. หลักเกณฑ์การพูด
๒. การใช้ภาษาในการพูด

๖. แนวทางบูรณาการ

คณิตศาสตร์	⇒	เขียนแผนภาพความคิดสรุปเรื่อง หลักเกณฑ์การพูดและการใช้ภาษาในการพูด
สังคมศึกษา ฯ	⇒	ศึกษาเรื่อง การสร้างความสามัคคีในหมู่คณะ
สุขศึกษา	⇒	ศึกษาเรื่อง การออกกำลังกายในชีวิตประจำวัน

๗. กระบวนการจัดการเรียนรู้

ขั้นที่ ๑ นำเข้าสู่บทเรียน

ชั่วโมงที่ ๑๗

๑. นักเรียนทำแบบทดสอบก่อนเรียน
๒. ครูนัดแนะกับนักเรียนอาสาสมัคร ๒ คน ให้ออกไปพูดเรื่อง การสร้างความสามัคคีในหมู่คณะ และเรื่อง การออกกำลังกายในชีวิตประจำวัน ให้เพื่อนฟังหน้าชั้นเรียน
๓. นักเรียนช่วยกันสังเกตการพูดของเพื่อนว่า มีหลักเกณฑ์การพูดและมีการใช้ภาษาในการพูดอย่างไร ตามความรู้เดิมที่เคยเรียนมา

ขั้นที่ ๒ กิจกรรมการเรียนรู้

๑. นักเรียนศึกษาเรื่อง หลักเกณฑ์การพูดและการใช้ภาษาในการพูด ในหนังสือเรียน รายวิชาพื้นฐาน ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕ เล่ม ๑
๒. นักเรียนร่วมกันสนทนากี่ยวกับความหมายและความสำคัญของการพูด
๓. แบ่งนักเรียนออกเป็น ๔ กลุ่ม ให้แต่ละกลุ่มจับสลากเลือกหัวข้อในการศึกษาค้นคว้า ดังนี้
 - ๑) จุดมุ่งหมายของการพูด
 - ๒) ประเภทของการพูด
 - ๓) ขั้นตอนในการเตรียมการพูด
 - ๔) การใช้ภาษาในการพูด
๔. เมื่อศึกษาค้นคว้าตามหัวข้อที่จับสลากได้จากกิจกรรมในข้อ ๓ แล้ว ให้นักเรียนจับกลุ่มใหม่ กลุ่มละ ๔ คน โดยมีความรู้ต่างหัวข้อกัน แล้วสลับกันอธิบายความรู้ที่ได้ศึกษามาให้เพื่อนในกลุ่มฟังจนครบทุกหัวข้อ
๕. นักเรียนศึกษาตัวอย่างบทพูดที่ครูนำมาให้ดูว่า ส่วนใดเป็นส่วนนำเรื่อง ส่วนเนื้อเรื่อง และส่วนสรุปของเรื่อง และดูว่าตัวอย่างบทพูดนั้น ๆ มีจุดเด่นและจุดด้อยอย่างไร

๖. นักเรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็นว่า หัวข้อใดในขั้นตอนการเตรียมการพูดยุ่งยากหรือมีปัญหา
มากที่สุด เพราะอะไร และจะแก้ไขปัญหานี้อย่างไร

ขั้นที่ ๓ ฝึกฝนผู้เรียน

๑. นักเรียนทำกิจกรรมที่เกี่ยวกับหลักเกณฑ์การพูดและการใช้ภาษาในการพูด แล้วช่วยกันตรวจสอบ
ความถูกต้อง
๒. ครูเปิดวีดิทัศน์รายการทอล์กโชว์ให้นักเรียนดู แล้วให้นักเรียนร่วมกันวิเคราะห์ตามหัวข้อต่อไปนี้
 - ๑) จุดมุ่งหมายของการพูด
 - ๒) การนำเสนอเรื่อง
 - ๓) การใช้ภาษาในการพูด
๓. นักเรียนแต่ละกลุ่มคิดหัวข้อในการพูดกลุ่มละ ๑ เรื่อง ให้ครูพิจารณา แล้วนำไปเตรียมบทพูด
ตามขั้นตอนในการเตรียมการพูด แล้วพูดให้เพื่อนฟังหน้าชั้นเรียน นักเรียนกลุ่มที่เหลือฟัง
แล้วให้วิเคราะห์จุดมุ่งหมายของการพูด ประเภทของการพูด การนำเสนอเรื่อง และการใช้ภาษา
ในการพูด
๔. นักเรียนร่วมกันประเมินการพูดของเพื่อนและตรวจสอบความถูกต้องจากการทำกิจกรรมในข้อ ๓

ขั้นที่ ๔ นำไปใช้

๑. นักเรียนรู้จักเตรียมการพูดก่อนการพูดแต่ละครั้ง
๒. นักเรียนวิเคราะห์จุดมุ่งหมายของการพูด การนำเสนอเรื่อง และการใช้ภาษาในการพูดของผู้พูด
ได้ถูกต้อง

ขั้นที่ ๕ สรุป

๑. นักเรียนร่วมกันสรุปเรื่อง หลักเกณฑ์การพูดและการใช้ภาษาในการพูด โดยเขียนเป็นแผนภาพความคิด
๒. ครูให้นักเรียนศึกษาเรื่อง การพูดต่อหน้าประชุมชน พร้อมทั้งดูตัวอย่างการพูดต่อหน้าประชุมชน
จากเว็บไซต์หรือแหล่งการเรียนรู้ที่สนใจ เป็นการบ้านเพื่อเตรียมจัดการเรียนรู้ครั้งต่อไป

๘. กิจกรรมเสนอแนะ

๑. นักเรียนรวบรวมตัวอย่างการพูดจากแหล่งการเรียนรู้ต่าง ๆ มาฝึกวิเคราะห์หลักเกณฑ์การพูดและการใช้ภาษา
ในการพูด
๒. นักเรียนจับคู่กับเพื่อน คิดหัวข้อในการพูด เตรียมการพูดตามขั้นตอน แล้วพูดให้เพื่อนฟังหน้าชั้นเรียน

๙. สื่อ/แหล่งการเรียนรู้

๑. แบบทดสอบก่อนเรียน
๒. สลาก
๓. ตัวอย่างบทพูด

๔. วิดีทัศน์รายการทอล์กโชว์

๕. หนังสือเรียน รายวิชาพื้นฐาน ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕ เล่ม ๑ บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด

๖. แบบฝึกทักษะ รายวิชาพื้นฐาน ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕ เล่ม ๑ บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด

๗. คู่มือการสอน ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕ เล่ม ๑ บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด

๘. สื่อการเรียนรู้ PowerPoint ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕ เล่ม ๑ บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด

๑๐. บันทึกหลังการจัดการเรียนรู้

บันทึกหลังการจัดการเรียนรู้

๑. ความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้ _____

แนวทางการพัฒนา _____

๒. ปัญหา/อุปสรรคในการจัดการเรียนรู้ _____

แนวทางแก้ไข _____

๓. สิ่งที่ไม่ได้ปฏิบัติตามแผน _____

เหตุผล _____

๔. การปรับปรุงแผนการจัดการเรียนรู้ _____

ลงชื่อ _____ ผู้สอน

_____ / _____ / _____

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๕

การพูดต่อหน้าประชุมชน

สาระการเรียนรู้ ภาษาไทย

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕ เวลา ๑ ชั่วโมง

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๖ เรื่อง การพูดให้สัมฤทธิ์ผล

๑. สาระสำคัญ

การพูดต่อหน้าประชุมชน ผู้พูดควรมีการเตรียมการพูดเป็นอย่างดี ใช้กิริยาท่าทาง ภาษา และการแสดงออก ในการพูดได้เหมาะสม ตลอดจนมีมารยาทในการพูด เนื่องจากสิ่งเหล่านี้จะสร้างความประทับใจให้แก่ผู้ฟัง และ ทำให้การพูดสัมฤทธิ์ผล

๒. ตัวชี้วัดช่วงชั้น

๑. พูดในโอกาสต่าง ๆ พูดแสดงทรรศนะ ได้แข็ง โน้มน้าวใจ และเสนอแนวคิดใหม่ด้วยภาษาถูกต้อง
เหมาะสม ท ๓.๑ (ม. ๔-๖/๕)
๒. มีมารยาทในการฟัง การดู และการพูด ท ๓.๑ (ม. ๔-๖/๖)

๓. จุดประสงค์การเรียนรู้

๑. บอกจุดมุ่งหมายของการพูดต่อหน้าประชุมชนได้ (K)
๒. บอกโอกาสของการพูดและพูดต่อหน้าประชุมชนได้ (K, P)
๓. ใช้ทักษะทางภาษาในการสื่อสารในชีวิตประจำวันได้อย่างเหมาะสม (P)
๔. มีมารยาทในการพูด (A)

๔. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

ด้านความรู้ (K)	ด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม (A)	ด้านทักษะและกระบวนการ (P)
๑. สังเกตการตอบคำถาม และการแสดงความคิดเห็น ๒. ตรวจสอบการทำกิจกรรม	๑. ประเมินพฤติกรรมในการทำงาน เป็นรายบุคคลในด้านความสนใจ และตั้งใจเรียน ความรับผิดชอบ ในการทำกิจกรรม ความมี ระเบียบวินัยในการทำงาน ฯลฯ ๒. ประเมินมารยาทในการพูด	๑. ประเมินทักษะการพูด ๒. ประเมินทักษะกระบวนการคิด ๓. ประเมินทักษะกระบวนการกลุ่ม

๕. สารการเรียนรู้

การพูดต่อหน้าประชุมชน

๖. แนวทางบูรณาการ

คณิตศาสตร์	⇒	เขียนแผนภาพความคิดสรุปเรื่อง การพูดต่อหน้าประชุมชน
ภาษาต่างประเทศ	⇒	ใช้ภาษาอังกฤษในการพูดอวยพรวันเกิดเพื่อน

๗. กระบวนการจัดการเรียนรู้

ขั้นที่ ๑ นำเข้าสู่บทเรียน

ชั่วโมงที่ ๑๘

๑. ครูให้นักเรียนสนทนาโดยการตั้งคำถามให้นักเรียนตอบว่า นักเรียนเคยพูดต่อหน้าคนจำนวนมาก ๆ บ้างหรือไม่ หากเคยพูดนักเรียนพูดในโอกาสใด
๒. ครูเลือกนักเรียนอาสาสมัคร ๒ คนที่เคยพูดต่อหน้าคนจำนวนมาก ๆ มาเล่าประสบการณ์ในการพูดให้เพื่อนฟังหน้าชั้นเรียน

ขั้นที่ ๒ กิจกรรมการเรียนรู้

๑. ครูสุ่มเรียกให้นักเรียนออกมาสรุปการพูดต่อหน้าประชุมชนตามที่ศึกษามา
๒. นักเรียนศึกษาเรื่อง การพูดต่อหน้าประชุมชน ในหนังสือเรียน รายวิชาพื้นฐาน ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕ เล่ม ๑
๓. ครูเปิดวิดีโอทัศน์ตัวอย่างการพูดต่อหน้าที่ประชุมชนให้นักเรียนดู แล้วจับคู่กับเพื่อนตอบคำถามตามแนวคำถามที่กำหนดให้ และช่วยกันตรวจสอบความถูกต้อง
 - ๑) จุดมุ่งหมายของการพูดคืออะไร
 - ๒) ผู้พูดพูดในโอกาสใด
 - ๓) ผู้พูดมีวิธีพูดแบบใด และสังเกตได้จากอะไร
 - ๔) นักเรียนประเมินผู้พูดว่าพูดได้เหมาะสมกับหัวข้อหรือไม่ อย่างไร และการใช้ภาษาในการพูดเหมาะสมหรือไม่ อย่างไร
๔. นักเรียนแต่ละคู่ร่างบทพูดตามจุดมุ่งหมายของการพูดต่อหน้าประชุมชนตามที่กำหนดให้ ส่งครู
 - ๑) แลกเปลี่ยนความรู้ อธิบายเรื่องทางวิชาการ
 - ๒) เล่าเรื่องให้ความสนุกสนาน
 - ๓) สร้างความประทับใจในคุณความดีของบุคคลนั้น ๆ
 - ๔) เชิญชวนให้เชื่อและปฏิบัติตาม
 - ๕) ชักจูง ขอร้อง อ้อนวอน เกี้ยยกล่อมให้เสียสละ ร่วมแรงร่วมใจ

๕. สื่อ/แหล่งการเรียนรู้

๑. วิดีทัศน์ตัวอย่างการพูดต่อหน้าประชุมชน
๒. สลาก
๓. ใบงานที่ ๕ เรื่อง การพูดต่อหน้าประชุมชน
๔. หนังสือเรียน รายวิชาพื้นฐาน ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕ เล่ม ๑ บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด
๕. แบบฝึกทักษะ รายวิชาพื้นฐาน ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕ เล่ม ๑ บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด
๖. คู่มือการสอน ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕ เล่ม ๑ บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด
๗. สื่อการเรียนรู้ PowerPoint ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕ เล่ม ๑ บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด

๑๐. บันทึกหลังการจัดการเรียนรู้

บันทึกหลังการจัดการเรียนรู้	
๑. ความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้	_____
แนวทางการพัฒนา	_____
๒. ปัญหา/อุปสรรคในการจัดการเรียนรู้	_____
แนวทางแก้ไข	_____
๓. สิ่งที่ไม่ได้ปฏิบัติตามแผน	_____
เหตุผล	_____
๔. การปรับปรุงแผนการจัดการเรียนรู้	_____
ลงชื่อ _____ ผู้สอน	_____ / _____ / _____

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๖

การพูดแสดงทรรศนะและการพูดจรรโลงใจ

สาระการเรียนรู้ ภาษาไทย

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕ เวลา ๑ ชั่วโมง

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๖ เรื่อง การพูดให้สัมฤทธิ์ผล

๑. สาระสำคัญ

การพูดแสดงทรรศนะ เป็นการพูดเพื่อชี้แจงข้อเท็จจริง สันนิษฐานสาเหตุความเป็นมา วินิจฉัยและประเมินค่าเรื่องราวที่อยู่ในความสนใจอย่างมีเหตุผล มีข้อสรุป และข้อเสนอแนะ เพื่อให้ผู้ฟังเข้าใจและเกิดความเชื่อถือ ส่วนการพูดจรรโลงใจเป็นการพูดที่ชี้ให้เห็นคุณความดี และความงดงามทางจิตใจเพื่อสร้างกำลังใจในการปฏิบัติตามคำพูดนั้น การพูดทั้ง ๒ ประเภทดังกล่าวนี้ให้ได้ดีจะต้องรู้หลักการและฝึกพูดอย่างสม่ำเสมอ

๒. ตัวชี้วัดช่วงชั้น

๑. พูดในโอกาสต่าง ๆ พูดแสดงทรรศนะ ได้แข็ง โนมน้าวใจ และเสนอแนวคิดใหม่ด้วยภาษาถูกต้องเหมาะสม ท ๓.๑ (ม. ๔-๖/๕)
๒. มีมารยาทในการฟัง การดู และการพูด ท ๓.๑ (ม. ๔-๖/๖)

๓. จุดประสงค์การเรียนรู้

๑. บอกหลักการและวิธีการพูดแสดงทรรศนะและการพูดจรรโลงใจได้ (K)
๒. พูดแสดงทรรศนะและพูดจรรโลงใจได้เหมาะสมกับสถานการณ์และโอกาส (P)
๓. ใช้ทักษะทางภาษาในการสื่อสารในชีวิตประจำวันได้อย่างเหมาะสม (P)
๔. มีมารยาทในการพูด (A)

๔. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

ด้านความรู้ (K)	ด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม (A)	ด้านทักษะและกระบวนการ (P)
๑. สังเกตการตอบคำถาม และการแสดงความคิดเห็น ๒. ตรวจสอบการทำกิจกรรม	๑. ประเมินพฤติกรรมในการทำงาน เป็นรายบุคคลในด้านความสนใจ และตั้งใจเรียน ความรับผิดชอบ ในการทำกิจกรรม ความมี ระเบียบวินัยในการทำงาน ฯลฯ ๒. ประเมินมารยาทในการพูด	๑. ประเมินทักษะการพูด ๒. ประเมินทักษะกระบวนการคิด ๓. ประเมินทักษะกระบวนการกลุ่ม

๕. สาระการเรียนรู้

๑. การพูดแสดงทรรศนะ
๒. การพูดจรรโลงใจ

๖. แนวทางบูรณาการ

คณิตศาสตร์	⇒	เขียนแผนภาพความคิดสรุปเรื่อง การพูดแสดงทรรศนะ และการพูดจรรโลงใจ
สังคมศึกษา ฯ	⇒	ศึกษาผลกระทบของการเกิดภัยธรรมชาติ

๗. กระบวนการจัดการเรียนรู้

ขั้นที่ ๑ นำเข้าสู่บทเรียน

ชั่วโมงที่ ๑๕

๑. ครูนำนักเรียนสนทนาเกี่ยวกับการพูดแสดงทรรศนะและการพูดจรรโลงใจ แล้วให้นักเรียน
สังเกตตนเองว่าในชีวิตประจำวันนักเรียนเคยพูดแสดงทรรศนะเกี่ยวกับอะไรบ้าง และพูดจรรโลงใจ
ในโอกาสใดบ้าง
๒. นักเรียนร่วมแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับส่วนประกอบและหลักการพูดแสดงทรรศนะและการพูด
จรรโลงใจ

ขั้นที่ ๒ กิจกรรมการเรียนรู้

๑. แบ่งนักเรียนออกเป็น ๒ กลุ่ม ให้แต่ละกลุ่มศึกษาเรื่อง การพูดแสดงทรรศนะและการพูดจรรโลงใจ
ในหนังสือเรียน รายวิชาพื้นฐาน ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕ เล่ม ๑ ดังนี้
 กลุ่มที่ ๑ ศึกษาเรื่อง การพูดแสดงทรรศนะ
 กลุ่มที่ ๒ ศึกษาเรื่อง การพูดจรรโลงใจ

๒. นักเรียนแต่ละกลุ่มสรุปความรู้ที่ได้จากการศึกษาค้นคว้า โดยทำเป็นใบความรู้ของตนเองให้ครูตรวจสอบความถูกต้อง แล้วจับคู่กับเพื่อนต่างกลุ่มแลกเปลี่ยนความรู้กัน
๓. นักเรียนช่วยกันตอบคำถามตามแนวคำถามต่อไปนี้
 - ๑) การพูดแสดงทรรศนะ มีลักษณะอย่างไรและมีหลักในการพูดอย่างไร
 - ๒) การพูดจรรโลงใจ มีลักษณะอย่างไรและมีกลวิธีในการพูดอย่างไร
๔. ครูอ่านตัวอย่างร่างบทพูดแสดงทรรศนะและบทพูดจรรโลงใจให้นักเรียนฟัง แล้วให้นักเรียนช่วยกันบอกว่า บทพูดใดเป็นบทพูดแสดงทรรศนะและบทพูดใดเป็นบทพูดจรรโลงใจ
๕. นักเรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็นว่า เพราะเหตุใดการพูดแสดงทรรศนะจึงควรกล่าวในลักษณะ “ดีเพื่อก่อ”

ขั้นที่ ๓ ฝึกฝนผู้เรียน

๑. นักเรียนทำกิจกรรมที่เกี่ยวกับการพูดแสดงทรรศนะและการพูดจรรโลงใจ แล้วช่วยกันตรวจสอบความถูกต้อง
๒. แบ่งนักเรียนออกเป็น ๕ กลุ่ม ครูแจกบทความเกี่ยวกับผลกระทบของการเกิดภัยธรรมชาติ ให้นักเรียนอ่าน แล้วให้แต่ละกลุ่มระดมสมองร่างบทพูดแสดงทรรศนะจากบทความที่อ่าน และเลือกตัวแทนออกมาพูดแสดงทรรศนะให้เพื่อนฟังหน้าชั้นเรียน
๓. เมื่อจบการนำเสนอในแต่ละกลุ่ม ให้เพื่อนกลุ่มอื่นบอกข้อสรุปของการแสดงทรรศนะที่ฟัง และประเมินค่าว่ามีความน่าเชื่อถือมากน้อยเพียงใด เพราะเหตุใด
๔. ครูอธิบายเพิ่มเติมให้นักเรียนรู้ว่า การมีความรู้เกี่ยวกับผลกระทบของการเกิดภัยธรรมชาติ ทำให้นักเรียนมีความรู้ในการเตรียมรับมือกับภัยธรรมชาติต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นได้ ซึ่งสอดคล้องกับหลักการมีภูมิคุ้มกันที่ดีในตัวตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง
๕. นักเรียนเลือกของสถานการณ์จากครูคนละ ๑ ของ แล้วพูดจรรโลงใจตามสถานการณ์ที่เลือกได้ โดยให้เพื่อนช่วยกันประเมินการพูด
๖. นักเรียนทำใบงานที่ ๑๐ เรื่อง การพูดแสดงทรรศนะและการพูดจรรโลงใจ แล้วช่วยกันตรวจสอบความถูกต้อง

ขั้นที่ ๔ นำไปใช้

๑. นักเรียนพูดแสดงทรรศนะจากเรื่องราวต่าง ๆ ในชีวิตประจำวันได้อย่างมีเหตุผล
๒. นักเรียนพูดจรรโลงใจเหมาะสมตามสถานการณ์และโอกาส

ขั้นที่ ๕ สรุป

๑. นักเรียนช่วยกันสรุปเรื่อง การพูดแสดงทรรศนะและการพูดจรรโลงใจ โดยเขียนเป็นแผนภาพความคิด
๒. ครูให้นักเรียนเขียนแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการพูดที่นำเสนอความรู้ ความคิดอย่างมีหลักวิชา คือ การพูดที่มีลักษณะอย่างไร และมีประโยชน์ต่อด้านนักเรียนอย่างไร เป็นการบ้านเพื่อเตรียมจัดการเรียนรู้ครั้งต่อไป

๘. กิจกรรมเสนอแนะ

๑. นักเรียนรวบรวมตัวอย่างบทความ ซึ่งเป็นการแสดงทรรศนะในเรื่องต่าง ๆ จากแหล่งการเรียนรู้อื่น เพื่อเป็นแนวทางในการใช้แสดงทรรศนะ
๒. นักเรียนจับคู่กับเพื่อน สมมุติสถานการณ์และโอกาสในการพุดจรรโลงใจ และฝึกพูดในเวลาว่าง

๙. สื่อ/แหล่งการเรียนรู้

๑. ตัวอย่างร่างบทพูดแสดงทรรศนะและบทพุดจรรโลงใจ
๒. บทความเกี่ยวกับผลกระทบของการเกิดภัยธรรมชาติ
๓. ซองสถานการณ์
๔. ใบงานที่ ๑๐ เรื่อง การพุดแสดงทรรศนะและการพุดจรรโลงใจ
๕. หนังสือเรียน รายวิชาพื้นฐาน ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕ เล่ม ๑ บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด
๖. แบบฝึกทักษะ รายวิชาพื้นฐาน ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕ เล่ม ๑ บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด
๗. คู่มือการสอน ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕ เล่ม ๑ บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด
๘. สื่อการเรียนรู้ PowerPoint ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕ เล่ม ๑ บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด

๑๐. บันทึกหลังการจัดการเรียนรู้

บันทึกหลังการจัดการเรียนรู้	
๑. ความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้ _____ แนวทางการพัฒนา _____	
๒. ปัญหา/อุปสรรคในการจัดการเรียนรู้ _____ แนวทางแก้ไข _____	
๓. สิ่งที่ไม่ได้ปฏิบัติตามแผน _____ เหตุผล _____	
๔. การปรับปรุงแผนการจัดการเรียนรู้ _____	
ลงชื่อ _____ ผู้สอน _____ / ____ / ____	

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๖

การพูดทางวิชาการ

สาระการเรียนรู้ ภาษาไทย

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕ เวลา ๑ ชั่วโมง

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๖ เรื่อง การพูดให้สัมฤทธิ์ผล

๑. สาระสำคัญ

การพูดทางวิชาการ เป็นการพูดที่เสนอความรู้ความคิดอย่างมีระบบระเบียบและมีเหตุผล โดยอาศัยหลักวิชาในสาขาต่าง ๆ มารองรับเหตุผลให้น่าเชื่อถือมากยิ่งขึ้น

๒. ตัวชี้วัดช่วงชั้น

๑. พูดในโอกาสต่าง ๆ พูดแสดงทรรศนะ ได้แข็ง โน้มน้าวใจ และเสนอแนวคิดใหม่ด้วยภาษาถูกต้อง
เหมาะสม ท ๓.๑ (ม. ๔-๖/๕)
๒. มีมารยาทในการฟัง การดู และการพูด ท ๓.๑ (ม. ๔-๖/๖)

๓. จุดประสงค์การเรียนรู้

๑. อธิบายลักษณะและประเภทของการพูดทางวิชาการได้ (K)
๒. บอกหลักในการพูดทางวิชาการและพูดทางวิชาการได้ถูกต้องเหมาะสม (K,P)
๓. ใช้ทักษะทางภาษาในการสื่อสารในชีวิตประจำวันได้อย่างเหมาะสม (P)
๔. มีมารยาทในการพูด (A)

๔. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

ด้านความรู้ (K)	ด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม (A)	ด้านทักษะและกระบวนการ (P)
๑. สังเกตการตอบคำถาม และการแสดงความคิดเห็น ๒. ตรวจสอบการทำกิจกรรม	๑. ประเมินพฤติกรรมในการทำงาน เป็นรายบุคคลในด้านความสนใจ และตั้งใจเรียน ความรับผิดชอบ ในการทำกิจกรรม ความมี ระเบียบวินัยในการทำงาน ฯลฯ ๒. ประเมินมารยาทในการพูด	๑. ประเมินทักษะการพูด ๒. ประเมินทักษะกระบวนการคิด ๓. ประเมินทักษะกระบวนการกลุ่ม

๕. สาระการเรียนรู้

การพูดทางวิชาการ

๖. แนวทางบูรณาการ

วิทยาศาสตร์	⇒	ศึกษาการเกิดปรากฏการณ์สุริยุปราคา
คณิตศาสตร์	⇒	เขียนแผนภูมิคันไม้สรุปเรื่อง การพูดทางวิชาการ
ศิลปะ	⇒	แสดงบทบาทสมมติ
สุขศึกษา	⇒	คู่มือทัศนข้อแนะนำในการออกกำลังกายอย่างถูกวิธี
การงานอาชีพฯ	⇒	ทำสมุดตัวอย่างบทพูดทางวิชาการ

๗. กระบวนการจัดการเรียนรู้

ขั้นที่ ๑ นำเข้าสู่บทเรียน

ชั่วโมงที่ ๒๐

ครูเปิดวิดีโอทัศน์การพูดเกี่ยวกับข้อแนะนำในการออกกำลังกายอย่างถูกวิธี แล้วให้นักเรียนสนทนาเกี่ยวกับ การพูด

ขั้นที่ ๒ กิจกรรมการเรียนรู้

- ครูให้นักเรียนอ่านการเขียนแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการพูดนำเสนอความคิดอย่างมีหลักวิชา ตามที่
ให้ไปศึกษามา แล้วครูซักถามประกอบการอธิบายเพิ่มเติม
- นักเรียนศึกษาเรื่อง การพูดทางวิชาการ ในหนังสือเรียน รายวิชาพื้นฐาน ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษา
ปีที่ ๕ เล่ม ๑ แล้วเปรียบเทียบกับที่นักเรียนได้ไปศึกษามา
- แบ่งนักเรียนออกเป็น ๕ กลุ่ม ให้แต่ละกลุ่มจับสลากศึกษาเรื่อง การพูดทางวิชาการตามหัวข้อ
ที่กำหนดให้
 - พูดบรรยาย
 - พูดอภิปรายเป็นคณะ
 - พูดสนทนาทางวิชาการ
 - พูดประชุมปรึกษางาน
 - พูดอภิปรายกลุ่มย่อย
- นักเรียนแต่ละกลุ่มรายงานให้เพื่อนฟังหน้าชั้นเรียน แล้วจัดสถานการณ์แสดงบทบาทสมมุติการพูด
ในหัวข้อที่ศึกษา
- ครูอธิบายประกอบการซักถามเพิ่มเติมเมื่อจบการรายงานของแต่ละกลุ่ม

ขั้นที่ ๓ ฝึกฝนผู้เรียน

๑. นักเรียนทำกิจกรรมที่เกี่ยวกับการพูดทางวิชาการ แล้วช่วยกันตรวจสอบความถูกต้อง
๒. นักเรียนแต่ละคนคิดหัวข้อในการพูดทางวิชาการคนละ ๑ หัวข้อ ร่างบทพูด แล้วพูดให้เพื่อนฟัง หน้าชั้นเรียน โดยให้ครูประเมินการพูด
๓. นักเรียนแต่ละกลุ่มพูดทางวิชาการในเรื่อง การเกิดปรากฏการณ์สุริยุคราส โดยเลือกประเภทของการพูดตามที่กำหนดให้อย่างใดอย่างหนึ่ง
 - ๑) พูดอภิปรายเป็นคณะ
 - ๒) พูดสนทนาทางวิชาการ
 - ๓) พูดอภิปรายในกลุ่มย่อย
๔. นักเรียนร่วมกันสนทนาเกี่ยวกับข้อดี ข้อเสีย ของการพูดทางวิชาการแต่ละประเภท
๕. แบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่ม ให้แต่ละกลุ่มพูดทางวิชาการในหัวข้อ “ความสำคัญของรางวัลซีไรต์ ในกลุ่มประเทศสมาชิกอาเซียน” แล้วครูสรุปเพิ่มเติมหลังการรายงานในแต่ละกลุ่ม

ขั้นที่ ๔ นำไปใช้

นักเรียนพูดทางวิชาการในสาระการเรียนรู้ต่าง ๆ ในการเรียนรู้ถูกต้องตามหลักการพูด

ขั้นที่ ๕ สรุป

๑. นักเรียนช่วยกันสรุปเรื่อง การพูดทางวิชาการ โดยเขียนเป็นแผนภูมิต้นไม้
๒. ครูให้นักเรียนศึกษาเรื่อง การเป็นพิธีกร จากแหล่งข้อมูลต่าง ๆ เช่น สืบค้นจากอินเทอร์เน็ต คู่มือพิธีกร คู่มือการโทรทัศน์ หรือดูจากคลิปวิดีโอเป็นการบ้านเพื่อเตรียมจัดการเรียนรู้ครั้งต่อไป และเพื่อตอบคำถามให้ได้ว่า การเป็นพิธีกรที่ดีควรปฏิบัติอย่างไร

๘. กิจกรรมเสนอแนะ

๑. นักเรียนรวบรวมตัวอย่างบทพูดทางวิชาการจากวารสารต่าง ๆ ทำเป็นสมุดตัวอย่างบทพูดทางวิชาการ
๒. ครูจัดกิจกรรมเกี่ยวกับการพูดทางวิชาการให้นักเรียนฝึกพูดตามหลักการที่ได้ศึกษา

๙. สื่อ/แหล่งการเรียนรู้

๑. วิดีทัศน์การพูดเกี่ยวกับข้อแนะนำในการออกกําลังกายอย่างถูกวิธี
๒. สลาก
๓. หนังสือเรียน รายวิชาพื้นฐาน ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕ เล่ม ๑ บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด
๔. แบบฝึกทักษะ รายวิชาพื้นฐาน ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕ เล่ม ๑ บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด
๕. คู่มือการสอน ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕ เล่ม ๑ บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด
๖. สื่อการเรียนรู้ PowerPoint ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕ เล่ม ๑ บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด

๑๐. บันทึกหลังการจัดการเรียนรู้

บันทึกหลังการจัดการเรียนรู้

๑. ความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้ _____

แนวทางการพัฒนา _____

๒. ปัญหา/อุปสรรคในการจัดการเรียนรู้ _____

แนวทางแก้ไข _____

๓. สิ่งที่ไม่ได้ปฏิบัติตามแผน _____

เหตุผล _____

๔. การปรับปรุงแผนการจัดการเรียนรู้ _____

ลงชื่อ _____ ผู้สอน

_____ / _____ / _____

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๘

การเป็นพิธีกรและมารยาทในการพูด

สาระการเรียนรู้ ภาษาไทย

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕ เวลา ๑ ชั่วโมง

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๖ เรื่อง การพูดให้สัมฤทธิ์ผล

๑. สาระสำคัญ

การเป็นพิธีกรจะต้องรู้หน้าที่และหลักของการเป็นพิธีกรที่จะทำให้งานนั้น ๆ บรรลุจุดมุ่งหมาย อย่างราบรื่น ซึ่งต้องอาศัยประสบการณ์ การฝึกฝน ไหวพริบปฏิภาณในการแก้ปัญหาเฉพาะหน้า และต้องรักษามารยาทในการพูดอีกด้วย

๒. ตัวชี้วัดช่วงชั้น

๑. พูดในโอกาสต่าง ๆ พูดแสดงทรรศนะ ได้แข็ง โน้มน้าวใจ และเสนอแนวคิดใหม่ด้วยภาษาถูกต้อง
เหมาะสม ท ๓.๑ (ม. ๔-๖/๕)
๒. มีมารยาทในการฟัง การดู และการพูด ท ๓.๑ (ม. ๔-๖/๖)

๓. จุดประสงค์การเรียนรู้

๑. บอกหน้าที่และหลักของการเป็นพิธีกรได้ (K)
๒. เป็นพิธีกรในงานต่าง ๆ ที่ได้รับมอบหมายได้ (P)
๓. ใช้ทักษะทางภาษาในการสื่อสารในชีวิตประจำวันได้อย่างเหมาะสม (P)
๔. บอกมารยาทในการพูดได้ (K)
๕. มีมารยาทในการพูด (A)

๔. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

ด้านความรู้ (K)	ด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม (A)	ด้านทักษะและกระบวนการ (P)
๑. สังเกตการตอบคำถาม และการแสดงความคิดเห็น ๒. ตรวจสอบการทำกิจกรรม ๓. ตรวจสอบทดสอบหลังเรียน	๑. ประเมินพฤติกรรมในการทำงาน เป็นรายบุคคลในด้านความสนใจ และตั้งใจเรียน ความรับผิดชอบ ในการทำกิจกรรม ความมี ระเบียบวินัยในการทำงาน ฯลฯ ๒. ประเมินมารยาทในการพูด	๑. ประเมินทักษะการพูด ๒. ประเมินทักษะกระบวนการคิด ๓. ประเมินทักษะกระบวนการกลุ่ม

๕. สาระการเรียนรู้

๑. การเป็นพิธีกร
๒. มารยาทในการพูด

๖. แนวทางบูรณาการ

คณิตศาสตร์	➡	เขียนแผนภาพความคิดสรุปเรื่อง การเป็นพิธีกรและมารยาทในการพูด
สังคมศึกษาฯ	➡	ศึกษามารยาทในการพูด
ศิลปะ	➡	แสดงบทบาทสมมุติ
สุขศึกษาฯ	➡	เล่นเกมสร้างพิธีกร

๗. กระบวนการจัดการเรียนรู้

ขั้นที่ ๑ นำเข้าสู่บทเรียน

ชั่วโมงที่ ๒๑

๑. ครูถามนักเรียนว่าเมื่อพูดถึง “พิธีกร” นักเรียนจะนึกถึงอะไรบ้าง
๒. นักเรียนบอกชื่อพิธีกรที่ชอบพร้อมให้เหตุผลด้วยว่าเหตุใดจึงชอบ

ขั้นที่ ๒ กิจกรรมการเรียนรู้

๑. นักเรียนคู่วิเคราะห์สถานการณ์การเป็นพิธีกรในงานต่าง ๆ แล้วร่วมกันแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการใช้ภาษาพูด
ลักษณะท่าทาง การใช้น้ำเสียงและปฏิภาณไหวพริบ และการดำเนินรายการ แล้วร่วมกันสรุป
๒. นักเรียนศึกษาเรื่อง การเป็นพิธีกร ในหนังสือเรียน รายวิชาพื้นฐาน ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕
เล่ม ๑ แล้วช่วยกันบอกลักษณะของพิธีกรที่ดี

๓. นักเรียนช่วยกันตอบคำถามตามแนวคำถามต่อไปนี้ แล้วร่วมกันตรวจสอบความถูกต้อง
 - ๑) พิธีกรมีหน้าที่ทำอะไร
 - ๒) พิธีกรที่ดีควรมีลักษณะอย่างไร
๔. แบ่งนักเรียนออกเป็น ๕ กลุ่ม ครูเปิดวิดีโอทัศน์รายการข่าวและรายการเกมโชว์ให้นักเรียนดู แล้วให้แต่ละกลุ่มเปรียบเทียบบุคลิกลักษณะของพิธีกรทั้ง ๒ รายการว่าเหมือนหรือต่างกันอย่างไร และพิธีกรแต่ละรายการดำเนินรายการได้เหมาะสมหรือไม่ อย่างไร
๕. นักเรียนศึกษาเรื่องมารยาทในการพูด ในหนังสือเรียน รายวิชาพื้นฐานภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕ เล่ม ๑ แล้วช่วยกันบอกมารยาทที่ดีและมารยาทที่ไม่ดี

ขั้นที่ ๓ ผักผ่อนผู้เรียน

๑. นักเรียนทำกิจกรรมที่เกี่ยวกับการเป็นพิธีกรและมารยาทในการพูด แล้วช่วยกันตรวจสอบความถูกต้อง
๒. นักเรียนแต่ละกลุ่มสมมติสถานการณ์ในงานที่ต้องอาศัยพิธีกรในการดำเนินรายการ แล้วนำเสนอโดยการแสดงบทบาทสมมติ ให้เพื่อนกลุ่มอื่นประเมินการพูดและมารยาทในการพูด
๓. นักเรียนแต่ละกลุ่มเล่นเกมสร้างพิธีกร โดยครูตั้งชื่อรายการโดยบอกประเภทของรายการ อาจเป็นรายการข่าว เกมโชว์ ทอล์กโชว์ ทั่วไป ฯลฯ ให้มีพิธีกรหญิง ๓ คน พิธีกรชาย ๓ คน แล้วให้นักเรียนแต่ละกลุ่มระดมสมองสร้างบุคลิกของพิธีกรให้เหมาะสมกับรายการที่ครูกำหนด โดยให้มีความสมจริงมากที่สุด เมื่อเสร็จแล้วให้แต่ละกลุ่มนำเสนอผลงาน แล้วร่วมกันลงคะแนนว่าชอบบุคลิกลักษณะของพิธีกรหญิงของกลุ่มใดและพิธีกรชายของกลุ่มใด
๔. นักเรียนกลุ่มที่มีคะแนนมากที่สุดจากการทำกิจกรรมในข้อ ๓ เลือกตัวแทนจากเพื่อนในชั้นเรียนที่คิดว่ามีบุคลิกใกล้เคียงกับพิธีกรที่สร้างขึ้น แล้วจำลองรายการแสดงบทบาทสมมติ โดยให้นักเรียนที่ได้รับการคัดเลือกจากเพื่อนเป็นพิธีกร และให้นักเรียนช่วยกันประเมินมารยาทในการพูด
๕. นักเรียนทำใบงานที่ ๑๑ เรื่อง การเป็นพิธีกร แล้วช่วยกันตรวจสอบความถูกต้อง

ขั้นที่ ๔ นำไปใช้

๑. นักเรียนทำหน้าที่เป็นพิธีกรในกิจกรรมต่าง ๆ ของโรงเรียนได้เหมาะสม
๒. นักเรียนพูดกับผู้อื่นในชีวิตประจำวันอย่างมีมารยาท

ขั้นที่ ๕ สรุป

๑. นักเรียนช่วยกันสรุปเรื่อง การเป็นพิธีกรและมารยาทในการพูด โดยเขียนเป็นแผนภาพความคิด
 ๒. นักเรียนทำแบบทดสอบหลังเรียน แล้วช่วยกันเฉลยคำตอบ
 ๓. ครูให้นักเรียนร่วมแสดงความคิดเห็นในประเด็นที่ว่า
 - การอ่านเรื่องราวต่าง ๆ ให้ได้ประโยชน์สูงสุด ควรอ่านอย่างไร
 - นักเรียนมีวิธีการพัฒนาการอ่านของตนเองอย่างไร
- แล้วมอบหมายให้นักเรียนศึกษาเนื้อหาในหน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง การพัฒนาทักษะการอ่าน ในหนังสือเรียน รายวิชาพื้นฐาน ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕ เล่ม ๑ ของบริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด เป็นการบ้านเพื่อเตรียมจัดการเรียนรู้ครั้งต่อไป

๘. กิจกรรมเสนอแนะ

๑. ครูจัดกิจกรรมต่าง ๆ ในโรงเรียน แล้วให้นักเรียนสลับกันเป็นพิธีกร
๒. นักเรียนสลับกันคิดชื่อรายการ แล้วให้ช่วยกันร่างบทพูดของพิธีกรดำเนินรายการ และแสดงบทบาทสมมติจำลองรายการ
๓. นักเรียนสัมภาษณ์พิธีกรที่ชื่นชอบ ทำรายงานส่งครู

๙. สื่อ/แหล่งการเรียนรู้

๑. แบบทดสอบหลังเรียน
๒. วิดีทัศน์การเป็นพิธีกร
๓. วิดีทัศน์รายการข่าวและรายการเกมโชว์
๔. ใบงานที่ ๑๑ เรื่อง การเป็นพิธีกร
๕. หนังสือเรียน รายวิชาพื้นฐาน ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕ เล่ม ๑ บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด
๖. แบบฝึกทักษะ รายวิชาพื้นฐาน ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕ เล่ม ๑ บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด
๗. คู่มือการสอน ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕ เล่ม ๑ บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด
๘. สื่อการเรียนรู้ PowerPoint ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕ เล่ม ๑ บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด

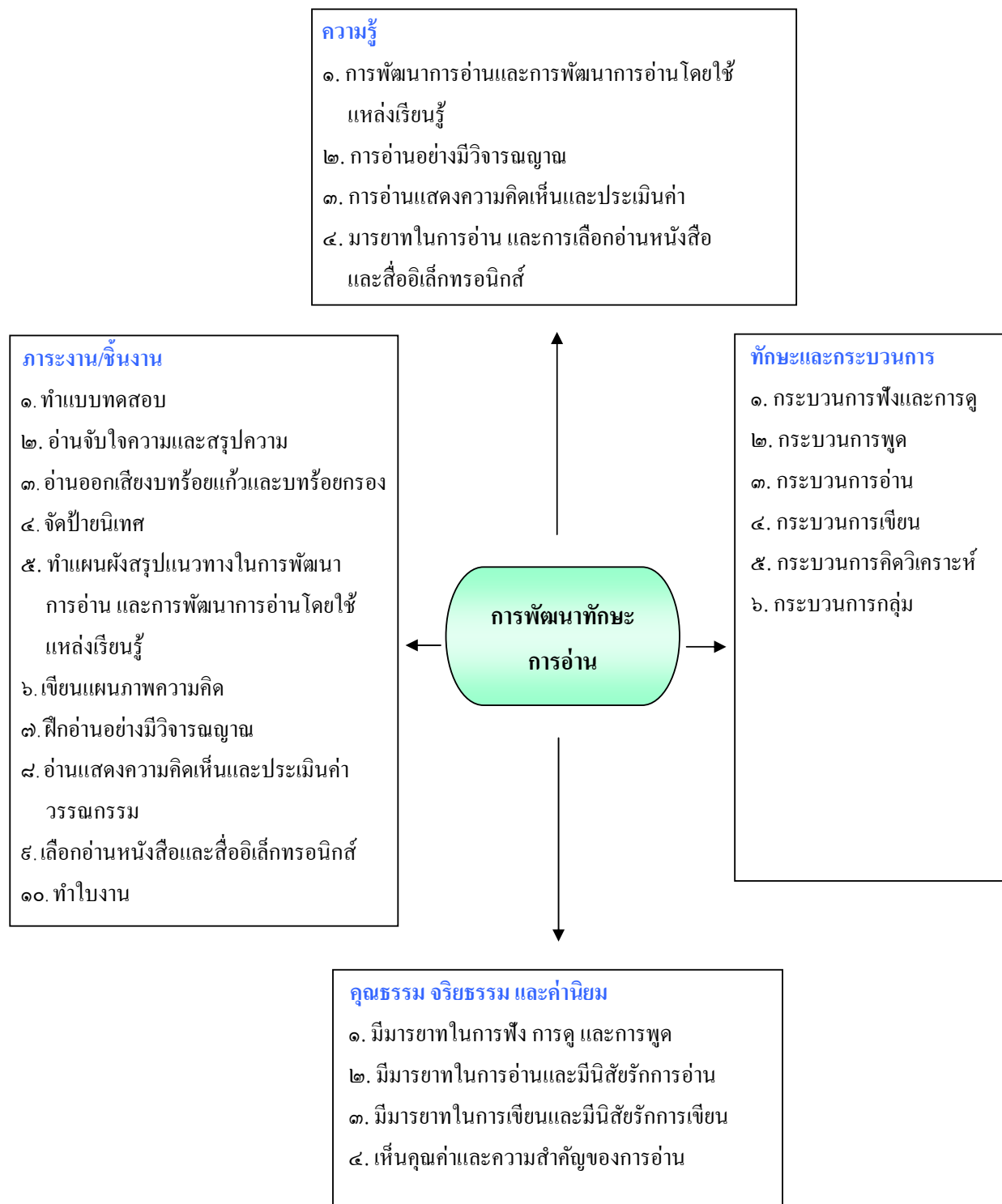
๑๐. บันทึกหลังการจัดการเรียนรู้

บันทึกหลังการจัดการเรียนรู้	
๑. ความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้ _____	
แนวทางการพัฒนา _____	
๒. ปัญหา/อุปสรรคในการจัดการเรียนรู้ _____	
แนวทางแก้ไข _____	
๓. สิ่งที่ไม่ได้ปฏิบัติตามแผน _____	
เหตุผล _____	
๔. การปรับปรุงแผนการจัดการเรียนรู้ _____	
ลงชื่อ _____	ผู้สอน
_____ / _____ / _____	

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๗ การพัฒนาทักษะการอ่าน

เวลา ๖ ชั่วโมง

ผังมโนทัศน์เป้าหมายการเรียนรู้และขอบข่ายภาระงาน

ผังการออกแบบการจัดการเรียนรู้

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๗ การพัฒนาทักษะการอ่าน

ขั้นที่ ๑ ผลลัพธ์ปลายทางที่ต้องการให้เกิดขึ้นกับนักเรียน	
ตัวชี้วัดช่วงชั้น - อ่านออกเสียงบทร้อยแก้วและบทร้อยกรองได้อย่างถูกต้อง ไพเราะ และเหมาะสมกับเรื่องที่อ่าน ท ๑.๑ (ม. ๔-๖/๑) - ตีความ แปลความ และขยายความเรื่องที่อ่าน ท ๑.๑ (ม. ๔-๖/๒) - วิเคราะห์และวิจารณ์เรื่องที่อ่านในทุก ๆ ด้านอย่างมีเหตุผล ท ๑.๑ (ม. ๔-๖/๓) - คาดคะเนเหตุการณ์จากเรื่องที่อ่านและประเมินค่าเพื่อนำความรู้ ความคิดไปใช้ตัดสินใจแก้ปัญหาในการดำเนินชีวิต ท ๑.๑ (ม. ๔-๖/๔) - วิเคราะห์ วิจารณ์ แสดงความคิดเห็นโต้แย้งเกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน และเสนอความคิดใหม่อย่างมีเหตุผล ท ๑.๑ (ม. ๔-๖/๕) - ตอบคำถามจากการอ่านงานเขียนประเภทต่าง ๆ ภายในเวลาที่กำหนด ท ๑.๑ (ม. ๔-๖/๖) - อ่านเรื่องต่าง ๆ แล้วเขียนกรอบแนวคิด ผังความคิด บันทึกย่อความและรายงาน ท ๑.๑ (ม. ๔-๖/๗) - สังเคราะห์ความรู้จากการอ่านสื่อสิ่งพิมพ์ สื่ออิเล็กทรอนิกส์ และแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ มาพัฒนาตน พัฒนาการเรียน และพัฒนาความรู้ทางอาชีพ ท ๑.๑ (ม. ๔-๖/๘) - มีมารยาทในการอ่าน ท ๑.๑ (ม. ๔-๖/๙)	
ความเข้าใจที่คงทนของนักเรียน นักเรียนจะเข้าใจว่า... - การพัฒนาการอ่านต้องรู้จักศิลปะในการอ่าน และใช้แหล่งความรู้ในการฝึกฝนการอ่านอย่างสม่ำเสมอ - การอ่านเรื่องราวต่าง ๆ จะต้องมีจุดมุ่งหมายในการอ่านที่ชัดเจน และอ่านอย่างมีวิจารณญาณ สามารถแสดงความคิดเห็น วิเคราะห์ วิจารณ์ และประเมินค่าเรื่องที่อ่านได้อย่างมีหลักการ มีเหตุผลที่น่าเชื่อถือ เพื่อนำความรู้จากการอ่านไปใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวันได้	คำถามสำคัญที่ทำให้เกิดความเข้าใจที่คงทน - นักเรียนมีแนวทางในการพัฒนาการอ่านร้อยแก้ว และร้อยกรองของตนเองอย่างไร - การใช้ห้องสมุดไม่เป็น มีผลต่อการพัฒนาการอ่านหรือไม่ อย่างไร - การอ่านอย่างไรจึงเรียกว่า อ่านอย่างมีวิจารณญาณ - การอ่านแสดงความคิดเห็นและประเมินค่าให้น่าเชื่อถือ มีหลักการอย่างไร - นักเรียนมีหลักการในการเลือกอ่านหนังสือ และสื่ออิเล็กทรอนิกส์อย่างไร

๑. การเลือกอ่านหนังสือและสื่ออิเล็กทรอนิกส์ที่เหมาะสมจะทำให้พัฒนาทักษะการอ่านได้อย่างเต็มที่ ๔. การมีมารยาทในการอ่านมีส่วนช่วยให้การอ่านสัมฤทธิ์ผลได้	
ความรู้ของนักเรียนที่นำไปสู่ความเข้าใจที่คงทน นักเรียนจะรู้ว่า... ๑. คำสำคัญ ได้แก่ นามานุกรม กฤตภาค ไฟลัม อักษรานุกรม อุปมา อุปสัณยณ์ อติพจน์ บุคคลวัต สัณยลัญจน์ ห้องสมุดแบบเสมือน ๒. การพัฒนาการอ่านต้องรู้จักศิลปะในการอ่าน ทั้งร้อยแก้วและร้อยกรอง ต้องอ่านให้ถูกต้องชัดเจนตามรูปแบบและใช้ภาษาให้เหมาะสมกับเนื้อเรื่องซึ่งต้องอาศัยการฝึกฝนอย่างสม่ำเสมอ ๓. การอ่านอย่างมีวิจารณญาณ จะต้องอ่านอย่างวิเคราะห์ วิจัย ตีความ และประเมินค่าเรื่องที่อ่านได้อย่างมีเหตุผลน่าเชื่อถือ ๔. การอ่านแสดงความคิดเห็นและประเมินค่าวรรณกรรมจะต้องพิจารณารูปแบบของวรรณกรรมว่าเป็นนวนิยาย เรื่องสั้น หรือบทร้อยกรอง แล้วพิจารณาตามหลักการประเมินค่าวรรณกรรมแต่ละประเภท ๕. การเลือกอ่านหนังสือและสื่ออิเล็กทรอนิกส์ ผู้อ่านจะต้องมีจุดมุ่งหมายในการอ่านที่ชัดเจน และเลือกสื่อในการอ่านให้เหมาะสม ๖. การมีมารยาทในการอ่าน ไม่รบกวนผู้อื่นทำให้มีสมาธิในการอ่านทั้งต่อตนเองและผู้อื่น ซึ่งทำให้การอ่านสัมฤทธิ์ผลได้	ทักษะ/ความสามารถของนักเรียนที่นำไปสู่ความเข้าใจที่คงทน นักเรียนจะสามารถ... ๑. อ่านร้อยแก้วและร้อยกรองได้ถูกต้องตามหลักการอ่าน ๒. อ่านเรื่องราวต่าง ๆ ในชีวิตประจำวันอย่างมีวิจารณญาณ ๓. แสดงความคิดเห็นและประเมินค่าเรื่องที่อ่านอย่างมีหลักการและมีเหตุผลน่าเชื่อถือ ๔. เลือกอ่านหนังสือและสื่ออิเล็กทรอนิกส์ได้ตามจุดมุ่งหมายที่ต้องการ ๕. มีมารยาทในการอ่านและมีนิสัยรักการอ่าน

ขั้นที่ ๒ ภาระงานและการประเมินผลการเรียนรู้ซึ่งเป็นหลักฐานที่แสดงว่านักเรียนมีผลการเรียนรู้ตามที่กำหนดไว้อย่างแท้จริง	
๑. ๑. ภาระงานที่นักเรียนต้องปฏิบัติ	
๑.๑ จับใจความสำคัญ อภิปราย สนทนาแลกเปลี่ยนความคิดเห็น และศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับเรื่อง การพัฒนาทักษะการอ่าน ๑.๒ อ่านออกเสียงบทร้อยแก้วและบทร้อยกรอง ๑.๓ จัดป้ายนิเทศ ๑.๔ ทำแผนผังสรุปแนวทางในการพัฒนาการอ่านและการพัฒนาการอ่านโดยใช้แหล่งความรู้ ๑.๕ เขียนแผนภาพความคิด ๑.๖ ฝึกอ่านอย่างมีวิจารณญาณ ๑.๗ อ่านแสดงความคิดเห็นและประเมินค่าวรรณกรรม ๑.๘ เลือกอ่านหนังสือและเลือกใช้สื่ออิเล็กทรอนิกส์	
๒. วิธีการและเครื่องมือประเมินผลการเรียนรู้	
๒.๑ วิธีการประเมินผลการเรียนรู้	๒.๒ เครื่องมือประเมินผลการเรียนรู้
๑) การทดสอบ ๒) การสนทนาซักถาม ๓) การสังเกต ๔) การตรวจผลงาน/กิจกรรมเป็นรายบุคคลหรือรายกลุ่ม ๕) การวัดเจตคติ ๖) การวัดทักษะและกระบวนการ	๑) แบบทดสอบก่อนและหลังเรียน ๒) แบบประเมินการอ่าน ๓) แบบประเมินการเขียน ๔) แบบประเมินการพูด ๕) แบบประเมินการฟังและการดู ๖) แบบประเมินด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม ๗) แบบประเมินด้านทักษะและกระบวนการ
๓. สิ่งที่มีมุ่งประเมิน	
๓.๑ ความสามารถในการอธิบาย ชี้แจง การแปลความและตีความ การประยุกต์ ดัดแปลง และนำไปใช้ การมีมุมมองที่หลากหลาย การให้ความสำคัญและใส่ใจในความรู้สึกรักของผู้อื่น และการรู้จักตนเอง ๓.๒ ทักษะกระบวนการทางภาษา ๓.๓ สมรรถนะสำคัญ ได้แก่ การสื่อสาร การคิด การแก้ปัญหา การใช้ทักษะชีวิต และการใช้เทคโนโลยี ๓.๔ คุณลักษณะอันพึงประสงค์ เช่น รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ ซื่อสัตย์สุจริต มีวินัย ใฝ่เรียนรู้ อยู่อย่างพอเพียง มุ่งมั่นในการทำงาน รักความเป็นไทย มีจิตสาธารณะ	

ขั้นที่ ๓ แผนการจัดการเรียนรู้		
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๙	การพัฒนาการอ่านและการพัฒนาการอ่าน โดยใช้แหล่งเรียนรู้	เวลา ๒ ชั่วโมง
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒๐	การอ่านอย่างมีวิจารณญาณ	เวลา ๑ ชั่วโมง
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒๑	การอ่านแสดงความคิดเห็นและประเมินค่า	เวลา ๒ ชั่วโมง
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒๒	มารยาทในการอ่าน และการเลือกอ่านหนังสือ และสื่ออิเล็กทรอนิกส์	เวลา ๑ ชั่วโมง

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๕

การพัฒนาการอ่านและการพัฒนาการอ่านโดยใช้แหล่งเรียนรู้

สาระการเรียนรู้ ภาษาไทย

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕ เวลา ๒ ชั่วโมง

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๗ เรื่อง การพัฒนาทักษะการอ่าน

๑. สาระสำคัญ

การอ่านเป็นทักษะสำคัญที่ใช้ในการแสวงหาความรู้ในชีวิตประจำวัน การมีนิสัยรักการอ่าน จะเสริมสร้างสติปัญญา ทำให้เป็นผู้ที่มีความรู้ ความคิดกว้างขวาง และยังสามารถนำสาระที่ได้จากการอ่านไปแก้ปัญหาและพัฒนาตนเองในชีวิตประจำวัน

๒. ตัวชี้วัดช่วงชั้น

๑. อ่านออกเสียงบทร้อยแก้วและบทร้อยกรองได้อย่างถูกต้อง ไพเราะ และเหมาะสมกับเรื่องที่อ่าน
ท ๑.๑ (ม. ๔-๖/๑)
๒. ตีความ แปลความ และขยายความเรื่องที่อ่าน ท ๑.๑ (ม. ๔-๖/๒)
๓. ตอบคำถามจากการอ่านงานเขียนประเภทต่าง ๆ ภายในเวลาที่กำหนด ท ๑.๑ (ม. ๔-๖/๖)
๔. มีมารยาทในการอ่าน ท ๑.๑ (ม. ๔-๖/๕)

๓. จุดประสงค์การเรียนรู้

๑. บอกหลักการอ่านได้ถูกต้อง (K)
๒. อ่านออกเสียงบทร้อยแก้วและบทร้อยกรองถูกต้องเหมาะสมกับเรื่องที่อ่าน (K, P)
๓. บอกสาระสำคัญของเรื่องที่อ่านและสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้ (K, P)
๔. ตีความเรื่องที่อ่านถูกต้อง (P)
๕. บอกวิธีใช้และใช้ห้องสมุดในการศึกษาหาความรู้ได้ (K, P)
๖. ใช้ทักษะในการสื่อสารในชีวิตประจำวันได้อย่างเหมาะสม (P)
๗. เห็นคุณค่าและความสำคัญของการอ่าน (A)

๔. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

ด้านความรู้ (K)	ด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม (A)	ด้านทักษะและกระบวนการ (P)
๑. สังเกตการตอบคำถาม และการแสดงความคิดเห็น ๒. ตรวจสอบผลการทำกิจกรรม ๓. ตรวจสอบแบบทดสอบ ก่อนเรียน	๑. ประเมินพฤติกรรมในการทำงาน เป็นรายบุคคลในด้านความสนใจ และตั้งใจเรียน ความรับผิดชอบ ในการทำกิจกรรม ความมี ระเบียบวินัยในการทำงาน ฯลฯ ๒. ประเมินมารยาทในการอ่าน และนิสัยรักการอ่าน	๑. ประเมินทักษะการอ่านออกเสียง ร้อยแก้ว ๒. ประเมินทักษะการอ่านออกเสียง ร้อยกรอง ๓. ประเมินทักษะการอ่านสรุปความ ๔. ประเมินทักษะการแสวงหาความรู้ ๕. ประเมินทักษะกระบวนการคิด ๖. ประเมินทักษะกระบวนการกลุ่ม

๕. สารการเรียนรู้

๑. การพัฒนาการอ่าน
๒. การพัฒนาการอ่านโดยใช้แหล่งเรียนรู้

๖. แนวทางบูรณาการ

คณิตศาสตร์	➡	ทำแผนผังสรุปแนวทางในการพัฒนาการอ่านและการพัฒนาการอ่าน โดยใช้แหล่งเรียนรู้
ภาษาต่างประเทศ	➡	อ่านบทร้อยแก้วและบทร้อยกรองภาษาอังกฤษ
ศิลปะ	➡	จัดป้ายนิเทศ

๗. กระบวนการจัดการเรียนรู้

ขั้นที่ ๑ นำเข้าสู่บทเรียน

ชั่วโมงที่ ๒๒

๑. นักเรียนทำแบบทดสอบก่อนเรียน
๒. ครูนำนักเรียนสนทนาเกี่ยวกับความสำคัญของการอ่าน แล้วให้นักเรียนแต่ละคนบอกว่าชอบอ่าน
หนังสือประเภทใด และอ่านแล้วมีความรู้สึกร้อยแก้ว ร้อยกรอง อย่างไร

ขั้นที่ ๒ กิจกรรมการเรียนรู้

๑. นักเรียนช่วยกันบอกลักษณะของการอ่านที่ดี การอ่านร้อยแก้ว และการอ่านร้อยกรอง แล้วครู
สรุปเพิ่มเติม

๒. แบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่ม ให้แต่ละกลุ่มศึกษาการอ่านจากแหล่งการเรียนรู้ต่าง ๆ ตามหัวข้อที่กำหนด ดังนี้

๑) การอ่านร้อยแก้ว

๒) การอ่านร้อยกรอง

๓) ความเหมือนและความแตกต่างของการอ่านร้อยแก้วและร้อยกรอง

๓. นักเรียนแต่ละกลุ่มนำเสนอผลงานหน้าชั้นเรียน ครูอธิบายประกอบการซักถามเพิ่มเติม เมื่อจบการนำเสนอของทุกกลุ่ม

๔. ครูเปิดแถบบันทึกเสียงตัวอย่างการอ่านออกเสียงบทร้อยแก้วและบทร้อยกรองให้นักเรียนฟัง ให้นักเรียนอ่านตาม และฝึกอ่านเป็นกลุ่มและรายบุคคลจนคล่อง

๕. นักเรียนร่วมกันสรุปเกี่ยวกับการอ่านตามแนวคำถามที่กำหนดให้

๑) นักเรียนมีหลักเกณฑ์อย่างไรในการอ่านออกเสียงบทร้อยแก้วให้น่าฟัง

๒) การอ่านบทร้อยกรองมีคุณค่าอย่างไรบ้าง

๓) นักเรียนคิดว่าสามารถนำคุณค่าที่ได้จากการอ่านบทร้อยกรองไปใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างไรบ้าง

ชั่วโมงที่ ๒๓

๑. ครูนำภาพนักเรียนกำลังอ่านหนังสือในห้องสมุดมาให้ นักเรียนดู แล้วร่วมกันสนทนาถึงความสำคัญของห้องสมุดและแหล่งความรู้อื่น ๆ

๒. นักเรียนศึกษาเรื่อง การพัฒนาการอ่านและการพัฒนาการอ่าน โดยใช้แหล่งเรียนรู้ ในหนังสือเรียน รายวิชาพื้นฐาน ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕ เล่ม ๑

๓. ครูสนทนากับนักเรียนเกี่ยวกับการให้บริการของห้องสมุดและข้อควรปฏิบัติในการรับบริการจากห้องสมุด เพื่อให้นักเรียนปฏิบัติตนในการใช้ห้องสมุดได้อย่างถูกต้อง หรือให้นักเรียนเข้าห้องสมุด ครูเชิญครูบรรณารักษ์มาอธิบายวิธีการใช้ห้องสมุดในการศึกษาค้นคว้า แล้วให้นักเรียนฝึกใช้ห้องสมุด

๔. นักเรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็นว่านักเรียนได้ประโยชน์อะไรบ้างจากการใช้ห้องสมุด แล้วร่วมกันสรุป

๕. ครูอธิบายเพิ่มเติมให้นักเรียนรู้ว่า ปัจจุบันการใช้ห้องสมุดไม่จำเป็นต้องเดินไปสืบค้นข้อมูลถึงห้องสมุดก็ได้ แต่สามารถสืบค้นความรู้ในห้องสมุดผ่านสื่ออินเทอร์เน็ตได้ เรียกว่า ห้องสมุดออนไลน์ เช่น ห้องสมุดประชาคมอาเซียน นักเรียนที่ต้องการสืบค้นความรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียนสามารถสืบค้นได้จากเว็บไซต์ www.asean.cmru.ac.th

ขั้นที่ ๓ ฝึกฝนผู้เรียน

๑. นักเรียนทำกิจกรรมที่เกี่ยวกับการพัฒนาการอ่านและการพัฒนาการอ่าน โดยใช้แหล่งเรียนรู้ แล้วช่วยกันตรวจสอบความถูกต้อง

๒. ครูแจกตัวอย่างบทอ่านร้อยแก้วและบทอ่านร้อยกรอง ให้นักเรียนฝึกอ่านจนคล่อง แล้วอ่านให้ครูฟัง เพื่อประเมินการอ่าน

๓. นักเรียนแต่ละกลุ่มรวบรวมตัวอย่างบทร้อยแก้วและบทร้อยกรอง กลุ่มละ ๑ ตัวอย่าง ฝึกอ่านออกเสียงจนคล่อง อ่านออกเสียงและสรุปใจความสำคัญจากเรื่องที่อ่านให้เพื่อนฟัง แล้วให้เพื่อนตั้งคำถามให้กลุ่มที่นำเสนอช่วยกันตอบ
๔. นักเรียนร่วมกันสนทนาเกี่ยวกับแนวทางในการพัฒนาการอ่านและการพัฒนาการอ่านโดยใช้แหล่งเรียนรู้ สรุปเป็นแผนผัง และจัดป้ายนิเทศให้ความรู้

ขั้นที่ ๔ นำไปใช้

๑. นักเรียนอ่านออกเสียงบทร้อยแก้วและบทร้อยกรองให้ผู้อื่นฟังในชีวิตประจำวัน
๒. นักเรียนจับประเด็นสำคัญจากเรื่องที่อ่าน แล้วนำมาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน
๓. นักเรียนใช้ห้องสมุดในการพัฒนาการอ่านในชีวิตประจำวัน

ขั้นที่ ๕ สรุป

๑. นักเรียนช่วยกันสรุปเรื่อง การพัฒนาการอ่านและการพัฒนาการอ่านโดยใช้แหล่งเรียนรู้ แล้วบันทึกลงสมุด
๒. ครูให้นักเรียนศึกษาเรื่อง การอ่านอย่างมีวิจารณญาณ แล้วเขียนสรุปเป็นความรู้ เป็นการบ้าน เพื่อเตรียมจัดการเรียนรู้ครั้งต่อไป

๘. กิจกรรมเสนอแนะ

๑. นักเรียนอ่านบทร้อยแก้วและบทร้อยกรองภาษาอังกฤษ เขียนสรุปใจความสำคัญ แล้วคิดคำถามคำตอบจากเรื่องที่อ่าน
๒. นักเรียนช่วยครูบรรณารักษ์แนะนำการใช้ห้องสมุดให้ผู้อื่นฟัง

๙. สื่อ/แหล่งการเรียนรู้

๑. แบบทดสอบก่อนเรียน
๒. ห้องสมุด
๓. ภาพนักเรียนกำลังอ่านหนังสือ
๔. แลบบันทึกเสียงตัวอย่างการอ่าน
๕. หนังสือเรียน รายวิชาพื้นฐาน ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕ เล่ม ๑ บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด
๖. แบบฝึกทักษะ รายวิชาพื้นฐาน ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕ เล่ม ๑ บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด
๗. คู่มือการสอน ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕ เล่ม ๑ บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด
๘. สื่อการเรียนรู้ PowerPoint ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕ เล่ม ๑ บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด

๑๐. บันทึกหลังการจัดการเรียนรู้

บันทึกหลังการจัดการเรียนรู้	
๑. ความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้	_____
แนวทางการพัฒนา	_____
๒. ปัญหา/อุปสรรคในการจัดการเรียนรู้	_____
แนวทางแก้ไข	_____
๓. สิ่งที่ไม่ได้ปฏิบัติตามแผน	_____
เหตุผล	_____
๔. การปรับปรุงแผนการจัดการเรียนรู้	_____
ลงชื่อ _____	ผู้สอน
_____ / _____ / _____	

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒๐

การอ่านอย่างมีวิจารณญาณ

สาระการเรียนรู้ ภาษาไทย

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕ เวลา ๑ ชั่วโมง

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๗ เรื่อง การพัฒนาทักษะการอ่าน

๑. สาระสำคัญ

การอ่านอย่างมีวิจารณญาณ เป็นการอ่านในระดับสูงที่ไม่เพียงแต่ต้องเข้าใจความหมายของคำหรือข้อความ จับประเด็นสำคัญของเรื่อง แยกข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็นได้ แต่ต้องหาเหตุผลหรือหลักฐานอ้างอิง เพื่อพิจารณาความน่าเชื่อถือหรือคุณค่าของเรื่องที่อ่านด้วย

๒. ตัวชี้วัดช่วงชั้น

๑. ตีความ แปลความ และขยายความเรื่องที่อ่าน ท ๑.๑ (ม. ๔-๖/๒)
๒. วิเคราะห์และวิจารณ์เรื่องที่อ่านในทุก ๆ ด้านอย่างมีเหตุผล ท ๑.๑ (ม. ๔-๖/๓)
๓. อ่านเรื่องต่าง ๆ แล้วเขียนกรอบแนวคิด ผังความคิด บันทึก ข้อความ และรายงาน ท ๑.๑ (ม. ๔-๖/๗)
๔. มีมารยาทในการอ่าน ท ๑.๑ (ม. ๔-๖/๕)

๓. จุดประสงค์การเรียนรู้

๑. เข้าใจความหมายของคำและข้อความจากเรื่องที่อ่านถูกต้อง (K)
๒. สรุปสาระสำคัญและแยกข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็นจากเรื่องที่อ่านได้ (K, P)
๓. เขียนกรอบแนวคิด ผังความคิด บันทึก ข้อความ และรายงานจากเรื่องที่อ่านได้ (P)
๔. ใช้ทักษะทางภาษาในการสื่อสารในชีวิตประจำวันได้อย่างเหมาะสม (P)
๕. มีมารยาทในการอ่านและมีนิสัยรักการอ่าน (A)

๔. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

ด้านความรู้ (K)	ด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม (A)	ด้านทักษะและกระบวนการ (P)
๑. สังเกตการตอบคำถาม และการแสดงความคิดเห็น ๒. ตรวจสอบการทำกิจกรรม	๑. ประเมินพฤติกรรมในการทำงาน เป็นรายบุคคลในด้านความสนใจ และตั้งใจเรียน ความรับผิดชอบ ในการทำกิจกรรม ความมี ระเบียบวินัยในการทำงาน ฯลฯ ๒. ประเมินมารยาทในการอ่าน และนิสัยรักการอ่าน	๑. ประเมินทักษะการอ่านสรุปความ ๒. ประเมินทักษะกระบวนการคิด ๓. ประเมินทักษะกระบวนการกลุ่ม

๕. สาระการเรียนรู้

การอ่านอย่างมีวิจารณญาณ

๖. แนวทางบูรณาการ

วิทยาศาสตร์	⇒	ศึกษาบทความเกี่ยวกับวิทยาศาสตร์
คณิตศาสตร์	⇒	เขียนแผนภาพความคิดแนวทางในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ
สังคมศึกษาฯ	⇒	ติดตามข่าวประจำวัน
สุขศึกษา	⇒	ศึกษาบทความเกี่ยวกับการดูแลสุขภาพร่างกายให้แข็งแรง
การงานอาชีพฯ	⇒	ศึกษาบทความเกี่ยวกับเทคโนโลยีการสื่อสารที่ทันสมัย/ใช้สื่อ อินเทอร์เน็ตในการศึกษาค้นคว้า/ทำสมุดแบบฝึกหัด

๗. กระบวนการจัดการเรียนรู้

ขั้นที่ ๑ นำเข้าสู่บทเรียน

ชั่วโมงที่ ๒๔

- นักเรียนจับคู่กับเพื่อน ครูแจกข้อความโฆษณาสินค้า ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มอ่านแล้วพิจารณาว่า
โฆษณาที่อ่านมีความน่าเชื่อถือมากน้อยเพียงใด เพราะเหตุใด
- ครูบอกให้นักเรียนรู้ว่า การที่นักเรียนพิจารณาได้ว่าโฆษณาที่ครูให้อ่านมีความน่าเชื่อถือมากน้อย
เพียงใดและบอกเหตุผลประกอบมานั้นเป็นการใช้วิจารณญาณในการอ่าน

ขั้นที่ ๒ กิจกรรมการเรียนรู้

๑. นักเรียนจับคู่กับเพื่อนสนทนาถึงความหมายของวิจารณ์ตามความคิดหรือความเข้าใจ แล้วครูสุ่มถามให้นักเรียนอธิบายทีละคู่
๒. นักเรียนศึกษาเรื่อง การอ่านอย่างมีวิจารณ์ ในหนังสือเรียน รายวิชาพื้นฐาน ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕ เล่ม ๑
๓. นักเรียนช่วยกันบอกแนวทางในการอ่านอย่างมีวิจารณ์ โดยเขียนเป็นแผนภาพความคิด แล้วช่วยกันตรวจสอบความถูกต้อง
๔. แบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่มละ ๓ คน ให้แต่ละกลุ่มจับสลากเลือกอ่านเรื่องที่สนใจตามหัวข้อที่กำหนดไว้ในห้องสมุด กลุ่มละ ๑ เรื่อง
 - ๑) บทความเกี่ยวกับวิทยาศาสตร์
 - ๒) บทความเกี่ยวกับเทคโนโลยีการสื่อสารที่ทันสมัย
 - ๓) บทความเกี่ยวกับการดูแลสุขภาพร่างกายให้แข็งแรง
๕. ครูอธิบายเพิ่มเติมให้นักเรียนรู้ว่า การอ่านบทความเกี่ยวกับเทคโนโลยีการสื่อสารที่ทันสมัย ทำให้มีความรู้ในการใช้เทคโนโลยีการสื่อสารได้ ซึ่งสอดคล้องกับเงื่อนไขความรู้ตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง และการอ่านบทความเกี่ยวกับการดูแลสุขภาพร่างกายให้แข็งแรง เป็นแนวทางในการรักษาสุขภาพของตนเอง ซึ่งสอดคล้องกับหลักการมีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดีตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง
๖. นักเรียนแต่ละกลุ่มพิจารณาเรื่องที่อ่านในข้อ ๔ ทำกิจกรรมที่กำหนด
 - ๑) สรุปสาระสำคัญของเรื่อง
 - ๒) พิจารณาความหมายของคำและการใช้คำ
 - ๓) พิจารณาแยกข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็น
 - ๔) ประเมินความน่าเชื่อถือและคุณค่า
 - ๕) บอกวิธีการนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน
๗. นักเรียนเขียนบันทึกหัวข้อที่พิจารณาในข้อ ๖ ส่งครู แล้วนำเสนอให้เพื่อนฟังหน้าชั้นเรียน
๘. ครูและนักเรียนร่วมกันพิจารณาความถูกต้องจากการนำเสนอผลงาน

ขั้นที่ ๓ ฝึกฝนผู้เรียน

๑. นักเรียนทำกิจกรรมที่เกี่ยวกับการอ่านอย่างมีวิจารณ์ แล้วช่วยกันตรวจสอบความถูกต้อง
๒. นักเรียนแต่ละกลุ่มใช้สื่ออินเทอร์เน็ตเลือกข่าวและบทความสั้น ๆ อย่างละ ๑ เรื่อง อ่านแล้วคัดลอกข้อความ สรุปสาระสำคัญ แยกข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็น และประเมินความน่าเชื่อถือของเรื่อง
๓. ครูแจกใบความรู้เรื่อง การอ่านอย่างมีวิจารณ์ ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มอ่าน แล้วทำกิจกรรมที่กำหนดให้ และช่วยกันตรวจสอบความถูกต้อง
 - ๑) วิเคราะห์แนวคิดของเรื่อง
 - ๒) พิจารณาความหมายของคำและการใช้คำ
 - ๓) พิจารณาแยกข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็น

๔) ประเมินความน่าเชื่อถือและบอกคุณค่าของเรื่อง

๕) บอกวิธีการนำแนวคิดไปใช้ในชีวิตประจำวัน

๔. นักเรียนร่วมกันสนทนาแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับประโยชน์ของการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ

ขั้นที่ ๔ นำไปใช้

๑. นักเรียนบอกแนวทางในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณให้ผู้อื่นนำไปใช้อ่านเรื่องราวต่าง ๆ ในชีวิตประจำวัน

๒. นักเรียนอ่านเรื่องราวต่าง ๆ ในชีวิตประจำวันอย่างมีวิจารณญาณ

ขั้นที่ ๕ สรุป

๑. นักเรียนช่วยกันสรุปเรื่อง การอ่านอย่างมีวิจารณญาณ แล้วบันทึกลงสมุด

๒. ครูให้นักเรียนศึกษาเรื่อง การอ่านแสดงความคิดเห็นและประเมินค่า แล้วเขียนเปรียบเทียบความเหมือนหรือต่างกันของการแสดงความคิดเห็นและประเมินค่าวรรณกรรมร้อยแก้วและร้อยกรองเป็นการบ้านเพื่อเตรียมจัดการเรียนรู้ครั้งต่อไป

๘. กิจกรรมเสนอแนะ

๑. นักเรียนรวบรวมข้อความโฆษณา ข่าวกีฬา บทความ มาทำสมุดแบบฝึกอ่านอย่างมีวิจารณญาณ

๒. นักเรียนเลือกหนังสือที่เกี่ยวกับประเทศสมาชิกอาเซียนมาอ่านกับเพื่อน แล้วสนทนาแลกเปลี่ยนความคิดเห็นจากเรื่องที่อ่านตามแนวทางในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ

๙. สื่อ/แหล่งการเรียนรู้

๑. ข้อความโฆษณาสินค้า

๒. สลาก

๓. ห้องสมุด

๔. อินเทอร์เน็ต

๕. ใบความรู้เรื่อง การอ่านอย่างมีวิจารณญาณ

๖. หนังสือเรียน รายวิชาพื้นฐาน ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕ เล่ม ๑ บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด

๗. แบบฝึกทักษะ รายวิชาพื้นฐาน ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕ เล่ม ๑ บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด

๘. คู่มือการสอน ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕ เล่ม ๑ บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด

๙. สื่อการเรียนรู้ PowerPoint ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕ เล่ม ๑ บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด

๑๐. บันทึกหลังการจัดการเรียนรู้

บันทึกหลังการจัดการเรียนรู้	
๑. ความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้	_____
แนวทางการพัฒนา	_____
๒. ปัญหา/อุปสรรคในการจัดการเรียนรู้	_____
แนวทางแก้ไข	_____
๓. สิ่งที่ไม่ได้ปฏิบัติตามแผน	_____
เหตุผล	_____
๔. การปรับปรุงแผนการจัดการเรียนรู้	_____
ลงชื่อ	ผู้สอน
_____ / _____ / _____	

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒๑

การอ่านแสดงความคิดเห็นและประเมินค่า

สาระการเรียนรู้ ภาษาไทย

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕ เวลา ๒ ชั่วโมง

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๗ เรื่อง การพัฒนาทักษะการอ่าน

๑. สาระสำคัญ

การอ่านแสดงความคิดเห็นและประเมินค่า ผู้อ่านจะต้องพิจารณาจากเนื้อเรื่อง จุดมุ่งหมายของการแต่งรูปแบบ กลวิธีการเขียน รวมถึงการใช้สัญลักษณ์เปรียบเทียบของผู้เขียนและคุณค่าของเรื่องที่อ่าน

๒. ตัวชี้วัดช่วงชั้น

๑. คาดคะเนเหตุการณ์จากเรื่องที่อ่านและประเมินค่าเพื่อนำความรู้ ความคิดไปใช้ตัดสินใจแก้ปัญหาในการดำเนินชีวิต ท ๑.๑ (ม. ๔-๖/๔)
๒. วิเคราะห์ วิวิจารณ์ แสดงความคิดเห็นโต้แย้งเกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน และเสนอความคิดใหม่อย่างมีเหตุผล ท ๑.๑ (ม. ๔-๖/๕)
๓. อ่านเรื่องต่าง ๆ แล้วเขียนกรอบแนวคิด ผังความคิด บันทึกย่อความ และรายงาน ท ๑.๑ (ม. ๔-๖/๗)
๔. สังเคราะห์ความรู้จากการอ่านสื่อสิ่งพิมพ์ สื่ออิเล็กทรอนิกส์ และแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ มาพัฒนาตน พัฒนาการเรียน และพัฒนาความรู้ทางอาชีพ ท ๑.๑ (ม. ๔-๖/๘)
๕. มีมารยาทในการอ่าน ท ๑.๑ (ม. ๔-๖/๙)

๓. จุดประสงค์การเรียนรู้

๑. บอกหลักการอ่านและอ่านแสดงความคิดเห็นและประเมินค่าวรรณกรรมร้อยแก้วได้ (K, P)
๒. บอกหลักการอ่านและอ่านแสดงความคิดเห็นและประเมินค่าวรรณกรรมร้อยกรองได้ (K, P)
๓. เขียนกรอบแนวคิด ผังความคิด บันทึกย่อความ และรายงานจากเรื่องที่อ่านได้ (P)
๔. นำความรู้จากการอ่านสื่อต่าง ๆ มาพัฒนาตนเองและพัฒนาการเรียนได้ (P)
๕. มีมารยาทในการอ่านและมีนิสัยรักการอ่าน (A)

๔. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

ด้านความรู้ (K)	ด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม (A)	ด้านทักษะและกระบวนการ (P)
๑. สังเกตการตอบคำถาม และการแสดงความคิดเห็น ๒. ตรวจสอบผลการทำกิจกรรม	๑. ประเมินพฤติกรรมในการทำงาน เป็นรายบุคคลในด้านความสนใจ และตั้งใจเรียน ความรับผิดชอบ ในการทำกิจกรรม ความมี ระเบียบวินัยในการทำงาน ฯลฯ ๒. ประเมินมารยาทในการอ่าน และนิสัยรักการอ่าน	๑. ประเมินทักษะการอ่าน สรุปความ ๒. ประเมินทักษะการแสวงหา ความรู้ ๓. ประเมินทักษะกระบวนการคิด ๔. ประเมินทักษะกระบวนการกลุ่ม

๕. สารการเรียนรู้

การอ่านแสดงความคิดเห็นและประเมินค่า

๖. แนวทางบูรณาการ

คณิตศาสตร์

เขียนแผนภาพความคิดเรื่อง การอ่านแสดงความคิดเห็นและประเมินค่า
วรรณกรรม

๗. กระบวนการจัดการเรียนรู้

ขั้นที่ ๑ นำเข้าสู่บทเรียน

ชั่วโมงที่ ๒๕

๑. กรุณาตัวอย่างหนังสือที่ได้รับรางวัลซีไรต์มาให้นักเรียนดู แล้วสนทนาเกี่ยวกับการตัดสินรางวัล
๒. นักเรียนอาสาสมัครยกตัวอย่างหนังสือที่ได้รับรางวัลซีไรต์ที่เคยอ่าน แล้วบอกว่าหนังสือเล่มนั้น
ดีหรือไม่ดี อย่างไร ตามความคิดของตนเอง
๓. ครูอธิบายเพิ่มเติมให้นักเรียนรู้ว่า รางวัลซีไรต์ มีชื่อเต็มว่า รางวัลวรรณกรรมสร้างสรรค์ยอดเยี่ยม
แห่งอาเซียน (Southeast Asian Writers Award) เป็นรางวัลประจำปีที่มีมอบให้กวีหรือนักเขียนใน ๑๐
ประเทศสมาชิกอาเซียน ก่อตั้งขึ้นเมื่อ พ.ศ. ๒๕๒๒ เดิมมีสมาชิกเพียง ๕ ประเทศ ได้แก่ อินโดนีเซีย
มาเลเซีย ฟิลิปปินส์ สิงคโปร์ และไทย ต่อมาประเทศบรูไนดารุสซาลาม เวียดนาม ลาว เมียนมา และ
กัมพูชาก็เข้าร่วมเป็นสมาชิกด้วยตามลำดับ

ขั้นที่ ๒ กิจกรรมการเรียนรู้

๑. นักเรียนช่วยกันยกตัวอย่างวรรณกรรมร้อยแก้วที่ชอบหรือที่รู้จัก แล้วร่วมกันสนทนาถึงลักษณะของของวรรณกรรมร้อยแก้ว
๒. แบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่ม ให้แต่ละกลุ่มศึกษาเรื่อง การอ่านแสดงความคิดเห็นและประเมินค่าในหนังสือเรียน รายวิชาพื้นฐาน ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕ เล่ม ๑ แล้วเขียนสรุปความรู้เป็นแผนภาพความคิด และนำเสนอให้เพื่อนฟังหน้าชั้นเรียน
๓. ครูอธิบายประกอบการซักถามเพิ่มเติมหลังจบการนำเสนอของแต่ละกลุ่ม
๔. นักเรียนอ่านเรื่อง การอ่านแสดงความคิดเห็นและประเมินค่าวรรณกรรมร้อยแก้วในหนังสือเรียน รายวิชาพื้นฐาน ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕ เล่ม ๑ แล้วครูสุ่มเรียกนักเรียนอาสาสมัคร ๒ คน ออกมาสรุปให้เพื่อนฟังหน้าชั้นเรียน โดยนักเรียนคนที่หนึ่ง อธิบายสรุปสิ่งที่ควรพิจารณาเมื่ออ่านแสดงความคิดเห็นและประเมินค่านวนิยายและเรื่องสั้น นักเรียนคนที่สองอธิบายสรุปว่า นวนิยายและเรื่องสั้นที่อ่านให้คุณค่าในด้านใดบ้าง
๕. ครูนำตัวอย่างบทความที่มีผู้เขียนแสดงความคิดเห็นและประเมินค่านวนิยายหรือเรื่องสั้นอย่างละ ๑ เรื่อง มาให้นักเรียนแต่ละกลุ่มอ่าน แล้วร่วมกันพิจารณาว่าผู้แสดงความคิดเห็นประเมินค่านวนิยายหรือเรื่องสั้นโดยใช้หลักการที่ศึกษาหรือไม่ อย่างไร
๖. นักเรียนยกตัวอย่างนวนิยายหรือเรื่องสั้นที่มีชื่อเสียงและเป็นที่นิยม และสนทนาว่าแต่ละเรื่องให้คุณค่าในด้านใดบ้าง
๗. ครูอธิบายเพิ่มเติมให้นักเรียนฟังว่านวนิยายเรื่อง โตติม (To Tum) ของหว่องหงอกแฟก ซึ่งเป็นนวนิยายเรื่องแรกของประเทศเวียดนาม มีเนื้อหาสะท้อนถึงความรักของหนุ่มสาวชนชั้นกลางของสังคม โดยหลังจากนวนิยายเรื่องนี้ได้รับการตีพิมพ์ วรรณกรรมแนวโรแมนติกในประเศเวียดนามก็ได้รับความนิยมมากขึ้น จนกล่าวได้ว่าเป็นยุคทองของวรรณกรรมแนวโรแมนติกในประเทศเวียดนาม
๘. ครูอธิบายเพิ่มเติมให้นักเรียนรู้ว่รูปแบบงานเขียนที่ใช้ในการประกวดรางวัลซีไรต์ คือ นวนิยายเรื่องสั้น และกวีนิพนธ์ ซึ่งในแต่ละปีจะมีการกำหนดให้ประกวดในรูปแบบใดรูปแบบหนึ่ง และสลับกันวนไปเรื่อย ๆ

ชั่วโมงที่ ๒๖

๑. ครูสนทนากับนักเรียนเกี่ยวกับองค์ประกอบของบทร้อยกรองเพื่อเป็นการทบทวนความรู้
๒. แบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่ม ให้แต่ละกลุ่มอ่านเรื่อง การอ่านแสดงความคิดเห็นและประเมินค่าวรรณกรรมร้อยกรอง แล้วช่วยกันสรุปความรู้
๓. ครูนำตัวอย่างบทความที่มีการเขียนแสดงความคิดเห็นและประเมินค่าวรรณกรรมร้อยกรองมาให้ นักเรียนแต่ละกลุ่มอ่าน แล้วร่วมกันพิจารณาว่าเป็นการเขียนแสดงความคิดเห็นและประเมินค่าบทร้อยกรองในลักษณะใด ใช้หลักการตามที่นักเรียนได้ศึกษามาหรือไม่ อย่างไร

๔. นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันแสดงความคิดเห็นและประเมินค่าบทร้อยกรองที่กำหนดให้

มากมีอุปสรรค	มาประจักษ์มาประจัน
เดินน้ำเข้าฟาดฟัน	สู้กับมันมีล่าถอย
สองเท้าก้าวหัดขึ้น	สติดีนมิลื่อนลอย
แม่เห็ญจะหยดข้อย	สองมือคอยจะฝ่าฟัน

แล้วเขียนอธิบายว่าเมื่ออ่านบทร้อยกรองนี้แล้วมีความรู้สึกอย่างไร รสคำเป็นอย่างไร และใช้
กวีโวหารอะไร ครูตรวจสอบความถูกต้อง

ขั้นที่ ๓ ฝึกฝนผู้เรียน

- นักเรียนทำกิจกรรมที่เกี่ยวกับการอ่านแสดงความคิดเห็นและประเมินค่า แล้วช่วยกันตรวจสอบความถูกต้อง
- นักเรียนอ่านบทพจนานุกรม เรื่อง การอ่านแสดงความคิดเห็นและประเมินค่า ในหนังสือเรียน รายวิชาพื้นฐานภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕ เล่ม ๑ แล้วเขียนกรอบแนวคิด
- นักเรียนแต่ละกลุ่มอ่านบทร้อยกรองในใบความรู้เรื่อง การอ่านแสดงความคิดเห็นและประเมินค่า พิจารณาดังข้อเรื่องที่อ่านพร้อมให้เหตุผล และวิเคราะห์ หัวใจจริง แสดงความคิดเห็น ประเมินค่าเรื่องที่อ่าน แล้วนำเสนอให้เพื่อนฟังหน้าชั้นเรียน
- นักเรียนทำใบงานที่ ๑๒ เรื่อง อ่านแสดงความคิดเห็นและประเมินค่า แล้วช่วยกันตรวจสอบความถูกต้อง
- นักเรียนเลือกอ่านเรื่องสั้น ๑ เรื่อง บทร้อยกรอง ๑ เรื่อง แล้วเขียนแสดงความคิดเห็นและประเมินค่าคุณค่าตามหัวข้อที่กำหนดให้
 - คุณค่าด้านความบันเทิง
 - คุณค่าด้านการดำเนินชีวิต
 - คุณค่าด้านภาษา
 - คุณค่าทางจินตนาการ

ขั้นที่ ๔ นำไปใช้

- นักเรียนอ่านวรรณกรรมร้อยแก้วและร้อยกรองได้เข้าใจมากยิ่งขึ้น
- นักเรียนแสดงความคิดเห็นและประเมินค่าวรรณกรรมร้อยแก้วและร้อยกรองอย่างมีเหตุผลและมีหลักการ

ขั้นที่ ๕ สรุป

- นักเรียนช่วยกันสรุปเรื่อง การอ่านแสดงความคิดเห็นและประเมินค่าวรรณกรรม โดยเขียนเป็นแผนภาพความคิด
- ครูให้นักเรียนศึกษาเรื่อง มารยาทในการอ่าน เป็นการบ้านเพื่อเตรียมจัดการเรียนรู้ครั้งต่อไป

๘. กิจกรรมเสนอแนะ

๑. นักเรียนเสนอชื่อหนังสือนวนิยายที่สนใจ เลือกอ่าน แล้วนำมาร่วมกันสนทนาแสดงความคิดเห็นและประเมินค่านอกเวลาเรียน
๒. นักเรียนรวบรวมรายชื่อหนังสือที่ได้รับรางวัลอื่น ๆ นอกเหนือจากรางวัลซีไรต์ไว้เลือกอ่านในเวลาว่าง

๙. สื่อ/แหล่งการเรียนรู้

๑. ตัวอย่างหนังสือที่ได้รับรางวัลซีไรต์
๒. ตัวอย่างบทความ
๓. บทร้อยกรอง
๔. ใบความรู้เรื่อง การอ่านแสดงความคิดเห็นและประเมินค่า
๕. ใบงานที่ ๑๒ เรื่อง อ่านแสดงความคิดเห็นและประเมินค่า
๖. หนังสือเรียน รายวิชาพื้นฐาน ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕ เล่ม ๑ บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด
๗. แบบฝึกทักษะ รายวิชาพื้นฐาน ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕ เล่ม ๑ บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด
๘. คู่มือการสอน ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕ เล่ม ๑ บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด
๙. สื่อการเรียนรู้ PowerPoint ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕ เล่ม ๑ บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด

๑๐. บันทึกหลังการจัดการเรียนรู้

บันทึกหลังการจัดการเรียนรู้	
๑. ความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้ _____	
แนวทางการพัฒนา _____	
๒. ปัญหา/อุปสรรคในการจัดการเรียนรู้ _____	
แนวทางแก้ไข _____	
๓. สิ่งที่ไม่ได้ปฏิบัติตามแผน _____	
เหตุผล _____	
๔. การปรับปรุงแผนการจัดการเรียนรู้ _____	
ลงชื่อ _____	ผู้สอน
_____ / _____ / _____	

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒๒

มารยาทในการอ่าน และการเลือกอ่านหนังสือและสื่ออิเล็กทรอนิกส์

สาระการเรียนรู้ ภาษาไทย

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕ เวลา ๑ ชั่วโมง

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๗ เรื่อง การพัฒนาทักษะการอ่าน

๑. สาระสำคัญ

การอ่านหนังสืออย่างสม่ำเสมอ ทำให้รับรู้ข่าวสาร พัฒนาความคิด สติปัญญา และทำให้เป็นผู้รอบรู้ การอ่านที่ดีต้องรู้จักใช้วิจารณญาณในการอ่าน โดยพิจารณาเลือกอ่านหนังสือ และใช้สื่ออิเล็กทรอนิกส์ ให้เหมาะสม และมีมารยาทในการอ่าน

๒. ตัวชี้วัดช่วงชั้น

๑. อ่านเรื่องต่าง ๆ แล้วเขียนกรอบแนวคิด ฟังความคิด บันทึก ย่อความ และรายงาน ท ๑.๑ (ม. ๔-๖/๗)
๒. สังเคราะห์ความรู้จากการอ่านสื่อสิ่งพิมพ์ สื่ออิเล็กทรอนิกส์ และแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ มาพัฒนาตน พัฒนาการเรียน และพัฒนาความรู้ทางอาชีพ ท ๑.๑ (ม. ๔-๖/๘)
๓. มีมารยาทในการอ่าน ท ๑.๑ (ม. ๔-๖/๕)

๓. จุดประสงค์การเรียนรู้

๑. บอกวิธีการเลือกอ่านหนังสือและสื่ออิเล็กทรอนิกส์ได้ (K)
๒. เลือกอ่านหนังสือและสื่ออิเล็กทรอนิกส์จากแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ และนำความรู้ที่ได้จากการอ่านไปใช้ในการดำเนินชีวิตได้อย่างเหมาะสม (P)
๓. บอกมารยาทในการอ่านและวิธีปฏิบัติตนในการอ่านได้ถูกต้อง เหมาะสม (K)
๔. นำความรู้จากการอ่านสื่อต่าง ๆ มาพัฒนาตนเองและพัฒนาการเรียนได้ (P)
๕. มีมารยาทในการอ่านและมีนิสัยรักการอ่าน (A)

๔. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

ด้านความรู้ (K)	ด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม (A)	ด้านทักษะและกระบวนการ (P)
๑. สังเกตการตอบคำถาม และการแสดงความคิดเห็น ๒. ตรวจสอบผลการทำกิจกรรม ๓. ตรวจสอบแบบทดสอบหลังเรียน	๑. ประเมินพฤติกรรมในการทำงาน เป็นรายบุคคลในด้านความสนใจ และตั้งใจเรียน ความรับผิดชอบ ในการทำกิจกรรม ความมี ระเบียบวินัยในการทำงาน ฯลฯ ๒. ประเมินมารยาทในการอ่าน และนิสัยรักการอ่าน	๑. ประเมินทักษะการอ่าน ๒. ประเมินทักษะการแสวงหา ความรู้ ๓. ประเมินทักษะกระบวนการคิด ๔. ประเมินทักษะกระบวนการกลุ่ม

๕. สาระการเรียนรู้

๑. มารยาทในการอ่าน
๒. การเลือกอ่านหนังสือและสื่ออิเล็กทรอนิกส์

๖. แนวทางบูรณาการ

คณิตศาสตร์	➡	เขียนแผนภาพความคิดวิธีเลือกอ่านหนังสือและสื่ออิเล็กทรอนิกส์
สังคมศึกษาฯ	➡	ศึกษามารยาทในการอ่าน
การงานอาชีพฯ	➡	ใช้อินเทอร์เน็ตในการพัฒนาการอ่าน

๗. กระบวนการจัดการเรียนรู้

ขั้นที่ ๑ นำเข้าสู่บทเรียน

ชั่วโมงที่ ๒๗

แบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่มละ ๓ คน ให้แต่ละกลุ่มเขียนแผนภาพความคิดมารยาทในการอ่านและวิธีการเลือกอ่านหนังสือและสื่ออิเล็กทรอนิกส์ตามความเข้าใจ แล้วสนทนาแลกเปลี่ยนความคิดกับเพื่อนกลุ่มอื่น

ขั้นที่ ๒ กิจกรรมการเรียนรู้

๑. ครูสนทนากับนักเรียนเกี่ยวกับมารยาทในการอ่านหนังสือ ทั้งการอ่านเมื่ออยู่คนเดียวและการอ่านในที่สาธารณะ แล้วร่วมกันสรุปเป็นความรู้
๒. นักเรียนศึกษาเรื่อง การเลือกอ่านหนังสือและสื่ออิเล็กทรอนิกส์ ในหนังสือเรียน รายวิชาพื้นฐานภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕ เล่ม ๑

๑๑. นักเรียนช่วยกันบอกหลักทั่วไปในการเลือกอ่านหนังสือและสื่ออิเล็กทรอนิกส์ แล้วร่วมกันพิจารณาความถูกต้อง
๑๒. แบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่ม ให้แต่ละกลุ่มเข้าห้องสมุด เพื่อศึกษาค้นคว้าตามหัวข้อที่ครูกำหนด เขียนรายงาน และนำเสนอให้เพื่อนฟังหน้าชั้นเรียน
 - ๑) การเลือกอ่านหนังสือและสื่ออิเล็กทรอนิกส์
 - ๒) การเลือกใช้สื่ออิเล็กทรอนิกส์และเทคโนโลยีประกอบการอ่าน
 - ๓) มารยาทในการอ่าน
 - ๔) ประโยชน์และคุณค่าของการอ่าน
๑๓. ครูอธิบายประกอบการซักถามเพิ่มเติมเมื่อจบการรายงานของแต่ละกลุ่ม

ขั้นที่ ๓ ฝึกฝนผู้เรียน

๑. นักเรียนทำกิจกรรมที่เกี่ยวกับมารยาทในการอ่าน และการเลือกอ่านหนังสือและสื่ออิเล็กทรอนิกส์ แล้วร่วมกันตรวจสอบความถูกต้อง
๒. นักเรียนเลือกหนังสือจากห้องสมุดมา ๑ เรื่อง อ่านแล้วนำมาย่อความ และเขียนบันทึกว่าเหตุใดจึงเลือกอ่านหนังสือเล่มนี้ แล้วนำเสนอให้เพื่อนฟังหน้าชั้นเรียน
๓. นักเรียนใช้อินเทอร์เน็ตอ่านข้อมูลข่าวสารที่กำลังเป็นที่น่าสนใจ แล้วจับประเด็นข่าวที่อ่านมา แสดงความคิดเห็น วิเคราะห์ วิจัย และพิจารณาความน่าเชื่อถือ
๔. นักเรียนเลือกอ่านหนังสือหรือสื่อสิ่งพิมพ์ต่าง ๆ ๑ เรื่อง วิเคราะห์ความรู้ที่ได้และบอกแนวทางในการนำความรู้ไปใช้ในชีวิตประจำวัน
๕. ครูอ่านบทความให้นักเรียนฟัง ๑ เรื่อง เพื่อให้นักเรียนบอกรายละเอียดที่ครูอ่านเป็นสื่อสิ่งพิมพ์ประเภทใด
๖. นักเรียนจับคู่กับเพื่อน สังเกตและประเมินมารยาทในการอ่านของกลุ่มตนเอง

ขั้นที่ ๔ นำไปใช้

๑. นักเรียนปฏิบัติตนเป็นผู้มีมารยาทในการอ่าน
๒. นักเรียนเลือกอ่านหนังสือและเลือกใช้สื่ออิเล็กทรอนิกส์ประกอบการอ่านได้ตรงตามจุดมุ่งหมายที่ต้องการ

ขั้นที่ ๕ สรุป

๑. นักเรียนช่วยกันสรุปเรื่อง มารยาทในการอ่านและการเลือกอ่านหนังสือและสื่ออิเล็กทรอนิกส์ แล้วบันทึกลงสมุด
๒. นักเรียนทำแบบทดสอบหลังเรียน แล้วช่วยกันเฉลยคำตอบ

๓. ครูให้นักเรียนร่วมแสดงความคิดเห็นในประเด็นที่ว่า

- การอ่านงานเขียนประเภทต่าง ๆ มาก ๆ มีผลต่อการสร้างสรรค์งานเขียนหรือไม่ อย่างไร
- แล้วมอบหมายให้นักเรียนศึกษาเนื้อหาในหน่วยการเรียนรู้ที่ ๘ เรื่อง การพัฒนาทักษะการเขียน ในหนังสือเรียน รายวิชาพื้นฐาน ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕ เล่ม ๑ ของบริษัท สำนักพิมพ์ พัฒนาพานิช จำกัด เป็นการบ้านเพื่อเตรียมจัดการเรียนรู้ครั้งต่อไป

๘. กิจกรรมเสนอแนะ

๑. นักเรียนจัดอภิปรายในหัวข้อ หนังสือดีที่ควรอ่านต้องเป็นหนังสือที่ได้รับรางวัลซีไรต์หรือไม่
๒. นักเรียนร่วมกันสนทนาแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับข้อดีและข้อเสียของการใช้อินเทอร์เน็ตในการพัฒนาการอ่าน

๙. สื่อ/แหล่งการเรียนรู้

๑. แบบทดสอบหลังเรียน
๒. ห้องสมุด
๓. อินเทอร์เน็ต
๔. หนังสือเรียน รายวิชาพื้นฐาน ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕ เล่ม ๑ บริษัท สำนักพิมพ์พัฒนาพานิช จำกัด
๕. แบบฝึกทักษะ รายวิชาพื้นฐาน ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕ เล่ม ๑ บริษัท สำนักพิมพ์พัฒนาพานิช จำกัด
๖. คู่มือการสอน ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕ เล่ม ๑ บริษัท สำนักพิมพ์พัฒนาพานิช จำกัด
๗. สื่อการเรียนรู้ PowerPoint ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕ เล่ม ๑ บริษัท สำนักพิมพ์พัฒนาพานิช จำกัด

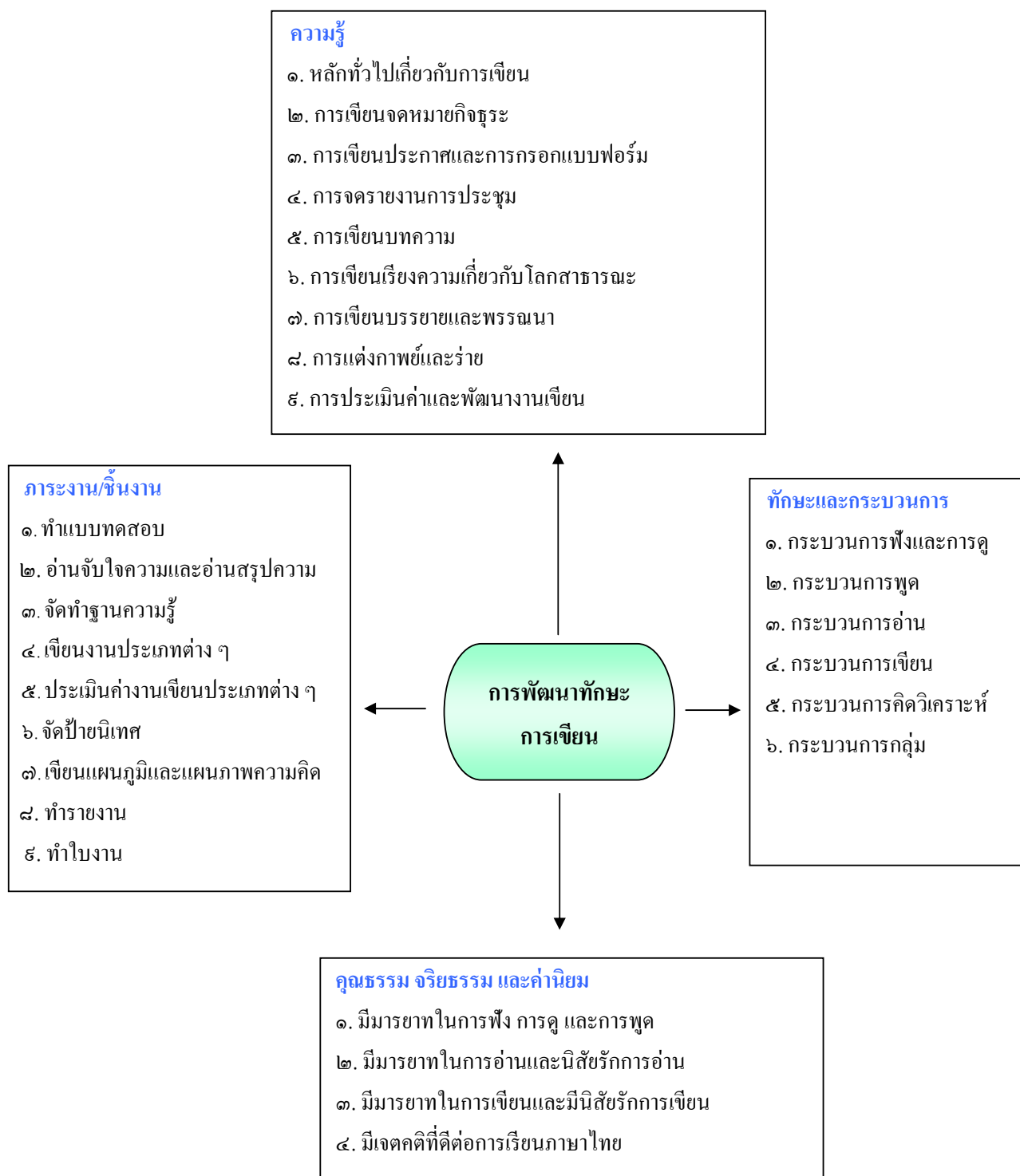
๑๐. บันทึกหลังการจัดการเรียนรู้

บันทึกหลังการจัดการเรียนรู้	
๑. ความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้	_____
แนวทางการพัฒนา	_____
๒. ปัญหา/อุปสรรคในการจัดการเรียนรู้	_____
แนวทางแก้ไข	_____
๓. สิ่งที่ไม่ได้ปฏิบัติตามแผน	_____
เหตุผล	_____
๔. การปรับปรุงแผนการจัดการเรียนรู้	_____
ลงชื่อ _____	ผู้สอน
_____ / _____ / _____	

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๘ การพัฒนาทักษะการเขียน

เวลา ๑๐ ชั่วโมง

ผังมโนทัศน์เป้าหมายการเรียนรู้และขอบข่ายภาระงาน

ผังการออกแบบการจัดการเรียนรู้

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๘ การพัฒนาทักษะการเขียน

ขั้นที่ ๑ ผลลัพธ์ปลายทางที่ต้องการให้เกิดขึ้นกับนักเรียน	
ตัวชี้วัดช่วงชั้น ๑. เขียนสื่อสารในรูปแบบต่าง ๆ ได้ตรงตามวัตถุประสงค์ โดยใช้ภาษาเรียบเรียงถูกต้อง มีข้อมูลและสาระสำคัญชัดเจน ท ๒.๑ (ม. ๔-๖/๑) ๒. เขียนเรียงความ ท ๒.๑ (ม. ๔-๖/๒) ๓. เขียนย่อความจากสื่อที่มีรูปแบบและเนื้อหาหลากหลาย ท ๒.๑ (ม. ๔-๖/๓) ๔. ผลงานเขียนของตนเองในรูปแบบต่าง ๆ ท ๒.๑ (ม. ๔-๖/๔) ๕. ประเมินงานเขียนของผู้อื่น แล้วนำมาพัฒนางานเขียนของตนเอง ท ๒.๑ (ม. ๔-๖/๕) ๖. เขียนรายงานการศึกษาค้นคว้าเรื่องที่สนใจตามหลักการเขียนเชิงวิชาการ และใช้ข้อมูลสารสนเทศอ้างอิงอย่างถูกต้อง ท ๒.๑ (ม. ๔-๖/๖) ๗. บันทึกการศึกษาค้นคว้าเพื่อนำไปพัฒนาตนเองอย่างสม่ำเสมอ ท ๒.๑ (ม. ๔-๖/๗) ๘. มีมารยาทในการเขียน ท ๒.๑ (ม. ๔-๖/๘) ๙. แต่งบทร้อยกรอง ท ๔.๑ (ม. ๔-๖/๔)	
ความเข้าใจที่คงทนของนักเรียน นักเรียนจะเข้าใจว่า... ๑. การเขียนงานทุกประเภทจะต้องใช้กระบวนการเขียนควบคู่ไปกับกระบวนการคิด จัดลำดับความคิดในการเขียน และเลือกใช้ภาษาในการเรียบเรียงงานเขียนให้เหมาะสมกับงานเขียน โดยมีการอ้างอิงแหล่งที่มาของข้อมูลที่ใช้ในการเขียน ๒. การเขียนในโอกาสต่าง ๆ จะต้องเขียนให้ถูกต้องตามรูปแบบของงานเขียนแต่ละประเภท และฝึกฝนอย่างสม่ำเสมอ จึงจะเขียนได้ดี มีคุณภาพ ๓. การประเมินค่างานเขียนต้องพิจารณาตามหลักการประเมินค่างานเขียนแต่ละประเภท ๔. การมีมารยาทในการเขียน เป็นการสร้างผลงานสร้างสรรค์สังคม	คำถามสำคัญที่ทำให้เกิดความเข้าใจที่คงทน ๑. หากนักเรียนจะสร้างสรรค์งานเขียน ๑ ชิ้น นักเรียนจะวางแผนในการเขียนอย่างไร ๒. การศึกษางานเขียนแต่ละประเภทมีประโยชน์ต่อการเขียนงานในประเภทนั้น ๆ อย่างไร ๓. การประเมินค่างานเขียนแต่ละประเภทสามารถนำไปใช้พัฒนางานเขียนของตนเองได้อย่างไรบ้าง

ความรู้ของนักเรียนที่นำไปสู่ความเข้าใจที่คงทน นักเรียนจะรู้ว่า... ๑. คำสำคัญ ได้แก่ ความหมายโดยอรรถ ความหมายจิตประหวัด บรรณานุกรม นามปี ปกิณกะ ๒. การเขียนงานแต่ละประเภทต้องใช้กระบวนการ คิดวางแผนการเขียน โดยจัดลำดับเรื่องราวที่จะเขียนไม่ให้ผู้อ่านสับสน และนำเสนอตามรูปแบบของงานเขียนแต่ละประเภทโดยใช้ภาษาให้สละสลวย รวมทั้งอ้างอิงแหล่งที่มาของข้อมูลเพื่อเป็นการให้เกียรติเจ้าของข้อมูล ๓. งานเขียนแต่ละประเภทมีหลักการเขียน และรูปแบบที่แตกต่างกัน การเขียนงานแต่ละประเภทจึงต้องศึกษาหลักการและรูปแบบของงานเขียนที่จะเขียนเพื่อเขียนได้ถูกต้องตามรูปแบบ ๔. มารยาทในการเขียนเป็นสิ่งสำคัญที่ผู้เขียนต้องคำนึงว่างานเขียนของตนจะต้องไม่กระทบต่อผู้อื่นหรือส่งผลเสียต่อสังคม	ทักษะ/ความสามารถของนักเรียนที่นำไปสู่ความเข้าใจที่คงทน นักเรียนจะสามารถ... ๑. รู้หลักการเขียนงานแต่ละประเภท ๒. ใช้กระบวนการคิดและกระบวนการเขียนในการสร้างสรรค์งานเขียนได้ ๓. สร้างสรรค์งานเขียนได้ถูกต้องตามรูปแบบของงานเขียนแต่ละประเภท ๔. ประเมินค่างานเขียนประเภทต่าง ๆ และนำไปพัฒนางานเขียนของตนเองได้
ขั้นที่ ๒ การงานและการประเมินผลการเรียนรู้ซึ่งเป็นหลักฐานที่แสดงว่านักเรียนมีผลการเรียนรู้ตามที่กำหนดไว้อย่างแท้จริง	
๑. การงานที่นักเรียนต้องปฏิบัติ ๑.๑ จับใจความสำคัญ อภิปราย สนทนาแลกเปลี่ยนความคิดเห็น และศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับเรื่องการพัฒนาทักษะการเขียน ๑.๒ จัดทำฐานความรู้หลักทั่วไปเกี่ยวกับการเขียน ๑.๓ เขียนจดหมายกิจธุระ เขียนประกาศ กรอกแบบฟอร์ม จดรายงานการประชุม เขียนเรียงความเกี่ยวกับโลกสาธาณะ เขียนบรรยาย เขียนพรรณนา และแต่งกาพย์และร่าย ๑.๔ ประเมินค่างานเขียนประเภทต่าง ๆ ๑.๕ จัดป๊ายนิเทศ ๑.๖ เขียนแผนภูมิและแผนภาพความคิด ๑.๗ ทำรายงาน	

๒. วิธีการและเครื่องมือประเมินผลการเรียนรู้

๒.๑ วิธีการประเมินผลการเรียนรู้	๒.๒ เครื่องมือประเมินผลการเรียนรู้
๑) การทดสอบ	๑) แบบทดสอบก่อนและหลังเรียน
๒) การสนทนาซักถาม	๒) แบบประเมินการอ่าน
๓) การสังเกต	๓) แบบประเมินการเขียน
๔) การตรวจผลงาน/กิจกรรมเป็นรายบุคคลหรือรายกลุ่ม	๔) แบบประเมินการพูด
๕) การวัดเจตคติ	๕) แบบประเมินการฟังและการดู
๖) การวัดทักษะและกระบวนการ	๖) แบบประเมินด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม
	๗) แบบประเมินด้านทักษะและกระบวนการ

๓. สิ่งที่มีประเมิน

๓.๑ ความสามารถในการอธิบาย ชี้แจง การแปลความและตีความ การประยุกต์ คัดแปลง และนำไปใช้ การมีมุมมองที่หลากหลาย การให้ความสำคัญและใส่ใจในความรู้สึกรู้สึกของผู้อื่น และการรู้จักตนเอง
๓.๒ ทักษะกระบวนการทางภาษา
๓.๓ สมรรถนะสำคัญ ได้แก่ การสื่อสาร การคิด การแก้ปัญหา การใช้ทักษะชีวิต และการใช้เทคโนโลยี
๓.๔ คุณลักษณะอันพึงประสงค์ เช่น รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ ซื่อสัตย์สุจริต มีวินัย ใฝ่เรียนรู้ อยู่อย่างพอเพียง มุ่งมั่นในการทำงาน รักความเป็นไทย มีจิตสาธารณะ

ขั้นที่ ๓ แผนการจัดการเรียนรู้

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒๓ หลักทั่วไปเกี่ยวกับการเขียน	เวลา ๑ ชั่วโมง
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒๔ การเขียนจดหมายกิจธุระ	เวลา ๑ ชั่วโมง
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒๕ การเขียนประกาศและการกรอกแบบฟอร์ม	เวลา ๑ ชั่วโมง
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒๖ การจกรายงานการประชุม	เวลา ๑ ชั่วโมง
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒๗ การเขียนบทความ	เวลา ๑ ชั่วโมง
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒๘ การเขียนเรียงความเกี่ยวกับโลกสาธารณะ	เวลา ๑ ชั่วโมง
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒๙ การเขียนบรรยายและการเขียนพรรณนา	เวลา ๑ ชั่วโมง
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓๐ การแต่งกาพย์และร่าย	เวลา ๒ ชั่วโมง
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓๑ การประเมินค่างานเขียนและมารยาทในการเขียน	เวลา ๑ ชั่วโมง

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒๓

หลักทั่วไปเกี่ยวกับการเขียน

สาระการเรียนรู้ ภาษาไทย

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕ เวลา ๑ ชั่วโมง

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๘ เรื่อง การพัฒนาทักษะการเขียน

๑. สาระสำคัญ

การเขียนงานต่าง ๆ ผู้เขียนจะต้องรู้จักใช้กระบวนการคิดคู่ไปกับกระบวนการเขียนจึงจะทำให้งานเขียนมีคุณภาพ และยังต้องรู้จักใช้สำนวนภาษาในการเขียนให้ถูกต้อง รู้จักศึกษาข้อมูลจากแหล่งข้อมูลที่หลากหลาย รวมถึงเขียนอ้างอิงแหล่งข้อมูลที่น่ามาใช้ในการให้เกิดประโยชน์ของข้อมูลด้วย

๒. ตัวชี้วัดช่วงชั้น

๑. เขียนสื่อสารในรูปแบบต่าง ๆ ได้ตรงตามวัตถุประสงค์ โดยใช้ภาษาเรียบเรียงถูกต้อง มีข้อมูล

และสาระสำคัญชัดเจน ท ๒.๑ (ม. ๔-๖/๑)

๒. บันทึกการศึกษาค้นคว้าเพื่อนำไปพัฒนาตนเองอย่างสม่ำเสมอ ท ๒.๑ (ม. ๔-๖/๓)

๓. จุดประสงค์การเรียนรู้

๑. บอกกระบวนการเขียนและการบวนการคิด และนำไปใช้ในการเขียนได้ (K, P)

๒. ใช้ถ้อยคำสำนวนในการเขียนได้เหมาะสมกับงานเขียน (K, P)

๓. ศึกษาค้นคว้า บันทึกข้อมูล และเขียนแหล่งอ้างอิงได้ถูกต้อง (K, P)

๔. ใช้ทักษะทางภาษาในการสื่อสารในชีวิตประจำวันได้อย่างเหมาะสม (P)

๕. มีเจตคติที่ดีต่อการเรียนภาษาไทย (A)

๔. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

ด้านความรู้ (K)	ด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม (A)	ด้านทักษะและกระบวนการ (P)
๑. สังเกตการตอบคำถาม และการแสดงความคิดเห็น ๒. ตรวจสอบการทำกิจกรรม ๓. ตรวจสอบทดสอบก่อนเรียน	๑. ประเมินพฤติกรรมในการทำงาน เป็นรายบุคคลในด้านความสนใจ และตั้งใจเรียน ความรับผิดชอบ ในการทำกิจกรรม ความมี ระเบียบวินัยในการทำงาน ฯลฯ ๒. ประเมินมารยาทในการเขียน และนิสัยรักการเขียน	๑. ประเมินทักษะการเขียน ๒. ประเมินทักษะการแสวงหาความรู้ ๓. ประเมินทักษะกระบวนการคิด ๔. ประเมินทักษะกระบวนการกลุ่ม

๕. สารการเรียนรู้

๑. กระบวนการเขียนและกระบวนการคิดที่มีประสิทธิภาพ
๒. การใช้ภาษาในการเขียน
๓. การจัดลำดับความคิดในการเขียน
๔. การเรียบเรียงงานเขียนจากการอ้างอิง

๖. แนวทางบูรณาการ

คณิตศาสตร์	➡	เขียนแผนภูมิต้นไม้สรุปเรื่อง หลักทั่วไปเกี่ยวกับการเขียน
สุขศึกษา	➡	เล่นเกมคำสแลง

๗. กระบวนการจัดการเรียนรู้

ขั้นที่ ๑ นำเข้าสู่บทเรียน

ชั่วโมงที่ ๒๘

๑. นักเรียนทำแบบทดสอบก่อนเรียน
๒. นักเรียนช่วยกันตอบครูว่า เมื่อครูพูดถึงวิชาภาษาไทย นักเรียนจะคิดถึงอะไรบ้าง
๓. ครูนำนักเรียนสนทนาเกี่ยวกับสิ่งที่ครูให้นักเรียนตอบในข้อ ๒ ว่าเป็นกระบวนการคิด ซึ่งเป็นขั้นตอนแรกในการเขียน

ขั้นที่ ๒ กิจกรรมการเรียนรู้

๑. นักเรียนแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับกระบวนการคิดและกระบวนการเขียนว่ามีความสัมพันธ์กันอย่างไร
๒. แบ่งนักเรียนออกเป็น ๔ กลุ่ม ให้แต่ละกลุ่มจับสลากเลือกหัวข้อในการศึกษาค้นคว้า จากหนังสือเรียน รายวิชาพื้นฐาน ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕ เล่ม ๑ หรือแหล่งการเรียนรู้อื่น ๆ แล้วบันทึกสรุปความรู้
 - ๑) กระบวนการเขียนและกระบวนการคิดที่มีประสิทธิภาพ
 - ๒) การใช้ภาษาในการเขียน
 - ๓) การจัดลำดับความคิดในการเขียน
 - ๔) การเรียบเรียงงานเขียนจากการอ้างอิง
๓. นักเรียนแต่ละกลุ่มทำฐานความรู้จากการศึกษาในหัวข้อของตนเอง แล้ววนฐานศึกษาความรู้จากฐานความรู้แต่ละฐานจนครบ
๔. ครูตั้งคำถามให้นักเรียนตอบเพื่อตรวจสอบความเข้าใจในแต่ละหัวข้อ แล้วอธิบายประกอบการซักถามเพิ่มเติม
๕. แบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่มตามแนวที่หนึ่ง แล้วให้นักเรียนเล่นเกมคำสแลงโดยครูคิดบัตรคำสแลงบนกระดานให้นักเรียนอ่านทีละคำ นักเรียนแต่ละกลุ่มแข่งกันอธิบายความหมายของคำสแลง โดยให้ยกมือตอบ ถ้าตอบถูกต้องได้ ๑ คะแนน ถ้าตอบไม่ถูกต้องให้กลุ่มที่ยกมือลำดับถัดไปตอบ เมื่อเล่นจนครบทุกคำแล้วครูเฉลยคำตอบและสรุปคะแนน กลุ่มที่ได้คะแนนมากที่สุดเป็นผู้ชนะ ได้รับรางวัลจากครู

ขั้นที่ ๓ ฝึกฝนผู้เรียน

๑. นักเรียนทำกิจกรรมเกี่ยวกับหลักทั่วไปเกี่ยวกับการเขียน แล้วช่วยกันตรวจสอบความถูกต้อง
๒. นักเรียนแต่ละกลุ่มคิดหัวข้อเรื่องที่สนใจ แล้วช่วยกันคิดว่าเมื่อกล่าวถึงสิ่งนั้นแล้วนึกถึงสิ่งใดบ้าง จดบันทึกและนำมาจัดหมวดหมู่ความคิด วางโครงเรื่อง แล้วเขียนส่งครู
๓. ครูตรวจสอบแล้วให้ข้อเสนอแนะในการเขียนทีละกลุ่ม ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มนำไปแก้ไข แล้วนำมาติดป้ายแสดงผลงานหน้าชั้นเรียน
๔. นักเรียนร่วมกันสนทนาเกี่ยวกับกระบวนการคิดและกระบวนการเขียนว่ามีข้อดีข้อเสียอย่างไรในการสร้างสรรค์งานเขียน แล้วบันทึกข้อสรุปตามความเข้าใจ
๕. แบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่ม ให้แต่ละกลุ่มเขียนบรรยายกิจกรรมข้อมูลเกี่ยวกับอาเซียน จากที่กำหนดให้ประเภทละ ๒ ชื่อเรื่อง

หนังสือเล่ม

อินเทอร์เน็ต

นิตยสารหรือวารสาร

ซีดีรอม

หนังสือพิมพ์

ขั้นที่ ๔ นำไปใช้

๑. นักเรียนใช้กระบวนการเขียนและกระบวนการคิดในการเขียนเรื่องต่าง ๆ ในชีวิตประจำวัน
๒. นักเรียนรู้จักเลือกใช้ถ้อยคำสำนวนในการเขียนได้ถูกต้องเหมาะสม ซึ่งจะทำให้ผู้อ่านเข้าใจจุดมุ่งหมายของผู้เขียนได้ดีขึ้น

ขั้นที่ ๕ สรุป

๑. นักเรียนช่วยกันสรุปเรื่อง หลักทั่วไปเกี่ยวกับการเขียน โดยเขียนเป็นแผนภูมิต้นไม้
๒. ครูให้นักเรียนศึกษาเรื่อง การเขียนจดหมายกิจธุระ เป็นการบ้านเพื่อเตรียมจัดการเรียนรู้ครั้งต่อไป

๘. กิจกรรมเสนอแนะ

๑. ครูกำหนดหัวข้อให้นักเรียนฝึกวางโครงเรื่องในการเขียน แล้วเขียนตามโครงเรื่องที่วางไว้
๒. นักเรียนอ่านงานเขียนประเภทต่าง ๆ ในหนังสือพิมพ์ วารสาร นิตยสาร ฯลฯ เพื่อเป็นแนวทางในการฝึกเขียน

๙. สื่อ/แหล่งการเรียนรู้

๑. แบบทดสอบก่อนเรียน
๒. สลาก
๓. ฐานความรู้
๔. บัตรคำ
๕. หนังสือเรียน รายวิชาพื้นฐาน ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕ เล่ม ๑ บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด
๖. แบบฝึกทักษะ รายวิชาพื้นฐาน ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕ เล่ม ๑ บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด
๗. คู่มือการสอน ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕ เล่ม ๑ บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด
๘. สื่อการเรียนรู้ PowerPoint ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕ เล่ม ๑ บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด

๑๐. บันทึกหลังการจัดการเรียนรู้

บันทึกหลังการจัดการเรียนรู้	
๑. ความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้ _____	
แนวทางการพัฒนา _____	
๒. ปัญหา/อุปสรรคในการจัดการเรียนรู้ _____	
แนวทางแก้ไข _____	
๓. สิ่งที่ไม่ได้ปฏิบัติตามแผน _____	
เหตุผล _____	
๔. การปรับปรุงแผนการจัดการเรียนรู้ _____	
ลงชื่อ _____	ผู้สอน
_____ / _____ / _____	

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒๔

การเขียนจดหมายกิจธุระ

สาระการเรียนรู้ ภาษาไทย

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕ เวลา ๑ ชั่วโมง

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๘ เรื่อง การพัฒนาทักษะการเขียน

๑. สาระสำคัญ

จดหมายกิจธุระ เป็นจดหมายที่ใช้ติดต่อกันระหว่างบุคคลกับบุคคล บุคคลกับหน่วยงาน บุคคลกับองค์กรต่าง ๆ ทั้งภาครัฐและเอกชน ควรใช้ภาษาในการเขียนอย่างกะทัดรัด ชัดเจน ถูกต้องตรงประเด็น เพื่อสื่อสารให้ผู้รับพิจารณาความจำเป็นที่ต้องการจะสื่อสารในเรื่องนั้น ๆ

๒. ตัวชี้วัดช่วงชั้น

๑. เขียนสื่อสารในรูปแบบต่างๆ ได้ตรงตามวัตถุประสงค์ โดยใช้ภาษาเรียบเรียงถูกต้อง มีข้อมูลและสาระสำคัญชัดเจน ท ๒.๑ (ม. ๔-๖/๑)
๒. ผลงานเขียนของตนเองในรูปแบบต่าง ๆ ท ๒.๑ (ม. ๔-๖/๔)
๓. มีมารยาทในการเขียน ท ๒.๑ (ม. ๔-๖/๘)

๓. จุดประสงค์การเรียนรู้

๑. บอกลักษณะประเภทและรูปแบบของจดหมายกิจธุระได้ (K)
๒. เขียนจดหมายกิจธุระประเภทต่าง ๆ ได้ถูกต้องตามรูปแบบ (K, P)
๓. ใช้ทักษะทางภาษาในการสื่อสารในชีวิตประจำวันได้อย่างเหมาะสม (P)
๔. มีมารยาทในการเขียนและมีนิสัยรักการเขียน (A)

๔. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

ด้านความรู้ (K)	ด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม (A)	ด้านทักษะและกระบวนการ (P)
๑. สังเกตการตอบคำถาม และการแสดงความคิดเห็น ๒. ตรวจสอบการทำกิจกรรม	๑. ประเมินพฤติกรรมในการทำงาน เป็นรายบุคคลในด้านความสนใจ และตั้งใจเรียน ความรับผิดชอบ ในการทำกิจกรรม ความมี ระเบียบวินัยในการทำงาน ฯลฯ ๒. ประเมินมารยาทในการเขียน และนิสัยรักการเขียน	๑. ประเมินทักษะการเขียนจดหมาย ๒. ประเมินทักษะกระบวนการคิด ๓. ประเมินทักษะกระบวนการกลุ่ม

๕. การเรียนรู้

การเขียนจดหมายกิจธุระ

๖. แนวทางบูรณาการ

คณิตศาสตร์	⇒	เขียนแผนภาพความคิดสรุปเรื่อง การเขียนจดหมายกิจธุระ
ภาษาต่างประเทศ	⇒	ใช้ภาษาอังกฤษในการเขียนจดหมายกิจธุระ
การงานอาชีพฯ	⇒	ใช้อินเทอร์เน็ตส่งจดหมายกิจธุระ

๗. กระบวนการจัดการเรียนรู้

ขั้นที่ ๑ นำเข้าสู่บทเรียน

ชั่วโมงที่ ๒๕

- ครูสนทนาเกี่ยวกับการติดต่อกิจธุระ แล้วให้นักเรียนช่วยกันตอบครูว่า เมื่อพูดถึงจดหมายกิจธุระ นักเรียนนึกถึงจดหมายอะไรบ้าง
- นักเรียนช่วยกันบอกลักษณะของจดหมายกิจธุระ แล้วร่วมกันสรุป

ขั้นที่ ๒ กิจกรรมการเรียนรู้

- นักเรียนอ่านเรื่อง การเขียนจดหมายกิจธุระ ในหนังสือเรียน รายวิชาพื้นฐาน ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕ เล่ม ๑ ในหัวข้อที่กำหนดให้ แล้วครูสุ่มเรียกนักเรียน ๓ คน ออกมาอธิบายให้เพื่อนฟังคนละ ๑ หัวข้อ แล้วครูสรุปซ้ำอีกครั้งหนึ่ง
 - ประเภทของจดหมายกิจธุระ
 - ประโยชน์ของจดหมายกิจธุระ
 - หลักการเขียนจดหมาย

๒. ครูอธิบายรูปแบบของจดหมายกิจธุระ การจำหน่ายซอง คำนิยมในการเขียนจดหมาย และมารยาทในการเขียนจดหมายกิจธุระ ในหนังสือเรียน รายวิชาพื้นฐาน ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕ เล่ม ๑ โดยนำตัวอย่างจดหมายกิจธุระรูปแบบต่าง ๆ มาประกอบการอธิบาย
๓. แบ่งนักเรียนออกเป็น ๓ กลุ่ม ให้แต่ละกลุ่มจับสลากเลือกศึกษาค้นคว้าจดหมายกิจธุระตามหัวข้อที่กำหนดให้ กลุ่มละ ๑ หัวข้อ แสดงความคิดเห็นและหาตัวอย่างจดหมายที่ศึกษาจากหนังสือหรือสื่ออินเทอร์เน็ตประกอบ และช่วยกันเขียนจดหมายกิจธุระที่กลุ่มจับสลากได้ แล้วนำเสนอให้เพื่อนฟังหน้าชั้นเรียน
 - ๑) จดหมายเชิญวิทยากร
 - ๒) จดหมายขอความอนุเคราะห์
 - ๓) จดหมายติดต่อราชการ
๔. ครูอธิบายประกอบการซักถามเพิ่มเติมเมื่อจบการรายงานในแต่ละกลุ่ม
๕. ครูอธิบายเพิ่มเติมให้นักเรียนรู้ว่า การติดต่อราชการกับหน่วยงานราชการจะต้องใช้ภาษาราชการของประเทศนั้น แล้วให้นักเรียนช่วยกันบอกภาษาราชการของประเทศสมาชิกอาเซียน แล้วช่วยกันตรวจสอบความถูกต้อง
๖. ครูนำตัวอย่างจดหมายกิจธุระแต่ละประเภทมาให้นักเรียนดู แล้วร่วมกันพิจารณาส่วนประกอบของจดหมาย

ขั้นที่ ๓ ฝึกฝนผู้เรียน

๑. นักเรียนทำกิจกรรมที่เกี่ยวกับการเขียนจดหมายกิจธุระ แล้วช่วยกันตรวจสอบความถูกต้อง
๒. นักเรียนจับคู่กับเพื่อน เลือกเขียนจดหมายกิจธุระ ๑ ประเภทส่งครู
๓. ครูสมมุติสถานการณ์ให้นักเรียนช่วยกันคิดว่าต้องเขียนจดหมายกิจธุระประเภทใด เช่น หน่วยงานหนึ่งต้องการจัดงานแสดงหนังสือและต้องมีวิทยากร นักเรียนจะเลือกเขียนจดหมายกิจธุระประเภทใด
๔. นักเรียนแต่ละคนเลือกของสถานการณ์จากครู แล้วเขียนจดหมายกิจธุระให้สอดคล้องกับสถานการณ์ที่เลือกได้ นำเสนอหน้าชั้นเรียน แล้วร่วมกันตรวจสอบความถูกต้อง
๕. นักเรียนทำใบงานที่ ๑๑ เรื่อง การเขียนจดหมายกิจธุระ แล้วช่วยกันตรวจสอบความถูกต้อง

ขั้นที่ ๔ นำไปใช้

๑. นักเรียนแนะนำผู้อื่นในการเขียนจดหมายติดต่อกิจธุระ
๒. นักเรียนเขียนจดหมายกิจธุระในชีวิตประจำวันได้ถูกต้อง

ขั้นที่ ๕ สรุป

๑. นักเรียนช่วยกันสรุปเรื่อง การเขียนจดหมายกิจธุระ โดยทำเป็นแผนภูมิ
๒. ครูให้นักเรียนศึกษาเรื่อง การเขียนประกาศและการกรอกแบบฟอร์ม แล้วเขียนสรุปเป็นความรู้เป็นการบ้านเพื่อเตรียมจัดการเรียนรู้ครั้งต่อไป

๘. กิจกรรมเสนอแนะ

๑. นักเรียนรวบรวมตัวอย่างจดหมายธุรกิจในชีวิตประจำวัน นำมาร่วมกันพิจารณาส่วนประกอบ และประเภทของจดหมายในเวลาว่าง
๒. นักเรียนจับคู่กับเพื่อนเขียนจดหมายธุรกิจเป็นภาษาอังกฤษ แล้วส่งอีเมลให้ครู

๙. สื่อ/แหล่งการเรียนรู้

๑. สลาก
๒. ตัวอย่างจดหมายธุรกิจ
๓. ซองสถานการณ์
๔. ใบงานที่ ๑๓ เรื่อง การเขียนจดหมายกิจธุระ
๕. หนังสือเรียน รายวิชาพื้นฐาน ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕ เล่ม ๑ บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด
๖. แบบฝึกทักษะ รายวิชาพื้นฐาน ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕ เล่ม ๑ บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด
๗. คู่มือการสอน ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕ เล่ม ๑ บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด
๘. สื่อการเรียนรู้ PowerPoint ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕ เล่ม ๑ บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด

๑๐. บันทึกหลังการจัดการเรียนรู้

บันทึกหลังการจัดการเรียนรู้	
๑. ความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้ _____	
แนวทางการพัฒนา _____	
๒. ปัญหา/อุปสรรคในการจัดการเรียนรู้ _____	
แนวทางแก้ไข _____	
๓. สิ่งที่ไม่ได้ปฏิบัติตามแผน _____	
เหตุผล _____	
๔. การปรับปรุงแผนการจัดการเรียนรู้ _____	
ลงชื่อ _____ ผู้สอน	
_____ / ____ / ____	

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒๕

การเขียนประกาศและการกรอกแบบฟอร์ม

สาระการเรียนรู้ ภาษาไทย

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕ เวลา ๑ ชั่วโมง

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๘ เรื่อง การพัฒนาทักษะการเขียน

๑. สาระสำคัญ

ประกาศเป็นข้อความที่แจ้งให้ทราบเพื่อปฏิบัติตาม การกรอกแบบฟอร์มเป็นการเขียนรายละเอียดข้อมูลต่าง ๆ ลงในช่องว่างให้ครบถ้วน การเขียนประกาศและการกรอกแบบฟอร์มจะต้องศึกษารูปแบบของการเขียนเพื่อให้เขียนได้ถูกต้องและครบถ้วน

๒. ตัวชี้วัดช่วงชั้น

๑. เขียนสื่อสารในรูปแบบต่าง ๆ ได้ตรงตามวัตถุประสงค์ โดยใช้ภาษาเรียบเรียงถูกต้อง มีข้อมูลและสาระสำคัญชัดเจน ท ๒.๑ (ม. ๔-๖/๑)
๒. ผลงานเขียนของตนเองในรูปแบบต่าง ๆ ท ๒.๑ (ม. ๔-๖/๔)
๓. ประเมินงานเขียนของผู้อื่น แล้วนำมาพัฒนางานเขียนของตนเอง ท ๒.๑ (ม. ๔-๖/๕)
๔. มีมารยาทในการเขียน ท ๒.๑ (ม. ๔-๖/๘)

๓. จุดประสงค์การเรียนรู้

๑. บอกลักษณะของประกาศและเขียนประกาศแบบต่างๆ ได้ (K, P)
๒. บอกวิธีการกรอกแบบฟอร์มและกรอกแบบฟอร์มต่าง ๆ ได้ถูกต้อง ครบถ้วน (K, P)
๓. พิจารณาประกาศและแบบฟอร์มต่าง ๆ แล้วนำมาใช้ในการเขียนของตนเองได้ (P)
๔. ใช้ทักษะทางภาษาในการสื่อสารในชีวิตประจำวันได้อย่างเหมาะสม (P)
๕. มีมารยาทในการเขียนและมีนิสัยรักการเขียน (A)

๔. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

ด้านความรู้ (K)	ด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม (A)	ด้านทักษะและกระบวนการ (P)
๑. สังเกตการตอบคำถาม และารแสดงความคิดเห็น ๒. ตรวจสอบการทำกิจกรรม	๑. ประเมินพฤติกรรมในการทำงาน เป็นรายบุคคลในด้านความสนใจ และตั้งใจเรียน ความรับผิดชอบ ในการทำกิจกรรม ความมี ระเบียบวินัยในการทำงาน ฯลฯ ๒. ประเมินมารยาทในการเขียน และนิสัยรักการเขียน	๑. ประเมินทักษะการเขียน ๒. ประเมินทักษะการกรอกแบบ รายการ ๓. ประเมินทักษะกระบวนการคิด ๔. ประเมินทักษะกระบวนการกลุ่ม

๕. สารการเรียนรู้

๑. การเขียนประกาศ
๒. การกรอกแบบฟอร์ม

๖. แนวทางบูรณาการ

คณิตศาสตร์	⇒	เขียนแผนภาพความคิดเกี่ยวกับสาเหตุที่ทำให้การกรอกแบบฟอร์ม ไม่ถูกต้องและแนวทางในการแก้ไข
ภาษาต่างประเทศ	⇒	ออกแบบแบบฟอร์มภาษาอังกฤษ
ศิลปะ	⇒	ออกแบบแบบฟอร์มใบสมัครเข้าชมรม

๗. กระบวนการจัดการเรียนรู้

ขั้นที่ ๑ นำเข้าสู่บทเรียน

ชั่วโมงที่ ๓๐

๑. นักเรียนช่วยกันบอกว่าในชีวิตประจำวันนักเรียนเคยอ่านหรือฟังประกาศเกี่ยวกับอะไรบ้าง
และเคยกรอกแบบฟอร์มอะไรบ้าง
๒. นักเรียนร่วมกันสนทนาเกี่ยวกับการอ่านประกาศและการกรอกแบบฟอร์มต่าง ๆ

ขั้นที่ ๒ กิจกรรมการเรียนรู้

๑. นักเรียนศึกษาเรื่อง การเขียนประกาศและการกรอกแบบฟอร์ม ในหนังสือเรียน รายวิชาพื้นฐาน
ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕ เล่ม ๑

๒. ครุณำตัวอย่างประกาศประเภทต่าง ๆ มาให้นักเรียนดู ให้นักเรียนร่วมกันพิจารณาว่าเป็นประกาศประเภทใดบ้าง แล้วครูสรุปให้นักเรียนฟัง
๓. แบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่มละ ๕ คน เขียนประกาศแบบทางการ โดยสมมุติหัวข้อขึ้นเอง ๑ ประกาศ และจับสลากเลือกเขียนประกาศแบบกิจธุระตามหัวข้อที่ครูกำหนด ๑ ประกาศ ดังนี้
 - ๑) ประกาศรับสมัครงาน
 - ๒) ประกาศเชิญประชุมหรือพบปะสังสรรค์
 - ๓) ประกาศขายหรือให้เช่าสถานที่หรือสิ่งของ
 - ๔) ประกาศให้บริการ
 - ๕) ประกาศเกี่ยวกับของหาย
๔. นักเรียนแต่ละกลุ่มนำเสนอผลงานหน้าชั้นเรียน แล้วร่วมกันประเมินงานเขียน พร้อมนำข้อเสนอแนะของเพื่อนกลุ่มอื่นไปปรับใช้กับงานเขียนของกลุ่มตนเอง
๕. ครุณำตัวอย่างแบบฟอร์มชนิดต่าง ๆ มาให้นักเรียนดู แล้วให้นักเรียนแต่ละกลุ่มทดลองกรอกแบบฟอร์มให้ถูกต้องครบถ้วน
๖. นักเรียนร่วมกันสนทนาเกี่ยวกับวิธีการกรอกแบบฟอร์มให้ถูกต้องครบถ้วน

ขั้นที่ ๓ ฝึกฝนผู้เรียน

๑. นักเรียนทำกิจกรรมที่เกี่ยวกับการเขียนประกาศและการกรอกแบบฟอร์ม แล้วช่วยกันตรวจสอบความถูกต้อง
๒. นักเรียนแต่ละคนเลือกของสถานการณ์ในการเขียนประกาศจากครู เขียนประกาศตามสถานการณ์ที่เลือกได้ให้ครูตรวจสอบ แล้วนำไปติดที่ป้ายแสดงผลงานหน้าชั้นเรียน
๓. ครุณำตัวอย่างประกาศที่มีข้อบกพร่อง ๓-๔ ตัวอย่าง มาอ่านให้นักเรียนฟัง แล้วให้นักเรียนร่วมกันพิจารณาว่าส่วนใดที่บกพร่อง และระดมสมองช่วยกันแก้ไขให้สมบูรณ์
๔. นักเรียนแต่ละกลุ่มสมมุติชื่อชมรมที่สนใจ ๑ ชมรม แล้วกรอกแบบฟอร์มใบสมัครเข้าชมรมของคนที่ให้เพื่อนกรอก แล้วร่วมกันตรวจสอบความถูกต้อง
๕. นักเรียนแต่ละกลุ่มระดมสมองช่วยกันบอกสาเหตุที่ทำให้กรอกแบบฟอร์มไม่ถูกต้อง พร้อมบอกแนวทางในการแก้ไข โดยเขียนเป็นแผนภาพความคิด
๖. นักเรียนทำใบงานที่ ๑๔ เรื่อง การเขียนประกาศและการกรอกแบบฟอร์ม แล้วช่วยกันตรวจสอบความถูกต้อง

ขั้นที่ ๔ นำไปใช้

๑. นักเรียนเขียนประกาศตามโอกาสต่าง ๆ ภายในโรงเรียน
๒. นักเรียนบอกวิธีการกรอกแบบฟอร์มและกรอกแบบฟอร์มต่าง ๆ ในชีวิตประจำวันถูกต้อง ครบถ้วน

ขั้นที่ ๕ สรุป

๑. นักเรียนช่วยกันสรุปเรื่อง การเขียนประกาศและการกรอกแบบฟอร์ม แล้วบันทึกลงสมุด
๒. ครูให้นักเรียนศึกษาเรื่อง การจดรายงานการประชุม เป็นการบ้านเพื่อเตรียมจัดการเรียนรู้ครั้งต่อไป

๘. กิจกรรมเสนอแนะ

๑. นักเรียนฝึกเขียนประกาศในโอกาสต่าง ๆ ตามตารางกิจกรรมของโรงเรียน
๒. นักเรียนฝึกกรอกแบบฟอร์มเป็นภาษาอังกฤษ
๓. นักเรียนรวบรวมแบบฟอร์มต่าง ๆ ที่ใช้ในชีวิตประจำวัน มาเป็นตัวอย่างในการฝึกกรอกแบบฟอร์ม

๙. สื่อ/แหล่งการเรียนรู้

๑. ตัวอย่างประกาศ
๒. สลาก
๓. ตัวอย่างแบบฟอร์ม
๔. ของสถานการณ์
๕. ใบงานที่ ๑๔ เรื่อง การเขียนประกาศและการกรอกแบบฟอร์ม
๖. หนังสือเรียน รายวิชาพื้นฐาน ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕ เล่ม ๑ บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด
๗. แบบฝึกทักษะ รายวิชาพื้นฐาน ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕ เล่ม ๑ บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด
๘. คู่มือการสอน ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕ เล่ม ๑ บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด
๙. สื่อการเรียนรู้ PowerPoint ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕ เล่ม ๑ บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด

๑๐. บันทึกหลังการจัดการเรียนรู้

บันทึกหลังการจัดการเรียนรู้	
๑. ความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้ _____	
แนวทางการพัฒนา _____	
๒. ปัญหา/อุปสรรคในการจัดการเรียนรู้ _____	
แนวทางแก้ไข _____	
๓. สิ่งที่ไม่ได้ปฏิบัติตามแผน _____	
เหตุผล _____	
๔. การปรับปรุงแผนการจัดการเรียนรู้ _____	
ลงชื่อ _____ ผู้สอน	
_____ / ____ / ____	

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒๖

การจกรายงานการประชุม

สาระการเรียนรู้ ภาษาไทย

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕ เวลา ๑ ชั่วโมง

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๘ เรื่อง การพัฒนาทักษะการเขียน

๑. สาระสำคัญ

การจกรายงานการประชุม ผู้บันทึกจะต้องจับประเด็นสำคัญของการประชุมตามวาระการประชุมให้ครบถ้วน ซึ่งต้องฝึกฝนอย่างสม่ำเสมอจึงจะเกิดความชำนาญ

๒. ตัวชี้วัดช่วงชั้น

๑. เขียนสื่อสารในรูปแบบต่าง ๆ ได้ตรงตามวัตถุประสงค์ โดยใช้ภาษาเรียบเรียงถูกต้อง มีข้อมูลและสาระสำคัญชัดเจน ท ๒.๑ (ม. ๔-๖/๑)
๒. บันทึกการศึกษาค้นคว้าเพื่อนำไปพัฒนาตนเองอย่างสม่ำเสมอ ท ๒.๑ (ม. ๔-๖/๓)
๓. มีมารยาทในการเขียน ท ๒.๑ (ม. ๔-๖/๘)

๓. จุดประสงค์การเรียนรู้

๑. บอกหลักการและจกรายงานการประชุมได้ (K, P)
๒. ใช้ทักษะทางภาษาในการสื่อสารในชีวิตประจำวันได้อย่างเหมาะสม (P)
๓. มีมารยาทในการเขียนและมีนิสัยรักการเขียน (A)

๔. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

ด้านความรู้ (K)	ด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม (A)	ด้านทักษะและกระบวนการ (P)
๑. สังเกตการตอบคำถาม และการแสดงความคิดเห็น ๒. ตรวจสอบการทำกิจกรรม	๑. ประเมินพฤติกรรมในการทำงาน เป็นรายบุคคลในด้านความสนใจ และตั้งใจเรียน ความรับผิดชอบ ในการทำกิจกรรม ความมี ระเบียบวินัยในการทำงาน ฯลฯ ๒. ประเมินมารยาทในการเขียน และนิสัยรักการเขียน	๑. ประเมินทักษะการเขียน ๒. ประเมินทักษะกระบวนการคิด ๓. ประเมินทักษะกระบวนการกลุ่ม

๕. สารการเรียนรู้

การจดรายงานการประชุม

๖. แนวทางบูรณาการ

คณิตศาสตร์	➡	เขียนแผนภาพความคิดเรื่อง การจดรายงานการประชุม
สังคมศึกษาฯ	➡	ทำกิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์ในโรงเรียน
สุขศึกษาฯ	➡	เล่นเกมประกอบรายงานการประชุม

๗. กระบวนการจัดการเรียนรู้

ขั้นที่ ๑ นำเข้าสู่บทเรียน

ชั่วโมงที่ ๓๑

นักเรียนร่วมกันสนทนาแสดงความคิดเห็นว่า การจดรายงานการประชุมมีประโยชน์หรือไม่ อย่างไร
และนักเรียนมีวิธีจดรายงานการประชุมอย่างไรบ้าง

ขั้นที่ ๒ กิจกรรมการเรียนรู้

- นักเรียนศึกษาเรื่อง การจดรายงานการประชุม ในหนังสือเรียน รายวิชาพื้นฐาน ภาษาไทย
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕ เล่ม ๑
- แบ่งนักเรียนออกเป็น ๕ กลุ่ม ให้แต่ละกลุ่มเขียนแผนภาพความคิดจากการศึกษาค้นคว้าในข้อ ๑
แล้วนำเสนอให้เพื่อนฟังหน้าชั้นเรียน
- ครูเปิดวิดีโอทัศน์ตัวอย่างการประชุมให้นักเรียนดู แล้วร่วมกันสนทนาอภิปรายเกี่ยวกับตัวอย่าง
การประชุมที่ดี

๔. ครูอธิบายสรุปเรื่อง การจกรายงานการประชุม จากวิดิทัศน์ที่เปิดให้นักเรียนดู ประกอบการซักถามเพิ่มเติม

ขั้นที่ ๓ ฝึกฝนผู้เรียน

๑. นักเรียนทำกิจกรรมที่เกี่ยวกับการจกรายงานการประชุม แล้วช่วยกันตรวจสอบความถูกต้อง
๒. นักเรียนแต่ละกลุ่มเลือกของหัวข้อกิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์ในโรงเรียนจากครู แล้วประชุมแบ่งงานตามหัวข้อที่ได้ จกรายงานการประชุมส่งครู แล้วทำกิจกรรมนั้นให้สำเร็จ
๓. ครูอธิบายเพิ่มเติมให้นักเรียนรู้ว่า กิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์เป็นกิจกรรมที่ช่วยเหลือสังคม หรือผู้ที่ด้อยโอกาส จึงเป็นคุณธรรมซึ่งสอดคล้องกับเงื่อนไขคุณธรรมตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง
๔. นักเรียนแต่ละกลุ่มเล่นเกมประกอบรายงานการประชุม โดยครูแจกแผ่นป้ายหัวข้อรายงานการประชุม และรายละเอียดของรายงานการประชุมกลุ่มละ ๑ ชุด ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มจับคู่หัวข้อและรายละเอียดแต่ละส่วนของรายงานการประชุมให้ถูกต้อง แล้วเรียบเรียงให้เป็นรายงานการประชุมที่สมบูรณ์ กลุ่มใดทำเสร็จก่อนและถูกต้องมากที่สุดเป็นผู้ชนะ
๕. นักเรียนแต่ละกลุ่มนำเสนอรายงานการประชุมที่เรียบเรียงได้จากกิจกรรมในข้อ ๓ ให้เพื่อนฟัง หน้าชั้นเรียนว่าเป็นรายงานการประชุมเกี่ยวกับเรื่องใด แล้วให้นักเรียนช่วยกันตรวจสอบความถูกต้อง
๖. ครูอธิบายเพิ่มเติมให้นักเรียนรู้ว่า การจกรายงานการประชุมเป็นการช่วยเตือนความจำเกี่ยวกับเรื่องที่ประชุม และเป็นแนวทางในการปฏิบัติตามข้อตกลงของที่ประชุมได้ถูกต้อง ซึ่งสอดคล้องกับหลักการมีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดีตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง

ขั้นที่ ๔ นำไปใช้

นักเรียนจกรายงานการประชุมในการประชุมต่าง ๆ ในชีวิตประจำวัน

ขั้นที่ ๕ สรุป

๑. นักเรียนช่วยกันสรุปเรื่อง การจกรายงานการประชุม แล้วบันทึกลงสมุด
๒. ครูให้นักเรียนศึกษาเรื่อง การเขียนบทความ เป็นการบ้านเพื่อเตรียมจัดการเรียนรู้ครั้งต่อไป

๘. กิจกรรมเสนอแนะ

๑. นักเรียนรวบรวมตัวอย่างบันทึกการประชุมทำเป็นรูปเล่มไว้ศึกษาค้นคว้า
๒. แบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่ม ให้แต่ละกลุ่มจัดการประชุม การจัดนิทรรศการให้ความรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียน แล้วสลับกันจกรายงานการประชุม

๙. สื่อ/แหล่งการเรียนรู้

๑. วิดิทัศน์ตัวอย่างการประชุม
๒. ของหัวข้อกิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์
๓. แผ่นป้ายหัวข้อรายงานการประชุมและรายละเอียดของรายงานการประชุม

๔. หนังสือเรียน รายวิชาพื้นฐาน ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕ เล่ม ๑ บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด
 ๕. แบบฝึกทักษะ รายวิชาพื้นฐาน ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕ เล่ม ๑ บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด
 ๖. คู่มือการสอน ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕ เล่ม ๑ บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด
 ๗. สื่อการเรียนรู้ PowerPoint ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕ เล่ม ๑ บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด

๑๐. บันทึกหลังการจัดการเรียนรู้

บันทึกหลังการจัดการเรียนรู้

๑. ความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้ _____
 แนวทางการพัฒนา _____

๒. ปัญหา/อุปสรรคในการจัดการเรียนรู้ _____
 แนวทางแก้ไข _____

๓. สิ่งที่ไม่ได้ปฏิบัติตามแผน _____
 เหตุผล _____

๔. การปรับปรุงแผนการจัดการเรียนรู้ _____

ลงชื่อ _____ ผู้สอน
 _____ / ____ / ____

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒๗

การเขียนบทความ

สาระการเรียนรู้ ภาษาไทย

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕ เวลา ๑ ชั่วโมง

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๘ เรื่อง การพัฒนาทักษะการเขียน

๑. สาระสำคัญ

บทความ เป็นงานเขียนที่ผู้เขียนนำเสนอความรู้ ความคิดเห็น ข้อเสนอแนะ รวมทั้งการวิพากษ์วิจารณ์ โดยอาศัยข้อเท็จจริงเกี่ยวกับเรื่องต่าง ๆ ที่อยู่ในความสนใจของคนทั่วไป การเขียนบทความจะต้องนำเสนอให้ถูกต้องตามรูปแบบ และใช้สำนวนภาษาให้เหมาะสม

๒. ตัวชี้วัดช่วงชั้น

๑. เขียนสื่อสารในรูปแบบต่าง ๆ ได้ตรงตามวัตถุประสงค์ โดยใช้ภาษาเรียบเรียงถูกต้อง มีข้อมูลและสาระสำคัญชัดเจน ท ๒.๑ (ม. ๔-๖/๑)
๒. ผลงานเขียนของตนเองในรูปแบบต่าง ๆ ท ๒.๑ (ม. ๔-๖/๔)
๓. ประเมินงานเขียนผู้อื่น แล้วนำมาพัฒนางานเขียนของตนเอง ท ๒.๑ (ม. ๔-๖/๕)
๔. มีมารยาทในการเขียน ท ๒.๑ (ม. ๔-๖/๘)

๓. จุดประสงค์การเรียนรู้

๑. บอกลักษณะ ประเภท และส่วนประกอบของบทความได้ (K)
๒. บอกหลักการเขียนและเขียนบทความได้ตรงตามวัตถุประสงค์ (K, P)
๓. พิจารณาประเมินค่าบทความต่าง ๆ แล้วนำมาใช้ในการเขียนของตนเองได้ (K, P)
๔. มีมารยาทในการเขียนและมีนิสัยรักการเขียน (A)

๔. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

ด้านความรู้ (K)	ด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม (A)	ด้านทักษะและกระบวนการ (P)
๑. สังเกตการตอบคำถาม และการแสดงความคิดเห็น ๒. ตรวจสอบการทำกิจกรรม	๑. ประเมินพฤติกรรมในการทำงาน เป็นรายบุคคลในด้านความสนใจ และตั้งใจเรียนความรับผิดชอบ ในการทำกิจกรรม ความมี ระเบียบวินัยในการทำงาน ฯลฯ ๒. ประเมินมารยาทในการเขียน และนิสัยรักการเขียน	๑. ประเมินทักษะการเขียน ๒. ประเมินทักษะกระบวนการคิด ๓. ประเมินทักษะกระบวนการกลุ่ม

๕. สารการเรียนรู้

การเขียนบทความ

๖. แนวทางบูรณาการ

คณิตศาสตร์	➡	เขียนแผนภาพความคิดสรุปเรื่อง การเขียนบทความ
ภาษาต่างประเทศ	➡	ศึกษาบทความภาษาอังกฤษ
การงานอาชีพฯ	➡	ทำสมุดตัวอย่างบทความ

๗. กระบวนการจัดการเรียนรู้

ขั้นที่ ๑ นำเข้าสู่บทเรียน

ชั่วโมงที่ ๓๒

ครูนำนักเรียนสนทนาเกี่ยวกับบทความต่าง ๆ ในหนังสือพิมพ์ วารสาร นิตยสาร หรือในอินเทอร์เน็ต ว่านักเรียนสนใจอ่านบทความจากสื่อใดมากที่สุดและบทความประเภทใดที่นักเรียนชอบอ่าน

ขั้นที่ ๒ กิจกรรมการเรียนรู้

๑. ครูให้นักเรียนช่วยกันตอบคำถามว่า นักเรียนมีวิธีสังเกตอย่างไรว่างานเขียนเป็นบทความ
๒. นักเรียนศึกษาลักษณะของบทความ วัตถุประสงค์ของการเขียนบทความ และส่วนประกอบของบทความ ในหนังสือเรียน รายวิชาพื้นฐาน ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕ เล่ม ๑ แล้วช่วยกันสรุป
๓. แบ่งนักเรียนออกเป็น ๕ กลุ่ม ให้แต่ละกลุ่มจับสลากเลือกหัวข้อในการศึกษาค้นคว้าตามหัวข้อที่ครูกำหนดให้ กลุ่มละ ๑ หัวข้อ ในหนังสือเรียน รายวิชาพื้นฐาน ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕ เล่ม ๑ และแหล่งการเรียนรู้อื่น

- ๑) บทความเชิงวิชาการ
 - ๒) บทความกึ่งวิชาการ
 - ๓) บทความเชิงสัมภาษณ์
 - ๔) บทความแสดงความคิดเห็น
 - ๕) บทความเชิงปกิณกะและบทความประเภทสาระเบา ๆ
๔. นักเรียนแต่ละกลุ่มสรุปความรู้ที่ได้ แล้วนำเสนอให้เพื่อนฟังหน้าชั้นเรียน
๕. ครูอธิบายประกอบการซักถามเพิ่มเติมเมื่อจบการรายงานในแต่ละกลุ่ม
๖. ครูนำตัวอย่างบทความประเภทต่าง ๆ มาให้นักเรียนดู แล้วให้นักเรียนแต่ละกลุ่มพิจารณาบทความตามหัวข้อที่กำหนด และช่วยกันตรวจสอบความถูกต้อง
- ๑) วัตถุประสงค์ของบทความ
 - ๒) ส่วนประกอบของบทความ
 - ๓) ประเภทของบทความ
 - ๔) ข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็น
 - ๕) การนำเสนอบทความ
 - ๖) การตั้งชื่อเรื่อง

ขั้นที่ ๓ ฝึกฝนผู้เรียน

๑. นักเรียนทำกิจกรรมที่เกี่ยวกับการเขียนบทความ แล้วช่วยกันตรวจสอบความถูกต้อง
๒. นักเรียนแต่ละกลุ่มเขียนบทความตามประเภทที่ได้ศึกษา ถ่ายเอกสารแจกให้เพื่อนทุกกลุ่มอ่าน แล้วร่วมกันพิจารณาบทความตามหัวข้อในกิจกรรมการเรียนรู้ข้อ ๕
๓. นักเรียนแต่ละกลุ่มเลือกบทความสั้น ๆ จากวารสารหรือนั่งสือพิมพ์กลุ่มละ ๒ บทความ นำมาวิเคราะห์รายละเอียดตามหัวข้อในกิจกรรมการเรียนรู้ข้อ ๕ แล้วนำเสนอให้เพื่อนฟังหน้าชั้นเรียน
๔. นักเรียนทำใบงานที่ ๑๕ เรื่อง การเขียนบทความ แล้วส่งครูตรวจสอบความถูกต้อง

ขั้นที่ ๔ นำไปใช้

๑. นักเรียนพิจารณาจุดมุ่งหมายของบทความที่อ่านในชีวิตประจำวัน แล้วนำความรู้และข้อคิดเห็นของผู้เขียนไปใช้ในการดำเนินชีวิตได้
๒. นักเรียนเขียนบทความประเภทต่าง ๆ ได้ตามจุดมุ่งหมายที่ต้องการ

ขั้นที่ ๕ สรุป

๑. นักเรียนช่วยกันสรุปเรื่อง การเขียนบทความ โดยเขียนเป็นแผนภาพความคิด
๒. ครูให้นักเรียนศึกษาเรื่อง การเขียนเรียงความเกี่ยวกับโลกสาธารณะ เป็นการบ้านเพื่อเตรียมจัดการเรียนรู้ครั้งต่อไป

๘. กิจกรรมเสนอแนะ

๑. นักเรียนอ่านบทความภาษาอังกฤษ แล้วพิจารณาแยกส่วนประกอบของบทความที่อ่าน
๒. นักเรียนรวบรวมตัวอย่างบทความแต่ละประเภท ทำเป็นสมุดตัวอย่างบทความ เพื่อนำมาใช้เป็นแนวทางในการเขียนบทความ
๓. จัดประกวดการเขียนบทความประเภทต่าง ๆ ในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕ ในโรงเรียน

๙. สื่อ/แหล่งการเรียนรู้

๑. สลาก
๒. ตัวอย่างบทความ
๓. วารสารหรือหนังสือพิมพ์
๔. ใบงานที่ ๑๕ เรื่อง การเขียนบทความ
๕. หนังสือเรียน รายวิชาพื้นฐาน ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕ เล่ม ๑ บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด
๖. แบบฝึกทักษะ รายวิชาพื้นฐาน ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕ เล่ม ๑ บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด
๗. คู่มือการสอน ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕ เล่ม ๑ บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด
๘. สื่อการเรียนรู้ PowerPoint ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕ เล่ม ๑ บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด

๑๐. บันทึกหลังการจัดการเรียนรู้

บันทึกหลังการจัดการเรียนรู้	
๑. ความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้ _____ แนวทางการพัฒนา _____	
๒. ปัญหา/อุปสรรคในการจัดการเรียนรู้ _____ แนวทางแก้ไข _____	
๓. สิ่งที่ไม่ได้ปฏิบัติตามแผน _____ เหตุผล _____	
๔. การปรับปรุงแผนการจัดการเรียนรู้ _____	
ลงชื่อ _____ ผู้สอน _____ / _____ / _____	

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒๘

การเขียนเรียงความเกี่ยวกับโลกสาธาณะ

สาระการเรียนรู้ ภาษาไทย

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕ เวลา ๑ ชั่วโมง

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๘ เรื่อง การพัฒนาทักษะการเขียน

๑. สาระสำคัญ

เรียงความเกี่ยวกับโลกสาธาณะ มีองค์ประกอบเหมือนเรียงความทั่วไป คือ มีคำนำ เนื้อเรื่อง และสรุป จะแตกต่างกันที่เนื้อหา เรียงความเกี่ยวกับโลกสาธาณะจะมีเนื้อหาที่ได้จากประสบการณ์ ความรู้ ทัศนะ และความนึกคิดส่วนตัวหรือเฉพาะกลุ่ม มีจุดมุ่งหมายเพื่อจรรโลงสังคมให้คงสภาพที่ดีหรือดีขึ้น

๒. ตัวชี้วัดช่วงชั้น

๑. เขียนสื่อสารในรูปแบบต่าง ๆ ได้ตรงตามวัตถุประสงค์ โดยใช้ภาษาเรียบเรียงถูกต้อง มีข้อมูลและสาระสำคัญชัดเจน ท ๒.๑ (ม. ๔-๖/๑)
๒. เขียนเรียงความ ท ๒.๑ (ม. ๔-๖/๒)
๓. ผลงานเขียนของตนเองในรูปแบบต่าง ๆ ท ๒.๑ (ม. ๔-๖/๔)
๔. ประเมินงานเขียนของผู้อื่น แล้วนำมาพัฒนางานเขียนของตนเอง ท ๒.๑ (ม. ๔-๖/๕)
๕. มีมารยาทในการเขียน ท ๒.๑ (ม. ๔-๖/๘)

๓. จุดประสงค์การเรียนรู้

๑. บอกลักษณะและส่วนประกอบของเรียงความเกี่ยวกับโลกสาธาณะได้ (K)
๒. เขียนเรียงความเกี่ยวกับโลกสาธาณะในหัวข้อต่าง ๆ ได้ (P)
๓. พิจารณาประเมินค่าเรียงความเกี่ยวกับโลกสาธาณะของผู้อื่น แล้วนำมาใช้ในการเขียนของตนเองได้ (K, P)
๔. ใช้ทักษะทางภาษาในการสื่อสารในชีวิตประจำวันได้อย่างเหมาะสม (P)
๕. มีมารยาทในการเขียนและมีนิสัยรักการเขียน (A)

๔. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

ด้านความรู้ (K)	ด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม (A)	ด้านทักษะและกระบวนการ (P)
๑. สังเกตการตอบคำถาม และการแสดงความคิดเห็น ๒. ตรวจสอบการทำกิจกรรม	๑. ประเมินพฤติกรรมในการทำงาน เป็นรายบุคคลในด้านความสนใจ และตั้งใจเรียน ความรับผิดชอบ ในการทำกิจกรรม ความมี ระเบียบวินัยในการทำงาน ฯลฯ ๒. ประเมินมารยาทในการเขียน และนิสัยรักการเขียน	๑. ประเมินทักษะการเขียน เรียงความ ๒. ประเมินทักษะการแสวงหา ความรู้ ๓. ประเมินทักษะกระบวนการคิด ๔. ประเมินทักษะกระบวนการกลุ่ม

๕. สาระการเรียนรู้

การเขียนเรียงความเกี่ยวกับโลกสาธารณะ

๖. แนวทางบูรณาการ

สังคมศึกษา	⇒	ค้นคว้าความรู้ที่เกี่ยวกับการอยู่ร่วมกันในสังคม/ความร่วมมือ ในกลุ่มประเทศอาเซียน
ภาษาต่างประเทศ	⇒	ใช้ภาษาอังกฤษเขียนเรียงความเกี่ยวกับโลกสาธารณะ
สุขศึกษา	⇒	ค้นคว้าความรู้ที่เกี่ยวกับการป้องกันโรคภัยไข้เจ็บ/อาหารการกิน
การงานอาชีพ	⇒	ค้นคว้าความรู้ที่เกี่ยวกับการสื่อสาร

๗. กระบวนการจัดการเรียนรู้

ขั้นที่ ๑ นำเข้าสู่บทเรียน

ชั่วโมงที่ ๓๓

- นักเรียนช่วยกันบอกลักษณะของเรียงความตามความรู้เดิมที่เคยเรียนมาแล้วร่วมกันสนทนา
แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับลักษณะของเรียงความที่ดี
- นักเรียนร่วมกันสนทนาแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับลักษณะของเรียงความเกี่ยวกับโลกสาธารณะ
ว่าเหมือนหรือต่างจากเรียงความทั่วไปอย่างไร

ขั้นที่ ๒ กิจกรรมการเรียนรู้

- แบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่มละ ๓ คน ให้แต่ละกลุ่มศึกษาเรื่องการเขียนเรียงความเกี่ยวกับโลกสาธารณะ
ในหนังสือเรียน รายวิชาพื้นฐาน ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕ เล่ม ๑ แล้วนำมาสนทนาอภิปราย
สรุปความรู้ที่ได้

๒. ครูแจกตัวอย่างเรียงความเกี่ยวกับโลกสาธาณะกลุ่มละ ๑ ตัวอย่าง ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มช่วยกันบอกลักษณะของเรียงความเกี่ยวกับโลกสาธาณะจากตัวอย่างว่ามีส่วนประกอบใดบ้าง แล้วให้ครูสรุปและอธิบายประกอบการซักถามเพิ่มเติม
๓. นักเรียนแต่ละกลุ่มคิดหัวข้อเรียงความเกี่ยวกับโลกสาธาณะกลุ่มละ ๑ หัวข้อ หาข้อมูลจากแหล่งการเรียนรู้ต่าง ๆ มาเขียน แล้วสลับกับเพื่อนกลุ่มอื่นตรวจสอบความถูกต้อง และเสนอแนะให้เพื่อนนำไปปรับงานเขียนของตนเอง

ขั้นที่ ๓ ฝึกฝนผู้เรียน

๑. นักเรียนทำกิจกรรมที่เกี่ยวกับการเขียนเรียงความเกี่ยวกับโลกสาธาณะ และช่วยกันตรวจสอบความถูกต้อง
๒. นักเรียนคิดหัวข้อและเขียนเรียงความเกี่ยวกับโลกสาธาณะตามที่ครูกำหนดให้ โดยจับสลากเลือก กลุ่มละ ๑ หัวข้อ ดังนี้
 - ๑) การอยู่ร่วมกันในสังคม
 - ๒) ประโยชน์จากความร่วมมือในกลุ่มประเทศสมาชิกอาเซียน
 - ๓) การป้องกันโรคภัยไข้เจ็บ
 - ๔) อาหารการกิน
 - ๕) การสื่อสารและการคมนาคม
 - ๖) ความสำเร็จ
๓. นักเรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็นและประเมินผลงานของเพื่อนกลุ่มอื่น
๔. ครูตรวจสอบความถูกต้อง แล้วให้นักเรียนช่วยกันเลือกผลงานที่คิดว่าดีของแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ ไปติดป้ายแสดงผลงานหน้าชั้นเรียน
๕. นักเรียนทำใบงานที่ ๑๖ เรื่อง การเขียนเรียงความเกี่ยวกับโลกสาธาณะ แล้วช่วยกันตรวจสอบความถูกต้อง

ขั้นที่ ๔ นำไปใช้

นักเรียนเขียนเรียงความเกี่ยวกับโลกสาธาณะในโอกาสต่าง ๆ ในชีวิตประจำวัน

ขั้นที่ ๕ สรุป

๑. นักเรียนช่วยกันสรุปเรื่อง การเขียนเรียงความเกี่ยวกับโลกสาธาณะ แล้วบันทึกลงในสมุด
๒. ครูให้นักเรียนศึกษาเรื่อง การเขียนบรรยายและการเขียนพรรณนา แล้วสรุปความรู้ เป็นการบ้าน เพื่อเตรียมจัดการเรียนรู้ครั้งต่อไป

๘. กิจกรรมเสนอแนะ

๑. ครูจัดประกวดการเขียนเรียงความเกี่ยวกับโลกสาธาณะ ในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕ ตามกลุ่มสาระการเรียนรู้
๒. นักเรียนเขียนเรียงความเกี่ยวกับโลกสาธาณะเป็นภาษาอังกฤษ

๓. นักเรียนเขียนเรียงความเกี่ยวกับโลกสาธารณะเกี่ยวกับชีวิตที่พอเพียง ซึ่งสอดคล้องกับหลักความพอประมาณตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง

๕. สื่อ/แหล่งการเรียนรู้

๑. ตัวอย่างเรียงความเกี่ยวกับโลกสาธารณะ
๒. สลาก
๓. ใบงานที่ ๑๖ เรื่อง การเขียนเรียงความเชิงวิชาการ
๔. หนังสือเรียน รายวิชาพื้นฐาน ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕ เล่ม ๑ บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด
๕. แบบฝึกทักษะ รายวิชาพื้นฐาน ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕ เล่ม ๑ บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด
๖. คู่มือการสอน ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕ เล่ม ๑ บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด
๗. สื่อการเรียนรู้ PowerPoint ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕ เล่ม ๑ บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด

๑๐. บันทึกหลังการจัดการเรียนรู้

บันทึกหลังการจัดการเรียนรู้

๑. ความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้ _____
 แนวทางการพัฒนา _____
๒. ปัญหา/อุปสรรคในการจัดการเรียนรู้ _____
 แนวทางแก้ไข _____
๓. สิ่งที่ไม่ได้ปฏิบัติตามแผน _____
 เหตุผล _____
๔. การปรับปรุงแผนการจัดการเรียนรู้ _____

ลงชื่อ _____ ผู้สอน
 _____ / ____ / ____

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒๕

การเขียนบรรยายและการเขียนพรรณนา

สาระการเรียนรู้ ภาษาไทย

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕ เวลา ๑ ชั่วโมง

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๘ เรื่อง การพัฒนาทักษะการเขียน

๑. สาระสำคัญ

การเขียนบรรยายเป็นการเขียนเพื่อเล่าเรื่องราวหรือเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น ทั้งเหตุการณ์จริงและเหตุการณ์สมมุติอย่างต่อเนื่อง ส่วนการเขียนพรรณนาเป็นการเขียนเพื่อให้ผู้อื่นเห็นภาพ เกิดความประทับใจ และรู้สึกสะท้อนอารมณ์ การเขียนบรรยายและการเขียนพรรณนา ผู้เขียนจะต้องรู้จักสังเกตและฝึกเขียนอย่างสม่ำเสมอ

๒. ตัวชี้วัดช่วงชั้น

๑. เขียนสื่อสารในรูปแบบต่าง ๆ ได้ตรงตามวัตถุประสงค์ โดยใช้ภาษาเรียบเรียงถูกต้อง มีข้อมูลและ

สาระสำคัญชัดเจน ท ๒.๑ (ม. ๔-๖/๑)

๒. ผลงานเขียนของตนเองในรูปแบบต่าง ๆ ท ๒.๑ (ม. ๔-๖/๔)

๓. มีมารยาทในการเขียน ท ๒.๑ (ม. ๔-๖/๘)

๓. จุดประสงค์การเรียนรู้

๑. บอกลักษณะและประเภทของงานเขียนบรรยายและงานเขียนพรรณนาได้ (K)

๒. บอกหลักการเขียนและเขียนบรรยายและพรรณนาได้ (K, P)

๓. ใช้ทักษะทางภาษาในการสื่อสารในชีวิตประจำวันได้อย่างเหมาะสม (P)

๔. มีมารยาทในการเขียนและมีนิสัยรักการเขียน (A)

๔. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

ด้านความรู้ (K)	ด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม (A)	ด้านทักษะและกระบวนการ (P)
๑. สังเกตการตอบคำถาม และการยกตัวอย่าง ๒. ตรวจสอบการทำกิจกรรม	๑. ประเมินพฤติกรรมในการทำงาน เป็นรายบุคคลในด้านความสนใจ และตั้งใจเรียน ความรับผิดชอบ ในการทำกิจกรรม ความมี ระเบียบวินัยในการทำงาน ฯลฯ ๒. ประเมินมารยาทในการเขียน และนิสัยรักการเขียน	๑. ประเมินทักษะการเขียน ๒. ประเมินทักษะกระบวนการคิด ๓. ประเมินทักษะกระบวนการกลุ่ม

๕. สารการเรียนรู้

๑. การเขียนบรรยาย
๒. การเขียนพรรณนา

๖. แนวทางบูรณาการ

ภาษาต่างประเทศ	⇒	ใช้ภาษาอังกฤษเขียนบรรยายและเขียนพรรณนา
สุขศึกษา	⇒	เล่นเกมร่วมบรรยายและพรรณนา

๗. กระบวนการจัดการเรียนรู้

ขั้นที่ ๑ นำเข้าสู่บทเรียน

ชั่วโมงที่ ๓๔

๑. ครูถือนาฬิกา ๑ เรือน ให้นักเรียนดู แล้วเรียกนักเรียนอาสาสมัคร ๑ คน บรรยายลักษณะของนาฬิกา โดยให้นักเรียนสังเกตคำพูดของเพื่อน
๒. ครูพูดพรรณนาลักษณะของนาฬิกาให้มีความเหมือนกับที่นักเรียนพูด เช่น “เข็มนาฬิกาเดินอย่างเป็นจังหวะ ก่อนจะก้าวข้ามไปสู่วันใหม่ หลังรัตติกาลผ่านพ้นไปปรับแสงอรุณแย้มพรายที่ปลายฟ้า”
๓. นักเรียนช่วยกันบอกความแตกต่างระหว่างคำพูดของเพื่อนกับคำพูดของครู
๔. ครูสรุปให้นักเรียนรู้ว่า สิ่งที่เพื่อนพูดกับสิ่งที่ครูพูดมีความแตกต่างกัน สิ่งที่เพื่อนพูดเรียกว่า การบรรยาย ส่วนสิ่งที่ครูพูดเรียกว่า การพรรณนา

ขั้นที่ ๒ กิจกรรมการเรียนรู้

๑. นักเรียนศึกษาเรื่อง การเขียนบรรยายและการเขียนพรรณนา ในหนังสือเรียน รายวิชาพื้นฐาน ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕ เล่ม ๑ แล้วช่วยกันสรุป
๒. แบ่งนักเรียนออกเป็น ๕ กลุ่ม ให้แต่ละกลุ่มสนทนาสรุปหลักการเขียนบรรยาย และการเขียนพรรณนา
๓. นักเรียนแต่ละกลุ่มดูภาพ แล้วเขียนงาน ๒ ชิ้นตามรูปแบบที่ครูกำหนด แล้วนำเสนอให้เพื่อนฟังหน้าชั้นเรียน
 - ๑) เขียนบรรยายภาพ
 - ๒) เขียนพรรณนาภาพ
๔. นักเรียนช่วยกันวิจารณ์การเขียนของเพื่อน และให้ข้อเสนอแนะ

ขั้นที่ ๓ ฝึกฝนผู้เรียน

๑. นักเรียนทำกิจกรรมที่เกี่ยวกับการเขียนบรรยายและการเขียนพรรณนา แล้วช่วยกันตรวจสอบความถูกต้อง
๒. นักเรียนแต่ละกลุ่มเล่นเกมร่วมบรรยายและพรรณนา โดยนักเรียนแต่ละกลุ่มเลือกของที่มีอยู่ในกลุ่มของตน กลุ่มละ ๑ ชิ้นมาให้ครู แล้วให้ครูเลือกหยิบ ๑ ชิ้น ให้แต่ละกลุ่มเขียนบรรยายและเขียนพรรณนาสิ่งที่ครูหยิบ กลุ่มใดทำเสร็จก่อน ครูตรวจสอบหากถูกต้องจะได้ ๑ คะแนน
๓. นักเรียนเลือกเขียนบรรยายและพรรณนาสิ่งใดสิ่งหนึ่งที่มียู่ในโรงเรียน แล้วร่วมกันเลือกผลงานที่ดีที่สุดติดป้ายแสดงผลงานหน้าชั้นเรียน
๔. นักเรียนเขียนบรรยายสถานที่ท่องเที่ยวในภูมิภาคอาเซียนที่สนใจ หรือเขียนพรรณนาความรู้สึกประทับใจในประเทศสมาชิกอาเซียนที่ตนประทับใจ แล้วนำเสนอให้เพื่อนฟังหน้าชั้นเรียน
๕. นักเรียนทำใบงานที่ ๑๗ เรื่อง การเขียนบรรยายและพรรณนา แล้วช่วยกันตรวจสอบความถูกต้อง

ขั้นที่ ๔ นำไปใช้

๑. นักเรียนแนะนำวิธีเขียนบรรยายและวิธีเขียนพรรณนาให้ผู้อื่นเขียนได้
๒. นักเรียนเขียนบรรยายและเขียนพรรณนาสิ่งต่าง ๆ ในชีวิตประจำวันได้

ขั้นที่ ๕ สรุป

๑. นักเรียนช่วยกันสรุปเรื่อง การเขียนบรรยายและการเขียนพรรณนา แล้วบันทึกลงสมุด
๒. ครูให้นักเรียนศึกษาเรื่อง การแต่งกายและรอย เป็นการบ้านเพื่อเตรียมจัดการเรียนรู้ครั้งต่อไป

๘. กิจกรรมเสนอแนะ

๑. นักเรียนจับคู่กับเพื่อนแล้วสลับกันบอกสิ่งของต่าง ๆ แล้วเขียนบรรยายและเขียนพรรณนาเป็นภาษาอังกฤษ
๒. นักเรียนฝึกเขียนบรรยายและเขียนพรรณนาสิ่งต่าง ๆ ที่พบในชีวิตประจำวัน

๕. สื่อ/แหล่งการเรียนรู้

๑. นาฬิกา

๒. ภาพ

๓. ใบงานที่ ๑๗ เรื่อง การเขียนบรรยายและพรรณนา

๔. หนังสือเรียน รายวิชาพื้นฐาน ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕ เล่ม ๑ บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด

๕. แบบฝึกทักษะ รายวิชาพื้นฐาน ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕ เล่ม ๑ บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด

๖. คู่มือการสอน ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕ เล่ม ๑ บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด

๗. สื่อการเรียนรู้ PowerPoint ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕ เล่ม ๑ บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด

๑๐. บันทึกหลังการจัดการเรียนรู้

บันทึกหลังการจัดการเรียนรู้	
๑. ความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้ _____	
แนวทางการพัฒนา _____	
๒. ปัญหา/อุปสรรคในการจัดการเรียนรู้ _____	
แนวทางแก้ไข _____	
๓. สิ่งที่ไม่ได้ปฏิบัติตามแผน _____	
เหตุผล _____	
๔. การปรับปรุงแผนการจัดการเรียนรู้ _____	
ลงชื่อ _____	ผู้สอน
_____ / _____ / _____	

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓๐

การแต่งภาพและร้อย

สาระการเรียนรู้ ภาษาไทย

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕ เวลา ๒ ชั่วโมง

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๘ เรื่อง การพัฒนาทักษะการเขียน

๑. สาระสำคัญ

การแต่งคำประพันธ์ประเภทกาพย์และร้อย จะต้องรู้จักลักษณะบังคับของกาพย์และร้อยแต่ละประเภท และเลือกใช้กวีโวหารในการแต่งให้ไพเราะ เพื่อให้ได้ทั้งรสคำและรสความที่สมบูรณ์

๒. ตัวชี้วัดช่วงชั้น

๑. ผลงานเขียนของตนเองในรูปแบบต่าง ๆ ท ๒.๑ (ม. ๔-๖/๔)
๒. ประเมินงานเขียนของผู้อื่น แล้วนำมาพัฒนางานเขียนของตนเอง ท ๒.๑ (ม. ๔-๖/๕)
๓. มีมารยาทในการเขียน ท ๒.๑ (ม. ๔-๖/๘)
๔. แต่งบทร้อยกรอง ท ๔.๑ (ม. ๔-๖/๔)

๓. จุดประสงค์การเรียนรู้

๑. บอกลักษณะคำประพันธ์ประเภทกาพย์และร้อย ได้ถูกต้อง (K)
๒. แต่งกาพย์และร้อย ได้ถูกต้องตามลักษณะคำประพันธ์ (P)
๓. พิจารณาประเมินค่ากาพย์และร้อยของผู้อื่น แล้วนำมาพัฒนาทักษะการแต่งกาพย์และร้อยของตนเองได้ (K, P)
๔. มีความภาคภูมิใจในภูมิปัญญาทางภาษา (A)

๔. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

ด้านความรู้ (K)	ด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม (A)	ด้านทักษะและกระบวนการ (P)
๑. สังเกตการตอบคำถาม และการแสดงความคิดเห็น ๒. ตรวจสอบการทำกิจกรรม	๑. ประเมินพฤติกรรมในการทำงาน เป็นรายบุคคลในด้านความสนใจ และตั้งใจเรียนความรับผิดชอบ ในการทำกิจกรรม ความมี ระเบียบวินัยในการทำงาน ฯลฯ ๒. ประเมินความภาคภูมิใจใน ภูมิปัญญาทางภาษา	๑. ประเมินทักษะการแต่ง คำประพันธ์ ๒. ประเมินทักษะกระบวนการคิด ๓. ประเมินทักษะกระบวนการกลุ่ม

๕. สารการเรียนรู้

การแต่งภาพและร้อย

๖. แนวทางบูรณาการ

สุขศึกษา	➡	เล่นเกมต่อคำประพันธ์
การงานอาชีพ	➡	ใช้อินเตอร์เน็ตในการศึกษาค้นคว้า/ ทำสมุดคลังคำศัพท์

๗. กระบวนการจัดการเรียนรู้

ขั้นที่ ๑ นำเข้าสู่บทเรียน

ชั่วโมงที่ ๓๕

๑. ครูคิดแผ่นป้ายคำประพันธ์ให้นักเรียนอ่านบนกระดาน แล้วให้นักเรียนช่วยกันพิจารณาว่าเป็น
คำประพันธ์ชนิดใดบ้าง

๑) ผู้ใดใครทำชอบ ตามระบอบพระบาลี
กุศลผลจะมี อนันตบเบื้องหน้าไป

๒)เธอจงแจ้งแก่เวไนย แม้นผู้ใดจะใคร่พบ จงเคารพตามโอวาท
ให้ทามหาชาติเนืองนิตย์ เครื่องสิ่งละพันจงบูชา ให้จบในทิวานัน....

๒. ครูเฉลยว่าแผ่นป้ายที่ ๑ เป็นภาพย่นาณี ๑๑ และแผ่นป้ายที่ ๒ เป็นร้อย

ขั้นที่ ๒ กิจกรรมการเรียนรู้

๑. ครูสนทนากับนักเรียนเกี่ยวกับคำประพันธ์ประเภทกาพย์ ว่ามีกาพย์ชนิดใดบ้าง มีลักษณะอย่างไร
๒. นักเรียนศึกษาเรื่อง กาพย์ ในหนังสือเรียน รายวิชาพื้นฐาน ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕ เล่ม ๑ แล้วครูสุ่มเรียกให้สรุปความรู้
๓. ครูคิดแผนผังคำประพันธ์ของกาพย์ยานี ๑๑ กาพย์ฉบัง ๑๖ กาพย์สุรางคนางค์ ๒๘ บนกระดาน ให้นักเรียนช่วยกันพิจารณาแผนผังคำประพันธ์ที่ครูคิดแล้วบอกว่าแผนผังแต่ละแผนผังเป็นแผนผังของคำประพันธ์ชนิดใดบ้าง
๔. ครูยกตัวอย่างกาพย์แต่ละชนิดให้นักเรียนดู และสังเกตลักษณะบังคับและเนื้อหาของคำประพันธ์
๕. แบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่ม ให้แต่ละกลุ่มแต่งกาพย์ชนิดใดก็ได้ กลุ่มละ ๑ ชนิด ความยาวไม่น้อยกว่า ๒ บท มาอ่านให้เพื่อนฟังหน้าชั้นเรียน

ชั่วโมงที่ ๓๖

๑. ครูให้นักเรียนช่วยกันบอกลักษณะของร่ายตามความรู้เดิมของนักเรียน
๒. นักเรียนศึกษาเรื่อง การแต่งร่าย ในหนังสือเรียน รายวิชาพื้นฐาน ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕ เล่ม ๑ แล้วครูซักถามความเข้าใจ
๓. ครูคิดแผนผังคำประพันธ์ของร่ายยาวและร่ายสุภาพบนกระดาน ให้นักเรียนช่วยกันบอกลักษณะบังคับ สัมผัส คำสร้อย คำเอกคำโท
๔. ครูยกตัวอย่างร่ายยาวและร่ายสุภาพให้นักเรียนช่วยกันพิจารณาว่ามีลักษณะบังคับ สัมผัส คำสร้อย คำเอกคำโท ตามที่เรียนมาหรือไม่ อย่างไร
๕. แบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่ม ให้แต่ละกลุ่มเลือกแต่งร่าย ๑ ชนิด ในหัวข้อที่สนใจ นำเสนอให้เพื่อนฟังหน้าชั้นเรียน แล้วช่วยกันตรวจสอบความถูกต้อง และปรับแก้ให้ไพเราะ
๖. นักเรียนเลือกผลงานที่แต่งได้ดีไปจัดป้ายนิเทศน์แสดงผลงานหน้าชั้นเรียน

ขั้นที่ ๓ ฝึกฝนผู้เรียน

๑. นักเรียนทำกิจกรรมที่เกี่ยวกับการแต่งกาพย์และร่าย แล้วช่วยกันตรวจสอบความถูกต้อง
๒. นักเรียนแต่ละกลุ่มเข้าห้องสมุดหรือเข้าอินเทอร์เน็ตหาตัวอย่างคำประพันธ์ตามประเภทที่กำหนดให้ ประเภทละ ๒ บท แล้วนำมาอ่านให้เพื่อนฟังหน้าชั้นเรียน และบอกสัมผัสบังคับของคำประพันธ์ได้ถูกต้อง
 - ๑) กาพย์ยานี ๑๑
 - ๒) กาพย์ฉบัง ๑๖
 - ๓) กาพย์สุรางคนางค์ ๒๘
 - ๔) ร่ายยาว
 - ๕) ร่ายสุภาพ
๓. นักเรียนแต่ละกลุ่มเล่นเกมต่อคำประพันธ์ที่ละวรรคภายในเวลาที่ครูกำหนด โดยครูเริ่มให้ ๒ วรรคแรก กลุ่มใดต่อไม่ได้ต้องออกไปทำกิจกรรมตามที่เพื่อนต้องการ

๔. เมื่อต่อคำประพันธ์ในกิจกรรมข้อ ๓ จบแล้ว ให้นักเรียนช่วยกันบอกสัมผัสบังคับของคำประพันธ์และบอกว่าเป็นคำประพันธ์ชนิดใด หากมีสัมผัสบังคับผิดให้ช่วยกันแก้ไขให้ถูกต้อง
๕. ครูอธิบายเพิ่มเติมให้นักเรียนรู้ว่า การแต่งกาพย์และร่ายได้ถูกต้องตามฉันทลักษณ์ เป็นการอนุรักษ์ภูมิปัญญาทางภาษาให้คงอยู่ ซึ่งสอดคล้องกับหลักความมีเหตุผลตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง
๖. นักเรียนทำใบงานที่ ๑๘ เรื่อง การแต่งคำประพันธ์ แล้วช่วยกันตรวจสอบความถูกต้อง

ขั้นที่ ๔ นำไปใช้

๑. นักเรียนนำความรู้ไปใช้เป็นพื้นฐานในการอ่านคำประพันธ์ประเภทกาพย์และร่าย
๒. นักเรียนแต่งกาพย์และร่ายในหัวข้อต่าง ๆ ตามกิจกรรมสำคัญในโรงเรียน

ขั้นที่ ๕ สรุป

๑. นักเรียนช่วยกันสรุปเรื่อง การแต่งกาพย์และร่าย แล้วบันทึกลงสมุด
๒. ครูให้นักเรียนศึกษาเรื่อง การประเมินค่างานเขียนและมารยาทในการเขียน เป็นการบ้านเพื่อเตรียมจัดการเรียนรู้ครั้งต่อไป

๘. กิจกรรมเสนอแนะ

๑. ครูจัดประกวดการแต่งกาพย์และร่ายในโอกาสต่าง ๆ ของโรงเรียน
๒. นักเรียนรวบรวมคำศัพท์ทำสมุดคลังคำศัพท์ไว้ใช้ในการแต่งคำประพันธ์
๓. ครูอธิบายความรู้เพิ่มเติมให้นักเรียนฟังว่า การเทศน์มหาชาติได้รับความนิยมในประเทศสมาชิกอาเซียนที่มีความเชื่อและนับถือพระพุทธศาสนาแบบเถรวาท เช่น ประเทศไทย ลาว เมียนมา จากนั้นครูให้นักเรียนศึกษาการแต่งร่ายยาวสำหรับเทศน์มหาชาติในประเทศไทย เปรียบเทียบกับประเทศอื่น ๆ (นอกเวลาเรียน)

๙. สื่อ/แหล่งการเรียนรู้

๑. แผ่นป้ายคำประพันธ์
๒. แผ่นผังคำประพันธ์
๓. ตัวอย่างคำประพันธ์
๔. อินเทอร์เน็ต
๕. ห้องสมุด
๖. ใบงานที่ ๑๘ เรื่อง การแต่งคำประพันธ์
๗. หนังสือเรียน รายวิชาพื้นฐาน ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕ เล่ม ๑ บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด
๘. แบบฝึกทักษะ รายวิชาพื้นฐาน ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕ เล่ม ๑ บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด
๙. คู่มือการสอน ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕ เล่ม ๑ บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด
๑๐. สื่อการเรียนรู้ PowerPoint ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕ เล่ม ๑ บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด

๑๐. บันทึกหลังการจัดการเรียนรู้

บันทึกหลังการจัดการเรียนรู้	
๑. ความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้	_____
แนวทางการพัฒนา	_____
๒. ปัญหา/อุปสรรคในการจัดการเรียนรู้	_____
แนวทางแก้ไข	_____
๓. สิ่งที่ไม่ได้ปฏิบัติตามแผน	_____
เหตุผล	_____
๔. การปรับปรุงแผนการจัดการเรียนรู้	_____
ลงชื่อ	ผู้สอน
_____	_____ / _____ / _____

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓๑

การประเมินค่างานเขียนและมารยาทในการเขียน

สาระการเรียนรู้ ภาษาไทย

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕ เวลา ๑ ชั่วโมง

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๘ เรื่อง การพัฒนาทักษะการเขียน

๑. สาระสำคัญ

การประเมินค่าเป็นการพิจารณาคุณค่าของงานเขียนอย่างมีหลักเกณฑ์ตามรูปแบบและประเภทของงานเขียน เพื่อนำไปพัฒนางานเขียนของตนเอง

การเขียนงานเขียนต่าง ๆ ผู้เขียนจะต้องคำนึงถึงมารยาทในการเขียนอยู่เสมอ เพื่อจะได้ไม่กระทบต่อผู้อื่นหรือส่งผลเสียต่อสังคม

๒. ตัวชี้วัดช่วงชั้น

๑. ประเมินงานเขียนของผู้อื่น แล้วนำมาพัฒนางานเขียนของตนเอง ท ๒.๑ (ม. ๔-๖/๕)
๒. เขียนรายงานการศึกษาค้นคว้าเรื่องที่สนใจตามหลักการเขียนเชิงวิชาการและใช้ข้อมูลสารสนเทศอ้างอิงอย่างถูกต้อง ท ๒.๑ (ม. ๔-๖/๖)
๓. บันทึกการศึกษาค้นคว้าเพื่อนำไปพัฒนาตนเองอย่างสม่ำเสมอ ท ๒.๑ (ม. ๔-๖/๗)
๔. มีมารยาทในการเขียน ท ๒.๑ (ม. ๔-๖/๘)

๓. จุดประสงค์การเรียนรู้

๑. บอกหลักในการประเมินงานเขียนประเภทต่าง ๆ ได้ (K)
๒. ประเมินงานเขียนประเภทต่าง ๆ ได้ตามหลักการและนำมาพัฒนางานเขียนของตนเอง (K, P)
๓. เขียนรายงานจากการศึกษาค้นคว้า โดยใช้ข้อมูลสารสนเทศอ้างอิงได้ถูกต้องตามรูปแบบ (P)
๔. บอกมารยาทในการเขียนและปฏิบัติตนเป็นผู้ที่มีมารยาทในการเขียนได้ (K, A)
๕. มีเจตคติที่ดีต่อการเรียนภาษาไทย (A)

๔. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

ด้านความรู้ (K)	ด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม (A)	ด้านทักษะและกระบวนการ (P)
๑. สังเกตการตอบคำถาม และการแสดงความคิดเห็น ๒. ตรวจสอบผลการทำกิจกรรม ๓. ตรวจสอบทดสอบหลังเรียน	๑. ประเมินพฤติกรรมในการทำงาน เป็นรายบุคคลในด้านความสนใจ และตั้งใจเรียน ความรับผิดชอบ ในการทำกิจกรรม ความมี ระเบียบวินัยในการทำงาน ฯลฯ ๒. ประเมินมารยาทในการเขียน และนิสัยรักการเขียน ๓. ประเมินเจตคติที่ดีต่อการเรียน ภาษาไทย	๑. ประเมินทักษะการเขียนรายงาน ๒. ประเมินทักษะการแสวงหา ความรู้ ๓. ประเมินทักษะกระบวนการคิด ๔. ประเมินทักษะกระบวนการกลุ่ม

๕. สารการเรียนรู้

๑. การประเมินค่างานเขียน
๒. มารยาทในการเขียน

๖. แนวทางบูรณาการ

คณิตศาสตร์	➡	เขียนแผนภาพความคิดหลักการประเมินค่างานเขียน
ศิลปะ	➡	จัดป้ายนิเทศ
การงานอาชีพฯ	➡	ทำสมุดตัวอย่างงานเขียน

๗. กระบวนการจัดการเรียนรู้

ขั้นที่ ๑ นำเข้าสู่บทเรียน

ชั่วโมงที่ ๓๓

๑. ครูเลือกอ่านบทหรือกรอนให้นักเรียนฟัง ๑-๒ บท แล้วให้นักเรียนช่วยกันบอกว่าบทหรือกรอน
ที่ครูอ่านดีหรือไม่ดี อย่างไรบ้าง
๒. ครูบอกให้นักเรียนเข้าใจว่า การที่นักเรียนบอกได้ว่าบทหรือกรอนที่ครูอ่านดีหรือไม่ดี อย่งไรนั้น
เป็นการประเมินค่า

ขั้นที่ ๒ กิจกรรมการเรียนรู้

๑. ครูสนทนากับนักเรียนเกี่ยวกับการประเมินค่างานเขียนทั่ว ๆ ไป ที่นักเรียนเคยอ่านว่ามีลักษณะอย่างไร
๒. นักเรียนศึกษาเรื่อง การประเมินค่างานเขียน ในหนังสือเรียน รายวิชาพื้นฐาน ภาษาไทย
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕ เล่ม ๑ แล้วช่วยกันบอกหลักการประเมินค่างานเขียน
๒. ครูนำตัวอย่างบทความที่ประเมินค่างานเขียนประเภทต่าง ๆ มาให้นักเรียนดูแล้วร่วมกันพิจารณาตามหลักการที่เรียน
๓. แบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่มละ ๓ คน ให้แต่ละกลุ่มเขียนแผนภาพความคิดหลักการประเมินค่างานเขียน แล้วช่วยกันตรวจสอบความถูกต้อง
๔. ครูแจกเรื่องสั้นให้นักเรียนแต่ละกลุ่มอ่าน และช่วยกันพิจารณาประเมินค่างานเขียนตามหลักการที่เรียน แล้วช่วยกันตรวจสอบความถูกต้อง
๕. ครูซักถามนักเรียนเกี่ยวกับความสำคัญของการมีมารยาทในการเขียน และให้นักเรียนยกตัวอย่างมารยาทในการเขียน แล้วครูอธิบายเพิ่มเติม

ขั้นที่ ๓ ฝึกฝนผู้เรียน

๑. นักเรียนทำกิจกรรมที่เกี่ยวกับการประเมินค่างานเขียน แล้วช่วยกันตรวจสอบความถูกต้อง
๒. ครูแจกงานเขียนประเภทต่าง ๆ ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มพิจารณาประเมินค่า แล้วนำเสนอให้เพื่อนฟังหน้าชั้นเรียน โดยให้นักเรียนกลุ่มอื่นช่วยกันตรวจสอบความถูกต้อง และสนทนาเสนอแนะเพิ่มเติม
๓. นักเรียนแต่ละกลุ่มศึกษาค้นคว้าเรื่อง การประเมินค่าวรรณกรรมประเภทต่าง ๆ เพิ่มเติม จากแหล่งการเรียนรู้อื่น ทำเป็นรายงานส่งครู
๔. ครูแจกบันทึกคิดสั้น ๆ ร้อยแก้ว ๑ เรื่อง ร้อยกรอง ๑ เรื่อง ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มอ่านและพิจารณาประเมินค่างานเขียนตามหัวข้อที่กำหนด แล้วร่วมกันพิจารณาความถูกต้อง
 - ๑) ความสมเหตุสมผล
 - ๒) ความสัมพันธ์
 - ๓) ความเป็นเอกภาพ
 - ๔) กลวิธีการแต่ง
 - ๕) คุณค่าของงานเขียน
๕. นักเรียนสรุปมารยาทในการเขียนเพิ่มเติมจากหนังสือเรียน ส่งครู

ขั้นที่ ๔ นำไปใช้

๑. นักเรียนประเมินค่างานเขียนประเภทต่างๆ แล้วนำมาปรับใช้ในงานเขียนของตนเอง
๒. นักเรียนปฏิบัติตนเป็นผู้มีมารยาทในการเขียนและแนะนำให้ผู้อื่นปฏิบัติตามได้

ขั้นที่ ๕ สรุป

๑. นักเรียนช่วยกันสรุปเรื่อง การประเมินค่างานเขียนและมารยาทในการเขียน แล้วบันทึกลงสมุด
๒. นักเรียนทำแบบทดสอบหลังเรียน แล้วช่วยกันเฉลยคำตอบ

๓. ครูให้นักเรียนร่วมแสดงความคิดเห็นในประเด็นที่ว่า

- นักเรียนคิดว่าการสร้างสรรค์และผลงานเขียนของตนเองจัดเป็นภูมิปัญญาทางภาษาหรือไม่ อย่างไร
- “ภาษาและวัฒนธรรมมีความสัมพันธ์กันอย่างแยกไม่ออก” นักเรียนคิดว่าการรับวัฒนธรรมของต่างชาติเข้ามา มีผลต่อภาษาไทยหรือไม่ เพราะอะไร

แล้วมอบหมายให้นักเรียนศึกษาเนื้อหาในหน่วยการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่องภูมิปัญญาทางภาษา

ในหนังสือเรียน รายวิชาพื้นฐาน ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕ เล่ม ๑ ของบริษัท สำนักพิมพ์ วัฒนาพานิช จำกัด เป็นการบ้านเพื่อเตรียมจัดการเรียนรู้ครั้งต่อไป

๘. กิจกรรมเสนอแนะ

๑. นักเรียนเลือกงานเขียนประเภทต่าง ๆ ที่ชอบคนละ ๑ ประเภท นำมารวบรวมเป็นสมุดตัวอย่างงานเขียนไว้ฝึกพิจารณาประเมินค่างานเขียนในเวลาว่าง
๒. นักเรียนจัดป้ายนิเทศให้ความรู้เรื่อง หลักการประเมินค่างานเขียน

๙. สื่อ/แหล่งการเรียนรู้

๑. แบบทดสอบหลังเรียน
๒. บทร้อยกรอง
๓. ตัวอย่างบทความที่ประเมินค่างานเขียน
๔. เรื่องสั้น
๕. งานเขียนประเภทต่าง ๆ
๖. บันทึกร้อยแก้วและร้อยกรอง
๗. หนังสือเรียน รายวิชาพื้นฐาน ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕ เล่ม ๑ บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด
๘. แบบฝึกทักษะ รายวิชาพื้นฐาน ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕ เล่ม ๑ บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด
๙. คู่มือการสอน ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕ เล่ม ๑ บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด
๑๐. สื่อการเรียนรู้ PowerPoint ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕ เล่ม ๑ บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด

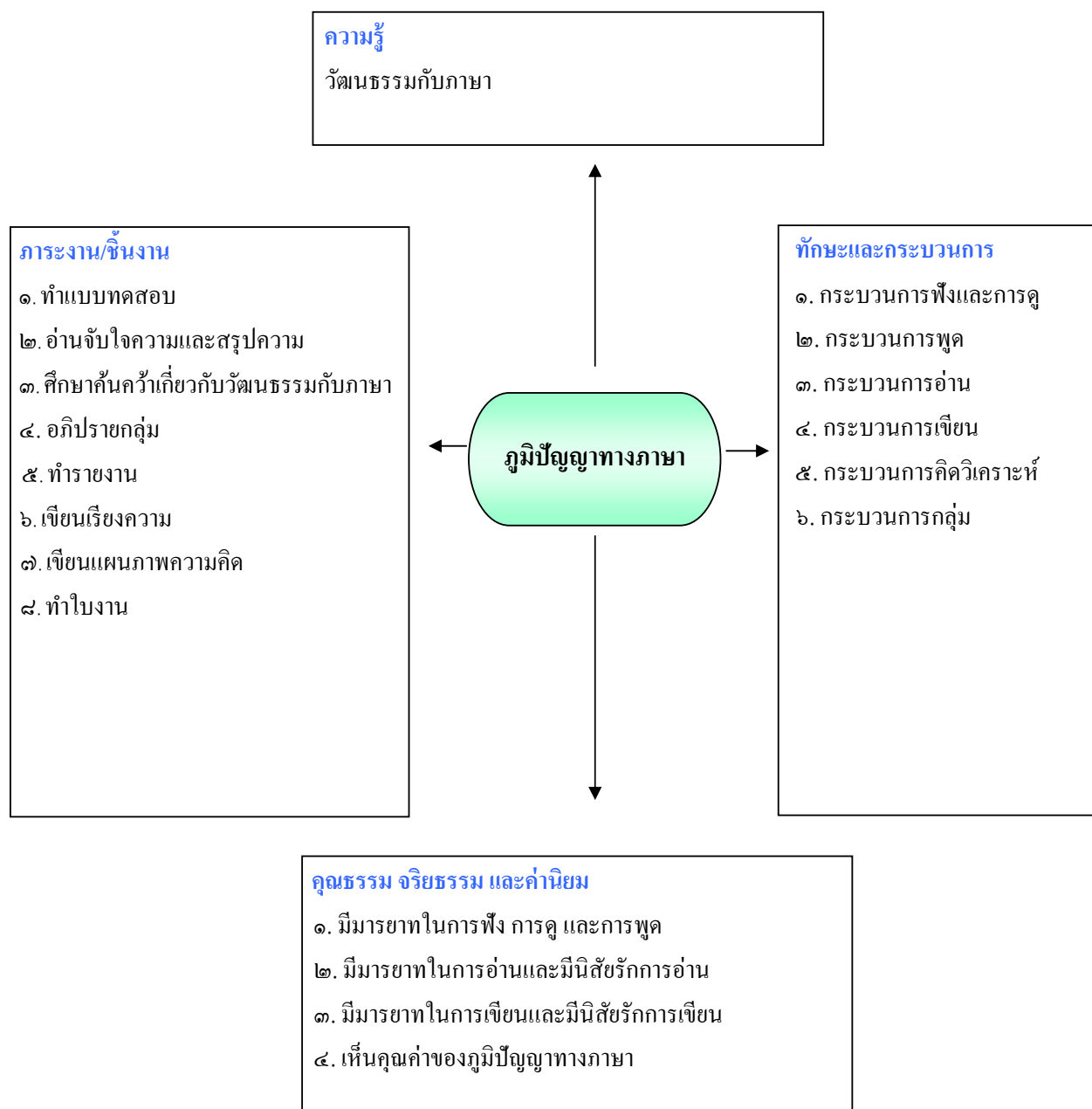
๑๐. บันทึกหลังการจัดการเรียนรู้

บันทึกหลังการจัดการเรียนรู้	
๑. ความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้	_____
แนวทางการพัฒนา	_____
๒. ปัญหา/อุปสรรคในการจัดการเรียนรู้	_____
แนวทางแก้ไข	_____
๓. สิ่งที่ไม่ได้ปฏิบัติตามแผน	_____
เหตุผล	_____
๔. การปรับปรุงแผนการจัดการเรียนรู้	_____
ลงชื่อ _____	ผู้สอน
_____ / _____ / _____	

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๕ ภูมิปัญญาทางภาษา

เวลา ๒ ชั่วโมง

ผังมโนทัศน์เป้าหมายการเรียนรู้และขอบข่ายภาระงาน

ผังการออกแบบการจัดการเรียนรู้
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๕ ภูมิปัญญาทางภาษา

ขั้นที่ ๑ ผลลัพธ์ปลายทางที่ต้องการให้เกิดขึ้นกับนักเรียน	
ตัวชี้วัดช่วงชั้น รวบรวมวรรณกรรมพื้นบ้านและอธิบายภูมิปัญญาทางภาษา ท ๕.๑ (ม. ๔-๖/๕)	
ความเข้าใจที่คงทนของนักเรียน นักเรียนจะเข้าใจว่า... ๑. ภาษาเป็นภูมิปัญญาที่มนุษย์สร้างขึ้นเพื่อเป็นเครื่องมือในการสื่อสารและถ่ายทอดวัฒนธรรมต่าง ๆ ๒. ภาษากับวัฒนธรรมมีความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกัน ภาษาเป็นสิ่งที่บันทึก ถ่ายทอด และสะท้อนวัฒนธรรมในทุก ๆ ด้าน	คำถามสำคัญที่ทำให้เกิดความเข้าใจที่คงทน ๑. ภาษากับวัฒนธรรมสัมพันธ์กันอย่างไร ๒. ภาษามีส่วนสร้างความเจริญก้าวหน้าให้มนุษย์อย่างไรบ้าง ๓. ความหลากหลายของวัฒนธรรมมนุษย์เกิดจากอะไรบ้าง ๔. วัฒนธรรมไทยมีเอกลักษณ์อย่างไรบ้าง ๕. ภาษาไทยสะท้อนวัฒนธรรมไทยในเรื่องใดได้บ้าง ๖. ภาษาไทยมีลักษณะเฉพาะในเรื่องใดบ้าง และภาษามีส่วนในการพัฒนาและสืบทอดวัฒนธรรมอย่างไร
ความรู้ของนักเรียนที่นำไปสู่ความเข้าใจที่คงทน นักเรียนจะรู้ว่า... ๑. คำสำคัญ ได้แก่ วัฒนธรรม เอกลักษณ์ ๒. วัฒนธรรมเป็นระเบียบแบบแผนที่มนุษย์กำหนดขึ้นเพื่อใช้เป็นแนวทางในสังคม ๓. ภาษาเป็นเครื่องบันทึก ถ่ายทอด และสะท้อนวัฒนธรรม ดังนั้น ภาษาจึงเป็นส่วนหนึ่งของวัฒนธรรม	ทักษะ/ความสามารถของนักเรียนที่นำไปสู่ความเข้าใจที่คงทน นักเรียนจะสามารถ... ๑. อธิบายความสัมพันธ์ระหว่างวัฒนธรรมกับภาษาได้ถูกต้อง ๒. อธิบายความสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับวัฒนธรรมได้ถูกต้อง ๓. อธิบายปัจจัยที่ทำให้เกิดความหลากหลายทางวัฒนธรรม ๔. อธิบายเอกลักษณ์ของภาษาและวัฒนธรรมไทย ๕. บอกวิธีการสืบทอดและอนุรักษ์วัฒนธรรมไทยให้คงอยู่สืบไปได้

ขั้นที่ ๒ การงานและการประเมินผลการเรียนรู้ซึ่งเป็นหลักฐานที่แสดงว่านักเรียนมีผลการเรียนรู้ตามที่กำหนดไว้อย่างแท้จริง	
๑. การงานที่นักเรียนต้องปฏิบัติ ๑.๑ จับใจความ อภิปราย สนทนาแลกเปลี่ยนความคิดเห็น และศึกษาค้นคว้า ๑.๒ ศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับเรื่อง วัฒนธรรมกับภาษา ๑.๓ อภิปรายกลุ่ม ๑.๔ ทำรายงาน ๑.๕ เขียนเรียงความ ๑.๖ เขียนแผนภาพความคิด	
๒. วิธีการและเครื่องมือประเมินผลการเรียนรู้	
๒.๑ วิธีการประเมินผลการเรียนรู้ ๑) การทดสอบ ๒) การสนทนาซักถาม ๓) การสังเกต ๔) การตรวจผลงาน/กิจกรรมเป็นรายบุคคลหรือรายกลุ่ม ๕) การวัดเจตคติ ๖) การวัดทักษะและกระบวนการ	๒.๒ เครื่องมือประเมินผลการเรียนรู้ ๑) แบบทดสอบก่อนและหลังเรียน ๒) แบบประเมินการอ่าน ๓) แบบประเมินการเขียน ๔) แบบประเมินการพูด ๕) แบบประเมินการฟังและการดู ๖) แบบประเมินด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม ๗) แบบประเมินด้านทักษะและกระบวนการ
๓. สิ่งที่มีมุ่งประเมิน ๓.๑ ความสามารถในการอธิบาย ชี้แจง การแปลความและตีความ การประยุกต์ คัดแปลง และนำไปใช้ การมีมุมมองที่หลากหลาย การให้ความสำคัญและใส่ใจในความรู้สึกรู้สึกของผู้อื่น และการรู้จักตนเอง ๓.๒ ทักษะกระบวนการทางภาษา ๓.๓ สมรรถนะสำคัญ ได้แก่ การสื่อสาร การคิด การแก้ปัญหา การใช้ทักษะชีวิต และการใช้เทคโนโลยี ๓.๔ คุณลักษณะอันพึงประสงค์ เช่น รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ ซื่อสัตย์สุจริต มีวินัย ใฝ่เรียนรู้ อยู่อย่างพอเพียง มุ่งมั่นในการทำงาน รักความเป็นไทย มีจิตสาธารณะ	
ขั้นที่ ๓ แผนการจัดการเรียนรู้	
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓๒ วัฒนธรรมกับภาษา	
เวลา ๒ ชั่วโมง	

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓๒

วัฒนธรรมกับภาษา

สาระการเรียนรู้ ภาษาไทย

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕ เวลา ๒ ชั่วโมง

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง ภูมิปัญญาทางภาษา

๑. สาระสำคัญ

วัฒนธรรมเป็นสิ่งที่มนุษย์สร้างขึ้น มีการตกลงยอมรับร่วมกัน มีการเรียนรู้และถ่ายทอดจากรุ่นหนึ่งไปสู่อีกรุ่นหนึ่ง มีการพัฒนาเปลี่ยนแปลงให้สอดคล้องกับวิถีการดำเนินชีวิตของกลุ่มคน ภาษาเป็นส่วนหนึ่งของวัฒนธรรม มีความสำคัญและสัมพันธ์กับวัฒนธรรมอย่างใกล้ชิด ทั้งในส่วนที่เป็นการแสดงออกถึงวัฒนธรรม การพัฒนา และการสืบทอดวัฒนธรรม

๒. ตัวชี้วัดช่วงชั้น

รวบรวมวรรณกรรมพื้นบ้านและอธิบายภูมิปัญญาทางภาษา ท ๕.๑ (ม. ๔-๖/๕)

๓. จุดประสงค์การเรียนรู้

๑. บอกความหมายของวัฒนธรรมและความสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับวัฒนธรรมได้ (K)
๒. อธิบายปัจจัยที่ทำให้เกิดความหลากหลายทางวัฒนธรรมได้ (K)
๓. อธิบายเอกลักษณ์ทางวัฒนธรรมไทยและภาษาที่สะท้อนวัฒนธรรมไทยได้ (K)
๔. อธิบายความสัมพันธ์ระหว่างภาษากับวัฒนธรรมไทยได้ (K)
๕. นำภาษาและวัฒนธรรมไทยไปถ่ายทอดได้อย่างเหมาะสม (K, P)
๖. เห็นคุณค่าของภูมิปัญญาทางภาษา (A)

๔. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

ด้านความรู้ (K)	ด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม (A)	ด้านทักษะและกระบวนการ (P)
๑. สังเกตการตอบคำถาม และการแสดงความคิดเห็น ๒. ตรวจสอบการทำกิจกรรม ๓. ตรวจสอบทดสอบก่อน และหลังเรียน	๑. ประเมินพฤติกรรมในการทำงาน เป็นรายบุคคลในด้านความสนใจ และตั้งใจเรียน ความรับผิดชอบ ในการทำกิจกรรม ความมี ระเบียบวินัยในการทำงาน ฯลฯ ๒. ประเมินมารยาทในการเขียน และนิสัยรักการเขียน ๓. ประเมินความภาคภูมิใจและเห็น คุณค่าของภูมิปัญญาทางภาษา และวรรณกรรมไทย	๑. ประเมินทักษะการเขียนรายงาน ๒. ประเมินทักษะการแสวงหาความรู้ ๓. ประเมินทักษะกระบวนการคิด ๔. ประเมินทักษะกระบวนการกลุ่ม

๕. สารการเรียนรู้

วัฒนธรรมกับภาษา

๖. แนวทางบูรณาการ

คณิตศาสตร์	➡	เขียนแผนภาพความคิดสรุปเกี่ยวกับวัฒนธรรมกับภาษา
สังคมศึกษาฯ	➡	ศึกษาวัฒนธรรมไทยด้านต่าง ๆ
ศิลปะ	➡	จัดป้ายนิเทศ/จัดการแสดงเกี่ยวกับวัฒนธรรมและภูมิปัญญาทางภาษา
สุขศึกษาฯ	➡	เล่นเกมบอกความหมาย

๗. กระบวนการจัดการเรียนรู้

ขั้นที่ ๑ นำเข้าสู่บทเรียน

ชั่วโมงที่ ๓๘

- นักเรียนทำแบบทดสอบก่อนเรียน
- ครูนำภาพที่แสดงถึงวัฒนธรรมไทยในด้านต่าง ๆ เช่น การไหว้ การบวช การเชิดหุ่นกระบอก การแห่เทียนพรรษา มาให้นักเรียนแลกเปลี่ยนกันดู และนำเสนอถึงวัฒนธรรมไทยในด้านต่าง ๆ แล้วครูนำเสนอเนื้อหาโยงเข้าเรื่อง ภาษาเป็นเอกลักษณ์ทางวัฒนธรรม

ขั้นที่ ๒ กิจกรรมการเรียนรู้

๑. แบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่มละ ๕ คน ให้แต่ละคนศึกษาเรื่องที่กำหนดให้ ในหนังสือเรียน รายวิชา พื้นฐาน ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕ เล่ม ๑ ดังนี้
 - คนที่ ๑ ศึกษาเรื่อง ความหมายของวัฒนธรรมและมนุษย์กับวัฒนธรรม
 - คนที่ ๒ ศึกษาเรื่อง ความหลากหลายของวัฒนธรรมและเอกลักษณ์ทางวัฒนธรรม
 - คนที่ ๓ ศึกษาเรื่อง ภาพสะท้อนวัฒนธรรมจากภาษาไทยและภาษาไทยมาตรฐาน
 - คนที่ ๔ ศึกษาเรื่อง ความนิยมในการใช้ถ้อยคำคล้องจองในภาษาไทยและภาษากับการพัฒนา และสืบทอดวัฒนธรรม
 - คนที่ ๕ ศึกษาเรื่อง วรรณคดีกับวัฒนธรรมและภาษาถิ่นกับวัฒนธรรม
๒. นักเรียนแต่ละคนศึกษาเรื่องที่รับผิดชอบ และอธิบายให้เพื่อนในกลุ่มฟังจนเข้าใจ แล้วครูสุ่มถามนักเรียนเพื่อตรวจสอบความเข้าใจ
๓. นักเรียนเล่นเกมบอกความหมาย โดยครูแบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่ม ยกบัตรคำศัพท์ให้นักเรียนเขียนบอกความหมายของคำแต่ละคำที่มีความหมายครอบคลุมหรือมีความหมายเฉพาะถึงสิ่งใด ภายในเวลาที่ครูกำหนด ครูให้นักเรียนดูตัวอย่างคำเพื่อให้เข้าใจมากยิ่งขึ้น และให้เริ่มเล่นเกม เมื่อหมดเวลาให้แลกเปลี่ยนตรวจกับเพื่อนกลุ่มอื่น โดยครูเฉลยทีละคำและนับคะแนน กลุ่มที่ได้คะแนนมากที่สุดเป็นผู้ชนะ
๔. ครูอธิบายความรู้เพิ่มเติมให้นักเรียนเข้าใจว่า ประเทศสมาชิกอาเซียนต่างก็มีภาษาประจำชาติหรือภาษาราชการของตนเอง มีบางประเทศเท่านั้นที่มีตัวอักษรใช้เป็นของตนเอง แต่มีบางประเทศมีภาษาพูดเป็นของตนเอง แต่ไม่มีตัวอักษรใช้ ต้องนำตัวอักษรของชาติอื่นมาใช้แทน ดังนี้

ประเทศ	ภาษาประจำชาติหรือภาษาราชการ	ตัวอักษรของตนเอง
บรูไนดารุสซาลาม	มาเลย์	ไม่มี
กัมพูชา	เขมร	มี
อินโดนีเซีย	ภาษาชาอินโดนีเซีย	ไม่มี
ลาว	ลาว	มี
มาเลเซีย	มาเลย์	ไม่มี
เมียนมา	พม่า	มี
ฟิลิปปินส์	ฟิลิปปิน	ไม่มี
สิงคโปร์	อังกฤษ มาเลย์ จีน ทมิฬ	ไม่มี
ไทย	ไทย	มี
เวียดนาม	เวียดนาม	ไม่มี

๕. ครูอธิบายเพิ่มเติมให้นักเรียนรู้ว่า แนวทางการพัฒนาและสืบทอดวัฒนธรรมแก่นุชนรุ่นหลัง สามารถทำได้โดยการชี้แจงทำความเข้าใจกับอนุชนรุ่นหลังให้เข้าใจถึงหลักการของบรรพชน วัฒนธรรมหรือแบบแผนชีวิตของมนุษย์ ซึ่งจะมีผลให้สังคมนั้นดำรงอยู่ได้นาน ไม่เปลี่ยนแปลง จนสูญสิ้นแบบแผน ซึ่งสอดคล้องกับหลักความมีเหตุผลตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง

ชั่วโมงที่ ๓๕

๑. นักเรียนเข้าห้องสมุด แล้วแบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่ม ให้แต่ละกลุ่มจับสลากศึกษาเรื่องที่กำหนดให้ โดยค้นคว้าจากหนังสือในห้องสมุด กลุ่มละ ๑ เรื่อง ดังนี้
 - ๑) วัฒนธรรมไทยจากสำนวนภาษิต (ให้รวบรวมสำนวนภาษิตและวิเคราะห์วัฒนธรรมไทย จากสำนวนภาษิตเหล่านี้)
 - ๒) วัฒนธรรมไทยจากวรรณคดีไทยสมัยรัตนโกสินทร์ตอนต้น (ให้เลือกรวณคดีสมัยรัตนโกสินทร์ ตอนต้น ๑ เรื่อง ที่สะท้อนให้เห็นวัฒนธรรมไทยมากที่สุด วิเคราะห์วัฒนธรรมไทยจากวรรณคดี เรื่องนั้น)
 - ๓) วัฒนธรรมไทยจากวรรณคดีไทยสมัยรัตนโกสินทร์ตอนกลาง (ให้เลือกรวณคดีสมัยรัตนโกสินทร์ ตอนกลาง ๑ เรื่อง ที่สะท้อนให้เห็นวัฒนธรรมไทยมากที่สุด แล้ววิเคราะห์วัฒนธรรมไทย จากวรรณคดีเรื่องนั้น)
 - ๔) วัฒนธรรมไทยที่สะท้อนจากหนังสือพิมพ์ในปัจจุบัน (ให้วิเคราะห์วัฒนธรรมไทยจากข่าว หรือ หือบทความทางหนังสือพิมพ์)
๒. นักเรียนแต่ละกลุ่มส่งตัวแทนออกมานำเสนอหน้าชั้นเรียน ครูและนักเรียนช่วยกันซักถาม และแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องที่ได้ฟัง

ขั้นที่ ๓ ฝึกฝนผู้เรียน

๑. นักเรียนทำกิจกรรมที่เกี่ยวกับวัฒนธรรมกับภาษา แล้วช่วยกันเฉลยคำตอบ
๒. นักเรียนศึกษาเพิ่มเติมเกี่ยวกับวัฒนธรรมที่สัมพันธ์กับภาษาไทย ทำเป็นรายงานส่งครู
๓. นักเรียนทำใบงานที่ ๑๕ เรื่อง ภาษากับวัฒนธรรม แล้วช่วยกันตรวจสอบความถูกต้อง

ขั้นที่ ๔ นำไปใช้

นักเรียนนำความรู้เกี่ยวกับภาษาและวัฒนธรรมไปใช้ในการเรียนและในชีวิตประจำวัน

ขั้นที่ ๕ สรุป

๑. นักเรียนช่วยกันสรุปเรื่อง วัฒนธรรมกับภาษา โดยเขียนเป็นแผนภาพความคิด
๒. นักเรียนทำแบบทดสอบหลังเรียน แล้วช่วยกันเฉลยคำตอบ

๘. กิจกรรมเสนอแนะ

๑. นักเรียนนำความรู้เกี่ยวกับวัฒนธรรมกับภาษาที่ได้ศึกษามาจัดป้ายนิเทศหน้าชั้นเรียน
๒. แบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่ม ให้แต่ละกลุ่มจัดการแสดงสั้น ๆ เกี่ยวกับวัฒนธรรมและภูมิปัญญาทางภาษา เช่น การเล่นปริศนาคำทาย พระหมี่ เพลงพื้นบ้าน เพลงกล่อมเด็ก การละเล่นของเด็กไทย
๓. ครูอธิบายให้นักเรียนฟังว่าประเทศลาวมีประเพณีที่เรียกว่า “ฮิดสิบสอง” ซึ่งหมายถึง ๑๒ เดือนใน ๑ ปี เป็นประเพณีที่ปฏิบัติสืบทอดกันมาตั้งแต่อดีต โดยจะมีการจัดงานบุญขึ้นในแต่ละเดือน ประเพณี “ฮิดสิบสอง” นี้ มีลักษณะคล้ายกับพระราชพิธีสิบสองเดือนของประเทศไทยในอดีต แล้วครูให้นักเรียนศึกษางานบุญแต่ละเดือนที่จัดขึ้นในประเพณี “ฮิดสิบสอง” ของประเทศลาว เปรียบเทียบกับพระราชพิธีสิบสองเดือนของประเทศไทย
๔. นักเรียนศึกษาประเพณีสำคัญ ๆ ในประเทศสมาชิกอาเซียนว่ามีประเพณีอะไรบ้าง ประเพณีใดที่มีลักษณะเหมือนประเพณีของไทย เช่น ประเพณีสงกรานต์ในประเทศลาว ประเทศเมียนมา แล้วนำมาอภิปรายร่วมกันในชั้นเรียน

๙. สื่อ/แหล่งการเรียนรู้

๑. แบบทดสอบก่อนและหลังเรียน
๒. ภาพตัวอย่างที่แสดงถึงวัฒนธรรมไทยในด้านต่าง ๆ
๓. บัตรคำศัพท์
๔. ห้องสมุด
๕. สลาก
๖. ใบงานที่ ๑๕ เรื่อง ภาษากับวัฒนธรรม
๗. หนังสือเรียน รายวิชาพื้นฐาน ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕ เล่ม ๑ บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด
๘. แบบฝึกทักษะ รายวิชาพื้นฐาน ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕ เล่ม ๑ บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด
๙. คู่มือการสอน ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕ เล่ม ๑ บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด
๑๐. สื่อการเรียนรู้ PowerPoint ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕ เล่ม ๑ บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด

๑๐. บันทึกหลังการจัดการเรียนรู้

บันทึกหลังการจัดการเรียนรู้	
๑. ความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้ _____	
แนวทางการพัฒนา _____	
๒. ปัญหา/อุปสรรคในการจัดการเรียนรู้ _____	
แนวทางแก้ไข _____	
๓. สิ่งที่ไม่ได้ปฏิบัติตามแผน _____	
เหตุผล _____	
๔. การปรับปรุงแผนการจัดการเรียนรู้ _____	
	ลงชื่อ _____ ผู้สอน
	_____ / _____ / _____

ตอนที่ ๓

เอกสาร/ความรู้เสริมสำหรับครู
กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

ตอนที่ ๓.๑

มาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัดช่วงชั้น และสาระการเรียนรู้แกนกลาง

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕

สาระที่ ๑ การอ่าน

มาตรฐาน ท ๑.๑ ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิดเพื่อนำไปใช้ตัดสินใจ แก้ปัญหา
ในการดำเนินชีวิต และมีนิสัยรักการอ่าน

ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
๑. อ่านออกเสียงบทร้อยแก้วและบทร้อยกรอง ได้อย่างถูกต้อง ไพเราะ และเหมาะสม กับเรื่องที่อ่าน	★ การอ่านออกเสียง ประกอบด้วย – บทร้อยแก้วประเภทต่าง ๆ เช่น บทความ นวนิยาย และความเรียง – บทร้อยกรอง เช่น โคลง ฉันท์ กาพย์ กลอน ร่าย และลิลิต
๒. ตีความ แปลความ และขยายความเรื่องที่อ่าน ๓. วิเคราะห์และวิจารณ์เรื่องที่อ่านในทุก ๆ ด้าน อย่างมีเหตุผล ๔. คาดคะเนเหตุการณ์จากเรื่องที่อ่าน และ ประเมินค่าเพื่อนำความรู้ ความคิดไปใช้ ตัดสินใจแก้ปัญหาในการดำเนินชีวิต ๕. วิเคราะห์ วิจารณ์ แสดงความคิดเห็น ได้แย้งเกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน และเสนอ ความคิดใหม่อย่างมีเหตุผล ๖. ตอบคำถามจากการอ่านงานเขียนประเภท ต่าง ๆ ภายในเวลาที่กำหนด ๗. อ่านเรื่องต่าง ๆ แล้วเขียนกรอบแนวคิด ผังความคิด บันทึกย่อความ และรายงาน ๘. สังเคราะห์ความรู้จากการอ่านสื่อสิ่งพิมพ์ สื่ออิเล็กทรอนิกส์ และแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ มาพัฒนาตน พัฒนาการเรียน และพัฒนา ความรู้ทางอาชีพ	★ การอ่านจับใจความจากสื่อต่าง ๆ เช่น – ข่าวสารจากสื่อสิ่งพิมพ์ สื่ออิเล็กทรอนิกส์ และแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ ในชุมชน – บทความ – นิทาน – เรื่องสั้น – นวนิยาย – วรรณกรรมพื้นบ้าน – วรรณคดีในบทเรียน – บทโฆษณา – สารคดี – บันทึกคดี – ปาฐกถา – พระบรมราโชวาท – เทศนา – คำบรรยาย – คำสอน – บทร้อยกรองร่วมสมัย – บทเพลง – บทอาเศีขรวาท – คำขวัญ
๙. มีมารยาทในการอ่าน	★ มารยาทในการอ่าน

สาระที่ ๒ การเขียน

มาตรฐาน ท ๒.๑ ใช้กระบวนการเขียนเขียนสื่อสาร เขียนเรียงความ ย่อความ และเขียนเรื่องราวในรูปแบบต่าง ๆ เขียนรายงานข้อมูลสารสนเทศและรายงานการศึกษาค้นคว้าอย่างมีประสิทธิภาพ

ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
๑. เขียนสื่อสารในรูปแบบต่าง ๆ ได้ตรงตามวัตถุประสงค์ โดยใช้ภาษาเรียบเรียงถูกต้อง มีข้อมูลและสาระสำคัญชัดเจน	☆ การเขียนสื่อสารในรูปแบบต่าง ๆ เช่น – อธิบาย – บรรยาย – พรรณนา – แสดงทรรศนะ – โต้แย้ง – โน้มน้าว – เชิญชวน – ประกาศ – จดหมายกิจธุระ – โครงการและรายงานการดำเนินโครงการ – รายงานการประชุม – การกรอกแบบรายการต่าง ๆ
๒. เขียนเรียงความ	☆ การเขียนเรียงความ
๓. เขียนย่อความจากสื่อที่มีรูปแบบและเนื้อหาหลากหลาย	☆ การเขียนย่อความจากสื่อต่าง ๆ เช่น – กวีนิพนธ์ และวรรณคดี – เรื่องสั้น สารคดี นวนิยาย - บทความทางวิชาการ - และวรรณกรรมพื้นบ้าน
๔. ผลงานเขียนของตนเองในรูปแบบต่าง ๆ	☆ การเขียนในรูปแบบต่าง ๆ เช่น – สารคดี – บันเทิงคดี
๕. ประเมินงานเขียนของผู้อื่น แล้วนำมาพัฒนางานเขียนของตนเอง	☆ การประเมินคุณค่างานเขียนในด้านต่าง ๆ เช่น – แนวคิดของผู้เขียน – การใช้ถ้อยคำ – การเรียบเรียง – สำนวนโวหาร – กลวิธีในการเขียน

ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
๖. เขียนรายงานการศึกษาค้นคว้าเรื่องที่สนใจตามหลักการเขียนเชิงวิชาการ และใช้ข้อมูลสารสนเทศอ้างอิงอย่างถูกต้อง	★ การเขียนรายงานเชิงวิชาการ ★ การเขียนอ้างอิงข้อมูลสารสนเทศ
๗. บันทึกการศึกษาค้นคว้าเพื่อนำไปพัฒนาตนเองอย่างสม่ำเสมอ	★ การเขียนบันทึกความรู้จากแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย
๘. มีมารยาทในการเขียน	★ มารยาทในการเขียน

สาระที่ ๓ การฟัง การดู และการพูด

มาตรฐาน ท ๓.๑ สามารถเลือกฟังและดูอย่างมีวิจารณญาณ และพูดแสดงความรู้ ความคิด และความรู้สึกลงในโอกาสต่าง ๆ อย่างมีวิจารณญาณและสร้างสรรค์

ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
๑. สรุปแนวคิดและแสดงความคิดเห็นจากเรื่องที่ฟังและดู	★ การพูดสรุปแนวคิดและการแสดงความคิดเห็นจากเรื่องที่ฟังและดู
๒. วิเคราะห์แนวคิด การใช้ภาษา และความน่าเชื่อถือจากเรื่องที่ฟังและดูอย่างมีเหตุผล	★ การวิเคราะห์แนวคิด การใช้ภาษา และความน่าเชื่อถือจากเรื่องที่ฟังและดู
๓. ประเมินเรื่องที่ฟังและดู แล้วกำหนดแนวทางนำไปประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิต	★ การเลือกเรื่องที่ฟังและดูอย่างมีวิจารณญาณ
๔. มีวิจารณญาณในการเลือกเรื่องที่ฟังและดู	★ การประเมินเรื่องที่ฟังและดูเพื่อกำหนดแนวทางนำไปประยุกต์ใช้
๕. พูดในโอกาสต่าง ๆ พูดแสดงทรรศนะ ได้แย่ง โน้มน้าวใจ และเสนอแนวคิดใหม่ด้วยภาษาถูกต้องเหมาะสม	★ การพูดในโอกาสต่าง ๆ เช่น – การพูดในที่ประชุมชน – การพูดอภิปราย – การพูดแสดงทรรศนะ – การพูดโน้มน้าวใจ
๖. มีมารยาทในการฟัง การดู และการพูด	★ มารยาทในการฟัง การดู และการพูด

สาระที่ ๔ หลักการใช้ภาษาไทย

มาตรฐาน ท ๔.๑ เข้าใจธรรมชาติของภาษาและหลักภาษาไทย การเปลี่ยนแปลงของภาษาและพลังของภาษา ภูมิปัญญาทางภาษา และรักษาภาษาไทยไว้เป็นสมบัติของชาติ

ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
๑. อธิบายธรรมชาติของภาษา พลังของภาษา และลักษณะของภาษา	★ ธรรมชาติของภาษา ★ พลังของภาษา ★ ลักษณะของภาษา – เสียงในภาษา – ส่วนประกอบของภาษา – องค์ประกอบของพยางค์และคำ
๒. ใช้คำและกลุ่มคำสร้างประโยคตรงตามวัตถุประสงค์	★ การใช้คำและกลุ่มคำสร้างประโยค – คำและสำนวน – การร้อยเรียงประโยค – การเพิ่มคำ – การใช้คำ – การเขียนสะกดคำ
๓. ใช้ภาษาเหมาะสมแก่โอกาส กาลเทศะ และบุคคล รวมทั้งคำราชาศัพท์อย่างเหมาะสม	★ ระดับของภาษา ★ คำราชาศัพท์
๔. แต่งบทร้อยกรอง	★ กาพย์ โคลง ร่าย และฉันท์
๕. วิเคราะห์อิทธิพลของภาษาต่างประเทศและภาษาถิ่น	★ อิทธิพลของภาษาต่างประเทศและภาษาถิ่น
๖. อธิบายและวิเคราะห์หลักการสร้างคำในภาษาไทย	★ หลักการสร้างคำในภาษาไทย
๗. วิเคราะห์และประเมินการใช้ภาษาจากสื่อสิ่งพิมพ์และสื่ออิเล็กทรอนิกส์	★ การประเมินการใช้ภาษาจากสื่อสิ่งพิมพ์และสื่ออิเล็กทรอนิกส์

สาระที่ ๕ วรรณคดีและวรรณกรรม

มาตรฐาน ท ๕.๑ เข้าใจและแสดงความคิดเห็น วิเคราะห์วรรณคดีและวรรณกรรมไทยอย่างเห็นคุณค่า และนำมาประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง

ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
๑. วิเคราะห์และวิจารณ์วรรณคดีและวรรณกรรมตามหลักการวิจารณ์เบื้องต้น	★ หลักการวิเคราะห์และวิจารณ์วรรณคดีและวรรณกรรมเบื้องต้น – จุดมุ่งหมายการแต่งวรรณคดีและวรรณกรรม – การพิจารณารูปแบบของวรรณคดีและวรรณกรรม – การพิจารณาเนื้อหาและกลวิธีในวรรณคดีและวรรณกรรม – การวิเคราะห์และการวิจารณ์วรรณคดีและวรรณกรรม
๒. วิเคราะห์ลักษณะเด่นของวรรณคดีเชื่อมโยงกับการเรียนรู้ทางประวัติศาสตร์และวิถีชีวิตของสังคมในอดีต	★ การวิเคราะห์ลักษณะเด่นของวรรณคดีและวรรณกรรมเกี่ยวกับเหตุการณ์ประวัติศาสตร์ และวิถีชีวิตของสังคมในอดีต
๓. วิเคราะห์และประเมินคุณค่าด้านวรรณศิลป์ของวรรณคดีและวรรณกรรมในฐานะที่เป็นมรดกทางวัฒนธรรมของชาติ	★ การวิเคราะห์และประเมินคุณค่าวรรณคดีและวรรณกรรม – ด้านวรรณศิลป์ – ด้านสังคมและวัฒนธรรม
๔. สังเคราะห์ข้อคิดจากวรรณคดีและวรรณกรรมเพื่อนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง	★ การสังเคราะห์วรรณคดีและวรรณกรรม
๕. รวบรวมวรรณกรรมพื้นบ้านและอธิบายภูมิปัญญาทางภาษา	★ วรรณกรรมพื้นบ้านที่แสดงถึง – ภาษากับวัฒนธรรม – ภาษาถิ่น
๖. ท่องจำและบอกคุณค่าบทอาขยานตามที่กำหนด และบทร้อยกรองที่มีคุณค่าตามความสนใจ และนำไปใช้อ้างอิง	★ บทอาขยานและบทร้อยกรองที่มีคุณค่า – บทอาขยานตามที่กำหนด – บทร้อยกรองตามความสนใจ

ตอนที่ ๓.๒

กระบวนการจัดการเรียนรู้ โครงงาน และแฟ้มสะสมผลงาน

๑. กระบวนการจัดการเรียนรู้ที่ใช้ในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

วิธีการหรือเทคนิคที่นำมาใช้ในกระบวนการเรียนรู้ภาษาไทยมีอยู่มากมายหลายวิธี ซึ่งแต่ละวิธีจะมีประสิทธิภาพในการสร้างความรู้ ทักษะ ประสบการณ์ และการให้โอกาสนักเรียนได้แสดงบทบาทแตกต่างกันออกไป ดังนั้นในการพิจารณาเลือกวิธีการใดมาใช้ ครูต้องวิเคราะห์ผลการเรียนรู้ก่อนว่า ต้องการให้นักเรียนเกิดพฤติกรรมใด ในระดับใด จึงจะนำมาปรับใช้ให้เหมาะสมกับนักเรียน ทั้งนี้ เพื่อให้การเรียนรู้ของนักเรียนบรรลุตามจุดประสงค์การเรียนรู้ที่กำหนด

ในกลุ่มมือครู แผนการจัดการเรียนรู้เล่มนี้ ได้บูรณาการเทคนิควิธีการจัดการเรียนรู้ต่าง ๆ ที่สอดคล้องกับกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยไว้ ซึ่งแต่ละเทคนิควิธีการจัดการเรียนรู้มีสาระพอสังเขป ดังนี้

๑. กระบวนการเรียนภาษา (Language Learning Process)

กระบวนการเรียนภาษา เป็นกระบวนการที่มุ่งให้เกิดการพัฒนาทักษะทางภาษา ซึ่งมีขั้นตอนดังนี้

๑) ทำความเข้าใจสัญลักษณ์ สื่อ รูปภาพ รูปแบบ เครื่องหมาย

นักเรียนจะรับรู้ความหมายของคำ กลุ่มคำ ประโยค และถ้อยคำสำนวนต่าง ๆ

๒) สร้างความคิดรวบยอด

นักเรียนจะเชื่อมโยงความรู้จากประสบการณ์นำมาสู่ความเข้าใจและเกิดเป็นภาพรวมเกี่ยวกับสิ่งที่ตนเรียนรู้

๓) สื่อความหมาย ความคิด

เมื่อนักเรียนเข้าใจหรือสร้างความคิดรวบยอดได้แล้ว สามารถที่จะถ่ายทอดออกมาเป็นภาษาให้ผู้อื่นเข้าใจได้

๔) พัฒนาความสามารถ

นักเรียนเกิดการเรียนรู้ตามขั้นตอน คือ เกิดความรู้ ความจำ ความเข้าใจ การนำไปใช้ การวิเคราะห์ การสังเคราะห์ และการประเมินค่า

๒. วิธีสอนโดยใช้การอภิปรายกลุ่มย่อย (Small Group Discussion)

วิธีนี้เป็นกระบวนการที่ครูใช้ในการช่วยให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ตามวัตถุประสงค์ที่กำหนด โดยการจัดนักเรียนเป็นกลุ่มเล็ก ๆ ประมาณ ๔-๘ คน ให้นักเรียนในกลุ่มพูดคุยแลกเปลี่ยนข้อมูล ความคิดเห็น และประสบการณ์ในเรื่องหรือประเด็นที่กำหนด แล้วสรุปผลการอภิปรายออกมาเป็นข้อสรุปของกลุ่ม ซึ่งการจัดการเรียนรู้โดยใช้การอภิปรายกลุ่มย่อยนี้ จะช่วยให้นักเรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้อย่างทั่วถึง มีโอกาสแสดงความคิดเห็นและแลกเปลี่ยนประสบการณ์ จะช่วยให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ในเรื่องที่เรียนกว้างขึ้น ซึ่งมีขั้นตอนดังนี้

๑) ครูจัดนักเรียนออกเป็นกลุ่มย่อย ๆ ประมาณ ๔-๘ คน ควรเป็นกลุ่มที่ไม่เล็กเกินไป และไม่ใหญ่เกินไป เพราะถ้ากลุ่มเล็กจะไม่ได้ความคิดที่หลากหลายเพียงพอ ถ้ากลุ่มใหญ่สมาชิกกลุ่มจะมีโอกาสแสดงความคิดเห็นได้ไม่ทั่วถึง ซึ่งการแบ่งกลุ่มอาจทำได้หลายวิธี เช่น วิธีสุ่มเพื่อให้นักเรียน

มีโอกาสได้ร่วมกลุ่มกับเพื่อนไม่ซ้ำกัน จำแนกตามเพศ วัย ความสนใจ ความสามารถ หรือเลือกอย่างเจาะจงตามปัญหาที่มีก็ได้ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับวัตถุประสงค์ของครูและสิ่งที่จะอภิปราย

๒) ครูหรือนักเรียนกำหนดประเด็นในการอภิปราย ให้มีวัตถุประสงค์ของการอภิปรายที่ชัดเจน โดยที่การอภิปรายแต่ละครั้งไม่ควรมีประเด็นมากจนเกินไป เพราะจะทำให้ให้นักเรียนอภิปรายได้ไม่เต็มที่

๓) นักเรียนเริ่มอภิปรายโดยการพูดคุยแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและประสบการณ์กันตามประเด็นที่กำหนด ในการอภิปรายแต่ละครั้งควรมีการกำหนดบทบาทหน้าที่ที่จำเป็นในการอภิปราย เช่น ประธานหรือผู้นำในการอภิปราย เลขานุการ ผู้จดบันทึก และผู้รักษาเวลา นอกจากนี้ครูควรบอกให้สมาชิกกลุ่มทุกคนทราบถึงบทบาทหน้าที่ของตน ให้ความรู้ ความเข้าใจ หรือคำแนะนำแก่กลุ่มก่อนการอภิปราย และควรชี้ถึงความสำคัญของการให้สมาชิกทุกคนในกลุ่มมีส่วนร่วมในการอภิปรายอย่างทั่วถึง เพราะวัตถุประสงค์หลักของการอภิปราย คือ การให้นักเรียนมีโอกาสแสดงความคิดเห็นอย่างทั่วถึง และได้รับฟังความคิดเห็นที่หลากหลาย ซึ่งจะช่วยให้นักเรียนมีความคิดที่ลึกซึ้งและรอบคอบขึ้น ในกรณีที่มีหลายประเด็น ควรมีการจำกัดเวลาของการอภิปรายแต่ละประเด็นให้มีความเหมาะสม

๔) นักเรียนสรุปสาระที่สมาชิกกลุ่มได้อภิปรายร่วมกันเป็นข้อสรุปของกลุ่ม ครูควรให้สัญญาณแก่กลุ่มก่อนหมดเวลา เพื่อให้แต่ละกลุ่มจะได้สรุปผลการอภิปรายเป็นข้อสรุปของกลุ่ม หลังจากนั้นอาจให้แต่ละกลุ่มนำเสนอผลการอภิปรายแลกเปลี่ยนกัน หรือดำเนินการในรูปแบบอื่นต่อไป

๕) นำข้อสรุปของกลุ่มมาใช้ในการสรุปบทเรียน หลังจากการอภิปรายสิ้นสุดลง ครูจำเป็นต้องเชื่อมโยงความรู้ที่นักเรียนได้ร่วมกันคิดกับบทเรียนที่กำลังเรียนรู้ โดยนำข้อสรุปของกลุ่มมาใช้ในการสรุปบทเรียนด้วย

๓. กระบวนการแก้ปัญหา (Problem Solving Process)

วิธีนี้เน้นให้นักเรียนฝึกการคิดแก้ปัญหาอย่างมีขั้นตอน มีเหตุผล ซึ่งเป็นแนวทางในการนำไปใช้แก้ปัญหาในชีวิตประจำวันได้ โดยอาศัยแนวคิดแก้ปัญหาด้วยการนำวิธีสอนแบบนิรนัย (Deductive) คือ การสอนจากกฎเกณฑ์ไปหาความจริงย่อยไปผสมผสานกับวิธีการสอนแบบอุปนัย (Inductive) คือ การสอนจากตัวอย่างย่อยมาหากฎเกณฑ์ กระบวนการคิดทั้งสองอย่างนี้รวมกันทำให้เกิดรูปแบบการสอนแบบแก้ปัญหา ซึ่งมีขั้นตอนดังนี้

๑) ทำความเข้าใจปัญหา

ครูเน้นให้นักเรียนทำความเข้าใจถึงสภาพของปัญหาว่า ปัญหาเกิดจากอะไร มีข้อมูลใดแล้วบ้าง และมีเงื่อนไขหรือต้องการข้อมูลใดเพิ่ม

๒) วางแผนแก้ปัญหา

เป็นการนำข้อมูลจากขั้นตอนที่ ๑ และข้อมูลความรู้ที่เกี่ยวข้องกับปัญหานั้นมาประกอบวางแผนแก้ปัญหา ถ้าปัญหานั้นต้องตรวจสอบโดยการทดลอง ในขั้นวางแผนก็จะประกอบด้วยการตั้งสมมุติฐาน กำหนดวิธีการทดลอง และกำหนดแนวทางในการประเมินผลการแก้ปัญหา

๓) ดำเนินการแก้ปัญหาและประเมินผล

นำข้อมูลที่รวบรวมได้มาวิเคราะห์และทดสอบสมมุติฐานและประเมินว่า วิธีการแก้ปัญหา หรือผลการทดลองเป็นไปตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้หรือไม่ อย่างไร

๔) ตรวจสอบการแก้ปัญหา

ครูและนักเรียนร่วมกันตรวจสอบวิธีการแก้ปัญหา และผลจากการแก้ปัญหามีผลกระทบต่องานหรือไม่ รวมไปถึงการนำวิธีการแก้ปัญหาไปประยุกต์ใช้ต่อไป

๔. กระบวนการเรียนรู้แบบร่วมแรงร่วมใจ (Cooperative Learning)

วิธีการนี้เป็นการผสมผสานหลักการอยู่ร่วมกันในสังคมและความสามารถทางวิชาการเข้าด้วยกัน โดยให้นักเรียนที่มีความรู้ความสามารถแตกต่างกันมาทำงานร่วมกัน คนที่เก่งกว่าจะต้องช่วยเหลือคนที่อ่อนกว่า ทุกคนต้องมีโอกาสได้แสดงความสามารถ ร่วมแสดงความคิดเห็นและปฏิบัติจริง โดยถือว่าความสำเร็จของแต่ละบุคคล คือ ความสำเร็จของกลุ่ม ซึ่งมีขั้นตอนดังนี้

๑) ขั้นเตรียม

นักเรียนแบ่งกลุ่ม แนะนำแนวทางในการทำงานกลุ่ม บทบาทหน้าที่ของสมาชิกในกลุ่ม และแจ้งวัตถุประสงค์ของการทำงาน

๒) ขั้นสอน

นำเข้าสู่บทเรียน แนะนำเนื้อหาสาระ แหล่งความรู้ แล้วมอบหมายงานให้นักเรียนแต่ละกลุ่ม

๓) ขั้นทำกิจกรรม

นักเรียนร่วมกันทำกิจกรรมในกลุ่มย่อย โดยสมาชิกแต่ละคนมีบทบาทหน้าที่ตามที่ได้รับมอบหมาย ซึ่งในการทำกิจกรรมกลุ่มครูจะใช้เทคนิคต่าง ๆ เช่น คู่คิด เพื่อนเรียน ปริศนาความคิด กลุ่มร่วมมือ การทำกิจกรรมแต่ละครั้งจะต้องเลือกเทคนิคให้เหมาะสมกับวัตถุประสงค์ในการเรียนแต่ละเรื่อง โดยอาจใช้เทคนิคเดียวหรือหลายเทคนิครวมกันก็ได้

๔) ขั้นตรวจสอบผลงาน

เมื่อทำกิจกรรมเสร็จแล้ว ต้องมีการตรวจสอบการปฏิบัติงานว่าถูกต้องครบถ้วนหรือไม่ โดยเริ่มจากการตรวจภายในกลุ่มและระหว่างกลุ่ม เพื่อนำข้อบกพร่องในการปฏิบัติงานไปปรับปรุงให้ดีขึ้น

๕) ขั้นสรุปบทเรียนและประเมินผล

ครูและนักเรียนช่วยกันสรุปบทเรียน ครูอธิบายเพิ่มเติมในส่วนที่นักเรียนยังไม่เข้าใจ และช่วยกันประเมินผลการทำงานกลุ่มว่า จุดเด่นของงานคืออะไร และอะไรคือสิ่งที่ควรปรับปรุงและแก้ไข

ตัวอย่างเทคนิคการเรียนรู้แบบร่วมแรงร่วมใจ

๑) เพื่อนเรียน (Partners)

ให้นักเรียนจับคู่กันทำความเข้าใจเนื้อหาและสาระสำคัญของเรื่องที่ครูกำหนดให้ โดยคู่ที่ยังไม่เข้าใจอาจขอคำแนะนำจากครูหรือคู่อื่นที่เข้าใจดีกว่า เมื่อคู่นั้นเกิดความเข้าใจแล้วก็ถ่ายทอดความรู้ให้เพื่อนคู่อื่นต่อไป

๒) ปริศนาความคิด (Jigsaw)

แบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่มโดยความสามารถ เก่ง-อ่อน เรียกว่า “กลุ่มบ้าน” (Home Groups) ครูแบ่งเนื้อหาออกเป็นหัวข้อย่อย ๆ เท่ากับจำนวนสมาชิกกลุ่ม ให้สมาชิกในกลุ่มศึกษาหัวข้อที่แตกต่างกัน นักเรียนที่ได้รับหัวข้อเดียวกันมารวมกลุ่มเพื่อร่วมกันศึกษา เรียกว่า “กลุ่มผู้เชี่ยวชาญ” (Expert Groups) เมื่อร่วมกันศึกษาจนเข้าใจแล้ว สมาชิกแต่ละคนออกจากกลุ่มผู้เชี่ยวชาญกลับไปกลุ่มบ้านของตนเอง จากนั้นถ่ายทอดความรู้ที่ตนศึกษามาให้เพื่อน ๆ ในกลุ่มฟังจนครบทุกคน

๓) กลุ่มร่วมมือ (Co-op Co-op)

แบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่มโดยความสามารถกัน แต่ละกลุ่มเลือกหัวข้อที่จะศึกษา เมื่อได้หัวข้อแล้วสมาชิกในกลุ่มช่วยกันกำหนดหัวข้อย่อย แล้วแบ่งหน้าที่กันรับผิดชอบ โดยศึกษาคนละ ๑ หัวข้อย่อย จากนั้นสมาชิกรวบรวมงานมารวมกันเป็นงานกลุ่ม ช่วยกันเรียบเรียงเนื้อหาให้สอดคล้องกัน และเตรียมทีมนำเสนอผลงานหน้าชั้นเรียน เมื่อนำเสนอผลงานแล้ว ทุกกลุ่มช่วยกันประเมินผลการทำงานและผลงานกลุ่ม

๔) กลุ่มร่วมกันคิด (Numbered Heads Together : NHT)

วิธีนี้เหมาะสำหรับการทบทวนความรู้ให้นักเรียน ซึ่งมีขั้นตอนดังนี้

- (๑) แบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่ม กลุ่มละ ๔ คน ความสะดวกสามารถกัน แต่ละคนมีหมายเลขประจำตัว
- (๒) ครูถามคำถามหรือมอบหมายงานให้ทำ
- (๓) นักเรียนช่วยกันอภิปรายในกลุ่มย่อยจนมั่นใจว่าสมาชิกทุกคนมั่นใจในคำตอบ
- (๔) ครูสุ่มถามโดยเรียกหมายเลขประจำตัวคนใดคนหนึ่งในกลุ่มตอบ
- (๕) ครูให้คำชมเชยแก่สมาชิกในกลุ่มที่สามารถตอบคำถามได้มากที่สุด และอธิบายข้อคำถามที่นักเรียนยังไม่เข้าใจ

๒. โครงการงาน (Project Work)

โครงการงานเป็นการจัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมให้นักเรียนได้ลงมือปฏิบัติและศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง ตามแผนการดำเนินงานที่นักเรียนได้จัดขึ้น โดยครูช่วยให้คำแนะนำปรึกษา กระตุ้นให้คิด และติดตามการปฏิบัติงานจนบรรลุเป้าหมาย โครงการงานแบ่งออกเป็น ๔ ประเภท คือ

๑. โครงการงานประเภทสำรวจ รวบรวมข้อมูล
๒. โครงการงานประเภททดลอง ค้นคว้า
๓. โครงการงานที่เป็นการศึกษาความรู้ ทฤษฎี หลักการ หรือแนวคิดใหม่
๔. โครงการงานประเภทสิ่งประดิษฐ์

การเรียนรู้ด้วยโครงงานมีขั้นตอนดังนี้

๑. กำหนดหัวข้อที่จะศึกษา นักเรียนคิดหัวข้อโครงงาน ซึ่งอาจได้มาจากความอยากรู้อยากเห็น ของนักเรียนเองหรือได้จากการอ่านหนังสือ บทความ การไปทัศนศึกษาดูงาน โดยนักเรียนต้อง ตั้งคำถามว่า “จะศึกษาอะไร” “ทำไมต้องศึกษาเรื่องดังกล่าว”

๒. ศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้อง นักเรียนศึกษาทบทวนเอกสารที่เกี่ยวข้องและปรึกษาครู หรือผู้ที่มี ความรู้ความเชี่ยวชาญในสาขานั้น ๆ

๓. เขียนเค้าโครงของโครงงานหรือสร้างแผนผังความคิด โดยทั่วไปเค้าโครงของโครงงาน จะประกอบด้วยหัวข้อต่าง ๆ ดังนี้

- ๑) ชื่อโครงงาน
- ๒) ชื่อผู้ทำโครงงาน
- ๓) ชื่อที่ปรึกษาโครงงาน
- ๔) ระยะเวลาดำเนินการ
- ๕) หลักการและเหตุผล
- ๖) วัตถุประสงค์
- ๗) สมมุติฐานของการศึกษา (ในกรณีที่เป็นโครงงานทดลอง)
- ๘) ขั้นตอนการดำเนินงาน
- ๙) ปฏิบัติโครงงาน
- ๑๐) ผลที่คาดว่าจะได้รับ
- ๑๑) เอกสารอ้างอิง/บรรณานุกรม

๔. ปฏิบัติโครงงาน ลงมือปฏิบัติงานตามแผนงานที่กำหนดไว้ ในระหว่างปฏิบัติงานควรมี การจดบันทึกข้อมูลต่าง ๆ ไว้อย่างละเอียดว่าทำอะไร ได้ผลอย่างไร มีปัญหาหรืออุปสรรคอะไร และมี แนวทางแก้ไขอย่างไร

๕. เขียนรายงาน เป็นการรายงานสรุปผลการดำเนินงาน เพื่อให้ผู้อื่นได้ทราบแนวคิด วิธี ดำเนินงาน ผลที่ได้รับ และข้อเสนอแนะต่าง ๆ เกี่ยวกับโครงงาน ซึ่งการเขียนรายงานนี้ควรใช้ภาษาที่ กระชับ เข้าใจง่าย ชัดเจน และครอบคลุมประเด็นที่ศึกษา

๖. แสดงผลงาน เป็นการนำผลของการดำเนินงานมาเสนอ อาจจัดได้หลายรูปแบบ เช่น การจัด นิทรรศการ การทำเป็นสื่อสิ่งพิมพ์ สื่อมัลติมีเดีย หรืออาจนำเสนอในรูปแบบของการแสดงผลงาน การนำเสนอ ด้วยวาจา บรรยาย อภิปรายกลุ่ม สาธิต

๓. แฟ้มสะสมผลงาน (Portfolio)

แฟ้มสะสมผลงาน หมายถึง แหล่งรวบรวมเอกสาร ผลงาน หรือหลักฐาน เพื่อใช้สะท้อนถึง ผลสัมฤทธิ์ ความสามารถ ทักษะ และพัฒนาการของนักเรียน มีการจัดเรียบเรียงผลงานไว้อย่างมีระบบ โดยนำความรู้ ความคิด และการนำเสนอมาผสมผสานกัน ซึ่งนักเรียนเป็นผู้คัดเลือกผลงานและมีส่วนร่วม ในการประเมิน แฟ้มสะสมผลงานจึงเป็นหลักฐานสำคัญที่จะทำให้ นักเรียนสามารถมองเห็นพัฒนาการ

ของตนเองได้ตามสภาพจริง รวมทั้งเห็นข้อบกพร่อง และแนวทางในการปรับปรุงแก้ไขให้ดีขึ้นต่อไป

ลักษณะสำคัญของการประเมินผลโดยใช้แฟ้มสะสมผลงาน

๑. ครูสามารถใช้เป็นเครื่องมือในการติดตามความก้าวหน้าของนักเรียนเป็นรายบุคคลได้เป็นอย่างดี เนื่องจากมีผลงานสะสมไว้ ครูจะทราบจุดเด่น จุดด้อยของนักเรียนแต่ละคนจากแฟ้มสะสมผลงาน และสามารถติดตามพัฒนาการได้อย่างต่อเนื่อง

๒. มุ่งวัดศักยภาพของนักเรียนในการผลิตหรือสร้างผลงานมากกว่าการวัดความจำจากการทำแบบทดสอบ

๓. วัดและประเมินโดยเน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง คือ นักเรียนเป็นผู้วางแผน ลงมือปฏิบัติงาน รวมทั้งประเมินและปรับปรุงตนเอง ซึ่งมีครูเป็นผู้ชี้แนะ เน้นการประเมินผลน้อยกว่าการประเมินผลรวม

๔. ฝึกให้นักเรียนรู้จักการประเมินตนเองและหาแนวทางปรับปรุงพัฒนาตนเอง

๕. นักเรียนเกิดความมั่นใจและภาคภูมิใจในผลงานของตนเอง รู้ว่าตนเองมีจุดเด่นในเรื่องใด

๖. ช่วยในการสื่อความหมายเกี่ยวกับความรู้ ความสามารถ ตลอดจนพัฒนาการของนักเรียน ให้ผู้ที่เกี่ยวข้องทราบ เช่น ผู้ปกครอง ฝ่ายแนะแนว ตลอดจนผู้บริหารของโรงเรียน

ขั้นตอนการประเมินผลโดยใช้แฟ้มสะสมผลงาน

การจัดทำแฟ้มสะสมผลงานมี ๑๐ ขั้นตอน ซึ่งแต่ละขั้นตอนมีรายละเอียดดังนี้

๑. การวางแผนจัดทำแฟ้มสะสมผลงาน การจัดทำแฟ้มสะสมผลงานต้องมีส่วนร่วมระหว่างครู นักเรียน และ ผู้ปกครอง

ครู การเตรียมตัวของครูต้องเริ่มจากการศึกษา และวิเคราะห์หลักสูตร คู่มือครู คำอธิบายรายวิชา วิธีการวัดและประเมินผลในหลักสูตร รวมทั้งครูต้องมีความรู้และเข้าใจเกี่ยวกับการประเมินโดยใช้แฟ้มสะสมผลงาน จึงจะสามารถวางแผนกำหนดชิ้นงานได้

นักเรียน ต้องมีความเข้าใจเกี่ยวกับจุดประสงค์การเรียนรู้ เนื้อหาสาระ การประเมินผลโดยใช้แฟ้มสะสมผลงาน การมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้ การกำหนดชิ้นงาน และบทบาทในการทำงานกลุ่ม โดยครูต้องแจ้งให้นักเรียนทราบล่วงหน้า

ผู้ปกครอง ต้องเข้ามามีส่วนร่วมในการคัดเลือกผลงาน การแสดงความคิดเห็น และรับรู้พัฒนาการของนักเรียนอย่างต่อเนื่อง ดังนั้นก่อนทำแฟ้มสะสมผลงาน ครูต้องแจ้งให้ผู้ปกครองทราบหรือขอความร่วมมือ รวมทั้งให้ความรู้ในเรื่องการประเมินผลโดยใช้แฟ้มสะสมผลงานแก่ผู้ปกครองเมื่อมีโอกาส

๒. การรวบรวมผลงานและจัดระบบแฟ้ม ในการรวบรวมผลงานต้องออกแบบการจัดเก็บหรือแยกหมวดหมู่ของผลงานให้ดี เพื่อสะดวกและง่ายต่อการนำข้อมูลออกมาใช้ แนวทางการจัดหมวดหมู่ของผลงาน เช่น

๑) จัดแยกตามลำดับ วัน เวลา ที่สร้างผลงานขึ้นมา

๒) จัดแยกตามความซับซ้อนของผลงาน เป็นการแสดงถึงทักษะหรือพัฒนาการของนักเรียนที่มากขึ้น

๓) จัดแยกตามวัตถุประสงค์ เนื้อหา หรือประเภทของผลงาน

ผลงานที่อยู่ในแฟ้มสะสมผลงานอาจมีหลายเรื่อง หลายวิชา ดังนั้นนักเรียนจะต้องทำเครื่องมือในการช่วยค้นหา เช่น สารบัญ ดัชนีเรื่อง จุดสี แถบสี ติดไว้ที่ผลงานโดยมีรหัสที่แตกต่างกัน

๓. การคัดเลือกผลงาน ในการคัดเลือกผลงานนั้นควรให้สอดคล้องกับเกณฑ์หรือมาตรฐานที่โรงเรียน ครู หรือนักเรียนร่วมกันกำหนดขึ้นมา และผู้คัดเลือกผลงานควรเป็นนักเรียนเจ้าของแฟ้มสะสมผลงาน หรือมีส่วนร่วมกับครู เพื่อน และผู้ปกครอง

ผลงานที่เลือกเข้าแฟ้มสะสมผลงาน ควรมีลักษณะดังนี้

๑) สอดคล้องกับเนื้อหา และวัตถุประสงค์ของการเรียนรู้

๒) เป็นผลงานชิ้นที่ดีที่สุด มีความหมายต่อนักเรียนมากที่สุด

๓) สะท้อนให้เห็นถึงพัฒนาการของนักเรียนในทุกด้าน

๔) เป็นสื่อที่จะช่วยให้นักเรียนมีโอกาสแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับครู ผู้ปกครอง และเพื่อน ๆ

ส่วนจำนวนชิ้นงานนั้นให้กำหนดตามความเหมาะสม ไม่ควรมีมากเกินไป เพราะอาจจะทำให้ผลงานบางชิ้นไม่มีความหมาย แต่ถ้ามีน้อยเกินไปจะทำให้การประเมินไม่มีประสิทธิภาพ

๔. การสร้างสรรค์แฟ้มสะสมผลงานให้มีเอกลักษณ์ของตนเอง โครงสร้างหลักของแฟ้มสะสมผลงานอาจเหมือนกัน แต่นักเรียนสามารถตกแต่งรายละเอียดย่อยให้แตกต่างกันตามความคิดสร้างสรรค์ของแต่ละบุคคล โดยอาจใช้ภาพ สี สติกเกอร์ ตกแต่งให้สวยงาม เน้นเอกลักษณ์ของเจ้าของแฟ้มสะสมผลงาน

๕. การแสดงความคิดเห็นหรือความรู้สึกต่อผลงาน ในขั้นตอนนี้ นักเรียนจะได้รู้จักการวิพากษ์วิจารณ์ หรือสะท้อนความคิดเกี่ยวกับผลงานของตนเอง ตัวอย่างข้อความที่ใช้แสดงความรู้สึกต่อผลงาน เช่น

๑) ได้แนวคิดจากการทำผลงานชิ้นนี้มาจากไหน

๒) เหตุผลที่เลือกผลงานชิ้นนี้คืออะไร

๓) จุดเด่น จุดด้อยของผลงานชิ้นนี้คืออะไร

๔) รู้สึกพอใจกับผลงานชิ้นนี้มากน้อยเพียงใด

๕) ได้ข้อคิดอะไรจากการทำผลงานชิ้นนี้

๖. การตรวจสอบความสามารถของตนเอง เป็นการเปิดโอกาสให้นักเรียนได้ประเมินความสามารถของตนเอง โดยพิจารณาตามเกณฑ์ย่อย ๆ ที่ครูและนักเรียนช่วยกันกำหนดขึ้น เช่น นิสัยการทำงาน ทักษะทางสังคม การทำงานเสร็จตามระยะเวลาที่กำหนด การขอความช่วยเหลือเมื่อมีความจำเป็น นอกจากนี้การตรวจสอบความสามารถตนเองอีกวิธีหนึ่ง คือ การให้นักเรียนเขียนวิเคราะห์จุดเด่น จุดด้อย ของตนเอง และสิ่งที่ต้องปรับปรุงแก้ไข

๗. การประเมินผลงาน เป็นขั้นตอนที่สำคัญเนื่องจากการสรุปคุณภาพของงานและ

ความสามารถหรือพัฒนาการของนักเรียน การประเมินแบ่งออกเป็น ๒ ลักษณะ คือ การประเมินโดยไม่ให้ระดับคะแนน และการประเมินโดยให้ระดับคะแนน

๑) การประเมินโดยไม่ให้ระดับคะแนน ครูกลุ่มนี้มีความเชื่อว่า แฟ้มสะสมผลงานมีไว้เพื่อศึกษากระบวนการทำงาน ศึกษาความคิดเห็นและความรู้สึกของนักเรียนที่มีต่อผลงานของตนเอง ตลอดจนดูพัฒนาการหรือความก้าวหน้าของนักเรียนอย่างไม่เป็นทางการ ครู ผู้ปกครอง และเพื่อนสามารถให้คำชี้แนะแก่นักเรียนได้ ซึ่งวิธีการนี้จะทำให้นักเรียนได้เรียนรู้และปฏิบัติงานอย่างเต็มที่ โดยไม่ต้องกังวลว่าจะได้คะแนนมากน้อยเท่าไร

๒) การประเมินโดยให้ระดับคะแนน มีทั้งการประเมินตามจุดประสงค์การเรียนรู้ การประเมินระหว่างภาคเรียน และการประเมินปลายภาค ซึ่งจะช่วยในวัตถุประสงค์ด้านการปฏิบัติเป็นหลัก การประเมินแฟ้มสะสมผลงานต้องกำหนดมิติการให้คะแนน (Scoring Rubrics) ตามเกณฑ์ที่ครูและนักเรียนร่วมกันกำหนดขึ้น การให้ระดับคะแนนมีทั้งการให้คะแนนเป็นรายชิ้นก่อนเก็บเข้าแฟ้มสะสมผลงาน และการให้คะแนนแฟ้มสะสมผลงานทั้งแฟ้ม ซึ่งมาตรฐานคะแนนนั้นต้องสอดคล้องกับวัตถุประสงค์การจัดทำแฟ้มสะสมผลงาน และมุ่งเน้นพัฒนาการของนักเรียนแต่ละคนมากกว่าการนำไปเปรียบเทียบกับบุคคลอื่น

๘. การแลกเปลี่ยนประสบการณ์กับผู้อื่น มีวัตถุประสงค์เพื่อเปิดโอกาสให้นักเรียนได้รับฟังความคิดเห็นจากผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง ได้แก่ เพื่อน ครู และผู้ปกครอง อาจทำได้หลายรูปแบบ เช่น การจัดประชุมในโรงเรียน โดยเชิญผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องมาร่วมกันพิจารณาผลงาน การสนทนาแลกเปลี่ยนระหว่างนักเรียนกับเพื่อน การส่งแฟ้มสะสมผลงานไปให้ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องช่วยให้ข้อเสนอแนะหรือคำแนะนำ

ในการแลกเปลี่ยนประสบการณ์นั้นนักเรียนจะต้องเตรียมคำถามเพื่อถามผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง ซึ่งจะเป็นประโยชน์ในการปรับปรุงงานของตนเอง ตัวอย่างคำถาม เช่น

- ๑) ท่านคิดอย่างไรกับผลงานชิ้นนี้
- ๒) ท่านคิดว่าควรปรับปรุงแก้ไขส่วนใดอีกบ้าง
- ๓) ผลงานชิ้นใดที่ท่านชอบมากที่สุด เพราะอะไร

๙. การปรับเปลี่ยนผลงาน หลังจากทีนักเรียนได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็น และได้รับคำแนะนำจากผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องแล้ว จะนำมาปรับปรุงผลงานให้ดีขึ้น นักเรียนสามารถนำผลงานที่ดีกว่าเก็บเข้าแฟ้มสะสมผลงานแทนผลงานเดิม ทำให้แฟ้มสะสมผลงานมีผลงานที่ดี ทันสมัย และตรงตามจุดประสงค์ในการประเมิน

๑๐. การประชาสัมพันธ์ผลงานของนักเรียน เป็นการแสดงนิทรรศการผลงานของนักเรียน โดยนำแฟ้มสะสมผลงานของนักเรียนทุกคนมาจัดแสดงร่วมกัน และเปิดโอกาสให้ผู้ปกครอง ครู และนักเรียนทั่วไปได้เข้าชมผลงาน ทำให้นักเรียนเกิดความภาคภูมิใจในผลงานของตนเอง

ผู้ที่เริ่มต้นทำแฟ้มสะสมผลงานอาจไม่ต้องดำเนินการทั้ง ๑๐ ขั้นตอนนี้ อาจใช้ขั้นตอนหลัก ๆ คือ การรวบรวมผลงานและการจัดระบบแฟ้ม การคัดเลือกผลงาน และการแสดงความคิดเห็นหรือความรู้สึกต่อผลงาน

องค์ประกอบสำคัญของแฟ้มสะสมผลงาน มีดังนี้

๑. ส่วนนำ ประกอบด้วย

- ปก
- คำนำ
- สารบัญ
- ประวัติส่วนตัว
- จุดมุ่งหมายของการทำแฟ้มสะสมผลงาน

๒. ส่วนเนื้อหาแฟ้ม ประกอบด้วย

- ผลงาน
- ความคิดเห็นที่มีต่อผลงาน
- Rubrics ประเมินผลงาน

๓. ส่วนข้อมูลเพิ่มเติม ประกอบด้วย

- ผลการประเมินการเรียนรู้
- การรายงานความก้าวหน้าโดยครู
- ความคิดเห็นของผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง
เช่น เพื่อน ผู้ปกครอง

ตอนที่ ๓.๓

ผังการออกแบบการจัดการเรียนรู้และรูปแบบแผนการจัดการเรียนรู้รายชั่วโมง

๑. ผังการออกแบบการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิด Backward Design

ผังการออกแบบการจัดการเรียนรู้

หน่วยการเรียนรู้ที่ _____

ขั้นที่ ๑ ผลลัพธ์ปลายทางที่ต้องการให้เกิดขึ้นกับนักเรียน	
ตัวชี้วัดช่วงชั้น ๑. _____ ๒. _____	
ความเข้าใจที่คงทนของนักเรียน นักเรียนจะเข้าใจว่า... ๑. _____ ๒. _____	คำถามสำคัญที่ทำให้เกิดความเข้าใจที่คงทน ๑. _____ ๒. _____
ความรู้ของนักเรียนที่นำไปสู่ความเข้าใจที่คงทน นักเรียนจะรู้ว่า... ๑. _____ ๒. _____ ๓. _____	ทักษะ/ความสามารถของนักเรียนที่นำไปสู่ความเข้าใจที่คงทน นักเรียนจะสามารถ... ๑. _____ ๒. _____ ๓. _____
ขั้นที่ ๒ ภาระงานและการประเมินผลการเรียนรู้ซึ่งเป็นหลักฐานที่แสดงว่านักเรียนมีผลการเรียนรู้ตามที่กำหนดไว้อย่างแท้จริง	
๑. ภาระงานที่นักเรียนต้องปฏิบัติ ๑.๑ _____ ๑.๒ _____	
๒. วิธีการและเครื่องมือประเมินผลการเรียนรู้ ๒.๑ วิธีการประเมินผลการเรียนรู้ ๑) _____ ๒) _____ ๒.๒ เครื่องมือประเมินผลการเรียนรู้ ๑) _____ ๒) _____	
๓. สิ่งที่มีประเมิน ๓.๑ _____ ๓.๒ _____	
ขั้นที่ ๓ แผนการจัดการเรียนรู้ _____ _____	

๒. รูปแบบแผนการจัดการเรียนรู้รายชั่วโมง

เมื่อครูออกแบบการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิด Backward Design แล้ว ครูสามารถเขียนแผนการจัดการเรียนรู้รายชั่วโมงโดยใช้รูปแบบของแผนการจัดการเรียนรู้แบบเรียงหัวข้อ ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

ชื่อแผน...(ระบุชื่อและลำดับที่ของแผนการจัดการเรียนรู้)

ชื่อเรื่อง...(ระบุชื่อเรื่องที่จะทำการจัดการเรียนรู้)

กลุ่มสาระ...(ระบุกลุ่มสาระที่ใช้จัดการเรียนรู้)

ชั้น...(ระบุชั้นที่จัดการเรียนรู้)

หน่วยการเรียนรู้ที่...(ระบุชื่อและลำดับที่ของหน่วยการเรียนรู้)

เวลา...(ระบุระยะเวลาที่ใช้ในการจัดการเรียนรู้ต่อ ๑ แผน)

สาระสำคัญ...(เขียนความคิดรวบยอดหรือมโนทัศน์ของหัวเรื่องที่จะจัดการเรียนรู้)

ตัวชี้วัดช่วงชั้น...(ระบุตัวชี้วัดช่วงชั้นที่ใช้เป็นเป้าหมายของแผนการจัดการเรียนรู้)

จุดประสงค์การเรียนรู้...(กำหนดให้สอดคล้องกับสมรรถนะสำคัญและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนหลังจากสำเร็จการศึกษา ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ ซึ่งประกอบด้วย ด้านความรู้ (Knowledge: K) ด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม (Affective: A) ด้านทักษะและกระบวนการ (Performance: P))

การวัดและประเมินผลการเรียนรู้...(ระบุวิธีการและเครื่องมือวัดและประเมินผลที่สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้ทั้ง ๓ ด้าน)

สาระการเรียนรู้...(ระบุสาระและเนื้อหาที่ใช้จัดการเรียนรู้ อาจเขียนเฉพาะหัวเรื่องก็ได้)

แนวทางบูรณาการ...(เสนอแนะและระบุกิจกรรมของกลุ่มสาระอื่นที่บูรณาการร่วมกัน)

กระบวนการจัดการเรียนรู้...(กำหนดให้สอดคล้องกับธรรมชาติของกลุ่มสาระและการบูรณาการข้ามสาระ)

กิจกรรมเสนอแนะ...(ระบุรายละเอียดของกิจกรรมที่นักเรียนควรปฏิบัติเพิ่มเติม)

สื่อ/แหล่งการเรียนรู้...(ระบุสื่อ อุปกรณ์ และแหล่งการเรียนรู้ที่ใช้ในการจัดการเรียนรู้)

บันทึกหลังการจัดการเรียนรู้...(ระบุรายละเอียดของผลการจัดการเรียนรู้ตามแผนที่กำหนดไว้ อาจนำเสนอข้อเด่นและข้อด้อยให้เป็นข้อมูลที่สามารถใช้เป็นส่วนหนึ่งของการทำวิจัยในชั้นเรียนได้)

ตอนที่ ๓.๔

แบบทดสอบก่อนและหลังเรียนประจำหน่วยการเรียนรู้

แบบทดสอบก่อนเรียน

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ การเลือกใช้คำและกลุ่มคำในการสื่อสาร

คำชี้แจง เลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงคำตอบเดียว

๑. คำใดใช้ในความหมายนัยตรงได้เพียงอย่างเดียว

- ก จิงจก
☒ ข ดินสอ
 ค หัวโขน
 ง ลูกหมา

๒. “เมื่อวานนี้ฉันถูกแม่เทศน์เสียหลายกัณฑ์”

คำที่พิมพ์ตัวหนามีความหมายตามข้อใด

- ☒ ก บ่น, เรื่อง
 ข อบรม, ครั้ง
 ค สั่งสอน, บท
 ง แสดงธรรม, ตอน

๓. คำซ้อนข้อใดมาจากภาษาจีน

- ☒ ก ทองคำ
 ข คัดเลือก
 ค แน่นหนา
 ง เปลี่ยนแปลง

๔. “บ้านเรือนแถวนี้_____มาก” ควรเติมคำใดลงในช่องว่าง

- ก จอแจ
☒ ข แออัด
 ค แน่นหนา
 ง เบียดเสียด

๕. ข้อใดเป็นคำสมาสทุกคำ

- ก อัคริ พลเมือง วิปสนาม
 ข อธิบดี คุญปการ ราชทินนาม
 ค บุรุษโทษ วารดิถี สรรพสินค้า
☒ ง ธันวาคม มหัทศจรร์ช ประมินทร์

๖. คำเกิดใหม่ที่ใช้อยู่ช่วงระยะเวลาหนึ่งแล้วเลิกไปเรียกว่าอะไร

- ก คำใหม่ ☒ ค คำสแลง
 ข คำนิยม ง คำทับศัพท์

๗. ข้อใดเป็นภาษาพูด

- ☒ ก ร้อนตับจะแตกอยู่แล้ว
 ข ฤดูร้อนปีนี้อุณหภูมิจะสูงขึ้นกว่าทุกปี
 ค รัฐบาลเตรียมจัดสรรงบประมาณในการแก้ไขปัญหาภัยแล้ง
 ง ภาคตะวันออกเฉียงเหนือประสบกับปัญหาภัยแล้งอย่างหนัก

๘. ข้อใดใช้ภาษาต่างจากข้ออื่น

- ก ทั้งเนื้อทั้งตัวฉันมีเงินอยู่แค่นี้แหละ
 ข ไปเล่นอะไรมาเนื้อตัวมอมแมมไปหมด
 ค ยุกสองพันสิบเจ็ดแล้วอย่าทำตัวเป็นไฉโนเสาร์เต่าล้านปีอยู่เลย
☒ ง เรื่องนี้ข้อเท็จจริงเป็นอย่างไรยังไม่มีการรู้แต่ก็นำไปพูดกันอย่างสนุกสนานเสียแล้ว

๙. ถ้านวนข้อใดมีความหมายเหมือนกัน

- ก หูเบา หูทวนลม
☒ ข ไก่ได้พลอย หั่วล้านได้หวี
 ค สู้จนเขิบตา หมาจนตรอก
 ง น้ำท่วมปาก พูดเป็นต่อยหอย

๑๐. “ลูกสาวเราแต่งงาน _____ แล้ว เราก็หมดห่วงเสียที” ควรเติมถ้านวนใดลงในช่องว่าง

- ก ออกโรง
 ข มีหน้ามีตา
☒ ค เป็นฝั่งเป็นฝา
 ง ลงหลักปักฐาน

แบบทดสอบหลังเรียน

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ การเลือกใช้คำและกลุ่มคำในการสื่อสาร

คำชี้แจง เลือกคำตอบที่ถูกต้องเพียงคำตอบเดียว

๑. คำที่พิมพ์ตัวหนาข้อใดมีความหมายเชิงอุปมา

ก ลูกลึงกำลังดูคนแม่

ข แพะตัวนี้มีขนนุ่มเยอะ

☒ ค ผู้หญิงคนนี้ดูอย่างกับแม่เสือ

ง ธรรมชาติของหนอนที่ชอบขึ้นของเน่า

๒. “โต๊ะ เก้าอี้ โซฟา” สัมพันธ์กับข้อใดมากที่สุด

ก เครื่องครัว

ข เครื่องนอน

☒ ค เครื่องเรือน

ง เครื่องประดับ

๓. คำซ้ำข้อใดมีความหมายไม่หนักแน่น

ก อยู่ๆ เขาก็โทรมาหา

ข ทำอะไรให้เสร็จเป็นอย่างๆ ไป

ค เด็กๆ ช่วยกันทำความสะอาดห้องเรียน

☒ ง ฉันกำลังดูๆ อยู่ว่าจะตัดสินใจอย่างไรดี

๔. “สายตาเขากองสั้นมาก สวมแว่นตาหนา_____เขียว”

ควรเติมคำใดลงในช่องว่าง

ก ตุ่ม

ข ตีบ

ค ตื่อ

☒ ง เตอะ

๕. ข้อใดใช้คำไม่เหมาะสม

ก คนทำดีสิ่งศักดิ์สิทธิ์ย่อมคุ้มครอง

☒ ข เขาก็คิดวางแผนการทำงานของเจ้าหน้าที่

ค คนทำผิดต้องถูกดำเนินการตามกฎหมาย

ง จะทำอะไรควรรู้จักละอายและเกรงกลัวต่อบาป
กันเสียบ้าง

๖. ข้อใดต่างจากข้ออื่น

ก คุก-ดิ่ง

ค เพาะ-งอก

ข มัด-ผูก

☒ ง เจียน-ตัด

๗. “เขาเป็นคนพิลึก ชอบทำอะไรไม่เหมือนคนอื่น”

คำที่พิมพ์ตัวหนาเปลี่ยนเป็นภาษาเขียนได้ตาม
ข้อใด

ก อัจฉริยะ

ค แปลกๆ

☒ ข ประหลาด

ง ผิดมนุษย์

๘. “คืนมีเงินไม่พอใช้ จึงนำเงินที่สะสมไว้ออกมาใช้”

ข้อความที่พิมพ์ตัวหนาเปลี่ยนเป็นภาษาพูด
ได้ตามข้อใด

ก ทุบโต๊ะ

ข ทุบราคา

☒ ค ทุบกระปุก

ง ทุบหม้อข้าว

๙. จำนวนข้อใดมีความหมายใกล้เคียงกันมากที่สุด

☒ ก จิงก็รำขากี้แรง ขนมผสมน้ำยา

ข หวานนอกขมใน หวานอมขมกลืน

ค เกี้ยวแฝกมุงป่า คำน้ำพริกละลายแม่น้ำ

ง คบคนจรนอนหมอนหมิ่น คบเด็กสร้างบ้าน

๑๐. “นักแสดงพวกนี้ เป็นพวก_____พอเกิดเรื่อง

เข้าจริง ๆ ก็หนีหมด” ควรเติมจำนวนใดลงใน
ช่องว่าง

ก หมาหมู่

ข หมาหยอกไก่

☒ ค หมาเห่าไม่กั๊ด

ง หมาเห็นข้าวเปลือก

แบบทดสอบก่อนเรียน

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ การวิเคราะห์และสังเคราะห์ประโยค

คำชี้แจง เลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงคำตอบเดียว

๑. การเรียนเรื่องประโยคจำเป็นต้องรู้เรื่องใด

เป็นพื้นฐานมากที่สุด

ก พยางค์ คำ

☒ ข คำ กลุ่มคำ

ค พยางค์ กลุ่มคำ

ง กลุ่มคำ ประโยค

๒. ข้อใดเป็นกริยาวิ

☒ ก จีรฉกรรยาน

ข ดันไม้หน้าบ้าน

ค รยณต์บนถนน

ง นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕

๓. ประโยคใดมีส่วนประกอบเหมือนประโยค

“เขาเกลียดคนโกหก”

ก ตุ่นวาดภาพสวย

☒ ข ลูกทาสีบ้านใหม่

ค เขามาหาฉันเสมอ

ง นักร้องเพลงเพราะ

๔. ข้อใดเป็นประโยคที่มีกรรมทำหน้าที่

เป็นบทประธาน

ก แม่ทำกับข้าวอร่อย

ข มีขนมเค้กอยู่ในตู้เย็น

☒ ค เด็กถูกหมาขี้บ้านกัด

ง เกิดเหตุการณ์ไม่สงบในบ้านเมือง

๕. ข้อใดเป็นประโยคละประธาน

ก ฉันมาช่วยแล้ว

ข ดันไม้ดอกออกสวยงาม

☒ ค ชื้อขนมมาฝากฉันหน่อย

ง พายุพัดกระหน่ำอย่างรุนแรง

๖. ข้อใดเป็นประโยคที่ ต่างจากข้ออื่น

ก เขาทำงานเก่ง

ข แม่ออกไปซื้อกับข้าวที่ตลาด

☒ ค อีกครึ่งชั่วโมงเธอค่อยออกมานะ

ง พ่อพาน้องไปหาหมอที่โรงพยาบาล

๗. ข้อใดเป็นประโยครวมที่เป็นเงื่อนไข

ก พ่อล้างรถส่วนเงินนอนหลับ

ข ฉันและน้องชอบอ่านหนังสือ

☒ ค ถ้าเราไม่ได้เรียนต่อก็จะต้องหางานทำ

ง เราหลงเชื่อคนผิดจึงต้องทนทุกข์อยู่อย่างนี้

๘. “พ่อซื้อรถคันใหม่ให้ฉันขับ” ข้อความที่พิมพ์

ตัวหนาขยายส่วนใดของประโยค

☒ ก กริยา

ค ประธาน

ข กรรม

ง ส่วนขยายกรรม

๙. ประโยคใดมีความหมายเหมือน “เขารักการเขียนหนังสือ”

ก เขาเขียนหนังสือด้วยความรัก

ข ความรักทำให้เขาเขียนหนังสือ

☒ ค การเขียนหนังสือเป็นสิ่งที่เขารัก

ง หนังสือที่เขาเขียนเกิดจากความรัก

๑๐. “ปานได้รับรางวัลเรียนดีที่โรงเรียนแจกทุกปี”

ประโยคนี้แยกรายละเอียดของประโยคได้

ตามข้อใด

ก โรงเรียนแจกทุกปี/ปานได้รับรางวัลเรียนดี

ข โรงเรียนแจกรางวัลทุกปี/ปานได้รับรางวัลเรียนดี

☒ ค โรงเรียนแจกรางวัลเรียนดีทุกปี/ปานได้รับรางวัลเรียนดี

ง โรงเรียนแจกรางวัลให้ปาน/ปานได้รับรางวัลเรียนดีทุกปี

แบบทดสอบหลังเรียน

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ การวิเคราะห์และสังเคราะห์ประโยค

คำชี้แจง เลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงคำตอบเดียว

๑. ข้อใดเป็นคำที่ต่างจากข้ออื่น

- ก. ลูกอม ค. ไกล่ซัด
ข. พุดคุย ง. หลั่งไหล

๒. ข้อใดเป็นวลีที่ขึ้นต้นด้วยคำสมาส

- ก. ดั่งจนหูกจะแตก
ข. เรือข้ามฟากแม่น้ำเจ้าพระยา
ค. ในสวนสาธารณะข้างโรงเรียน
ง. จิตรกรรมฝาผนังอันวิจิตรงดงาม

๓. ข้อใดเป็นประโยค

- ก. ร้านนมสดหน้าโรงเรียน
ข. ร้านนมสดริมถนนหน้าโรงเรียน
ค. มีร้านนมสดริมถนนหน้าโรงเรียน
ง. ร้านนมสดและร้านไอศกรีมริมถนนหน้าโรงเรียน

๔. ข้อใดเป็นประโยคที่ไม่มีกรรม

- ก. มีการลักลอบตัดไม้ในเขตป่าสงวน
ข. น้ำป่าไหลหลากพัดบ้านเรือนเสียหาย
ค. พายุฝนหลงฤดูพัดกระหน่ำอย่างรุนแรง
ง. บ้านหลังใหญ่ท้ายซอยถูกยกเค้าเมื่อคืนนี้

๕. จากตัวเลือกข้อ ๔ ข้อใดเป็นประโยคกรรม

- ก. ข้อ ก ค. ข้อ ค
ข. ข้อ ข ง. ข้อ ง

๖. ข้อใดเป็นประโยคบอกให้ทำ

- ก. ฉันไม่กินขนมหวาน
ข. คุณจะไปห้องน้ำไหม
ค. ควรไปตรวจสอบสุขภาพได้แล้ว
ง. พ่อไปซื้อของในห้างสรรพสินค้าหรือ

๗. “เธอจะอ่านหนังสือหรือจะฟังวิทยุ” คำที่พิมพ์ตัวหนาเป็นคำเชื่อมที่แสดงเนื้อความตามข้อใด

- ก. บอกความแย้งกัน
ข. บอกความต่างตอนกัน
ค. บอกความเป็นเหตุเป็นผล
ง. บอกความเลือกอย่างใดอย่างหนึ่ง

๘. ประโยคใดมีอนุประโยคที่ทำหน้าที่เป็นกรรม

- ก. ฉันตื่นเมื่อนาฬิกาปลุก
ข. แม่ไม่พอใจที่ฉันไม่ตั้งใจเรียนหนังสือ
ค. ที่ฉันมาวันนี้ต้องการจะคุยกับเธอให้รู้เรื่อง
ง. เรือที่เล่นอยู่ในน้ำเป็นเรือโดยสารประจำทาง

๙. การเรียงลำดับคำในประโยคข้อใดมีความหมายต่างจากข้ออื่น

- ก. อยู่ใกล้วัดและบ้าน
ข. วัดและบ้านอยู่ใกล้กัน
ค. บ้านและวัดอยู่ใกล้กัน
ง. อยู่ใกล้กันบ้านและวัด

๑๐. ประโยคใดกะทัดรัดและมีความหมายเหมือน

ประโยค “เขาเป็นครูคนเดียวในโรงเรียนที่ให้ความสนใจในการพัฒนาการของเด็ก”

- ก. เขาเป็นครูคนเดียวที่สนใจพัฒนาการของเด็ก
ข. เขาเป็นครูในโรงเรียนที่สนใจพัฒนาการของเด็ก
ค. เขาเป็นครูคนเดียวในโรงเรียนที่สนใจพัฒนาการของเด็ก
ง. เขาเป็นครูคนเดียวในโรงเรียนที่สนใจการพัฒนาการของเด็ก

แบบทดสอบหลังเรียน

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ อิทธิพลของภาษาถิ่นและภาษาต่างประเทศในภาษาไทย

คำชี้แจง เลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงคำตอบเดียว

๑. ข้อใดไม่ใช่ภาษาถิ่นในประเทศไทย

- ก ภาษาชาวเล
- ข ภาษาโคราช
- ค ภาษาคำเมือง
- ☒ ง ภาษากรุงเทพ

๒. ข้อใดแสดงถึงความสำคัญของภาษาถิ่น

ในการศึกษาภาษาไทย

- ก ทำให้เกิดความรักและสามัคคี
- ข แสดงถึงความเป็นพวกเดียวกัน
- ☒ ค ทำให้เข้าใจภาษาและวรรณคดีไทยได้ลึกซึ้งยิ่งขึ้น
- ง ถูกทุกข้อ

๓. คำใดแสดงถึงอิทธิพลของภาษาถิ่นในภาษาไทย

- ก น้ำใจ ค หัวหน้า
- ข รถไฟ ☒ ง เสือสาด

๔. ข้อใดเป็นภาษาถิ่นเดียวกับ “บ่าว”

- ก เว้า ค กาด
- ข ง่าว ☒ ง แหลง

๕. “น้ำมันบ่เต็มตัน มันตึงคัง” ข้อความนี้ควรปรากฏ

ในวรรณกรรมพื้นบ้านภาคใด

- ก ภาคใต้
- ข ภาคกลาง
- ☒ ค ภาคเหนือ
- ง ภาคอีสาน

๖. ข้อใดเป็นอิทธิพลของภาษาต่างประเทศที่มีต่อ

ภาษาไทยมากที่สุด

- ก คำมูล ☒ ค คำสมาส
- ข คำซ้อน ง คำประสม

๗. ข้อใดมีคำที่มาจากภาษาจีน

- ☒ ก แม่ทำแกงจืดเต้าหู้ให้ตาทิน
- ข คุณขายนำพวงมาลัยมาบูชาพระ
- ค เสื่อเซ็ดที่เธอซื้อมามีราคาถูกลงมาก
- ง การแข่งขันเซปักตะกร้อคู่นี้สนุกจริง ๆ

๘. คำที่พิมพ์ตัวหนาในข้อใดเป็นคำภาษาต่างประเทศที่ต่างจากข้ออื่น

- ก พี่สะสมตัวรถเมล์
- ข ตาชอบกินเต้าฮวยน้ำจืดร้อน ๆ
- ค ร้านขนมที่นี้ขนมเบี๊ยะขึ้นชื่อที่สุด
- ☒ ง เขาเป็นคนมีอารมณ์ขันพูดอะไรก็เป็นเรื่องโจ๊กไปหมด

๙. ภาษาไทยรับคำจากภาษาเขมรมาใช้ในข้อใด

มากที่สุด

- ก คำสแลง
- ข คำทับศัพท์
- ☒ ค คำราชาศัพท์
- ง บทสวดมนต์

๑๐. การที่ภาษาต่างประเทศเข้ามามีอิทธิพล

ต่อภาษาไทยมีผลดีต่อภาษาไทยอย่างไร

- ☒ ก มีคำใช้ในภาษามากขึ้น
- ข คนไทยรู้จักคำภาษาต่างประเทศมากขึ้น
- ค สามารถใช้คำภาษาต่างประเทศแทนคำไทยบางคำได้
- ง คำไทยเปลี่ยนแปลงไปตามคำศัพท์ที่มาจากภาษาต่างประเทศ

แบบทดสอบหลังเรียน

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ การใช้คำราชาศัพท์

คำชี้แจง เลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงคำตอบเดียว

๑. กระเป๋าคือของสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ ใช้ราชาศัพท์ว่าอะไร

ก กระเป๋าทรง
ข พระกระเป๋า
ค กระเป๋าทรงถือ
ง พระกระเป๋าทรงถือ

๒. “โครงการแก้มลิงเป็นโครงการ_____ของ
พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพล-
อดุลยเดช” ควรเติมคำใดลงในช่องว่าง

ก พระราชดำริ
ข พระราชดำรัส
ค พระราชวินิจฉัย
ง พระราชประสงค์

๓. ข้อใดเป็นคำที่ใช้สำหรับพระมหากษัตริย์
พระองค์เดียว

ก. เสด็จไปเที่ยว
ข. เสด็จประพาส
 ค. เสด็จพระดำเนิน
 ง. เสด็จพระราชดำเนิน

๔. ข้อใดเป็นสรพนามบุรุษที่ ๒ ที่ใช้เรียก

พระเจ้าวรวงศเธอ พระองค์เจ้าโสมสวลี
พระวรราชทินนิตตามาตุ

ก. ผ้าพระบาท
ข. ใต้ผ้าพระบาท
ค. ใต้ผ้าละอองพระบาท
ง. ใต้ผ้าละอองธลีพระบาท

๕. ข้อใดไม่สัมพันธ์กับ “ทรงพระอักษร”

(ก) คั่นหนังสือ **ค เขียนหนังสือ**

ข อ่านหนังสือ **ง เรียนหนังสือ**

๖. “จดหมาย” ที่ใช้สำหรับพระสังฆราชเรียกว่าอะไร

ก ลิขิต
ข ศาสน์
ค พระลิขิต
ง พระราชสาสน์

๓. “ปัจจัย” ใช้สำหรับพระสงฆ์ทั่วไปหมายถึงข้อใด

ก เงิน

ข อาหาร

ค ปัจจัย ๔

ง เหตุที่ทำให้เกิดเรื่องราวต่าง ๆ

๘. “ดู _____ พระมารับบาตรที่บ้านทุกเช้า”
ควรเติมคำใดลงในช่องว่าง

ก นิมนต์
ข อัญเชิญ
ค นมัสการ
ง อาราธนา

๕. “คุณตาชอบกินขนมใส่ไส้” ข้อความที่พิมพ์ตัวหนา
เปลี่ยนเป็นคำสภาพได้ตามข้อใด

ก ขนมมีไส้
ข ขนมไส้ نیم
ค ขนมสดไส้
ง ขนมไส้หวาน

๑๐. “ดอกกลิ่นทม” ปัจจุบันใช้คำสุภาพได้ตามข้อใด

ก ดอกขจร
ข ดอกลีลาวดี
ค ดอกซ่อนกลิ่น
ง ดอกมณฑาขาว

แบบทดสอบก่อนเรียน

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๕ การพัฒนาทักษะการฟังและการดู

คำชี้แจง เลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงคำตอบเดียว

๑. ข้อใดควรทำเป็นข้อความแรกในการวิเคราะห์

วิจารณ์จากการฟังและการดู

ก วิจัยเรื่องที่ฟังและดู

ข วิเคราะห์เจตนาของผู้พูดและสิ่งที่ดู

ค สรุปหรือจับประเด็นสำคัญของเรื่องที่ฟังและดู

☒ ง ทำความเข้าใจเรื่องที่ฟังและดูอย่างละเอียดลึกซึ้ง
โดยปราศจากอคติ

๒. ข้อใดเป็นจุดเน้นของการฟังและการดูถึงที่เป็น

ความรู้

ก จดบันทึกสาระสำคัญไว้เตือนความจำ

ข แยกประเด็นการฟังและการดูว่าต้องการระดับใด

☒ ค ฟังและดูอย่างมีวิจารณญาณหว่าอะไรเป็น
ข้อเท็จจริง

ง ฟังและดูด้วยความตั้งใจ ติดตามเนื้อหา
อย่างละเอียด

๓. ข้อใดเป็นสื่อที่ใช้แสดงความคิดเห็นและวิเคราะห์

วิจารณ์จากการดูได้เพียงอย่างเดียว

ก วิทยู ค อินเทอร์เน็ต

ข โทรทัศน์ ☒ ง หนังสือพิมพ์

๔. เมื่อผู้ฟังฟังเรื่องที่ผู้พูดพูดจบแล้วกล่าวว่า

“คำพูดที่ดีย่อมติดตรึงใจ คำพูดที่ไม่ดีย่อมทำให้
เจ็บใจได้” แสดงว่าผู้ฟังใช้ทักษะการฟังในระดับใด

ก ประเมินค่า

☒ ข วิเคราะห์วิจารณ์

ค จับใจความสำคัญ

ง แสดงความคิดเห็น

๕. สื่อใดมีประโยชน์ต่อการศึกษาหาความรู้ของ

นักเรียนมากที่สุด ถ้านักเรียนใช้ฟังและดูอย่างถูกวิธี

ก วิทยู ค โทรทัศน์

ข วิดีทัศน์ ☒ ง อินเทอร์เน็ต

๖. ข้อใดสำคัญที่สุดในการฟังและการดู

ก ฟังและดูโดยปราศจากอคติ

ข ประเมินค่าเรื่องที่ฟังและดูได้

ค มีมารยาทในการฟังและการดู

☒ ง จับสาระสำคัญของเรื่องที่ฟังและดูได้

๗. การที่นักเรียนฟังครูอธิบายบทเรียนแล้วไม่เข้าใจ

จึงซักถามหลังจากที่ครูอธิบายจบ แสดงว่านักเรียน
ใช้หลักการฟังและการดูในข้อใด

ก ประเมินค่า ☒ ค จับใจความสำคัญ

ข วิเคราะห์วิจารณ์ ง แสดงความคิดเห็น

๘. การฟังและการดูข้อใดจำเป็นต้องใช้วิจารณญาณ
มากที่สุด

ก ข่าว ค เกมโชว์

ขละคร ☒ ง โฆษณา

๙. ใครขาดมารยาทในการฟังและการดู

ก มอนตั้งใจดูละครเวทีโดยไม่ลุกไปเข้าห้องน้ำ

ข มีนดูรายการตลก แล้วหัวเราะเมื่อนักแสดง
แสดงได้ชวนหัวเราะ

☒ ค แมวถามครูทันทีที่ไม่เข้าใจเรื่องที่ครูอธิบาย
ทั้งที่ครูยังอธิบายไม่จบ

ง มดฟังบทวิเคราะห์ข่าวแล้วตั้งประเด็นมาพูดคุย
กับเพื่อน

๑๐. “น้ำตาลนั่งเหม่อลอย มองไปนอกห้องขณะที่ครู

กำลังอธิบายบทเรียน” แสดงว่าน้ำตาลขาดมารยาท
ในการฟังและการดูข้อใด

ก ให้เกียรติผู้พูด

☒ ข ตั้งใจฟัง ตามองผู้พูด

ค ไม่ส่งเสียงตะโกน โห่ฮา

ง ไม่สร้างความรำคาญให้แก่ผู้ฟังคนอื่น

แบบทดสอบหลังเรียน

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๕ การพัฒนาทักษะการฟังและการดู

คำชี้แจง เลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงคำตอบเดียว

๑. การฟังและการดูข้อใดที่ทำให้รู้ว่าเรื่องที่ฟังและดู

เป็นเรื่องอะไร

ก ประเมินค่าได้

ข วิเคราะห์วิจารณ์ได้

☒ ค จับใจความสำคัญได้

ง แสดงความคิดเห็นได้

๒. “ภาพยนตร์เรื่องนี้มีเนื้อหาดีมากและเข้าฉายได้
ได้เหมาะสมกับสถานการณ์บ้านเมืองตอนนี้”ข้อความนี้ผู้พูดมีจุดมุ่งหมายใดในการฟังและการดู
ภาพยนตร์

ก ประเมินค่า

☒ ข วิเคราะห์วิจารณ์

ค จับใจความสำคัญ

ง แสดงความคิดเห็น

๓. ข้อใดเป็นผลที่เกิดขึ้นหลังจากการแสดงความคิดเห็น
วิเคราะห์ วิจารณ์จากการฟังและการดู

ก ได้ข้อสรุปของปัญหา

ข เกิดประเด็นปัญหาในการถกเถียง

☒ ค เกิดความคิด มุมมอง และทรรศนะใหม่ง ได้ศึกษาค้นคว้าเรื่องที่แสดงความคิดเห็น
วิเคราะห์ วิจารณ์๔. นักเรียนฟังสิ่งใดจึงจะได้รับประโยชน์สูงสุด
ในการศึกษาหาความรู้

ก ฟังคุณครูอบรมเพื่อน

ข เพื่อนเล่าประสบการณ์ต่าง ๆ

ค ฟังวิทยากรสนทนาเรื่องต่าง ๆ ในโทรทัศน์

☒ ง ฟังผู้เชี่ยวชาญแนะนำประวัติสถานที่ที่ไป
ทัศนศึกษา๕. ข้อใดที่แสดงความคิดเห็น วิเคราะห์ วิจารณ์ได้
หลังจากการฟังเท่านั้น☒ กละครวิทยุ ค เพลงลูกทุ่ง

ข ภาพยนตร์ ง รายการตลก

๖. ข้อใดเป็นจุดเน้นของการฟังและการดูสิ่งที่เป็น
ความบันเทิง

ก ใช้จินตนาการให้ตรงกับลักษณะของสาร

ข ฟังและดูอย่างเข้าใจ และจับประเด็นสำคัญของเรื่องให้ได้

☒ ค ฟังและดูด้วยความตั้งใจ และด้วยจิตใจสบาย
ไม่เคร่งเครียดง พิจารณารูปแบบการนำเสนอว่าเหมาะสมกับ
รูปแบบเนื้อหาหรือไม่๗. หากนักเรียนต้องการฟังและดูเพื่อความรู้ นักเรียน
จะเลือกฟังและดูรายการใด

ก ข่าวบันเทิง

☒ ข วิเคราะห์ข่าวประจำวัน

ค แนะนำสถานที่ท่องเที่ยว

ง ภาพยนตร์จีนเรื่องสามก๊ก

๘. “ฟ้าฟังครูอ่านกวีนิพนธ์ แล้ววาดภาพในใจ
เห็นฉากและบรรยากาศในกวีนิพนธ์”

ฟ้าบรรลุจุดประสงค์ในการฟังและการดูข้อใด

ก ฟังและดูเพื่อหาเหตุผล

ข ฟังและดูเพื่อเข้าถึงอารมณ์

ค ฟังและดูเพื่อจับใจความสำคัญ

☒ ง ฟังและดูเพื่อให้เกิดจินตนาการ

๕. ข้อใดเป็นพฤติกรรมที่มีมารยาทในการฟังและการดู

- ก. ออกจากโรงละครก่อนการแสดงจบ
- ข. คอยโทรศัพท์ในขณะที่ผู้พูดบรรยายอยู่บนเวที
- ค. พลอดรักกันในขณะที่ดูภาพยนตร์ในโรงภาพยนตร์
- ง. รับประทานอาหารว่างและเข้าห้องน้ำในเวลาพักการแสดง

๑๐. ใครแสดงความเคารพผู้พูด

- ก. ต้มพูดโต้แย้งความคิดวิทยากรทันทีที่ไม่เห็นด้วย
- ข. ได้รับโทรศัพท์เพื่อน แล้วเดินออกนอกห้องไปทันที
- ค. ดื้อซักถามประเด็นที่ฟังวิทยากรไม่เข้าใจกับผู้ฟังที่นั่งข้าง ๆ
- ง. ตื่นตั้งประเด็นซักถามวิทยากรในขณะที่ฟัง และถามเมื่อวิทยากรอนุญาต

แบบทดสอบก่อนเรียน

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๖ การพูดให้สัมฤทธิ์ผล

คำชี้แจง เลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงคำตอบเดียว

๑. การกล่าวอวยพรในวันขึ้นปีใหม่ เป็นการพูดที่มี

จุดมุ่งหมายใด

ก เชิญชวน

☒ ข จรรโลงใจ

ค โน้มน้าวใจ

ง แสดงเหตุผล

๒. ข้อใดเป็นคำพูดที่ต้องการแสวงหาคำตอบ

☒ ก เบื่อจัง ทำไงดี

ข ธรรมชาติรอบตัวเรา

ค ทำงานไม่ท้อ ทำใจไม่ทุกข์

ง สิ่งที่เราเห็นไม่ใช่สิ่งที่เราสัมผัสไป

๓. ข้อใดสำคัญที่สุดในการเลือกหัวข้อเรื่องที่จะพูด

ก หัวข้อที่ผู้ฟังสนใจ

ข หัวข้อที่เข้าใจได้ยาก

☒ ค หัวข้อที่ผู้พูดมีความรู้

ง หัวข้อที่มีผู้เสนอให้พูด

๔. ข้อใดเป็นอวัจนภาษาที่ผู้พูดใช้ในการพูด

ก ใช้คำสุภาพ

ข ใช้คำพูดตรงความหมาย

☒ ค ใช้การเน้นเสียงหนัก เบา

ง ใช้คำที่ทำให้เกิดจินตนาการ

๕. ข้อใดเป็นการพูดต่อหน้าประชุมชนตามอาชีพ

ก การกล่าวอวยพรวันเกิด

ข การเล่าประวัติการก่อตั้งสมาคม

☒ ค เซลล์สาธิตวิธีใช้เครื่องจักรในโรงงาน

ง เจ้าของบริษัทแถลงนโยบายแก่พนักงาน

๖. ข้อใดเป็นส่วนสำคัญที่สุดในการพูดแสดงทรรศนะ

ก ที่มา

ค เหตุผล

☒ ข ข้อสรุป

ง ข้อเท็จจริง

๗. การพูดครั้งหนึ่งผู้พูดเริ่มต้นด้วยคำประพันธ์

“สิ่งใดในโลกล้วน อนิจจัง

คงแต่บาปบุญยัง เทียงแท้

คือเงาติดตัวตรึง ตรึงแน่น

ตามแต่บุญบาปแล้ว ก่อเกี่ยวรักษา”

นักเรียนคิดว่าน่าจะเป็นการพูดแบบใด

☒ ก พูดจรรโลงใจ

ข พูดโน้มน้าวใจ

ค พูดทางวิชาการ

ง พูดแสดงทรรศนะ

๘. สิ่งจำเป็นในการพูดทางวิชาการคืออะไร

ก ใช้ศัพท์ทางวิชาการให้มาก

ข ใช้ความคิดเห็นของผู้พูดประกอบ

ค ใช้ท่าทางประกอบการพูดอย่างเหมาะสม

☒ ง ใช้เหตุผลและหลักวิชาในสาขาต่าง ๆ ประกอบ

๙. ข้อใดไม่ใช่หน้าที่ของพิธีกร

☒ ก คำนวณผู้ฟัง

ข แนะนำผู้มาร่วมรายการ

ค บอกจุดมุ่งหมายของงาน

ง แก้ไขสถานการณ์เฉพาะหน้าในขณะ

ดำเนินรายการ

๑๐. การพูดลักษณะใดที่แสดงถึงการมีมารยาท

ในการพูด

ก พูดส่อเสียด

ข พูดประชดประชัน

ค พูดใส่ร้ายบิดเบือนข้อเท็จจริง

☒ ง พูดหยอกล้อด้วยถ้อยคำสุภาพ

แบบทดสอบหลังเรียน

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๖ การพูดให้สัมฤทธิ์ผล

คำชี้แจง เลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงคำตอบเดียว

๑. ข้อใดมีจุดมุ่งหมายในการพูดต่างจากข้ออื่น

- ☒ ก เทศนา
- ข สัมมนา
- ค ประกาศ
- ง แลกเปลี่ยน

๒. “เวลาที่มีหน้าที่ช่วยเยี่ยวยาจิตใจ แต่บางที่เพื่อนมนุษย์ก็ทำได้ดีกว่านั้น” ข้อความนี้ผู้พูดมีจุดมุ่งหมายใด

- ก จรรโลงใจ
- ข แสวงหาคำตอบ
- ค จูงใจหรือโน้มน้าวใจ

☒ ง ถ่ายทอดความรู้สึกนึกคิด

๓. การนำเสนอเรื่องแบบใดที่ผู้พูดไม่ควรใช้ในการพูด

- ก ลำดับตามเวลา
- ข ลำดับตามเหตุการณ์
- ค ลำดับตามความสำคัญของเรื่อง
- ☒ ง ลำดับตามความต้องการของผู้พูด

๔. การพูดในข้อใดที่ผู้พูดต้องใช้โวจันภาษาประกอบมากที่สุด

- ☒ ก พูดเล่านิทาน
- ข พูดชี้แจงเหตุผล
- ค พูดแสดงความคิดเห็น
- ง พูดบรรยายประสบการณ์

๕. ข้อใดเป็นการพูดที่ต้องเตรียมการล่วงหน้า

- ☒ ก การอบรมวิชาการ
- ข การกล่าวปฏิญาณตน
- ค การกล่าวอวยพรวันแต่งงาน
- ง การกล่าวรายงานผลการปฏิบัติงาน

๖. “การทำงานควรพิจารณาความสำคัญของงานตามลำดับจากมากไปน้อย ผู้ทำงานไม่ควรทำงานตามอารมณ์นี้ก็อาจจะทำอะไรก่อนก็ทำ จะเกิดผลเสียมากกว่า” ข้อความนี้เป็นการพูดแบบใด

- ก พูดจรรโลงใจ
- ข พูดทางวิชาการ
- ค พูดชี้แจงเหตุผล

☒ ง พูดแสดงทรรศนะ

๗. การพูดเพื่อหาเสียงสนับสนุนในการเลือกตั้งเป็นการพูดแบบใด

- ก พูดจรรโลงใจ
- ☒ ข พูดโน้มน้าวใจ
- ค พูดทางวิชาการ

ง พูดแสดงทรรศนะ

๘. ข้อใดไม่ใช่การพูดทางวิชาการ

- ก การประชุมตามระเบียบวาระ
- ข การจัดสนทนาปัญหาการเมือง
- ค การอภิปรายเกี่ยวกับที่มาของวรรณคดี
- ☒ ง การอบรมธรรมะที่ควรมีในชีวิตประจำวัน

๙. ข้อใดสำคัญมากที่สุดในการเป็นพิธีกร

- ก หน้าตา
- ข ความจำ
- ค บุคลิกภาพ

☒ ง ไหวพริบปฏิภาณ

๑๐. ใครมีมารยาทในการพูดมากที่สุด

- ก น้อยถอนคำพูดที่ว่าเป็นเพื่อน เมื่อถูกครุติ
- ☒ ข นุ่งไปทำงานก่อนขึ้นเวทีเป็นเวลา ๑ ชั่วโมง
- ค นนทกล่าวได้ตอบเพื่อนทันทีที่ถูกพาดพิงถึง
- ง น่านกล่าวชมผู้ฟังเพื่อหวังให้หันมาสนใจเรื่องที่กำลังจะพูด

แบบทดสอบก่อนเรียน

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๗ การพัฒนาทักษะการอ่าน

คำชี้แจง เลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงคำตอบเดียว

๑. ข้อใดไม่สัมพันธ์กับการอ่านออกเสียง

- ก สบตากับผู้ฟังเป็นระยะ ๆ
- ข อ่านคำควบกล้ำถูกต้อง ชัดเจน
- ☒ ค อ่านสรุปความรู้ ความคิดส่วนตัว
- ง เน้นเสียงหนักเบาให้สอดคล้องกับเนื้อหา

๒. “รู้น้อยอย่าบังอาจ หมิ่นประมาทในโรคา
แรงโรคว่าแรงยา มิควรถือคือแรงกรรม”
บทร้อยกรองนี้เมื่ออ่านแบ่งวรรคตอนถูกต้องแล้ว
เป็นบทร้อยกรองประเภทใด

- ก ร่ายสุภาพ
- ข สาลินีฉันท์
- ☒ ค กาพย์ยานี ๑๑
- ง อินทริวิเชียรฉันท์

๓. ข้อความที่ตัดจากหนังสือพิมพ์และวารสารซึ่ง
ซึ่งรวบรวมเก็บไว้เพื่อค้นคว้าเรียกว่าอะไร

- ก จุลสาร
- ข อนุภาค
- ☒ ค กฤตภาค
- ง สารานุกรม

๔. “ปลาเสือเหลิที่ตา เลื่อมแหลมกว่าปลาทั้งปวง
เหมือนดาสดาควง ดูแหลมล้ำจำพราคม”
บทร้อยกรองนี้ใช้กวีโวหารตามข้อใด

- ☒ ก อุปมา
- ข อติพจน์
- ค บุคคลวัต
- ง อุปลักษณะ

๕. ข้อใดเป็นประโยชน์จากการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ

- ก สร้างนิสัยรักการอ่าน
- ☒ ข มีมุมมองที่หลากหลาย
- ค รู้ข้อเท็จจริงของเรื่องที่อ่าน
- ง ได้รับความรู้และความบันเทิง

๖. ข้อใดไม่ใช่หลักการอ่านประเมินค่าวรรณกรรม

- ร้อยแก้ว
- ก มีความสมจริง
 - ข มีข้อขัดแย้งที่น่าสนใจ
 - ☒ ค มีการใช้โวหารภาพพจน์
 - ง มีการดำเนินเรื่องชวนให้ติดตาม

อ่านข้อความ แล้วตอบคำถามข้อ ๗-๘

กรรมมองสิ่งเดียวกัน คนบางคนหรือบางกลุ่มชอบ
เพราะมองแต่ข้อดี แต่คนบางคนหรือบางกลุ่มไม่ชอบ
เพราะมองแต่ข้อเสีย ต่างฝ่ายต่างพูดสนับสนุนพวกตน
ทำให้ฝ่ายตรงข้ามออกมาโต้แย้ง เกิดการแบ่งพรรค
แบ่งพวกและเกิดความแตกแยกในสังคม

๗. ข้อความนี้เป็นสารประเภทใด

- ก ให้ความรู้
- ข โน้มน้าวใจ
- ค ให้ข้อเท็จจริง
- ☒ ง แสดงทรรศนะ

๘. จุดมุ่งหมายของข้อความนี้คือข้อใด

- ก อธิบายสัจจะของชีวิต
- ข สั่งสอนให้เห็นความจริงของชีวิต
- ☒ ค เตือนสติให้มองสิ่งต่าง ๆ อย่างรอบด้าน
- ง ชี้แจงให้เห็นประโยชน์ของการมีความคิดต่างกัน

๙. ข้อใดเป็นหนังสือที่ต่างจากข้ออื่น

- ก มือนั่นสีขาว
- ข ใบไม้ที่หายไป
- ☒ ค ลับแลแก่งคอย
- ง เพียงความเคลื่อนไหว

๑๐. หากนักเรียนต้องการอ่านข้อมูลข่าวสารที่น่าสนใจ
สิ่งใดมีความรวดเร็วในการนำเสนอมากที่สุด

- ก วารสาร
- ค หนังสือพิมพ์
- ☒ ข อินเทอร์เน็ต
- ง SMS ทางโทรศัพท์

แบบทดสอบหลังเรียน

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๗ การพัฒนาทักษะการอ่าน

คำชี้แจง เลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงคำตอบเดียว

๑. ข้อใดควรอ่านทอดเสียงให้นุ่มนวล

- ก แค้นแม่จ่าจะแก้ให้หายแค้น
ไม่ทดแทนอายุนข้างข้างไม่ได้
หมายจิตคิดจะให้มันบรรลย์
ไม่สนใจจำเพาะเคราะห์มันดี

- ข กำแพงรอบขอบคูก็คูลึก
ไม่น่าศึกอายพม่าจะมาได้
ยังให้มันข้ามเข้าเอาเวียงชัย
โอ้อ่างไรเหมือนบุรีไม่มีชาย

- ☒ ค ถึงม้วยดินสิ้นฟ้าหาสมุทร
ไม่สิ้นสุดความรักสมครสมาน
แม่เกิดในได้หล้าสุธาธาร
ขอบพบพานพิศวาสไม่คลาดคลา
- ง ถ้าแม้นมิยินยอมอนุญาต
ให้พระราชธิดามารศรี
เร่งระวังพระองค์ให้จงดี
ตกแต่งบุรีให้มั่นคง

๒. ข้อใดสามารถค้นคว้าได้เฉพาะหอสมุดแห่งชาติ

- ก หนังสืออ้างอิง
ข จุลสาร วารสาร
ค ตำราสาขาวิชาต่าง ๆ
☒ ง เอกสารจดหมายเหตุ

๓. ข้อใดไม่ใช่การอ่านอย่างมีวิจารณญาณ

- ☒ ก อ่านสรุปใจความสำคัญ
ข อ่านพิจารณาความหมายของคำ
ค อ่านแยกข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็น
ง อ่านพิจารณาหาเหตุผลประกอบความน่าเชื่อถือ

อ่านบทร้อยกรอง แล้วตอบคำถามข้อ ๔-๖

ความอายอาจป้องปิด	การประทุษ
แม้บ่อายจกรุด	เร่งร้าย
คติโลกและธรรมยุติ	อยู่แต่ อายเฮ
แม้บ่มีอายละม้าย	แม่นแม่นเคียราน

(พระราชนิพนธ์ในรัชกาลที่ ๕)

๔. บทร้อยกรองนี้ข้อใดมีการเปรียบเทียบ

- ก ความอายอาจป้องปิด การประทุษ
ข แม้บ่อายจกรุด เร่งร้าย
ค คติโลกและธรรมยุติ อยู่แต่ อายเฮ
☒ ง แม้บ่มีอายละม้าย แม่นแม่นเคียราน

๕. บทร้อยกรองนี้สอดคล้องกับธรรมะข้อใดมากที่สุด

- ก ขันติโสรัจจะ
ข เมตตากฎา
☒ ค หิริโอตตปปะ
ง กตัญญูกตเวที

๖. บทร้อยกรองนี้เป็นสารประเภทใด

- ก ให้ความรู้
☒ ข จรรโลงใจ
ค โน้มน้าวใจ
ง แสดงทรรศนะ

อ่านข้อความ แล้วตอบคำถามข้อ ๗-๘

ผู้ใดทำกรรมใดไว้ ก็จะได้รับผลของกรรมนั้น
ไม่ช้าก็เร็ว การก่อทุกข์แก่ผู้อื่น เป็นการกระทำความ
ทางกายทางวาจา และทางใจด้วย เพราะใจต้องก่อขึ้น
ก่อนจึงจะออกมาทางกายและทางวาจา เพราะฉะนั้น
ความคิดนั้นแหละจึงเป็นตัวก่อกรรมที่สำคัญ

๓. ข้อความนี้ผู้เขียนต้องการชี้ให้เห็นอะไร

- ก ผลของกรรมที่กระทำไว้
- ข จุดเริ่มต้นของการสร้างกรรม
- ค โทษของการสร้างกรรมแก่ผู้อื่น
- ง พลังของการกระทำความกรรมแก่ผู้อื่น

๔. ข้อความนี้มีคุณค่าด้านใดมากที่สุด

- ก ด้านจินตนาการ
- ข ด้านการใช้ภาษา
- ค ด้านความบันเทิง
- ง ด้านการดำเนินชีวิต

๕. หากต้องการอ่านงานเขียนประเภทบันเทิงคดี

ควรอ่านหนังสือข้อใด

- ก บทความ
- ข บทวิจารณ์
- ค ผลงานวิจัย
- ง บทละครพูด

๖. บทละครพูด

๑๐. นักเรียนควรเลือกอ่านหนังสือตามข้อใด

- ก หนังสือที่ได้รับรางวัล
- ข หนังสือที่ผู้เขียนมีชื่อเสียง
- ค หนังสือที่มียอดจำหน่ายสูง
- ง หนังสือที่เพื่อนแนะนำให้อ่าน

แบบทดสอบก่อนเรียน

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๘ การพัฒนาทักษะการเขียน

คำชี้แจง เลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงคำตอบเดียว

๑. ข้อใดที่ต้องทำก่อนวางโครงเรื่อง

- ก รวบรวมข้อมูลเพื่อเขียน
- ข เรียบเรียงข้อมูลให้เป็นเรื่อง
- ค ตรวจสอบและแก้ไขงานเขียน
- ☒ ง กำหนดจุดประสงค์และขอบเขตในการเขียน

๒. ข้อใดเป็นความหมายที่เกี่ยวข้องกับอารมณ์

- และความรู้สึก
- ก ความหมายโดยนัย
- ข ความหมายโดยอรรถ
- ค ความหมายตามบริบท
- ☒ ง ความหมายจิตประหวัด

๓. คำลักษณะใดไม่ควรใช้ในการเขียนทุกประเภท

- ก คำสแลง
- ☒ ข คำหยาบ
- ค ศัพท์เฉพาะ
- ง ศัพท์บัญญัติ

๔. ข้อใดเป็นจดหมายกิจธุระ

- ก จดหมายทวงหนี้
- ข จดหมายขอบคุณ
- ค จดหมายร้องเรียน
- ☒ ง จดหมายเชิญวิทยากร

๕. “ห้วงแว่นตา อายแคร์ รับสมัครพนักงาน

- ๑ ตำแหน่ง วุฒิการศึกษา ปวช. ขึ้นไป ติดต่อ
- คุณรุจิรา โทร. ๐ ๒๒๒๒ ๒๒๔๔ เวลา
- ๐๘.๐๐-๑๗.๐๐ น.” ประกาศรับสมัครงานนี้
- สมบูรณ์หรือไม่อย่างไร
- ก สมบูรณ์ เพราะบอกรายละเอียดครบถ้วน
- ☒ ข ไม่สมบูรณ์ เพราะไม่บอกตำแหน่งงาน
- ค ไม่สมบูรณ์ เพราะไม่บอกอัตราเงินเดือน
- ง ไม่สมบูรณ์ เพราะไม่บอกระดับการศึกษาสูงสุด

๖. ข้อใดถูกต้องที่สุดในการจกรายงานการประชุม

- ก จดเฉพาะมติของที่ประชุม
- ข จดทุกคำพูดของผู้เข้าประชุมทุกคน
- ค จดเฉพาะเหตุผลในการจัดการประชุม
- ☒ ง จดประเด็นสำคัญที่ผู้เข้าประชุมพูดซึ่งเป็นเหตุผล
- ไปสู่มติของที่ประชุม

๗. หากต้องการนำเสนอบทความกึ่งอัตชีวประวัติ

- นักเรียนควรนำเสนอบทความประเภทใดจึงเหมาะสม
- ที่สุด
- ก บทความกึ่งวิชาการ
- ข บทความเชิงวิชาการ
- ☒ ค บทความเชิงสัมภาษณ์
- ง บทความแสดงความคิดเห็น

๘. การเขียนเรียงความมีส่วนประกอบเหมือนการเขียนประเภทใด

- ☒ ก บทความ
- ค จดหมายกิจธุระ
- ข ข้อความ
- ง รายงานการประชุม

๙. การเขียนสารคดีท่องเที่ยวควรใช้การเขียนแบบใด

- ก อธิบาย
- ☒ ข บรรยาย
- ค พรรณนา
- ง ยกตัวอย่างเปรียบเทียบ

๑๐. “นางนวลนวลนารัก

ไม่นานพักตร์เหมือนทราตรสงวน
 แก้วนี้สิ้นสุดนวล
 คั่งนางฟ้าหน้าใยของ”
 บทร้อยกรองนี้ตีเด่นในเรื่องใด

- ก การใช้อุปมา
- ข การใช้ติพจน์
- ค การใช้บุคคลวัต
- ☒ ง การเล่นคำและความหมายของคำ

แบบทดสอบหลังเรียน

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๘ การพัฒนาทักษะการเขียน

คำชี้แจง เลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงคำตอบเดียว

๑. ข้อใดสำคัญที่สุดในการเขียน

- ก ใช้คำกะทัดรัด
- ข ใช้คำเหมาะสมกับผู้อ่าน
- ค ใช้สำนวนเหมาะสมกับเนื้อความ
- ☒ ง ใช้ประโยคที่มีเนื้อความสมบูรณ์สื่อความเข้าใจง่าย

๒. “งานเขียนชิ้นนี้มีความดีเด่นในการใช้ภาษาได้

ไพเราะ” สัมพันธ์กับข้อใด

- ☒ ก ประเมินค่างานเขียน
- ข วิเคราะห์วิจารณ์งานเขียน
- ค พิจารณากลวิธีการแต่งของงานเขียน
- ง แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับงานเขียน

๓. ข้อใดแสดงความหมายโดยนัย

- ก ลูกเสื้อตัวนี้เชื่องเหมือนแมว
- ☒ ข ภูเขาลูกนั้นหัวโล้นหมดแล้ว
- ค หมูกอกนี้กำลังจะถูกนำไปส่งที่โรงฆ่าสัตว์
- ง จึงจะสามารถเปลี่ยนสีตัวเองให้กลมกลืนกับสภาพที่มันอยู่

๔. การเขียนงานชนิดใดที่ต้องใช้ศัพท์เฉพาะ

- ก ประกาศ
- ข บทความ
- ค จดหมายกิจธุระ
- ☒ ง งานเขียนเชิงวิชาการ

๕. ข้อใดไม่ใช่วิธีการอ้างอิง

- ก นามปี
- ข เชิงอรรถ
- ☒ ค ภาคผนวก
- ง บรรณานุกรม

๖. “ขายบ้านเดี่ยว ๒ ชั้น ๔ ห้องนอน ๔ ห้องน้ำ

เนื้อที่ ๑๐๐ ตารางวา หมู่บ้านทวีทรัพย์ ถ. บางบอน ๕ ราคา ๒.๔ ล้านบาท” ประกาศนี้สมบูรณ์หรือไม่ อย่างไร

- ก สมบูรณ์ บอกรายละเอียดครบถ้วน
- ข ไม่สมบูรณ์ เพราะไม่บอกลักษณะของบ้าน
- ☒ ค ไม่สมบูรณ์ เพราะไม่บอกรายละเอียดการติดต่อ
- ง ไม่สมบูรณ์ เพราะบอกแต่ราคาขายเพียงอย่างเดียว

๗. ข้อบทความ “การเมืองเรื่องใกล้ตัว” เป็นบทความ

- ก นำเสนอเรื่องราว
- ข แสดงความคิดเห็น
- ☒ ค เชิญชวนให้สนใจในสิ่งที่มองข้าม
- ง ตีความเพิ่มเติมในส่วนที่ยังไม่ทราบ

๘. “ลมแรกแห่งฤดูหนาว พัดกระทบผิวเนื้อขวนหนาว เยะเยือก” ข้อความนี้เป็นการเขียนลักษณะใด

- ก อธิบาย
- ☒ ค พรรณนา
- ข บรรยาย
- ง ยกตัวอย่างเปรียบเทียบ

๙. “ศึกใหญ่ใครจะพยายาม รบร้าเอาตาม กำลังก็หนักนักหนา” บทร้อยกรองนี้เป็นคำประพันธ์

- ก ร่ายยาว
- ☒ ค กาพย์บัง ๑๖
- ข ร่ายโบราณ
- ง โคลงสองสุภาพ

๑๐. “...แลเห็นดวงหน้าเขาไสร้ดุจดังพระจันทร์ วันเพ็ญบูรณัน เขาันมีตาเป็นอันดำ คังตา แห่งลูกทรายฟุ้งออกได้ ๓ วัน...” ข้อความนี้

- ☒ ก ใช้อุปมา
- ค ใช้บุคคลวัต
- ข ใช้อดีตจน์
- ง ใช้คำเล่นเสียงสัมผัส

แบบทดสอบก่อนเรียน

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๕ ภูมิปัญญาทางภาษา

คำชี้แจง เลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงคำตอบเดียว

๑. ข้อใดจัดเป็นวัฒนธรรม

- ก ภาษาไทย
- ข ภาชนะใส่อาหาร
- ค เสื้อผ้าเครื่องแต่งกาย

☒ ง ถูกทุกข้อ

๒. ข้อใดกล่าวถูกต้องเกี่ยวกับภาษา

- ก เป็นเครื่องมือในการสื่อสาร
- ข เป็นส่วนหนึ่งของวัฒนธรรม
- ค เป็นเครื่องถ่ายทอดวัฒนธรรม

☒ ง ถูกทุกข้อ

๓. ข้อใดเป็นวัฒนธรรมของสัตว์

- ก เลือกที่จะอาศัยอยู่ในป่า
- ข เลือกหาถิ่นในที่อุดมสมบูรณ์
- ค สัตว์ทุกตัวมีสิทธิเท่าเทียมกัน

☒ ง เลือกผู้ที่มีความเข้มแข็งขึ้นเป็นจำฝูง

๔. “เมื่อปู่ของสมชายซึ่งเป็นผู้นำหมู่บ้านเสียชีวิต สมชายก็ขึ้นมาทำหน้าที่ผู้นำหมู่บ้านแทน”

ข้อความนี้สัมพันธ์กับสถาบันใด

- ☒ ก การสืบสกุล
- ข การเลือกตั้ง
- ค การปกครอง
- ง ศาลสถิตยุติธรรม

๕. “สิ่งใดจะประลองฝีมือ และตัวที่เข้มแข็งที่สุดจะได้รับเลือกให้เป็นจำฝูง” ข้อความนี้สัมพันธ์กับ

สถาบันใด

- ก การสืบสกุล
- ข การเลือกตั้ง
- ☒ ค การปกครอง
- ง ศาลสถิตยุติธรรม

๖. “ชาวบ้านที่อาศัยอยู่ริมน้ำมักจะจัดประเพณีแข่งเรือ”

ข้อความนี้เป็นความหลากหลายของวัฒนธรรมในเรื่องใด

- ก กลุ่มชนแวดล้อม
- ☒ ข ที่ตั้งและภูมิอากาศ
- ค ประมุขของกลุ่มชน
- ง ความอุดมสมบูรณ์และความร่ำรวย

๗. ข้อใดเป็นเอกลักษณ์ทางวัฒนธรรมเฉพาะตัว

- ก เพลงชาติ
- ☒ ข ลายมือชื่อ
- ค การแต่งกาย
- ง อาหารการกิน

๘. ข้อใดไม่ใช่เอกลักษณ์ของภาษาไทย

- ก มีลักษณนาม
- ข นิยมใช้คำคล้องจอง
- ค ใช้คำแบ่งระดับของบุคคล
- ☒ ง มีการเปลี่ยนแปลงวรรณยุกต์แต่ความหมายไม่เปลี่ยน

๙. ข้อใดเป็นการสืบทอดวรรณคดีที่น่าสนใจที่สุด

- ก จัดนิทรรศการวรรณกรรมน่าอ่าน
- ☒ ข นำวรรณคดีมาจัดแสดงเป็นละคร
- ค อ่านวรรณคดีให้คนในครอบครัวฟัง
- ง กำหนดให้เรียนวรรณคดีในโรงเรียน

๑๐. วรรณคดีไทยแสดงวิถีชีวิตของคนไทยในเรื่องใดชัดเจนที่สุด

- ☒ ก ความรื่นเริง
- ข ความรักสงบ
- ค ความรักอิสระภาพ
- ง ความโอบอ้อมอารี

แบบทดสอบหลังเรียน

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๕ ภูมิปัญญาทางภาษา

คำชี้แจง เลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงคำตอบเดียว

๑. ข้อใดเป็นเหตุผลที่ทำให้มนุษย์มีวัฒนธรรม

- ก ความกลัว
- ข การอยู่ร่วมกัน
- ค การปรับเปลี่ยนเพื่อความอยู่รอด
- ☒ ง ถูกทุกข้อ

๒. ข้อใดคือเอกลักษณ์ทางวัฒนธรรม

- ก ผลไม้ไทย ค อาหารไทย
- ☒ ข ศิลปกรรม ง สิ่งแวดล้อมทางทะเล

๓. ข้อใดไม่ใช่คุณลักษณะที่แสดงว่ามนุษย์

- แตกต่างจากสัตว์
- ก การสั่งสมประสบการณ์
- ☒ ข การเรียนรู้โดยสัญชาตญาณ
- ค การใช้สัญลักษณ์ในการสื่อสาร
- ง การสืบทอดพฤติกรรมจากบรรพบุรุษ

๔. ประเพณีและค่านิยมเหมือนหรือแตกต่างกันอย่างไร

- ก เหมือนกัน เพราะแสดงถึงวัฒนธรรมไทยเหมือนกัน
- ข เหมือนกัน เพราะแสดงถึงพฤติกรรมของคนในสังคมเหมือนกัน
- ค ต่างกัน เพราะประเพณีต้องมีคนส่วนมากยอมรับ แต่ค่านิยมไม่จำเป็นต้องมีคนส่วนมากยอมรับ
- ☒ ง ต่างกัน เพราะประเพณีเป็นสิ่งที่ดำรงมาแต่กาลเวลาเป็นเครื่องพิสูจน์ แต่ค่านิยมอาจเป็นสิ่งดีหรือไม่ดีก็ได้

๕. ข้อใดสื่อความหมายถึงคำว่าค่านิยมได้ดีที่สุด

- ก คนไทยนิยมเล่นน้ำในวันสงกรานต์
- ข ข้าราชการแต่งชุดข้าราชการไปทำงาน
- ค ปู่ย่าตายายมักจะเลี้ยงหลานอยู่ที่บ้าน
- ☒ ง เด็กวัยรุ่นนิยมแต่งกายตามสไตล์วัยรุ่นญี่ปุ่น

๖. การที่คนไทยมีความเชื่อเกี่ยวกับพระแม่โพสพเกี่ยวข้องกับสัมพันธกับสถาบันใด

- ☒ ก ศาสนา ค การปกครอง
- ข การเลือกตั้ง ง ศาสนาพุทธศาสนา

๗. ข้อความใดสัมพันธ์กับคำกล่าวที่ว่า

“ภาษาไทยมีระดับของภาษา”

- ☒ ก ขยายวาทิตตาทหารแก่พระสงฆ์
- ข เด็ก ๆ วีนกันเข้ามาจับของขวัญ
- ค นักเรียนออกแบบกรอบรูปได้เก๋เก๋สวยงามมาก
- ง ปู่ย่าตายายของเราได้สืบทอดเพลงพื้นบ้านให้มาถึงรุ่นเราได้ศึกษากัน

๘. ความนิยมในการใช้ถ้อยคำคล้องจองใน

ภาษาไทยเห็นได้จากสิ่งใด

- ก ป้ายบอกเส้นทาง
- ข วรรณคดีร้อยกรองและกวีนิพนธ์
- ค คำโฆษณา ประชาสัมพันธ์สินค้าและบริการ
- ☒ ง ถูกทั้งข้อ ข และ ค

๙. การที่คนไทยร่วมฉลองเทศกาลคริสต์มาส

และตรุษจีนได้อย่างพึงพอใจ เป็นเพราะเอกลักษณ์ใด

- ก เสรีภาพทางศาสนา
- ☒ ข ความสามารถในการปรับตัว
- ค ความพอใจในการประนีประนอม
- ง ความไม่กีดกันคนต่างชาติต่างศาสนา

๑๐. ข้อใดเป็นวัฒนธรรมของไทยชัดเจนที่สุด

- ก อาสาเจ้าจนตัวตาย
- ข หญิงรักจนพลสวณตัว
- ค ชายบวชพระก่อนแต่งงาน
- ☒ ง ไครมาถึงเรือนชานต้องต้อนรับ

ตอนที่ ๓.๕
แบบทดสอบกลางภาคเรียน

ด้านความรู้

ตอนที่ ๑ เลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงคำตอบเดียว

๑. “กินข้าวได้แล้วเดี๋ยวอาหารเย็นหมด”

ข้อความที่พิมพ์ตัวหนาหมายถึงข้อใด

ก มีอาหาร

ข อาหารที่แช่อยู่ในตู้เย็น

☒ ค อุณหภูมิของอาหารลดลง

ง อาหารที่ต้องกินทันทีเมื่อเอาออกจากตู้เย็น

๒. ข้อใดมีความหมายต่างจากข้ออื่น

ก อัสวี

ค อัสตร

ข อาชา

☒ ง อัสวิน

๓. “แม่ทัพของฝ่ายศัตรูถูกแม่ทัพใหญ่สังหารแล้ว

ทำให้ทหารกล้าทั้งหลายมีความ_____มากขึ้น”

ควรเติมคำใดลงในช่องว่าง

☒ ก อึกเหิม

ค กล้าหาญ

ข หัวหาญ

ง เข้มหาญ

๔. “หมอน ผ้าห่ม เสื้อ” สัมพันธ์กับข้อใดมากที่สุด

ก เครื่องใช้

ข เครื่องเรือน

☒ ค เครื่องนอน

ง เครื่องประดับ

๕. ข้อใดสามารถตีความได้หลายอย่าง

☒ ก เด็กคนนี้ไปดีแล้ว

ข พ่อค้าขายเนื้อหมูในตลาด

ค ขนมเปี้ยวได้ถ้วยน้ำเงินขึ้นชื่อมาก

ง มีลูกน้องขยันแบบนี้เจ้านายก็ชื่นใจ

๖. คำซ้ำข้อใดมีความหมายบอกจำนวน

☒ ก เขามีหนังสือเป็นตู้ ๆ

ข ฟัง ๆ ดูไม่ค่อยน่าเชื่อถือไรหระ

ค เธอพูดให้จบเป็นเรื่อง ๆ นะ ฉันฟังไม่ทัน

ง ทำ ๆ หยุต ๆ อย่างนี้ เมื่อไรงานจะเสร็จ

๗. คำซ้อนข้อใดเกิดจากคำไทยทุกคำ

ก เขตแดน พรรคพวก

ข เฉลิมฉลอง อ่อนนุ่ม

☒ ค อ่อนวอน เลียบเคียง

ง แบบฉบับ ข้าวปลาอาหาร

๘. ข้อใดเป็นคำประสม

ก สาธารณะ

ข ทรัพย์สมบัติ

☒ ค ช่างเสริมสวย

ง บรรณานุกรม

๙. “พลาย” มาจากภาษาใด

ก จีน

ค เขมร

ข ขวา

☒ ง มอญ

๑๐. จำนวนข้อใดที่ใช้ให้เห็นว่าภาษามีระดับ

☒ ก คนขากว่าผี ผู้ดีว่าศพ

ข มะพร้าวต้นดก ขาจากต้นมี

ค สำเนียงส่อภาษา กิริยาส่อสกุล

ง เชื้อไม้ทั้งแถว แนวไม้ทั้งตระกูล

๑๑. ข้อใดไม่เป็นประโยค

ก ดันไม่ชอบคนโกหก

ข คู่่นถ่ายภาพได้สวยงาม

ค ดาวเล่นดนตรีได้ไพเราะ

☒ ง ค้อมลูกชายของน้ำเต็มข้างบ้าน

๑๒. “ปานอยากกินอะไร” คำตอบของปานละส่วนใด
ได้บ้าง

ก กริยา

ข ประธาน

ค กริยาและกรรม

☒ ง ประธานและกริยา

๑๓. “โจรปล้นฆ่าอย่างโหดเหี้ยม” ข้อความนี้
บอกพร่องในเรื่องใด

- ☒ ก ขาดกรรม
- ข ขาดกริยา
- ค ขาดประธาน
- ง ขาดคำเชื่อม

๑๔. ประโยคใดมีโครงสร้าง ต่างจากข้ออื่น

- ก เขารักษาคำพูดเสมอ
- ข เขาไม่น่าเชื่อถือเพราะโกหก
- ค เขาน่าเชื่อถือเพราะรักษาคำพูด
- ☒ ง เขาไม่น่าเชื่อถือเพราะเขาพูดโกหก

๑๕. คำตอบจากข้อ ๑๔ เป็นประโยคชนิดใด

- ก ความเดียว
- ข ความรวมและเป็นเหตุเป็นผล
- ค ความซ้อนแบบคุณานุประโยค
- ☒ ง ความซ้อนแบบวิเศษณานุประโยค

๑๖. ข้อใดเป็นประโยคสมบูรณ์

- ก คลื่นยักษ์สึนามิที่เกิดขึ้นจากแผ่นดินไหว
- ข ระยะเวลาหนึ่งในวิวัฒนาการของโลกปัจจุบัน
- ☒ ค ทุกสิ่งทุกอย่างเป็นสิ่งที่เคลื่อนไหวตลอดเวลา
- ง ผลจากการสำรวจทางธรณีวิทยาของพื้นที่ทะเลบริเวณนี้

๑๗. ประโยคใดเรียงลำดับต่างจากข้ออื่น

- ☒ ก รถคันนี้นั้นซื้อมา
- ข สุนัขของฉันตายแล้ว
- ค นักเรียนห้องนี้เรียนเก่ง
- ง นาฬิกาเรือนนี้มีราคาแพง

๑๘. ข้อใดเป็นประโยคละประธาน

- ☒ ก เดินไปด้วยกันสี่
- ข ฉันซื้อมาให้แล้ว
- ค เมื่อคืนนี้ฝนตกหนักมาก
- ง ทับทิมต้นนี้ออกลูกเต็มต้น

๑๙. ประโยคใดที่แสดงเจตนาต่างจาก

“ข้อสอบยากอย่างนี้ใครจะไปได้”

- ก อยากได้จะแะ แต่จะเอาเงินที่ไหนมาซื้อ
- ข ช่วยคิดหน่อยสิ จะได้ตอบเขาไปสักที
- ค ยุ่งเป็นลึงอย่างนี้ จะปลิกตัวไปได้ยังไง
- ☒ ง งานโน้นก็จะเอา งานนี้ก็จะเอาไม่รู้อะไร

๒๐. ประโยคใดกะทัดรัดและมีความหมาย

เหมือนประโยค “สถาบันให้การสนับสนุน

นักวิจัยที่มีการพยายามนำทรัพยากรธรรมชาติ
ของไทยมาใช้ประโยชน์”

- ก สถาบันสนับสนุนนักวิจัยที่มีการนำทรัพยากรธรรมชาติของไทยมาใช้
- ☒ ข สถาบันสนับสนุนนักวิจัยที่พยายามนำทรัพยากรธรรมชาติของไทยมาใช้
- ค สถาบันสนับสนุนนักวิจัยที่พยายามนำทรัพยากรธรรมชาติมาใช้ประโยชน์
- ง สถาบันให้การสนับสนุนนักวิจัยที่พยายามนำทรัพยากรธรรมชาติมาใช้ประโยชน์

๒๑. “คอย” ภาษาถิ่นเหนือหมายถึงข้อใด

- ก เนิน ค น้ำตก
- ☒ ข ภูเขา ง หน้าผา

๒๒. ภาษาถิ่นไดออกเสียง ร เป็น ฮ

- ก ได้ ค อีสาน
- ข เหนือ ☒ ง ถูกทั้งข้อ ข และ ค

๒๓. “เห็นดู” ภาษาถิ่นใต้หมายถึงข้อใด

- ก จ้อง ☒ ค สงสาร
- ข เรียก ง มองเห็น

๒๔. “เราไม่ยารู้หрок” ภาษาอีสานใช้เหมือน
ภาษาถิ่นใด

- ก ได้
- ☒ ข เหนือ
- ค กลาง
- ง ไม่มีข้อใดถูกต้อง

๒๕. ข้อใดมีคำที่มาจากภาษาจีน

- ☒ ก. โจนใจชั่วช้า โจนเง
- ข. ใจจักสอนใจเอง ไปได้
- ค. ใจปราชญ์ดัดตามเพลง พลันง่าย
- ง. คุงช่างปั้นคัตไม้ แต่งให้ป็นตรา

๒๖. ข้อใดใช้ภาษาบาลีสันสกฤตมากที่สุด

- ก. ศิลปะ ค. วรรณคดี
- ☒ ข. ศาสนา ง. ราชศัพท์

๒๗. ข้อใดไม่จำเป็นต้องใช้สำนวนภาษาต่างประเทศ

- ก. น่องลิ้นชอบกินไอศกรีม
- ☒ ข. แม่รับเงินเดือนผ่านเบงก์ทุกเดือน
- ค. การแข่งขันซีเกมส์ปิดฉากไปอย่างสวยงาม
- ง. เด็กแรกเกิดจำเป็นต้องได้รับวัคซีนชนิดต่าง ๆ ตามที่แพทย์กำหนด

๒๘. “ตำรวจเข้าตรวจค้นบ้านพักของผู้ต้องหาพบยาบ้าเป็นจำนวนมาก” คำที่พิมพ์ตัวหนามาจากภาษาใด

- ก. ขวา เขมร
- ข. เขมร มอญ
- ค. ขวาท้ง ๒ คำ
- ☒ ง. เขมรทั้ง ๒ คำ

๒๙. ข้อใดเป็นคำราชาศัพท์ที่ต่างจากข้ออื่น

- ☒ ก. ประทับ ข. พระเกล้า
- ค. กระเป๋าทรง ง. ฝ่าจับพระองค์

๓๐. “สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารีพระราชทานพระราชวโรกาสให้คณะบุคคลต่าง ๆ เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท” ข้อความที่พิมพ์ตัวหนาข้อใดใช้ไม่ถูกต้อง และควรแก้ไขอย่างไร

- ก. ข้อ ๑ พระราชทานพระวโรกาส
- ข. ข้อ ๑ ประทานพระราชวโรกาส
- ☒ ค. ข้อ ๒ เฝ้าทูลละอองพระบาท
- ง. ข้อ ๒ เข้าเฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท

๓๑. ข้อใดใช้ “ทรง” ถูกต้อง

- ก. ทรงเสด็จพระราชดำเนิน
- ☒ ข. ทรงมีพระราชปฏิสันถาร
- ค. ทรงเสวยพระกระยาหาร
- ง. ทรงพระราชทานพระบรมราโชวาท

๓๒. “สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารีให้โอวาทแก่บัณฑิต” ข้อความที่พิมพ์ตัวหนาใช้คำราชาศัพท์ข้อใด

- ก. ประทานโอวาท
- ข. ประทานพระโอวาท
- ☒ ค. พระราชทานพระราโชวาท
- ง. พระราชทานพระบรมราโชวาท

๓๓. “พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดชสนทนารวมกับสมเด็จพระสังฆราช” ข้อความที่พิมพ์ตัวหนาใช้ราชาศัพท์ข้อใด

- ก. ทรงสนทนารวม
- ข. มีพระราชสนทนารวม
- ☒ ค. มีพระราชดำรัสสนทนารวม
- ง. ทรงมีพระราชปฏิสันถารธรรม

๓๔. คำราชาศัพท์ “มีพระราชเสาวนีย์ หมายถึง สิ่ง” ใช้กับบุคคลใด

- ก. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว
- ☒ ข. สมเด็จพระบรมราชินีนาถ
- ค. สมเด็จพระบรมโอรสาธิราชสยามมกุฎราชกุมาร
- ง. พระบรมวงศ์ชั้นสมเด็จพระเจ้าฟ้า

๓๕. ราชาศัพท์ข้อใดหมายถึง “เหนือ”

- ☒ ก. พระเสโท
- ข. พระเหนือ
- ค. ทรงมีเหนือ
- ง. มูลพระเสโท

๓๖. เมื่อเริ่มต้นคุยกับพระสงฆ์นักเรียนควรกล่าวคำใดก่อน

- ก สวัสดิ์ ☒ ค นมัสการ
ข นิมนต์ ง อาราธนา

๓๗. “พระสงฆ์หนุ่มห่มผ้า” ข้อความที่พิมพ์ตัวหนา ควรเปลี่ยนเป็นข้อใด

- ก ห่มผ้า ค ห่มจีวร
ข นุ่งจีวร ☒ ง กรองจีวร

๓๘. “เยื่อเคย” เป็นคำสุภาพของข้อใด

- ☒ ก กะปิ
ข น้ำปลา
ค เต้าเจี้ยว
ง กุ้งตัวเล็ก

๓๙. “ให้คำตัดสินทั้งสิ่งที่เป็นศิลปกรรมหรือวรรณกรรม โดยผู้มีความรู้ควรเชื่อถือได้ว่า มีค่าความงาม ความไพเราะได้อย่างไร หรือ มีข้อขาดตกบกพร่องอย่างไรบ้าง” ข้อความนี้เป็นความหมายของข้อใด

- ☒ ก วิจารณ์
ข วิเคราะห์
ค สังเคราะห์
ง วิจารณ์ญาณ

๔๐. ข้อใดแสดงถึงการฟังที่มีประสิทธิภาพ

- ก เดียวคิดแก้ปัญหาจากเรื่องที่ฟัง
☒ ข คอนติความจากน้ำเสียงของผู้พูดได้
ค แคนพิจารณาแนวคิดที่ได้จากเรื่องที่ฟัง
ง ดินจับประเด็นสำคัญของเรื่องที่ฟังได้
บางช่วงบางตอน

๔๑. ข้อใดเป็นจุดเริ่มต้นของการฟังและการดู เพื่อแสดงความคิดเห็น วิเคราะห์ วิจารณ์

- ก ประเมินค่าเรื่อง
☒ ข ทำความเข้าใจเรื่อง
ค วิเคราะห์จุดมุ่งหมายของเรื่อง
ง สรุปหรือจับประเด็นสำคัญของเรื่อง

๔๒. การฟังและการดูอย่างมีวิจารณ์ญาณขั้นสูงสุด

ผู้ฟังและผู้ดูควรทำข้อใดได้

- ก วินิจฉัยเรื่องได้
ข ทำความเข้าใจเรื่องได้
☒ ค ประเมินค่าของเรื่องได้
ง สรุปประเด็นสำคัญของเรื่องได้

๔๓. ข้อใดที่แสดงความคิดเห็น วิเคราะห์ วิจารณ์ได้
ต่างจาก ข้ออื่น

- ☒ ก วิทยุ ค โทรทัศน์
ข วิทยุทัศน์ ง อินเทอร์เน็ต

ฟังเรื่อง แล้วตอบคำถามข้อ ๔๔-๔๘

อายุสั้นเพราะโรคอ้วน

ความอ้วนเป็นผลให้เกิดโรคต่าง ๆ หลายโรค เช่น โรคที่เกี่ยวกับความดันโลหิต หัวใจ เบาหวาน ล่าสุด ได้มีผลวิจัยชิ้นใหม่ที่ติดตามเด็กอเมริกันหลายพันคน ตั้งแต่เด็กจนโต เป็นเวลาหลายสิบปี พบว่าคนอ้วน มีความเสี่ยงในการเสียชีวิตสูงกว่าคนผอม ๒ เท่า ซึ่งส่วนใหญ่จะเสียชีวิตก่อนวัย ๕๕ ปี และไม่เพียงแต่ผู้ใหญ่ที่เป็นโรคอ้วนหรือมีน้ำหนักตัวเกินมาตรฐาน เท่านั้นที่จะมีอายุสั้น ผู้ใหญ่ที่วัยเด็กมีดัชนีมวลกายสูงกว่าเกณฑ์มาตรฐานก็มีความเสี่ยงในการเสียชีวิต ก่อนวัยเช่นกัน

ความอ้วนสามารถควบคุมได้ หากเรามีสติทุกครั้ง ที่รับประทานอาหาร

๔๔. เรื่องนี้ต้องการบอกสิ่งใดกับผู้ฟัง

- ก วิธีลดความอ้วน
☒ ข โทษของโรคอ้วน
ค ภัยที่เสี่ยงต่อโรคอ้วน
ง การควบคุมความอ้วน

๔๕. ข้อใดเป็นความคิดเห็นของผู้พูด

- ก ความอ้วนเป็นผลให้เกิดโรคต่าง ๆ หลายโรค
- ข คนอ้วนมีอัตราความเสี่ยงในการเสียชีวิตสูงกว่าคนผอม ๒ เท่า
- ค ความอ้วนสามารถควบคุมได้หากเรามีสติทุกครั้งที่ได้รับประทานอาหาร
- ง ผู้ใหญ่ที่วัยเด็กมีดัชนีมวลกายสูง ก็มีความเสี่ยงในการเสียชีวิตก่อนวัย

๔๖. ข้อใดไม่สัมพันธ์กับเรื่องที่ฟัง

- ก คนที่มีความเสี่ยงในการเสียชีวิตก่อนวัยจะต้องเป็นคนอ้วนเท่านั้น
- ข เด็กที่มีดัชนีมวลกายสูงกว่าเกณฑ์มาตรฐานมีความเสี่ยงในการเสียชีวิตก่อนวัย
- ค ผู้ใหญ่ที่ไม่มีความเสี่ยงในการเสียชีวิตก่อนวัยจะต้องไม่อ้วนและไม่เคยเป็นโรคอ้วนมาก่อน
- ง คนที่มีดัชนีมวลกายอยู่ในเกณฑ์มาตรฐานตั้งแต่เด็กจนโตจะไม่มีความเสี่ยงในการเสียชีวิตก่อนวัย

๔๗. การที่นักเรียนฟังเรื่อง แล้วตอบคำถามข้อ ๔๖ ได้ แสดงว่านักเรียนมีการฟังอยู่ในระดับใด

- ก เข้าใจเรื่องที่ฟังได้
- ข วิเคราะห์เรื่องที่ฟังได้
- ค ประเมินค่าเรื่องที่ฟังได้
- ง บอกแนวคิดของเรื่องที่ฟังได้

๔๘. การกระทำของใครที่แสดงถึงการฟังเรื่องนี้ อย่างมีวิจารณญาณ

- ก อ้อยเห็นว่าความอ้วนทำให้เกิดโรคต่าง ๆ หลายโรคจริง
- ข อ้วนเห็นว่าควรตั้งใจอย่างแน่วแน่ในการควบคุมน้ำหนัก
- ค อ้นคิดว่าต่อไปจะควบคุมอาหารด้วยความตั้งใจทุกครั้ง
- ง อ้อมเลือกรับประทานอาหารที่ไม่เสี่ยงต่อการเกิดโรคอ้วน

๔๙. ข้อใดเป็นการพูดที่ต้องอ่านจากต้นฉบับ

- ก พูดเล่าเรื่อง
- ข กล่าวเปิดงาน
- ค พูดเล่าเหตุการณ์
- ง พูดอวยพรวันเกิด

๕๐. การอบรมพนักงานใหม่ ผู้พูดต้องมีจุดประสงค์ของการพูดตามข้อใด

- ก อธิบาย ชี้แจง
- ข พูดให้เกิดทัศนคติที่ดี
- ค เชิญชวนให้ปฏิบัติตาม
- ง โน้มน้าวให้เห็นคล้อยตาม

๕๑. การเทศนาเป็นการพูดในลักษณะใด

- ก การพูดจรรโลงใจ
- ข การพูดทางวิชาการ
- ค การพูดแสดงทรรศนะ
- ง การพูดต่อหน้าประชุมชน

๕๒. ข้อใดเป็นการเริ่มต้นพูดต่อที่ประชุมชน ซึ่งมีพระสงฆ์ฟังอยู่ด้วย

- ก พระคุณเจ้าและท่านผู้มีเกียรติ
- ข สวัสดิ์พระคุณเจ้าและท่านผู้มีเกียรติ
- ค นมัสการพระคุณเจ้าและท่านผู้มีเกียรติ
- ง นมัสการพระคุณเจ้าและสวัสดิ์ท่านผู้มีเกียรติ

๕๓. ข้อใดไม่มีอวัจนภาษา

- ก เอนองค์ลงอิงพิงเขนย
- ข รสกร้อนรนพันกำลัง
- ค กรเกยกายพักตร์ฉวีลหัง
- ง ชลนัยน์ไหลหลังลงพรั่งพราย

๕๔. ข้อใดที่ทำให้การพูดแสดงทรรศนะมีความน่าเชื่อถือมากขึ้น

- ก ที่มา
- ข ข้อสรุป
- ค ข้อเท็จจริง

☒ ง เหตุผลหรือข้อสนับสนุน

๕๕. การพูดในลักษณะใด *ไม่* ใช้ในการพูดทางวิชาการ

- ก การบรรยาย
- ข การอภิปราย
- ☒ ค การพรรณนา

ง การประชุมปรึกษาหารือ

๕๖. ข้อใดเป็นหน้าที่ที่สำคัญที่สุดของการเป็นพิธีกร

- ก พูดแนะนำผู้ร่วมรายการ
- ข จัดเตรียมข้อมูลของงานให้เป็นลำดับขั้นตอน
- ☒ ค ดำเนินรายการต่าง ๆ ให้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี

ง กล่าวทักทายผู้ฟังและบอกจุดมุ่งหมายของการจัดงาน

๕๗. “เมื่อถึงเวลาเปิดงานแล้ว ประธานในพิธี

ยังเดินทางมาไม่ถึง พิธีกรแจ้งให้ผู้มาร่วมงาน

ทราบแล้ว ถือโอกาสบอกกำหนดการคร่าว ๆ

ของงาน” จากข้อความนี้แสดงถึงลักษณะสำคัญของ

ข้อใดของพิธีกร

- ก มีมารยาทในการพูด
- ข บุคลิกภาพและความน่าเชื่อถือ

☒ ค ไหวพริบปฏิภาณในการแก้ปัญหา

ง ความรับผิดชอบในการดำเนินรายการ

๕๘. ข้อใดเป็นสิ่งที่ควรกระทำในการพูด

- ก พูดยกตนข่มท่าน
- ข พูดก้าวร้าวรุนแรง

☒ ค พูดฉะฉาน ชัดเจน

ง พูดเสียดสี ประชดประชัน

๕๙. หนังสือประเภทใดที่รวบรวมความรู้ทุกสาขาวิชา โดยกล่าวถึงเรื่องต่าง ๆ อย่างละเอียด และจัดเรียงไว้ตามลำดับตัวอักษร

- ก นามานุกรม ค พจนานุกรม
- ☒ ข สารานุกรม ง อักษรานุกรม

๖๐. ข้อใดสำคัญที่สุดในการอ่านออกเสียง

- ก อ่านสรุปความได้
- ข เข้าใจเนื้อเรื่องที่อ่าน
- ค ตีความเจตนาของผู้เขียนได้

☒ ง อ่านแบ่งวรรคตอนถูกต้องตามอักขรวิธี

อ่านบทร้อยกรอง แล้วตอบคำถามข้อ ๖๑-๖๕

เอออูเหม่นะมิงชีข้างกระไร

ทูลาสสฤทธะนี้ไฉน ก็มาเป็น

ศึก บ ถึงและมิงก็ยังมีเห็น

จะน้อยจะมากจะยากจะเย็น ประการใด

อวดฉลาดและคาดแกลงเพราะใจ

ขยาดขยันมิทันอะไร ก็หมิ่นกู

กลกะกาะหวาดขมึงธนู

บ ห่อนจะเห็นธวัชรูป สิล่าถอย

๖๑. บทร้อยกรองนี้แสดงอารมณ์ใด

- ☒ ก โกรธ ค เห็นใจ
- ข เกลียด ง สงสาร

๖๒. คำที่พิมพ์ตัวหนาหมายถึงข้อใด

- ☒ ก ข้าศึก ค กองทัพ
- ข แม่ทัพ ง พระเจ้าแผ่นดิน

๖๓. บทร้อยกรองนี้ ควรใช้น้ำเสียงอย่างไรในการอ่าน

- ก ใช้เสียงนุ่มนวล ทอดเสียงช้า
- ข ใช้เสียงหนักแน่น ทอดเสียงช้า
- ค ใช้เสียงนุ่มนวล เน้นจังหวะเร็ว
- ☒ ง ใช้เสียงหนักแน่น เน้นจังหวะเร็ว

๖๔. บทร้อยกรองตอนใดที่แสดงถึงความฉลาด

ของทหาร

ก. เอออูเหม่นะมิงชีข้างกระไร

ทุกาสตฤณะนีไฉน ก็มาเป็น

ข. คี๊ก บ ถึงและมิงก็ยังมีเห็น

จะน้อยจะมากจะชากจะเย็น ประการใด

ค. อวดฉลาดและคาดแถมเงเพราะใจ

ขยาดขยันมีทันอะไร ก็หมิ่นกู

☒ ง. กลกะกาะหวาดขม้งธนู

บ ห่อนจะเห็นธวัชรูป สิล่าถอย

๖๕. จากตัวเลือกข้อ ๖๔ ข้อใดเป็นการเล่นจังหวะของคำ

ก. ข้อ ก ค. ข้อ ค

☒ ข. ข้อ ข ง. ข้อ ง

๖๖. ข้อใดไม่ใช่กิจกรรมของห้องสมุด

ก. ยืมและคืนหนังสือ

ข. จัดสัมมนาตามโอกาสต่าง ๆ

☒ ค. ขยาดหนังสือที่ได้รับรางวัลซีไรต์

ง. จัดนิทรรศการชีวประวัติและผลงาน
ของนักเรียน

๖๗. ข้อใดไม่ใช่สื่ออิเล็กทรอนิกส์

ก. ซีดีรอม

ข. ไมโครฟิล์ม

☒ ค. แผ่นภูมิและกราฟ

ง. ภาพนิ่งและภาพเคลื่อนไหว

๖๘. “ไก่อ่ฟ้ามาตัวเดียว

เดินท่องเที่ยวเลี้ยวเหลี่ยมเขา

เหมือนพราจากกงเขาวัว

เปล้าใจเปลี่ยวเหลี่ยมหานาง”

บทร้อยกรองนี้ใช้กวีโวหารใด

☒ ก. อุปมา ข. อติพจน์

ค. บุคคลวัต ง. อุปลักษณ์

๖๙. อ่านอย่างไรจึงเรียกว่า อ่านอย่างมี

วิจารณ์ญาณ

ก. อ่านแล้วแยกข้อเท็จจริงจากข้อคิดเห็นได้

ข. อ่านแล้วเข้าใจความหมายของคำและข้อความ

☒ ค. อ่านแล้ววิเคราะห์ วิจารณ์และประเมินค่า
เพื่อตัดสินใจได้

ง. อ่านแล้วเกิดความซาบซึ้ง และมีอารมณ์
คล้อยตามไปกับเรื่องที่อ่าน

๗๐. การอ่านในข้อใดต้องใช้การอ่านตีความมากที่สุด

ก. ข่าว

ข. วารสาร

ค. นวนิยาย

☒ ง. กวีนิพนธ์ร่วมสมัย

๗๑. โครงเรื่องแบบใดของนวนิยายที่ดึงดูดความสนใจ
ของผู้อ่านมากที่สุด

ก. ช่อนปริศนาตลอดเรื่อง

☒ ข. ขวนให้ติดตามและเกิดความอยากรู้

ค. สามารถต่อเรื่องราวไปได้เรื่อย ๆ โดยไม่จบ

ง. ดำเนินเรื่องอย่างค่อยเป็นค่อยไปแล้วจบ
อย่างหักมุม

๗๒. ข้อใดเป็นงานเขียนเพื่อกิจธุระ

ก. จดหมายสั่งซื้อสินค้า

ข. จดหมายถึงญาติผู้ใหญ่

☒ ค. จดหมายขอความอนุเคราะห์

ง. จดหมายแจ้งเตือนการชำระหนี้ประกันชีวิต

๗๓. งานเขียนประเภทใดมีจุดมุ่งหมายเพื่อแจ้ง
ให้ทราบแล้วนำไปปฏิบัติ

ก. โฆษณา

☒ ข. ประกาศ

ค. บันทึกข้อความ

ง. รายงานการประชุม

๓๔. “แม้ว่าฉันไม่ได้ไปร่วมงานแล้วฉันก็ฝากเงินไป
ช่วยนะ” ข้อความนี้บ่งชี้พร้อมในการใช้ภาษาข้อใด

- ☒ ก ใช้คำเชื่อมผิด
- ข วางส่วนขยายผิดที่
- ค ความหมายไม่ชัดเจน
- ง ใช้ระดับภาษาไม่ถูกต้อง

๓๕. การอ้างอิงโดยเขียนชื่อผู้แต่ง ปีที่พิมพ์หนังสือ
เลขหน้า ไว้ในวงเล็บต่อจากข้อความ เป็นการ
อ้างอิงแบบใด

- ☒ ก นามปี
- ข เชิงอรรถ
- ค ภาคผนวก
- ง บรรณานุกรม

๓๖. ข้อใดเป็นบรรณานุกรมอ้างอิงวารสารที่ถูกต้อง

- ก “ลูกสัตว์ในอ้อมกอดมนุษย์”. กุลธิดา สามะพุทธิ.
สารคดี. ๑๓, ๑๑๕ (มกราคม ๒๕๕๑): ๗๓-๗๖.
- ☒ ข กุลธิดา สามะพุทธิ. “ลูกสัตว์ในอ้อมกอดมนุษย์”.
สารคดี. ๑๓, ๑๑๕ (มกราคม ๒๕๕๑): ๗๓-๗๖.
- ค กุลธิดา สามะพุทธิ. สารคดี. “ลูกสัตว์ในอ้อมกอด
มนุษย์”. ๑๓, ๑๑๕ (มกราคม ๒๕๕๑): ๗๓-๗๖.
- ง กุลธิดา สามะพุทธิ. สารคดี. ๑๓, ๑๑๕. “ลูกสัตว์
ในอ้อมกอดมนุษย์”. (มกราคม ๒๕๕๑): ๗๓-๗๖.

๓๗. การศึกษาเรื่องใดที่นักเรียนต้องใช้อินเทอร์เน็ต
ในการศึกษาค้นคว้า

- ก วรรณกรรมไทยสมัยรัชกาลที่ ๖
- ข ที่มาของเครื่องดนตรีแต่ละประเภท
- ค หลักการใช้ภาษาไทยให้ถูกต้องตามแบบแผน
- ☒ ง การใช้ภาษาในการสื่อสารด้วยเทคโนโลยี
ที่ทันสมัย

๓๘. ข้อใดใช้ถ้อยคำเรียบเรียงประโยคได้ถูกต้อง

- ก บึงปอนเดินตึงตึงเข้าห้องปิดประตูปึงปึง
- ข แม้ว่าฉันจะไม่ได้นอน แต่ฉันก็นอนแล้ว
- ค หนังสือที่แต่งโดยกวีซีไรต์น่าอ่านทุกเรื่อง
- ☒ ง ขางลบก้อนนี้มีกลิ่นหอมเหมือนลูกอมรสผลไม้

๓๙. โรงเรียนการเรือนประกาศรับสมัครนักเรียน
จะใช้ประกาศแบบใด

- ก ประกาศแบบกึ่งทางการ
- ข ประกาศแบบธุรกิจทั่วไป
- ค ประกาศแบบเป็นทางการ
- ☒ ง ประกาศแบบกิจธุระทั่วไป

อ่านข้อความ แล้วตอบคำถามข้อ ๔๐-๔๑

“เราจับกันเข้ารบรอบ ดูกอบฟางทอดไฟ
เขาอยู่แต่ไกลบมิใกล้ ให้โถมยิงสามกษัตริย์
ธ ก็เอาดาบวัดกระจัดกระจาย เขาเข้าหลายเหลือป้อ
จึงปืนต้องพระองค์ สองอนงค์บมิกลัว เอาตัวออกรับปืน
ยืนอยู่กับจอมราช เขาก็เร่งสาครพิชัย ดิดสามกษัตริย์
สะพรั่ง เลือดตกหลังถึงลง สามพระองค์อิงกัน ผันหน้า
ต่อศัตรู พิศดุจนฤมิต สิ้นชีพิตพร้อมกัน ยืนอยู่ฉนั้น
บ มิตาย”

๔๐. ข้อความนี้เป็นบทร้อยกรองประเภทใด

- ☒ ก ร่าย
- ค กาพย์
- ข ฉันท์
- ง กลอน

๔๑. บทร้อยกรองนี้ใช้การเขียนในลักษณะใด

- ☒ ก บรรยาย
- ค จรรโลงใจ
- ข พรรณา
- ง โน้มน้าวใจ

๔๒. ข้อใดเป็นการเขียนพรรณนา

- ก ขาหอมมีสรรพคุณในการรักษาโรคลม
- ☒ ข แสงแรกแห่งวันสาดเข้ามาเปิดดวงตานัน
ให้สว่างกระจ่างแจ้ง
- ค เกิดพายุฝนฟ้าคะนองอย่างหนักทั่วเมือง
ไฟฟ้าดับในหลายพื้นที่
- ง พี่ชายของเขาเป็นคนสูงใหญ่ ผิวดำแดง
ผมหยักศก หน้าตาคนสัน

๘๓. งานเขียนข้อใดมีส่วนประกอบต่างจากข้ออื่น

- ก สารคดี
- ข บทความ
- ☒ ค ข้อความ
- ง เรียงความ

๘๔. ข้อใดไม่เกี่ยวข้องกับการจกรายงานการประชุม

- ก ระเบียบวาระ
- ข ผู้มาร่วมประชุม
- ☒ ค รายชื่อผู้อภิปราย
- ง ผู้ไม่มาร่วมประชุม

๘๕. “ชมรมคนเล่นกลี้งขอเชิญร่วมกิจกรรมประกวด

ภาพถ่ายริมแม่น้ำเจ้าพระยา ส่งผลงานได้ตั้งแต่วันที่ ๑ พฤษภาคม-๓๐ พฤษภาคม ๒๕๕๕”

ประกาศนี้ขาดรายละเอียดข้อใด

- ก หัวข้อเรื่อง
- ☒ ข ที่อยู่ผู้รับภาพ
- ค ชื่อผู้จัดกิจกรรม
- ง ระยะเวลาในการส่ง

๘๖. การเขียนลักษณะใดทำให้ผู้อ่านเกิดความสับสนน้อยที่สุด

- ก ใช้คำฟุ่มเฟือย
- ข ใช้ข้อความวกวน
- ☒ ค ใช้ถ้อยคำไม่สุภาพ
- ง ใช้ข้อความคลุมเครือ

๘๗ หัวข้อใดเหมาะสำหรับเขียนบทความมากที่สุด

- ก ชีวิตวัยของสุนทรภู่
- ข พระคุณของบุญการี
- ☒ ค เยาวชนกับประชาธิปไตย
- ง ประสบการณ์ในการเดินทาง

๘๘. โอกาสที่เลี้ยงส่งเพื่อนร่วมงานที่ลาออก

หัวหน้างานจะต้องร่างคำกล่าวข้อใด

จึงจะเหมาะสมที่สุด

- ☒ ก คำกล่าวอำลา
- ข คำกล่าวไว้อาลัย
- ค คำกล่าวปราศรัย
- ง คำกล่าวแสดงความยินดี

๘๙. การเขียนข้อใดไม่ต้องใช้จินตนาการในการเขียน

- ก เขียนนวนิยาย
- ☒ ค เขียนเชิงวิชาการ
- ข เขียนพรรณนา
- ง เขียนบทร้อยกรอง

๙๐. งานเขียนที่มีความเป็นเอกภาพเป็นงานเขียนตามข้อใด

- ก งานเขียนที่แต่ละย่อหน้าไม่สอดคล้องกัน
- ข งานเขียนที่มีจินตนาการต่อเนื่องอย่างสมจริง
- ค งานเขียนที่แต่ละย่อหน้าต้องมีข้อเท็จจริงที่ถูกต้อง
- ☒ ง งานเขียนที่แต่ละย่อหน้าสอดคล้องสัมพันธ์กับจุดมุ่งหมายของการเขียน

๙๑. ข้อใดเป็นเหตุผลที่ทำให้มนุษย์มีวัฒนธรรมต่างจากสัตว์อื่น

- ก มนุษย์มีสมองใหญ่กว่าสัตว์อื่น
- ข มนุษย์จำเป็นต้องใช้ชีวิตร่วมกันในสังคม
- ☒ ค มนุษย์สามารถสร้างสัญลักษณ์ขึ้นมาใช้ได้
- ง มนุษย์สามารถชื่นชมกับความงามของสิ่งต่าง ๆ

๙๒. ข้อความในเพลงชาติ ข้อใดแสดงถึงเอกลักษณ์ของคนไทยได้ชัดเจนที่สุด

- ก ด้วยไทยล้วนหมาย รักสามัคคี
- ☒ ข ไทยนี้รักสงบ แต่ถึงรบไม่ขลาด
- ค สละเลือดทุกหยาดเป็นชาติพลี
- ง ประเทศไทยรวมเลือดเนื้อชาติเชื้อไทย

๙๓. ประเพณีใดที่จัดขึ้นในหน้าแล้ง

- ☒ ก แห่นางแมว
- ค บั้งไฟพญานาค
- ข ตักบาตรเทโว
- ง แห่เทียนพรรษา

๕๔. ปัจจุบันภาษาไทยรับภาษาใดมาใช้มากที่สุด

- ก จีน ☒ ค อังกฤษ
ข เขมร ง บาลีสันสกฤต

๕๕. “ชาวไทยมีพระมหากษัตริย์ที่ทรงพระปรีชาสามารถปกครองประเทศให้ร่มเย็น” ข้อความนี้เกี่ยวข้องกับปัจจัยที่ทำให้เกิดความหลากหลายทางวัฒนธรรมข้อใด

- ก กลุ่มชนแวดล้อม
ข ที่ตั้งและภูมิอากาศ
☒ ค นักปราชญ์หรือประมุขของกลุ่มชน
ง ความอุดมสมบูรณ์และความร่ำรวย

๕๖. ข้อใดไม่ใช่วัฒนธรรมไทย

- ☒ ก คนไทย
ข ภาษาไทย
ค คนตรีไทย
ง ธงชาติไทย

๕๗. ข้อใดเป็นภาพสะท้อนของวัฒนธรรมจากภาษาไทยที่เห็นได้ชัดที่สุด

- ก ขยก่องคำภาษาอื่น
ข มีความเจริญด้านศิลปะ
☒ ค นิยมความลดหลั่นชั้นเชิง
ง พิถีพิถันในเรื่องอาหารการกิน

๕๘. ความสัมพันธ์ของภาษากับวัฒนธรรมข้อใดสำคัญที่สุด

- ก พัฒนาวัฒนธรรม
ข สะท้อนวัฒนธรรม
☒ ค สืบทอดวัฒนธรรม
ง สร้างรักษาวัฒนธรรม

๕๙. ประโยชน์สำคัญที่สุดของภาษามาตรฐานคือข้อใด

- ก แสดงเอกลักษณ์ของชาติ
ข สะท้อนวัฒนธรรมของชาติ
ค สืบทอดวัฒนธรรมของชาติ
☒ ง ช่วยให้คนทั้งชาติเข้าใจตรงกัน

๖๐๐. ข้อใดเป็นประโยชน์จากการศึกษาภาษาถิ่นมากที่สุด

- ก ทำให้เข้าใจวรรณกรรมท้องถิ่น
ข ทำให้เกิดความเข้าใจอันดีของคนในชาติ
☒ ค ทำให้รู้ประวัติของคำในภาษาไทยเพิ่มขึ้น
ง ทำให้เกิดความภาคภูมิใจในภูมิปัญญาทางภาษา

ตอนที่ ๒ ตอบคำถามต่อไปนี้

๑. นักเรียนมีวิธีเลือกใช้คำและสำนวนในการพูดและการเขียนสื่อสารอย่างไร ที่เป็นการอนุรักษ์วัฒนธรรมอันดีงามของไทย

เลือกใช้คำและสำนวนภาษาไทยก่อน หากไม่มีคำและสำนวนภาษาไทยใช้จึงเลือกใช้คำ
และสำนวนภาษาต่างประเทศ และต้องเลือกใช้ให้ตรงกับความต้องการสื่อสารด้วย

๒. เขียนบทความ ๑ เรื่องตามความสนใจ

(พิจารณาจากคำตอบของนักเรียน)

๓. อ่านบทร้อยกรอง แล้วเขียนแสดงความคิดเห็น วิเคราะห์ วิจารณ์ และประเมินค่าบทร้อยกรองที่อ่าน

แมลงเอ๋ยแมลงเมา	หลงระเรีงหยอกเย้าเข้าเคล้าแสง
ไม่หวั่นเหตุเภทภัยจากไฟแรง	ต่างขันแข่งแย่งกันเข้ากองไฟ
ไฟร้อนลุกคลุกคล้าเตาภิเลส	คือสาเหตุแห่งทุกข์ที่ยิ่งใหญ่
หากมัวเมาเขลาขลาดพลาดเข้าไป	เปลวประลัยไฟผลาญแหลกลาญเอ๋ย

(พิจารณาจากคำตอบของนักเรียน)

๔. อธิบายความสัมพันธ์ของวัฒนธรรมกับภาษา และบอกแนวทางในการอนุรักษ์วัฒนธรรมกับภาษาให้คงอยู่สืบไป

แนวคำตอบ

ภาษาไทยเป็นส่วนหนึ่งของวัฒนธรรมไทย ดังนั้น ภาษาไทยจึงมีความสัมพันธ์กับวัฒนธรรมไทย

เช่น – ภาษาไทยเป็นสิ่งที่บรรพชนไทยสร้างขึ้นเพื่อใช้แทนวัตถุ ความคิด อารมณ์ความรู้สึกต่าง ๆ ในวัฒนธรรมไทย จึงทำให้เรามีถ้อยคำใช้แทนวัตถุหรือความคิดนั้นเพิ่มมากขึ้น

– ภาษาไทยมีใช้มาอย่างยาวนาน มีการถ่ายทอดจากคนรุ่นหนึ่งมาสู่อีกรุ่นหนึ่ง ถ้อยคำในปัจจุบันมีจำนวนมากที่ตกทอดมาจากสมัยสุโขทัยหรือสมัยอยุธยา

– ภาษาไทยมีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลาเนื่องจากความเจริญก้าวหน้าทางเทคโนโลยีหรือวิทยาการต่าง ๆ ทำให้เกิดคำขึ้นมาใหม่เพื่อใช้แทนสิ่งใหม่ ๆ ในวัฒนธรรมไทย

– ภาษาไทยเป็นเครื่องมือในการบันทึกและถ่ายทอดวัฒนธรรมไทย

– ภาษาไทยเป็นเครื่องสะท้อนวัฒนธรรมไทยในด้านต่าง ๆ เช่นความเชื่อ ทักษะคติ ค่านิยม วิถีชีวิตความเป็นอยู่

เราสามารถอนุรักษ์วัฒนธรรมไทยกับภาษาไทยให้คงอยู่ได้โดยสืบทอดวัฒนธรรมไทย และภาษาไทยส่งต่อไปให้อนุชนรุ่นหลัง ได้อนุรักษ์และเผยแพร่ต่อไป

สรุปผลการประเมิน	คะแนน	
	เต็ม	ได้
ตอนที่ ๑		
ตอนที่ ๒		
รวม		

ลงชื่อ _____ ผู้ประเมิน

ด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม

สำหรับครูประเมินนักเรียน

คำชี้แจง สังเกตพฤติกรรมของนักเรียน แล้วเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องคะแนนตามความเป็นจริง

รายการประเมิน	พฤติกรรมที่แสดงออก	คะแนน			หมายเหตุ
		๓	๒	๑	
๑. ความมีระเบียบวินัย	๑. ทำงานสะอาดเป็นระเบียบเรียบร้อย				๑ หมายถึง นักเรียนแสดง พฤติกรรมนั้น อย่างสม่ำเสมอ
	๒. ปฏิบัติตามหน้าที่และยอมรับผลการกระทำของตน				
	๓. เคารพสิทธิของผู้อื่น				
๒. ความรับผิดชอบ	๑. ทำงานตามที่ได้รับมอบหมายด้วยความเต็มใจ				๒ หมายถึง นักเรียนแสดง พฤติกรรมนั้น เป็นครั้งคราว
	๒. ทำงานเสร็จทันตามกำหนดเวลาและตรงเวลา				
๓. ความสนใจและตั้งใจเรียน	๑. ตั้งใจและกระตือรือร้นในการเรียนภาษาไทยเป็นพิเศษ				๓ หมายถึง นักเรียนแสดง พฤติกรรมนั้น น้อยครั้ง
	๒. เห็นประโยชน์ของการนำภาษาไทยไปใช้ในชีวิตประจำวัน				
	๓. สนใจทำกิจกรรมและแสวงหาความรู้ใหม่ ๆ เกี่ยวกับภาษาไทยอยู่เสมอ				
	๔. มีความสุขและสนุกกับการเรียนภาษาไทย				
๔. มีความภูมิใจและเห็นคุณค่าของภาษาไทย	๑. ซาบซึ้งและภาคภูมิใจในภาษา วรรณคดี และวรรณกรรมที่บรรพบุรุษได้ส่งต่อมา				
	๒. เป็นผู้ นำในการใช้ภาษาไทย ตัวเลขไทยในการสื่อสาร และแนะนำให้ผู้อื่นปฏิบัติตาม				
	๓. ใช้ภาษาไทยเป็นเครื่องมือถ่ายทอดความรู้และวัฒนธรรม				
	๔. นำคุณค่าด้านวรรณศิลป์ (กลวิธีการแต่ง การใช้ถ้อยคำ) ของวรรณคดีและวรรณกรรมไปใช้เป็นแนวทางสร้างงานประพันธ์				
	๕. โนมน้าว แนะนำให้ผู้อื่นสืบสานภูมิปัญญาทางภาษา วรรณคดี และวรรณกรรมในฐานะสมบัติทางวัฒนธรรม				
๕. มีนิสัยรักการอ่านและการเขียน	๑. สนใจอ่านหนังสือทุกประเภท				
	๒. ใช้เวลาว่างโดยการอ่านและการเขียนหนังสือ				
	๓. ให้ความสำคัญกับการอ่านหนังสือและการเขียนหนังสือมากกว่าการทำกิจกรรมอื่น				
	๔. ศึกษาค้นคว้าข้อมูลต่าง ๆ โดยวิธีการอ่าน				
	๕. บันทึกความรู้และสาระข้อมูลข่าวสารจากการอ่านเป็นประจำ				
	๖. พยายามสร้างสรรค์ผลงานการเขียน				
	๗. เขียนบทความ เรื่องราว บทหรือโครง งานประพันธ์ต่าง ๆ ให้ผู้อื่นอ่านและวิพากษ์วิจารณ์				
๖. มีมารยาทในการรับและส่งสาร	๑. ฟังหรือดูด้วยความสนใจ ไม่ส่งเสียงดังรบกวนผู้อื่น เมื่อมีข้อสงสัยให้ถามด้วยความสุภาพ				
	๒. พูดด้วยถ้อยคำที่สุภาพ เหมาะสมกับบุคคลและสถานการณ์				
	๓. อ่านด้วยกิริยาท่าทางที่สุภาพ ไม่รบกวนผู้อื่น				
	๔. เขียนในทางสร้างสรรค์ ไม่ทำลายผู้อื่น และยอมรับฟังคำแนะนำของผู้อื่น				
คะแนนรวม					
คะแนนเฉลี่ย					

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ

ช่วงคะแนนเฉลี่ย	๒.๓๔-๓.๐๐	๑.๖๗-๒.๓๓	๑.๐๐-๑.๖๖
ระดับคุณภาพ	๓ = ดีมาก	๒ = พอใช้	๑ = ควรปรับปรุง

สรุปผลการประเมิน (เขียนเครื่องหมาย ✓ ลงใน ☐)

ระดับคุณภาพที่ได้	๓ ☐	๒ ☐	๑ ☐
-------------------	----------------------------	----------------------------	----------------------------

หมายเหตุ การหาคะแนนเฉลี่ยทำได้จากการนำคะแนนรวมในแต่ละช่องมาบวกกัน แล้วหารด้วยจำนวนข้อ จากนั้นนำคะแนนเฉลี่ยที่ได้มาเทียบกับเกณฑ์การตัดสินคุณภาพและสรุปผลการประเมิน

ด้านทักษะและกระบวนการ

สำหรับครูประเมินนักเรียน

คำชี้แจง สังเกตพฤติกรรมของนักเรียน แล้วเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องคะแนนตามความเป็นจริง

รายการประเมิน	พฤติกรรมที่แสดงออก	คะแนน			หมายเหตุ
		๓	๒	๑	
๑. ทักษะทางภาษา	๑. มีเทคนิคในการเลือกสรรคำ กลุ่มคำ และสำนวนมาใช้ในการพูดและการเขียน				๑ หมายถึง นักเรียนแสดง พฤติกรรมนั้น อย่างสม่ำเสมอ ๒ หมายถึง นักเรียนแสดง พฤติกรรมนั้น เป็นครั้งคราว ๓ หมายถึง นักเรียนแสดง พฤติกรรมนั้น น้อยครั้ง
	๒. ใช้ภาษาพูด ภาษาเขียน ภาษาที่เป็นทางการและภาษาที่ไม่เป็นทางการได้ถูกต้อง และเหมาะสมกับกาลเทศะ				
	๓. ใช้ถ้อยคำ ข้อความในการสื่อสารได้ชัดเจน สละสลวย				
	๔. นำทักษะทางภาษามาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างมีประสิทธิภาพเหมาะสมกับสถานการณ์				
	๕. ใช้ทักษะทางภาษาเป็นเครื่องมือแสวงหาความรู้ การทำงานอย่างสร้างสรรค์และเป็นประโยชน์				
๒. ทักษะทางการสื่อสาร	๑. ใช้ภาษา ทักษะทางในการสร้างความเข้าใจ โน้มน้าว ปฏิเสธ และเจรจาต่อรอง				
	๒. ใช้ภาษาสร้างมนุษยสัมพันธ์ในการปฏิบัติงานร่วมกับผู้อื่น				
	๓. ใช้ภาษาสื่อความได้อย่างสร้างสรรค์ สร้างความเข้าใจที่ดีต่อกัน				
	๔. ใช้ภาษาได้ถูกต้องตามหลักการใช้ภาษา เหมาะสมกับบุคคล โอกาส และสถานการณ์				
๓. ทักษะกระบวนการคิด	๑. จัดลำดับความคิดอย่างเป็นระบบ มีลำดับขั้นตอน และนำเสนอในรูปของการพูดหรือการเขียน				
	๒. มีความคิดเชิงสร้างสรรค์ในการสร้างผลงานทางด้านภาษา				
	๓. รู้จักคัดเลือก รวบรวม และถ่ายทอดข้อมูลต่าง ๆ				
	๔. สามารถแปลความข้อมูลข่าวสารและนำมาใช้อ้างอิง				
	๕. นำความรู้จากการฟัง การดู และการอ่านมาใช้เป็นข้อมูลในการตัดสินใจแก้ปัญหา				
๔. ทักษะการแสวงหาความรู้	๑. เลือกอ่านหนังสือและสื่อสารสนเทศต่าง ๆ และนำไปใช้ประโยชน์ในการทำงานและชีวิตประจำวัน				
	๒. นำเสนอหรือถ่ายทอดความรู้จากการศึกษาค้นคว้าให้ผู้อื่นเข้าใจ				
	๓. รวบรวม บันทึก และจัดระบบข้อมูลอย่างมีระเบียบ				
	๔. ใช้เทคโนโลยีสื่อสารสนเทศต่าง ๆ เป็นเครื่องมือในการศึกษาค้นคว้าข้อมูล				
	๕. หาความรู้ ประสิทธิภาพโดยการฟัง การอ่าน และการดูจากบุคคล แหล่งการเรียนรู้ และสภาพแวดล้อมรอบตัวเพื่อพัฒนาประสิทธิภาพและความรู้ให้กว้างขวางขึ้น				
๕. ทักษะกระบวนการกลุ่ม	๑. รู้จักวางแผนและแบ่งหน้าที่ความรับผิดชอบในการทำงานกลุ่ม				
	๒. ให้ความร่วมมือในการทำงานกลุ่ม				
	๓. มีความรับผิดชอบในงานที่ได้รับมอบหมายและทำงานได้สำเร็จ				
	๔. ยอมรับความคิดเห็นของสมาชิกในกลุ่ม				
	๕. เสนอแนะวิธีการแก้ไขและปรับปรุงงานของกลุ่ม				
	๖. ภูมิใจ ชื่นชมในผลงาน และมีความสุขในการทำงานกลุ่ม				
คะแนนรวม					
คะแนนเฉลี่ย					

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ

ช่วงคะแนนเฉลี่ย	๒.๓๔-๓.๐๐	๑.๖๗-๒.๓๓	๑.๐๐-๑.๖๖
ระดับคุณภาพ	๓ = ดีมาก	๒ = พอใช้	๑ = ควรปรับปรุง

สรุปผลการประเมิน (เขียนเครื่องหมาย ✓ ลงใน ☐)

ระดับคุณภาพที่ได้	๓ ☐	๒ ☐	๑ ☐
-------------------	----------------------------	----------------------------	----------------------------

หมายเหตุ การหาคะแนนเฉลี่ยทำได้จากการนำคะแนนรวมในแต่ละข้อมาบวกกัน แล้วหารด้วยจำนวนข้อ จากนั้นนำคะแนนเฉลี่ยที่ได้มาเทียบกับเกณฑ์การตัดสินคุณภาพและสรุปผลการประเมิน

ตอนที่ ๓.๖

ใบความรู้ ใบงาน แบบบันทึก และแบบประเมิน

๑. ใบงาน

ใบงานที่ ๑ เรื่อง ความหมายของคำ การใช้คำ และการเพิ่มคำ

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง การเลือกใช้คำและกลุ่มคำในการสื่อสาร

คำชี้แจง ทำกิจกรรมต่อไปนี้

๑. บอกความหมายของคำที่พิมพ์ตัวหนาต่อไปนี้

๑) ตัวเท่าถูกหมาจะมาสู้อะไรกับฉัน ตัวเล็ก๒) เขาเป็นนักเรียนระดับหัตถะทิของโรงเรียน เก่งระดับต้น ๆ๓) ใคร ๆ ก็อยากนั่งเก้าอี้หัวหน้ากันทั้งนั้น ตำแหน่ง๔) นิยายเรื่องนี้เป็นเพชรน้ำเอกของวรรณกรรมไทย งานที่เป็นเลิศ๕) เขาต้มพวกเราเสียจนเปื่อย หลอกลวง, เชื่อจนสนิทใจ

๒. คำต่อไปนี้มีความหมายครอบคลุมคำใดบ้าง

๑) เครื่องเขียน ดินสอ ปากกา ยางลบ ไม้บรรทัด๒) สัตว์ ช้าง ม้า วัว ควาย๓) ดอกไม้ มะลิ กุหลาบ กล้วยไม้ ทานตะวัน๔) กีฬา ฟุตบอล ปิงปอง วอลเลย์ เทนนิส๕) อาหาร แกงจืด ผัดผักรวม ไข่เจียว ไก่ทอด

๓. ยกตัวอย่างคำต่อไปนี้อย่างละ ๓ คำ แล้วเลือก ๑ คำ มาแต่งประโยค

๑) คำซ้ำ ซัด ๆ วิ่ง ๆ ลุ้น ๆ– เธอคนนี้ ๆ หน้าเหมือนเคยเจอที่ไหนนะ๒) คำซ้อน ปอกเปลือก พัดวี คีชีว– คีชีวอย่างไรรู้ก็ถูกลานเรา ให้ทำเป็นไม่สนใจก็ไม่ได้๓) คำประสม น้ำลาย สายยาง ทางโค้ง– ขับรถระวังทางโค้งบนภูเขา๔) คำสมาส สุภาพชน ธนาการ ธุรการ– ผู้ที่มีมารยาทในสังคมทุกคนเป็นสุภาพชน๕) คำจากภาษาอื่น เต้าหู้ ฤดี เจตนา– เขาไม่มีเจตนาจะทำให้เธอเสียใจ

ใบงานที่ ๒ เรื่อง วิเคราะห์ประโยค

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง การวิเคราะห์และสังเคราะห์ประโยค

คำชี้แจง ทำกิจกรรมต่อไปนี้

๑. แต่งประโยคตามโครงสร้างที่กำหนดให้ พร้อมบอกองค์ประกอบของประโยคด้วยว่าส่วนใดเป็นบทใด

ตัวอย่าง ประธาน + กริยา = นกบิน

ประธาน → นก

กริยา → บิน

๑) ประธาน + กริยา

ลมพัด	ประธาน	→	ลม
	กริยา	→	พัด

๒) ประธาน + กริยา + กรรม

ฉันสวมรองเท้า	ประธาน	→	ฉัน
	กริยา	→	สวม
	กรรม	→	รองเท้า

๓) ประธาน + ส่วนขยายประธาน + กริยา + ส่วนขยายกริยา

คนไข้ป่วยหนัก	ประธาน	→	คน	ส่วนขยายประธาน	→	ไข้
	กริยา	→	ป่วย	ส่วนขยายกริยา	→	หนัก

๔) ประธาน + ส่วนขยายประธาน + กริยา + ส่วนขยายกริยา + กรรม + ส่วนขยายกรรม

พี่ชายของฉันล้างรถของพ่อจนสะอาดหมดจด						
ประธาน	→	พี่ชาย	ส่วนขยายประธาน	→	ของฉัน	
กริยา	→	ล้าง	ส่วนขยายกริยา	→	จนสะอาดหมดจด	
กรรม	→	รถ	ส่วนขยายกรรม	→	ของพ่อ	

๒. แต่งประโยคตามเจตนาของผู้ส่งสารตามที่กำหนดให้อย่างละ ๓ ประโยค

- ๑) แจ้งให้ทราบหรือบอกเล่า _____
 - แม่ไปทำงาน
 - ฉันไม่ได้ไปเกี่ยวกับครอบครัว
 - พ่อไปจ่ายตลาด
- ๒) ถามให้ตอบหรือคำถาม _____
 - คุณจะไปกับฉันไหม
 - เธอต้องการอะไร
 - เขามาทำไม
- ๓) บอกให้ทำหรือคำสั่ง _____
 - เธอต้องทำงานให้เสร็จ
 - เราควรดูแลพ่อแม่ให้ดี
 - อย่าลืมกินยานะ

๓. ประโยคต่อไปนี้แต่ละส่วนของประโยค

- ๑) มาทำไม _____ ละบทประธาน
- ๒) กินอ้มหรือยัง _____ ละบทประธานและบทกรรม
- ๓) ฉันทำอะไร _____ ละบทกรรม
- ๔) ดูหรือยัง _____ ละบทประธานและบทกรรม
- ๕) เอาไหม _____ ละบทประธานและบทกรรม
- ๖) พ่อเอง _____ ละบทกริยาและบทกรรม
- ๗) ที่ไหน _____ ละบทประธานและบทกริยา
- ๘) ห้ามทิ้ง _____ ละบทประธานและบทกรรม
- ๙) ไม่ต้องไป _____ ละบทประธาน
- ๑๐) เปิดเดี๋ยวนี้ _____ ละบทประธานและบทกรรม

ใบงานที่ ๓ เรื่อง ประโยครวม

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง การวิเคราะห์และสังเคราะห์ประโยค

คำชี้แจง ทำกิจกรรมต่อไปนี้

๑. เขียนพจน์หน้าตัวเลือกที่กำหนดให้ หน้าข้อที่สัมพันธ์กัน

ก บอกความตามกัน

ข บอกความเป็นเงื่อนไขหรือแบ่งรับแบ่งสู้

ค บอกความขัดแย้ง

ง บอกความต่างตอน

จ บอกความเลือกอย่างใดอย่างหนึ่ง

ฉ บอกความเป็นเหตุเป็นผล

ก ๑) กว่าเธอจะมาถึงฉันก็คงทำงานเสร็จแล้ว

ก ๒) พอฉันจะอ่านหนังสือ น้องก็เปิดโทรทัศน์เสียงดัง

ข ๓) เธอจะดูโทรทัศน์หรือจะเล่นเกม

ค ๔) เขาขอเขียนคณิตศาสตร์จึงสอบวิชาคณิตศาสตร์ได้คะแนนดี

ก ๕) พี่และน้องช่วยกันทำความสะอาดบ้าน

ข ๖) ถ้าทำงานชิ้นนี้ไม่เสร็จก็คงจะถูกหัวหน้าดุ

ง ๗) ลุงเลี้ยงปลาส่วนป้าเลี้ยงแมว

ง ๘) เรากำลังมีความสุขในขณะที่เขากำลังทุกข์หนัก

ข ๙) ถ้าไม่ออกกำลังกายก็จะมีสุขภาพไม่ดี

ค ๑๐) ผู้ไม่มีกำลังใจทำงานย่อมได้ผลงานไม่ดี

๒. ยกตัวอย่างประโยครวมที่มีเนื้อความตามที่กำหนดให้อย่างละ ๒ ประโยค โดยเปิดหาในหนังสือพิมพ์หรือวารสาร แล้วนำมาวิเคราะห์ประโยค

ตัวอย่าง ฉันง่วงนอนจึงดื่มกาแฟ

– ฉันง่วงนอน (ประโยคสามัญ)

– ฉันดื่มกาแฟ (ประโยคสามัญ)

จึง เป็นคำเชื่อม บอกความเป็นเหตุเป็นผล

๑) บอกความตามกัน

แนวคำตอบ ครูและนักเรียน โรงเรียนอนุบาลปัญญาศิช่วยกันปลูกต้นไม้

ครู โรงเรียนอนุบาลปัญญาศิปลูกต้นไม้ (ประโยคสามัญ)

นักเรียน โรงเรียนอนุบาลปัญญาศิปลูกต้นไม้ (ประโยคสามัญ)

และ เป็นคำเชื่อมบอกความตามกัน

ทั้งฉันและเพื่อนสนิทจะ ไปเที่ยวทะเลในเดือนหน้า	
ฉันจะไปเที่ยวทะเลในเดือนหน้า	(ประโยคสามัญ)
เพื่อนสนิทจะ ไปเที่ยวทะเลในเดือนหน้า	(ประโยคสามัญ)
ทั้ง...และ เป็นคำเชื่อมบอกความตามกัน	

๒) บอกความเป็นเงื่อนไขหรือแบ่งรับแบ่งสู้

แนวคำตอบ	ถ้าเขาเป็นคนคิดช้าก็คงไม่ได้รางวัลชนะเลิศแข่งตอบปัญหาวิชาภาษาไทย
เขาเป็นคนคิดช้า	(ประโยคสามัญ)
เขาคงไม่ได้รางวัลชนะเลิศแข่งตอบปัญหาวิชาภาษาไทย	(ประโยคสามัญ)
ถ้า...ก็ เป็นคำเชื่อมบอกความเป็นเงื่อนไขหรือแบ่งรับแบ่งสู้	
ถ้าฉันสอบได้ที่ ๑ พ่อจะพาไปเที่ยวสวนสนุก	
ฉันสอบได้ที่ ๑	(ประโยคสามัญ)
พ่อจะพาไปเที่ยวสวนสนุก	(ประโยคสามัญ)
ถ้า เป็นคำเชื่อมบอกความเป็นเงื่อนไขหรือแบ่งรับแบ่งสู้	

๓) บอกความขัดแย้งกัน

แนวคำตอบ	ฉันรีบมาตามนัดที่สุดแล้วแต่ทว่าเขากลับ ไปเสียก่อน
ฉันรีบมาตามนัดที่สุดแล้ว	(ประโยคสามัญ)
เขากลับไปเสียก่อน	(ประโยคสามัญ)
แต่ทว่า เป็นคำเชื่อมบอกความขัดแย้ง	
ฉันนั่งทำการบ้านแต่น้องนั่งเล่นเกม	
ฉันนั่งทำการบ้าน	(ประโยคสามัญ)
น้องนั่งเล่นเกม	(ประโยคสามัญ)
แต่ เป็นคำเชื่อมบอกความขัดแย้ง	

๔) บอกความต่างตอน

แนวคำตอบ	ลุงอ่านหนังสือส่วนป้ารดน้ำต้นไม้
ลุงอ่านหนังสือ	(ประโยคสามัญ)
ป้ารดน้ำต้นไม้	(ประโยคสามัญ)
ส่วน เป็นคำเชื่อมบอกความต่างตอน	
พ่อกำลังล้างรถส่วนแม่กำลังอาบน้ำให้สุนัข	
พ่อกำลังล้างรถ	(ประโยคสามัญ)
แม่กำลังอาบน้ำให้สุนัข	(ประโยคสามัญ)
ส่วน เป็นคำเชื่อมบอกความต่างตอน	

๕) บอกความเลื่อกอย่างใดอย่างหนึ่ง

แนวคำตอบ	เธอจะช่วยทำกับข้าว ไม่เช่นนั้นเธอก็ช่วยจัด โต๊ะอาหาร
	เธอจะช่วยทำกับข้าว (ประโยชน์สามัญ)
	เธอจะช่วยจัด โต๊ะอาหาร (ประโยชน์สามัญ)
	ไม่เช่นนั้น เป็นคำเชื่อมบอกเลื่อกอย่างใดอย่างหนึ่ง
	เธอจะไปกินข้าวหรือดูหนังก่อน
	เธอจะไปกินข้าวก่อน (ประโยชน์สามัญ)
	เธอจะไปดูหนังก่อน (ประโยชน์สามัญ)
	หรือ เป็นคำเชื่อมบอกความเลื่อกอย่างใดอย่างหนึ่ง

๖) บอกความเป็นเหตุเป็นผล

แนวคำตอบ	เขาเป็นคนหน้าไหว้หลังหลอกจึงถูกเพื่อน ๆ เกลียด
	เขาเป็นคนหน้าไหว้หลังหลอก (ประโยชน์สามัญ)
	เขาถูกเพื่อน ๆ เกลียด (ประโยชน์สามัญ)
	จึง เป็นคำเชื่อมบอกความเป็นเหตุเป็นผล
	เขาไม่ตั้งใจเรียน เพราะฉะนั้นเขาจึงสอบเข้าเรียนต่อมหาวิทยาลัยไม่ได้
	เขาไม่ตั้งใจเรียน (ประโยชน์สามัญ)
	เขาสอบเข้าเรียนต่อมหาวิทยาลัยไม่ได้ (ประโยชน์สามัญ)
	เพราะฉะนั้น...จึง เป็นคำเชื่อมบอกความเป็นเหตุเป็นผล

ในความรู้เรื่อง ประโยคซ้อน

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง การวิเคราะห์และสังเคราะห์ประโยค

ประโยคซ้อน

ประโยคซ้อนหรือสังกรประโยค เป็นประโยคที่นำประโยคเล็ก ๆ ตั้งแต่ ๒ ประโยคขึ้นไปมารวมกัน แต่ใจความสำคัญจะอยู่ที่ประโยคหลักเพียงประโยคเดียว โครงสร้างของประโยคซ้อนมีดังนี้

ประโยคใหญ่

ประโยคหลัก

(मुख्यประโยค)

ประโยคย่อย

(अनुप्रयोग)

ประโยคย่อยหรืออนุประโยคจะทำหน้าที่ต่าง ๆ ในประโยคได้ ๓ ชนิด คือ

๑. **อนุประโยคที่ทำหน้าที่คล้ายคำนาม** เรียกว่า นามานुประโยค อนุประโยคนี้ อาจทำหน้าที่เป็น
 - บทประธาน บทกรรม หรือบทขยายก็ได้ เช่น
 - บทประธาน **เขาพูดอย่างนี้**เป็นการไม่ให้เกียรติผู้ฟัง
 - บทกรรม **ฉันเห็นลุงไปโรงพยาบาล**
 - บทขยาย **ต้นไม้ของพ่อค้าขายไม้ประดับ**ออกดอกสวยงาม
๒. **อนุประโยคที่ทำหน้าที่ประกอบคำนามหรือคำสรรพนาม** เรียกว่า คุณานुประโยค อนุประโยคนี้
 - จะมีประพันธสรรพนามเป็นบทเชื่อม เช่น
 - ครูที่สอนวิชาภาษาไทย**ใจดีมาก
 - เขาซึ่งเป็นเจ้าของงานเขียนชื่อดัง**กำลังแจกจ่ายเซ็น
 - ผลงานอันได้รับรางวัลชั้นนี้**สร้างชื่อเสียงให้เขามาก
๓. **อนุประโยคที่ทำหน้าที่ประกอบคำกริยาหรือคำวิเศษณ์** เรียกว่า วิเศษณานुประโยค อนุประโยคนี้
 - จะมีประพันธวิเศษณ์ หรือคำบุพบทที่ทำหน้าที่อย่างประพันธวิเศษณ์เป็นบทเชื่อม เช่น
 - คนตัวสูงที่ยืนอยู่ข้างเสา**เป็นเพื่อนของฉัน
 - เขาลูกไม่ขึ้นเพราะเขาปวดท้อง**
 - เธออ่านตามครูแนะ**

ข้อสังเกต

๑. อนุประโยคที่ทำหน้าที่ประกอบคำนามหรือคำสรรพนาม (คุณานุประโยค) คำเชื่อม (ประพันธสรรพนาม) จะเรียงติดกับคำนามหรือคำสรรพนาม
๒. อนุประโยคที่ทำหน้าที่ประกอบคำกริยาหรือคำวิเศษณ์ (วิเศษณานุประโยค) คำเชื่อม (ประพันธวิเศษณ์หรือคำบุพบทที่ทำหน้าที่อย่างประพันธวิเศษณ์) จะเรียงติดกับคำกริยาหรือคำวิเศษณ์
๓. อนุประโยคที่ทำหน้าที่ประกอบคำกริยาหรือคำวิเศษณ์ (วิเศษณานุประโยค) ต่างจากประโยครวมที่มีเนื้อความเป็นเหตุเป็นผลกัน (เหตุวานกรรมรถประโยค) ตรงที่ประโยครวมที่มีเนื้อความเป็นเหตุเป็นผลกัน (เหตุวานกรรมรถประโยค) จะเรียงประโยคเหตุไว้หน้าประโยคผล ส่วนประโยคซ้อนที่อนุประโยคทำหน้าที่ประกอบคำกริยาหรือคำวิเศษณ์ (วิเศษณานุประโยค) จะเรียงประโยคผลไว้หน้าประโยคเหตุ

ใบงานที่ ๔ เรื่อง ประโยคซ้อน

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง การวิเคราะห์และสังเคราะห์ประโยค

คำชี้แจง บอกหน้าที่ของข้อความที่พิมพ์ตัวหนาว่าทำหน้าที่ใดในประโยค

๑. เขาได้คะแนนน้อยเพราะเขาไม่ตั้งใจเรียนหนังสือ ขยายส่วนขยาย
๒. ท่านที่มาประชุมโปรดร่วมลงคะแนน ขยายประธาน
๓. เขาชี้แจงเช่นนี้เพื่อแสดงความบริสุทธิ์ ขยายกริยา
๔. บ้านทรุดโทรมตั้งอยู่ริมคลอง ประธาน
๕. เขาทำให้ฉันกล้าเผชิญกับความจริง กรรม
๖. หมาที่ถูกรถชนตายแล้ว ขยายประธาน
๗. เงินเบี้ยเลี้ยงของนักเรียนเล่นดนตรีออกแล้ว ขยายประธาน
๘. เราขอบคุณชาวนาที่ปลูกข้าวให้กิน ขยายกรรม
๙. เขาทำบุญโดยไม่หวังสิ่งตอบแทน ขยายกริยา
๑๐. หนังสือหายากเล่มนี้เป็นของฉัน ประธาน

ใบงานที่ ๕ เรื่อง อิทธิพลของภาษาต่างประเทศในภาษาไทย

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๘ เรื่อง อิทธิพลของภาษาจีนและภาษาต่างประเทศในภาษาไทย

คำชี้แจง ทำกิจกรรมต่อไปนี้

- คัดลอกบทความสั้น ๆ จากหนังสือพิมพ์ ๑ บทความ แล้วเขียนอธิบายอิทธิพลของภาษาต่างประเทศที่พบจากบทความ

แนวคำตอบ

วิจัยก๊ากเพในแก้ว เป็นแหล่งเพาะเชื้อโรค

รายงานผลวิจัยจากภาควิชาธรณี น้ำ และวิทยาศาสตร์สิ่งแวดล้อม มหาวิทยาลัยแอริโซนา สหรัฐอเมริกา ระบุว่า การทิ้งแก้วกาแฟไว้บน โต๊ะที่ทำงานเป็นแหล่งเพาะพันธุ์เชื้อโรค และยังการนำแก้วไปล้างในห้องครัวของบริษัทก็ไม่ช่วยทำให้สะอาดขึ้นเลยแม้แต่นิดเดียว

ก่อนหน้านี้ ศาสตราจารย์ชาร์ลส์ เกอร์บา แห่งมหาวิทยาลัยแอริโซนา อธิบายว่า อาณาจักรเชื้อโรคมักอยู่รวมกันในห้องครัวและถ้วยจานในออฟฟิศ ร้อยละ ๒๐ ของแก้วกาแฟมีแบคทีเรียที่พบในอุจจาระ และร้อยละ ๕๐ มีเชื้อโรคชนิดอื่น ๆ ส่วนการล้างจานในที่ทำงาน ยังเพิ่มเชื้อโรค เพราะฟองน้ำล้างจานในห้องครัวก็ปกคลุมไปด้วยแบคทีเรียเช่นกัน

(บทความจากหนังสือพิมพ์นิวริวยอร์ก new 108 weekend ปีที่ ๓ ฉบับที่ ๕๑๑ วันศุกร์ที่ ๒๓ กันยายน พ.ศ. ๒๕๕๕)

จากบทความจะเห็นได้ว่ามีการใช้ภาษาต่างประเทศ ซึ่งสื่อความหมายได้ตรงและเข้าใจได้ง่ายกว่า และคำภาษาต่างประเทศบางคำ ยังไม่มีคำไทยที่คำใดที่จะสื่อความหมายได้ จึงต้องมีการยืมคำหรือใช้คำทับศัพท์ภาษาต่างประเทศ โดยในบทความข้างต้นจะมีการใช้คำภาษาอื่น เช่น

วิทยาศาสตร์ เป็นคำภาษาสันสกฤต เพราะ วิทยา ไม่ได้ใช้ระบบการสะกดคำที่ตรงตามหลักตัวสะกดตัวตามในภาษาบาลี และ ศาสตร์ มีพยัญชนะ ศ ซึ่งเป็นพยัญชนะที่ใช้เฉพาะในภาษาสันสกฤต

บริษัท เป็นคำภาษาสันสกฤต เพราะมีพยัญชนะ ม ซึ่งเป็นพยัญชนะที่ใช้เฉพาะในภาษาสันสกฤต

ศาสตราจารย์ เป็นคำภาษาสันสกฤต เพราะมีพยัญชนะ ศ ซึ่งเป็นพยัญชนะที่ใช้เฉพาะในภาษาสันสกฤต

พันธุ์ เป็นคำภาษาบาลีสันสกฤต แม้ว่า พันธุ์ จะมีตัวสะกดตัวตามอยู่ในวรรคเดียวกัน แต่คำภาษาสันสกฤตก็ใช้ พันธุ์ เช่นเดียวกับในภาษาบาลี

อาณาจักร, อุจจาระ เป็นคำภาษาบาลีสันสกฤต

กาแฟ, ออฟฟิศ, แบคทีเรีย เป็นคำทับศัพท์ภาษาอังกฤษ

๒. นักเรียนคิดว่า ภาษาไทยรับอิทธิพลภาษาต่างประเทศด้านใดมากที่สุดจากที่กำหนดให้ และเพราะเหตุใด

๑) เทคโนโลยี

๒) การสื่อสาร

๓) วัฒนธรรม

แนวคำตอบ

๑) ด้านเทคโนโลยี เพราะปัจจุบันมีความก้าวหน้าทางด้านเทคโนโลยีเป็นอย่างมาก และเทคโนโลยีต่าง ๆ เข้ามาเป็นส่วนหนึ่งในชีวิตประจำวันของคนไทย เมื่อมีการรับเทคโนโลยีเข้ามา คนไทยจึงคิดสร้างคำขึ้นใช้แทนคำเหล่านั้น ทำให้เกิดคำใหม่ขึ้นในภาษาไทย และคำใดที่สร้างคำใหม่ขึ้นใช้แทนไม่ได้ ก็รับคำศัพท์นั้นมาใช้ อาจมีการปรับเสียงเพื่อให้เหมาะกับการออกเสียงในภาษาไทยหรือที่เรียกว่า คำทับศัพท์ และคำศัพท์ในภาษาไทย มีคำทับศัพท์ที่เกี่ยวกับเทคโนโลยีจำนวนมาก

๒) ด้านการสื่อสาร เพราะการสื่อสารเป็นเรื่องที่ทุกคนปฏิบัติในชีวิตประจำวัน ไม่ว่าจะโดยการพูด การเขียน หรือวิธีอื่น ๆ ก็ต้องมีการสื่อสารกันทั้งสิ้น และการสื่อสารให้เข้าใจตรงกันนั้นเป็นเรื่องยาก คำหลาย ๆ คำ จึงค่อย ๆ มีเพิ่มขึ้นมาเรื่อย ๆ ตามระยะเวลาที่มนุษย์สื่อสารกัน ซึ่งการสื่อสารนั้นไม่จำกัดเฉพาะในประเทศเดียวกัน แต่มีการติดต่อสื่อสารระหว่างประเทศหรือสื่อสารกันทั่วโลกจึงเกิดอิทธิพลภาษาต่างประเทศขึ้น คือ มีการยืมคำภาษาต่างประเทศมาใช้โดยอาศัยหลักการต่าง ๆ เพื่อให้ออกเสียงและจดจำคำเหล่านั้นได้อย่างถูกต้องและเหมาะสมที่สุด การใช้คำทับศัพท์ภาษาต่างประเทศ เช่น ภาษาอังกฤษ ภาษาฝรั่งเศส ภาษาจีน และคำที่ใช้ร่วมกันของไทยและเขมร

๓) ด้านวัฒนธรรม เพราะสังคมไทยเป็นสังคมเปิด คนไทยมีการติดต่อสื่อสารกับคนทั่วโลก โดยเฉพาะในยุคปัจจุบันที่สามารถเชื่อมโลกใบใหญ่ให้ติดต่อใกล้ชิดกันด้วยเทคโนโลยี ทำให้วัฒนธรรมจากชาติต่าง ๆ สามารถเผยแพร่ไปสู่อีกชาติหนึ่งได้อย่างรวดเร็ว เช่น วัยรุ่นในปัจจุบันนิยมดูซีรีส์เกาหลี จีน ญี่ปุ่นหรือภาพยนตร์ของชาติตะวันตก ทำให้ซึมซับวัฒนธรรมของชาตินั้น ๆ มา ทั้งในเรื่องวัฒนธรรม อาหารการกิน การใช้ภาษา ซึ่งจะเห็นได้จากชื่ออาหารหรือชื่อร้านอาหารที่นิยมตั้งชื่อเป็นภาษาต่างประเทศ

ใบงานที่ ๖ เรื่อง คำราชาศัพท์

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง การใช้คำราชาศัพท์

คำชี้แจง เขียนเครื่องหมาย ✓ หน้าข้อที่ใช้คำราชาศัพท์ถูกต้อง และเขียนเครื่องหมาย ✗ หน้าข้อที่ใช้คำราชาศัพท์ไม่ถูกต้อง ชัดเส้นใต้พร้อมทั้งเขียนแก้ไขให้ถูกต้อง

- ✓ ๑. พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดชเสด็จพระราชดำเนินเยี่ยมพสกนิกรในพื้นที่ที่ประสบปัญหาภัยแล้ง

- ✗ ๒. ลูกของฉันเคยได้รับพระราชทานปริญญาบัตรจากพระราชหัตถ์พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช
พระราชหัตถ์

- ✓ ๓. พสกนิกรชาวเขาในจังหวัดเชียงรายเฝ้าทูลละอองพระบาทรับเสด็จพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดชและสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ

- ✗ ๔. สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมหาวชิราลงกรณ บดินทรเทพยวรางกูรทรงเสด็จไปยกช่อฟ้าพระอุโบสถวัดเด่นชัย
เสด็จพระราชดำเนิน

- ✗ ๕. สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เข้าพระทัยในปัญหาของราษฎร
เข้าพระราชหฤทัย

- ✓ ๖. พระเจ้าหลานเธอ พระองค์เจ้าพัชรกิติยาภา เสด็จไปทรงเป็นประธานเปิดงานกินสู่เหย้าของมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ เมื่อคืนนี้

- ✓ ๗. สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ มีพระราชปฏิสันถารกับราษฎรที่มาเข้าเฝ้าทูลละอองพระบาทรับเสด็จ

- ✗ ๘. พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดชมีพระกระแสรับสั่งให้ผู้บัญชาการทหารทุกหมู่เหล่าเข้าเฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท
มีพระราชกระแสรับสั่ง

- ✓ ๙. สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ทรงพระวิริยอุตสาหะทรงศึกษาวิชาในศาสตร์ต่าง ๆ อย่างลึกซึ้ง

- ✗ ๑๐. สมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมารทรงเสด็จไปเที่ยวที่ประเทศเคนมาร์ก
เสด็จพระราชดำเนินไปยัง

ในความรู้เรื่อง รักเพื่อนร่วมโลก

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๑ เรื่อง การพัฒนาทักษะการฟังและการดู

รักเพื่อนร่วมโลก

หากรักเป็นความต้องการพื้นฐานของมนุษย์ทุกคน สังคมจะสมบูรณ์ไม่ได้ หากคนในสังคมไม่มอบความรักให้แก่กัน นอกจากความรักระหว่างเพื่อนมนุษย์ด้วยกันแล้ว เราควรจะมอบความรักให้แก่สัตว์ต่าง ๆ ซึ่งเป็นเพื่อนร่วมโลกของเราด้วย โดยลดการเบียดเบียนสัตว์แบบง่าย ๆ ดังนี้

๑. ไม่ทารุณ และไม่เพิกเฉยเมื่อพบเห็นสัตว์ถูกทำร้าย เพราะชีวิตทุกชีวิตมีค่า
๒. ไม่เลี้ยง ไม่ซื้อหา และไม่สนับสนุนการซื้อขายสัตว์ป่า โดยเฉพาะสัตว์ป่าที่หายาก และสัตว์ป่าคุ้มครอง
๓. ไม่สนับสนุนการวิจัยและการทดลองที่ใช้สัตว์เป็นเครื่องมือหรืออวัยวะมาใช้ ผลกระทบที่ใช้สัตว์ในการทดลอง
๔. เลิกทานเนื้อสัตว์ และหันไปทานมังสวิรัติ เพราะนอกจากจะลดการทำลายชีวิตสัตว์แล้ว ยังได้บุญและได้สุขภาพที่ดีขึ้นอีกด้วย
๕. เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่แก่เพื่อนร่วมโลก โดยการให้ความเมตตาเลี้ยงดูสัตว์ไม่เฉพาะแต่สัตว์เลี้ยงในบ้านเท่านั้น เรายังสามารถให้อาหารสัตว์จรจัดนอกบ้านที่หิวโซได้ด้วย
๖. มอบรักแท้ด้วยการแผ่เมตตา เพื่ออุทิศบุญกุศลที่เราได้ทำมาให้สรรพสัตว์ทั้งหลาย ได้พ้นจากความทุกข์ทรมานที่ได้รับ

เมื่อเราสร้างความรักให้กับเพื่อนร่วมโลกด้วยวิธีการง่าย ๆ ดังกล่าวแล้วเราก็จะอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข

ใบงานที่ ๘ เรื่อง การแสดงความคิดเห็นและวิเคราะห์วิจารณ์

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๒ เรื่อง การพัฒนาทักษะการฟังและการดู

คำชี้แจง ฟังเพลง รักกันไว้เถิด แล้วสรุปสาระสำคัญ แสดงความคิดเห็น วิเคราะห์ วิวิจารณ์

สาระสำคัญ แนวคำตอบ คนไทยทุกคนควรรักและสามัคคีกัน ไม่ว่าจะเกิดในภาคเหนือ
ภาคกลาง ภาคอีสาน หรือภาคใต้ ทุกคนย่อมได้ชื่อว่าเป็นคนไทย จึงไม่มีเหตุผลอะไรที่จะทะเลาะ
เบาะแว้งกัน ซึ่งรังแต่จะส่งผลเสียต่อหลาย ๆ ฝ่าย ส่งผลกระทบทางสังคมในหลาย ๆ ด้าน และ
ยังเป็นการปลูกฝังในสิ่งไม่ดีให้เยาวชนรุ่นหลังอีกด้วย

แสดงความคิดเห็นและวิเคราะห์วิจารณ์ แนวคำตอบ การรักและสามัคคีกัน ย่อมมีแต่
จะส่งผลดีในทุก ๆ ด้าน ถ้าคนไทยทุกคนทำได้ ให้ความรัก ให้ความเคารพ ให้เกียรติ รู้จักเอาใจเขา
มาใส่ใจเรา ไม่แบ่งพรรคแบ่งภาค ไม่แบ่งฝักแบ่งฝ่าย ความสุขสงบย่อมเกิดขึ้นได้ แต่ถ้าทำไม่ได้
ก็ต้องดำรงชีวิตอยู่ด้วยความทุกข์ในรูปแบบเดิม ๆ ต่อไป

แบบประเมินตนเองด้านการฟังและการดู

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๓ เรื่อง การพัฒนาทักษะการฟังและการดู

ชื่อ _____

ชั้น _____ เลขที่ _____

คำชี้แจง ให้นักเรียนประเมินตนเองเกี่ยวกับพฤติกรรมในการฟังและการดูตามหัวข้อที่กำหนดว่า ตนเองได้ปฏิบัติ
อยู่ในระดับคุณภาพใด โดยเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องระดับคุณภาพที่ตนได้ปฏิบัติ

พฤติกรรมที่ปฏิบัติ	ระดับคุณภาพ			
	๔	๓	๒	๑
๑. ความตั้งใจ/สนใจในการฟังและการดู				
๒. การตอบคำถามจากเรื่องที่ฟังและดู				
๓. การแสดงความคิดเห็นต่อเรื่องที่ฟังและดู				
๔. การประเมินเรื่องที่ฟังและดู แล้วนำไปปฏิบัติ				
๕. มารยาทในการฟังและการดู				

เกณฑ์การประเมิน ๔ = ดีมาก ๓ = ดี ๒ = พอใช้ ๑ = ต้องปรับปรุง

ใบงานที่ ๕ เรื่อง การพูดต่อหน้าประชุมชน

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๕ เรื่อง การพูดให้สัมฤทธิ์ผล

คำชี้แจง ร่วบทพูด เรื่อง “ภูมิปัญญาในท้องถิ่นของเรา” เพื่อพูดให้นักท่องเที่ยวที่เดินทางมาท่องเที่ยวในหมู่บ้านฟัง

เรื่อง ภูมิปัญญาในท้องถิ่นของเรา

กล่าวทักทาย **แนวคำตอบ** สวัสดีค่ะ ผมชื่อ/ฉันชื่อ (ชื่อ นามสกุล ของนักเรียน) ครับ/ค่ะ วันนี้จะมาแนะนำผลิตภัณฑ์ภูมิปัญญาท้องถิ่นที่มีชื่อเสียงและเป็นที่ยอมรับของภาคใต้ ซึ่งได้นำผลิตภัณฑ์มาเป็นตัวอย่างให้ชมกันในวันนี้ครับ/ค่ะ

เนื้อหา ผลิตภัณฑ์ที่นำมาให้ชมในวันนี้ เป็นภาพแกะสลักหนังตะลุง จากกลุ่มผลิตภัณฑ์แกะหนังตะลุง รักษ์คอน อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช ซึ่งแกะด้วยฝีมือที่ประณีต ใส่ความตั้งใจลงไปในทุกผลงาน หนังตะลุงที่แกะเสร็จสมบูรณ์แล้วจึงมีความสวยงาม สามารถนำไปใส่กรอบรูปเพื่อตกแต่งบ้านหรือใช้มอบให้ผู้อื่นเป็นของขวัญหรือของขวัญได้ นอกจากนี้ยังสามารถเรียนรู้วัฒนธรรมหรือเอกลักษณ์ความงามที่สื่อออกมาจากลวดลายหนังตะลุง เช่น หนังตะลุงที่แกะเป็นลวดลายตัวละครในวรรณคดีไทย หรือหนังตะลุงที่แกะเป็นลวดลายช้างไทย ซึ่งเป็นสัตว์ที่สวยงามและบ่งบอกความเป็นไทยได้เป็นอย่างดี ความสวยงามของลวดลายหนังตะลุงยังไม่หมดเพียงเท่าที่นำมาให้ชมนี้ ท่านใดสนใจชื่นชมความงดงามฝีมือคนไทย สามารถไปเยี่ยมชมได้ที่กลุ่มผลิตภัณฑ์แกะหนังตะลุง รักษ์คอน อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราชครับ/ค่ะ

สรุป สุดท้ายนี้ฝากให้ทุกท่าน ช่วยกันอนุรักษ์ภูมิปัญญาท้องถิ่นของเรา เพื่อเป็นมรดกให้ลูกหลานได้ชมกันต่อไป ทั้งเรียนรู้ ส่งเสริม แนะนำ และประชาสัมพันธ์ภูมิปัญญาท้องถิ่นของตนเองหรือแหล่งอื่น ๆ ซึ่งถือเป็นการอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมไทยให้อยู่คู่คนไทยอีกด้วย

๒. ร่างบทพุดจรรโลงใจตามความสนใจ

[illegible]

ใบงานที่ ๑๑ เรื่อง การเป็นพิธีกร

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๘ เรื่อง การพูดให้สัมฤทธิ์ผล

คำชี้แจง ฟังหรือดูรายการที่ชอบจากสื่อต่าง ๆ ที่ชอบ ๑ รายการ สังเกตและบันทึกข้อมูลเกี่ยวกับพิธีกร
ในรายการแล้ววิจารณ์

ชื่อรายการ คบเด็กสร้างบ้าน

ที่มา รายการ โทรทัศน์ออกอากาศทุกวันพุธและพฤหัสบดี ทางสถานีโทรทัศน์สีกองทัพบกช่อง ๗ หรือติดตามรับชมรายการย้อนหลังได้ที่ WWW.facebook.com/KobDekSangBaan (ข้อมูลภายในปี ๒๕๕๕)

เป็นรายการเกี่ยวกับ ชีวิตของเด็ก ๆ ที่เป็นเด็กดี นำคบหา ซึ่งเป็นตัวอย่างที่ดีให้กับเด็ก ๆ หรือแม้กระทั่งผู้ใหญ่ได้ ทั้งพฤติกรรมของเด็ก ๆ ที่รายการนำเสนอ ยังสามารถสร้างแรงบันดาลใจและกำลังใจให้ต่อผู้ชีวิตอย่างไม่ย่อท้อต่ออุปสรรคต่าง ๆ ในชีวิต

พิธีกร คุณเชตต์ ฐานทัพ (เชตต์)/คุณปิติกค์ ยาวนานนท์ (เค้)

การดำเนินรายการ พิธีกรรายการจะพาผู้ชมไปพบกับเด็ก ๆ ที่มีชีวิตที่ต้องรับผิดชอบเกินตัว ซึ่งเด็ก ๆ เหล่านี้มีกำลังใจผู้ชีวิต มีความขยันขันแข็ง หรือสามารถทำงานต่าง ๆ เพื่อรับผิดชอบตนเอง และครอบครัวเท่าที่สามารถทำได้ ซึ่งเป็นแบบอย่างที่ดีให้แก่เด็ก ๆ ที่รับชมรายการ หรือแม้กระทั่งเป็นแรงคิดและสร้างกำลังใจให้กับผู้ใหญ่ได้ เป็นรายการที่นำเสนอในรูปแบบรายการเรียลลิตี้ พาไปแนะนำและเรียนรู้ชีวิตของเด็ก ๆ เหล่านั้น โดยมีพิธีกรคอยเล่าถึงที่มาและอธิบายลักษณะพฤติกรรมที่น่าเอาเป็นเยี่ยงอย่าง และให้ข้อคิดแก่ผู้รับชมรายการ

บุคลิกภาพและการแต่งกาย พิธีกรรายการแต่งกายด้วยเสื้อผ้าที่สุภาพ เรียบร้อย เหมาะสมกับการออกอากาศทางโทรทัศน์และเหมาะสมกับการออกพื้นที่เพื่อพบปะและแนะนำเด็กดีจากแต่ละพื้นที่ในประเทศไทย และมีบุคลิกภาพที่ดี มีการยืนหรือเดินไปแนะนำสิ่งต่าง ๆ เช่น พฤติกรรม ผลงาน หรือหน้าที่ที่เด็กดีที่รายการนำเสนอสามารถทำได้

มารยาทในการพูด พิธีกรรายการมีการใช้ภาษาท่าทางประกอบการพูด ใช้ระดับเสียงและน้ำเสียงในการพูดเหมาะสม ใช้คำและภาษาในการพูดถูกต้องเหมาะสมกับบุคคลและกาลเทศะ และแสดงสีหน้าท่าทางประกอบการพูดอย่างถูกต้อง เหมาะสม

สาเหตุที่เลือกฟังหรือดูรายการนี้ เป็นรายการที่ดี เนื่องจากถ่ายทอดความพยายามและความตั้งใจของเด็ก ๆ ที่ต่อสู้ดิ้นรน ใช้ชีวิตอย่างขยันขันแข็ง เป็นเด็กดี มีความรับผิดชอบ เพื่อให้มีชีวิตและความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น ในภายภาคหน้า ซึ่งเหมาะสมที่จะให้เด็ก ๆ ดูเป็นตัวอย่างเพื่อปลูกฝังให้เป็นเด็กดีต่อไป

ในความรู้เรื่อง การอ่านอย่างมีวิจารณญาณ

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒๐ เรื่อง การพัฒนาทักษะการอ่าน

โทษตนงำเงื่อนไว้	ห่อนแถลง
โทษท่านเก็บมาแจ้ง	ดุจเบี่ยง
ตัวเต่าสี่ตีนแฝง	หัวหนึ่ง ซ่อนนา
หยิบกล่าวแต่โทษเหี้ย	मुखเท่ารู้งริง
(โคลง โลกนิติ ของ สมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมพระยาเดชาดิศร)	

อันคนอกตัณญ์ไม่รู้คุณ	ถึงการุณเจ้าคำพร่ำว่าขาน
แล้วเอาทรัพย์นับให้ทั้งจักรวาล	ไม่เนิ่นนานหน้อยจิตกลับคิดร้าย
เช่นกับหงส์สงเคราะห์ภรรยา	อุตสาห์มาเยี่ยมเยียนไม่ขาดสาย
แล้วสลัดขนสุวรรณพรรณราย	ให้เมียขายเลี้ยงอาตมาเนา
พราหมณ์มีจิตคิดประทุษ	ปริกษานุตรว่าเราคนจนหนักหนา
ได้ขนทองที่ละอัน ไม่คัณนา	ที่นี้มาเราจะถอนเสียทั้งกาย
ฝ่ายหงส์ถึงคำรบครบเจ็ดวัน	ก็บินผันผยองไปดั่งใจหมาย
ประเดี๋ยวหนึ่งถึงที่สถานขาย	นางพราหมณ์ร้ายออกมาจับเข้าไป
ช่วยกับบุตรนาคชกกระชากรถอน	จนขนล่อนเลียนสิ้นบินไม่ไหว
ขนที่ถอนไม่เป็นทองต้องฤทัย	ก็ยากไร้เสื่อมลาภทำลายกาย
อันกมลคนโลกนี้เหลือรู้	ทำให้ตัวชั่วอยู่ไม่รู้หาย
ถือกระบัดเฟื่องสลิ้งจนถึงตาย	เอาติดกายไปได้เมื่อไรเลย
(สุภาษิตสอนเด็กของสุนทรภู่)	

ใบความรู้เรื่อง การอ่านแสดงความคิดเห็นและประเมินค่า

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒๑ เรื่อง การพัฒนาทักษะการอ่าน

แหวนเพชรแหวนทองกองตรงหน้า	มีราคาสูงค่าสักเพียงไหน
ยังดีกว่าราคาค่าน้ำใจ	ที่พี่ให้คำมั่นคำสัญญา
แม้สวมแหวนแทนรักไว้กับนี้	หากบิดพลิ้วคำมั่น ไม่รักษา
แหวนวงนั้นคงจะด้อยถอยราคา	ด้อยกว่าค่าความรักความจริงใจ
แม้ไม่มีเพชรทองมาจองหมั้น	หากยืนยืนสัญญาที่มีให้
จะครองคู่ดูแลตลอดไป	แหวนวงใดก็ไร้ค่ากว่ารักเรา

ใบงานที่ ๑๒ เรื่อง อ่านแสดงความคิดเห็นและประเมินค่า

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒๑ เรื่อง การพัฒนาทักษะการอ่าน

คำชี้แจง เลือกอ่านเรื่องสั้นที่สนใจ ๑ เรื่อง เขียนย่อเรื่องที่อ่าน แล้วแสดงความคิดเห็น และประเมินค่า
เรื่องที่อ่านตามหลักการอ่านแสดงความคิดเห็นและประเมินค่าเรื่องสั้น

เรื่อง _____
เรื่องย่อ _____ (พิจารณาจากคำตอบของนักเรียน)

แสดงความคิดเห็นและประเมินค่า _____

ใบงานที่ ๑๓ เรื่อง การเขียนจดหมายกิจธุระ

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒๔ เรื่อง การพัฒนาทักษะการเขียน

คำชี้แจง ทำกิจกรรมต่อไปนี้

๑. เขียนจดหมายเชิญวิทยากร โดยสมมุติสถานการณ์ขึ้นเอง

โรงเรียนมงกุฎปัญญา

ต.บ้านใหม่ อ.ปากเกร็ด

จังหวัดนนทบุรี ๑๑๑๒๐

๑๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๘

เรื่อง ขอเชิญวิทยากร

เรียน คุณสุทธิชัย กำเนิดเกียรติไพศาล

ด้วยโรงเรียนมงกุฎปัญญา ตำบลบ้านใหม่ อำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี วางแผนจัดโครงการจัดการส่งเสริมความรู้และสนับสนุนนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕-๖ เพื่อให้มีความรู้และเป็นการเตรียมความพร้อมสำหรับการศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษา ซึ่งนักเรียนจำเป็นต้องรู้แนวทางและวิธีการเตรียมตัวเพื่อให้สามารถเลือกเรียนได้ตรงตามความสามารถและความต้องการของตน รวมถึงมีแนวคิด แนวปฏิบัติสำหรับนำไปใช้ก่อนการสอบและศึกษาต่อตามสมควรต่อไป

คณะครูผู้สอนมีความประสงค์ให้นักเรียนได้รับคำแนะนำจากผู้ทรงคุณวุฒิโดยตรง เพื่อให้ให้นักเรียนมีความรู้ ความพร้อม และแนวทางปฏิบัติตนอันเป็นประโยชน์ จึงเรียนมาเพื่อขอเชิญท่านมาเป็นวิทยากรในโครงการจัดการส่งเสริมความรู้และสนับสนุนนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕-๖ ณ หอประชุมโรงเรียนมงกุฎปัญญา ในวันจันทร์ที่ ๕ มกราคม ๒๕๖๐ เวลา ๐๘.๐๐-๑๑.๓๐ น.

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ จักเป็นพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(นายสุนทร เชิดชูชัย)

ผู้อำนวยการโรงเรียนมงกุฎปัญญา

โทร. ๐ ๔๕๖๓ ๘๕๑๐

๒. เขียนจดหมายขอความอนุเคราะห์ โดยสมมุติสถานการณ์ขึ้นเอง

โรงเรียนวัดวังลุ่มน้ำ

ต.ป่าตาล อ.ขุนตาล

จังหวัดเชียงราย ๕๗๓๔๐

๑ ตุลาคม ๒๕๕๘

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์บริจาคอุปกรณ์การเรียนการสอนและอุปกรณ์คอมพิวเตอร์

เรียน ผู้บริหารบริษัท สยามเทคโนโลยี จำกัด

โรงเรียนวัดวังลุ่มน้ำ ตำบลป่าตาล อำเภอขุนตาล จังหวัดเชียงราย เป็นโรงเรียนขนาดเล็ก เปิดสอนตั้งแต่ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑-๖ มีจำนวนทั้งสิ้น ๑๕๐ คน มีบุคลากรครูประจำการ ๕ คน มีครูอัตราจ้าง ๒ คน และนักการภารโรง ๑ คน มีคุณภาพผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอยู่ในระดับที่ดี แต่ทางโรงเรียนวัดวังลุ่มน้ำยังขาดอุปกรณ์การเรียนการสอนและอุปกรณ์คอมพิวเตอร์ที่ทันสมัย

ทางโรงเรียนวัดวังลุ่มน้ำใคร่ขอความอนุเคราะห์อุปกรณ์การเรียนการสอนและอุปกรณ์คอมพิวเตอร์จากท่านเพื่อเป็นประโยชน์ในการส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียน และส่งเสริมการเรียนการสอนของโรงเรียน

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ และขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

.....

(นายมีมิตร วงศ์สกุล)

ผู้อำนวยการ โรงเรียนวัดวังลุ่มน้ำ

โทร. ๐ ๓๕๕๖ ๘๐๕๕

ใบงานที่ ๑๔ เรื่อง การเขียนประกาศและการกรอกแบบฟอร์ม

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒๕ เรื่อง การพัฒนาทักษะการเขียน

คำชี้แจง เลือกเขียนประกาศที่กำหนดให้ ๒ ประกาศ

- ประกาศรับสมัครงาน
- ประกาศเชิญประชุมหรือพบปะสังสรรค์
- ประกาศขายหรือให้เช่าอาคารสถานที่หรือสิ่งของ
- ประกาศให้บริการ
- ประกาศเกี่ยวกับของหาย

๑. ประกาศ รับสมัครงาน

กิตติาคาร เริงลิ้มรส รับสมัครพนักงานเสิร์ฟชาย ๕ คน หญิง ๓ คน วุฒิกศศึกษา ม. ๖ ขึ้นไป
ช่วงเวลาปฏิบัติงาน วันพุธ-อาทิตย์ ๑๐.๐๐-๑๕.๐๐ น. รายได้เฉลี่ยวันละ ๓๐๐ บาทขึ้นไป สนใจ
ติดต่อแผนกบุคคล โทร. ๐ ๒๑๑๑ ๑๑๔๐ ตลอด ๒๔ ชั่วโมง หมดเขตรับสมัคร ๓๑ มีนาคม ๒๕๖๐

๒. ประกาศ เชิญประชุมหรือพบปะสังสรรค์

ขอเชิญคณะครู โรงเรียนครุณาปัญญาพิทักษ์เข้าร่วมประชุม

ปรับปรุงโครงการ อนุรักษ์ภาษา รักษาวัฒนธรรม

ในวันเสาร์ที่ ๕ สิงหาคม ๒๕๖๐

เวลา ๐๘.๐๐ น. เป็นต้นไป

ณ ห้องประชุม อาคารปัญญาพิทักษ์ ๓ ชั้น ๒

ใบงานที่ ๑๕ เรื่อง การเขียนบทความ

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒๗ เรื่อง การพัฒนาทักษะการเขียน

คำชี้แจง เลือกเขียนบทความ ๑ บทความตามความสนใจของตนเอง

ตัวอย่างบทความแสดงความคิดเห็น

เรื่อง _____

(พิจารณาจากการเขียนของนักเรียน)

ใบงานที่ ๑๖ เรื่อง การเขียนเรียงความเกี่ยวกับโลกสาธารณะ

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒๘ เรื่อง การพัฒนาทักษะการเขียน

คำชี้แจง เขียนเรียงความเกี่ยวกับโลกสาธารณะ ๑ เรื่อง โดยเลือกหัวข้อที่ตนเองสนใจ

เรื่อง _____
คำนำ _____ (พิจารณาจากการเขียนของนักเรียน)

เนื้อเรื่อง _____

สรุป _____

ใบงานที่ ๑๗ เรื่อง การเขียนบรรยายและพรรณนา

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒๕ เรื่อง การพัฒนาทักษะการเขียน

คำชี้แจง ทำกิจกรรมต่อไปนี้

๑. เขียนบรรยายอุปนิสัยของตนเอง

ชื่อ นางสาวณัฐนิชา ทองสุข

ฉันเป็นคนชอบอ่านหนังสือมาก จึงทำให้ชอบอยู่ในที่เงียบ ๆ คนเดียว แต่ก็ไม่ได้สนใจไป เวลาที่มีเพื่อน ๆ มาชวนไปเที่ยวหรือชวนไปทำกิจกรรมต่าง ๆ ฉันก็ไปกับเพื่อน ๆ เสมอ แต่ฉันไม่คิดว่าตนเองชอบแบบนั้น เพราะว่าการอ่านหนังสือเงียบ ๆ คนเดียว ไม่สูงส่งกับใคร เป็นสิ่งที่ฉันชอบมากที่สุด ใคร ๆ มักบอกว่าฉันพูดน้อย แต่ถ้าได้สนิทกับใครแล้ว ฉันจะพูดไม่หยุด และเรื่องที่พูดส่วนมากก็เป็นเรื่องที่อ่านมา ซึ่งนับเป็นอีกเรื่องที่ฉันชอบ คือ การเล่าเรื่องที่ได้อ่านมาให้ผู้อื่นฟัง เป็นความรู้สึกลึกซึ้งที่ได้บอกกล่าว บอกเล่า หรือแนะนำสิ่งต่าง ๆ ที่เป็นประโยชน์ให้กับผู้อื่น กล่าวโดยรวมแล้ว เรียกได้ว่าฉันชอบเก็บตัวมากกว่าออกไปทำกิจกรรมข้างนอกนั่นเอง

๒. เขียนพรรณนาบรรยากาศตอนเช้าริมทะเลในขณะที่พระอาทิตย์กำลังขึ้น

ชื่อ รุ่งอรุณริมหาดทราย

แสงอาทิตย์อ่อน ๆ สีเหลืองส้มที่ค่อย ๆ ส่องสว่างจากริมขอบฟ้าขยายวงกว้างแผ่ปกคลุมท้องฟ้าเป็นสัญญาณของรุ่งอรุณวันใหม่ เสียงคลื่นซัดเป็นระลอกกระทบหาดทรายเบา ๆ เสียงลมทะเลหวีดหวิวทำนองกลางบรรยากาศเรียบสงบบนชายหาด สีสนของเม็ดทรายค่อย ๆ ซัดขึ้นตามสีของแสงอาทิตย์ที่สาดส่องลงมา เหล่าผู้น้อยใหญ่ต่างโผล่ขึ้นมารับแสงสดใสและความอบอุ่นของดวงอาทิตย์ยามเช้า ก่อนจะมุดกลับลงทรายด้วยอารมณ์เบิกบาน

ใบงานที่ ๑๘ เรื่อง การแต่งคำประพันธ์

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓๐ เรื่อง การพัฒนาทักษะการเขียน

คำชี้แจง เลือกแต่งกาพย์ ๑ ชนิด และร่าย ๑ ชนิด ตามหัวข้อที่กำหนดให้

กาพย์ _____

เรื่อง ความสามัคคี

(พิจารณาจากการแต่งของนักเรียน)

ร่าย _____

เรื่อง สังคมไทยที่อยากเห็น

(พิจารณาจากการแต่งของนักเรียน)

ใบงานที่ ๑๕ เรื่อง ภาษากับวัฒนธรรม

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓๒ ภูมิปัญญาทางภาษา

คำชี้แจง ทำกิจกรรมต่อไปนี้

๑. เขียนอธิบายความคิดเห็นเรื่องต่อไปนี้

๑) วรรณคดีไทยมีส่วนในการสะท้อนวัฒนธรรมไทยอย่างไร

วรรณคดีไทยมักแทรกวัฒนธรรม สภาพชีวิตความเป็นอยู่และความรู้สึกนึกคิดของคนในวัฒนธรรม
นั้น ๆ ไว้ จึงเป็นภาพสะท้อนให้เห็นวัฒนธรรมไทยในยุคสมัยที่แต่งวรรณคดีเรื่องนั้น ๆ ทั้งสภาพชีวิต
ความเป็นอยู่ ขนบธรรมเนียมประเพณี ความเชื่อ ศาสนา ฯลฯ ได้เป็นอย่างดี

๒) ภาษาถิ่นของไทยแต่ละภาคมีส่วนในการสะท้อนวัฒนธรรมของคนแต่ละภาคอย่างไร จงอธิบาย พร้อมยกตัวอย่างให้เห็นชัดเจน

ภาษาถิ่นสะท้อนวัฒนธรรมการใช้ภาษาของคนแต่ละภาคในการสืบค้นที่มาของคำ เช่น คำว่า ฮัก
ในภาษาถิ่นเหนือ ภาษาไทยมาตรฐานใช้คำว่า รัก เนื่องจากเสียง /ฮ/ ในคำภาษาถิ่นเหนือ ภาษาไทย
ถิ่นกลางออกเสียง /ร/

๓) การรับภาษาต่างประเทศเข้ามาใช้ในภาษาไทยมีผลกระทบต่อวัฒนธรรมไทยอย่างไรบ้าง

การรับภาษาต่างประเทศเข้ามาใช้ในภาษาไทยมีผลกระทบต่อวัฒนธรรมไทย โดยเฉพาะภาษาอังกฤษ
ที่นอกจากจะยืมคำมาใช้แล้ว ยังรับวัฒนธรรมและค่านิยมมาใช้ด้วย เช่น ภาษาไทย ยืมคำว่า แฟชั่น มาใช้
คนไทยรับค่านิยมในการแต่งกายตามสมัยนิยมมาใช้ด้วย

๒. เขียนเรียงความเรื่อง “วัฒนธรรมไทยในปัจจุบันตามทัศนะของข้าพเจ้า” ความยาว ๑ หน้ากระดาษส่งครู

๒. แบบบันทึกและแบบประเมินต่าง ๆ

เครื่องมือประเมินสมรรถนะทางภาษาไทยและภาระงานของนักเรียนโดยใช้มิติคุณภาพ (Rubrics)

ตัวอย่างแบบประเมินการอ่านออกเสียงร้อยแก้ว

เรื่อง _____

ชั้น _____ วันที่ _____ เดือน _____ พ.ศ. _____

ร.ร.	ชื่อ-สกุล	รายการประเมิน				รวมคะแนน (๒๐ คะแนน)	ผลการประเมิน	
		ท่วงทำนองถูกต้องตามอักขรวิธี (๕ คะแนน)	การแบ่งวรรคตอนในการอ่าน (๕ คะแนน)	น้ำเสียง ลีลา อารมณ์ สอดคล้องกับเนื้อเรื่อง (๕ คะแนน)	บุคลิกภาพในการอ่าน (๕ คะแนน)		ผ่าน	ไม่ผ่าน
๑								
๒								
๓								
๔								
๕								
๖								
๗								
๘								
๙								
๑๐								

เกณฑ์การประเมิน

- ได้คะแนนร้อยละ ๖๐ ขึ้นไปถือว่าผ่าน หรืออาจใช้เกณฑ์เป็นระดับคุณภาพ ๔ ๓ ๒ ๑ ดังนี้
- ระดับ ๔ ดีมาก

คะแนน ๑๖-๒๐ คะแนน
- ระดับ ๓ ดี

คะแนน ๑๒-๑๕ คะแนน
- ระดับ ๒ พอใช้

คะแนน ๘-๑๑ คะแนน
- ระดับ ๑ ควรปรับปรุง

คะแนน ๐-๗ คะแนน

ตัวอย่างแบบประเมินการอ่านออกเสียงร้อยกรอง

เรื่อง _____

ชั้น _____ วันที่ _____ เดือน _____ พ.ศ. _____

ร.ร.-	ชื่อ-สกุล	รายการประเมิน						รวมคะแนน (๓๐ คะแนน)	ผลการประเมิน	
		ทำงทำนองถูกต้องตามอักขรวิธี (๕ คะแนน)	ออกเสียงชัดเจนถูกต้องตามอักขรวิธี (๕ คะแนน)	การแบ่งวรรคตอนในการอ่าน (๕ คะแนน)	ความคล่องแคล่วชัดเจน (๕ คะแนน)	น้ำเสียง ลีลา จังหวะ อารมณ์ (๕ คะแนน)	บุคลิกภาพในการอ่าน (๕ คะแนน)		ผ่าน	ไม่ผ่าน
๑										
๒										
๓										
๔										
๕										
๖										
๗										
๘										
๙										
๑๐										

เกณฑ์การประเมิน

- ได้คะแนนร้อยละ ๖๐ ขึ้นไปถือว่าผ่าน หรืออาจใช้เกณฑ์เป็นระดับคุณภาพ ๔ ๓ ๒ ๑ ดังนี้
- ระดับ ๔ ดีมาก

คะแนน ๒๓-๓๐ คะแนน
- ระดับ ๓ ดี

คะแนน ๑๖-๒๒ คะแนน
- ระดับ ๒ พอใช้

คะแนน ๙-๑๕ คะแนน
- ระดับ ๑ ควรปรับปรุง

คะแนน ๐-๘ คะแนน

ตัวอย่างแบบประเมินการท่องจำบทร้อยกรอง

เรื่อง _____

ชั้น _____ วันที่ _____ เดือน _____ พ.ศ. _____

ร.ร.	ชื่อ-สกุล	รายการประเมิน						รวมคะแนน (๓๐ คะแนน)	ผลการประเมิน	
		ทำนองถูกต้องตามอักขรวิธี (๕ คะแนน)	ออกเสียงชัดเจนถูกต้องตามอักขรวิธี (๕ คะแนน)	ท่องจำครบถ้วน (๕ คะแนน)	การแบ่งวรรคตอนในการอ่าน (๕ คะแนน)	การใช้น้ำเสียง ลีลา อารมณ์ ความรู้สึก (๕ คะแนน)	บุคลิกภาพในการอ่าน (๕ คะแนน)		ผ่าน	ไม่ผ่าน
๑										
๒										
๓										
๔										
๕										
๖										
๗										
๘										
๙										
๑๐										

เกณฑ์การประเมิน

- ได้คะแนนร้อยละ ๖๐ ขึ้นไปถือว่าผ่าน หรืออาจใช้เกณฑ์เป็นระดับคุณภาพ ๔ ๓ ๒ ๑ ดังนี้
- ระดับ ๔ ดีมาก

คะแนน ๒๓-๓๐ คะแนน
- ระดับ ๓ ดี

คะแนน ๑๖-๒๒ คะแนน
- ระดับ ๒ พอใช้

คะแนน ๙-๑๕ คะแนน
- ระดับ ๑ ควรปรับปรุง

คะแนน ๐-๘ คะแนน

ตัวอย่างแบบประเมินการอ่านสรุปความ (จับใจความ วิเคราะห์ ตีความ)

เรื่อง _____

ชั้น _____ วันที่ _____ เดือน _____ พ.ศ. _____

ที่- ข้อ-สกุล	รายการประเมิน						ผลการ ประเมิน
	ความสามารถในการวิเคราะห์แยกแยะเรื่อง (๕ คะแนน)	จับประเด็นสำคัญของเนื้อเรื่อง (๕ คะแนน)	แสดงความคิดเห็นอย่างมีเหตุผล (๕ คะแนน)	การเรียงลำดับเหตุการณ์/เนื้อเรื่อง (๕ คะแนน)	ความถูกต้องของเนื้อหา (๕ คะแนน)	การใช้ภาษาถูกต้อง (๕ คะแนน)	
							รวมคะแนน (๓๐ คะแนน)
							ผ่าน
							ไม่ผ่าน
๑							
๒							
๓							
๔							
๕							
๖							
๗							
๘							
๙							
๑๐							

เกณฑ์การประเมิน

- ได้คะแนนร้อยละ ๖๐ ขึ้นไปถือว่าผ่าน หรืออาจใช้เกณฑ์เป็นระดับคุณภาพ ๔ ๓ ๒ ๑ ดังนี้
- ระดับ ๔ ดีมาก

คะแนน ๒๓-๓๐ คะแนน
- ระดับ ๓ ดี

คะแนน ๑๖-๒๒ คะแนน
- ระดับ ๒ พอใช้

คะแนน ๙-๑๕ คะแนน
- ระดับ ๑ ควรปรับปรุง

คะแนน ๐-๘ คะแนน

ตัวอย่างแบบประเมินการเขียน

เรื่อง _____

ชั้น _____ วันที่ _____ เดือน _____ พ.ศ. _____

ที่-	ชื่อ-สกุล	รายการประเมิน					รวมคะแนน (๓๐ คะแนน)	ผลการประเมิน	
		รูปแบบ/ความถูกต้อง (๕ คะแนน)	เนื้อหาสาระ (๑๐ คะแนน)	การใช้ภาษา (๕ คะแนน)	ความสะอาดเรียบร้อย (๕ คะแนน)	ความคิดสร้างสรรค์ (๕ คะแนน)		ผ่าน	ไม่ผ่าน
๑									
๒									
๓									
๔									
๕									
๖									
๗									
๘									
๙									
๑๐									

เกณฑ์การประเมิน

- ได้คะแนนร้อยละ ๖๐ ขึ้นไปถือว่าผ่าน หรืออาจใช้เกณฑ์เป็นระดับคุณภาพ ๔ ๓ ๒ ๑ ดังนี้
- ระดับ ๔ ดีมาก

คะแนน ๒๓-๓๐ คะแนน
- ระดับ ๓ ดี

คะแนน ๑๖-๒๒ คะแนน
- ระดับ ๒ พอใช้

คะแนน ๙-๑๕ คะแนน
- ระดับ ๑ ควรปรับปรุง

คะแนน ๐-๘ คะแนน

ตัวอย่างแบบประเมินการเขียนเรียงความ

เรื่อง _____

ชั้น _____ วันที่ _____ เดือน _____ พ.ศ. _____

ที่- ข้อ- ลำดับ	ข้อ- สําคัญ	รายการประเมิน						รวมคะแนน (๓๐ คะแนน)	ผลการประเมิน	
		องค์ประกอบ (๕ คะแนน)	เนื้อหาสาระ (๕ คะแนน)	การใช้สำนวนโวหาร (๕ คะแนน)	อักขรวิธี (๕ คะแนน)	ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ (๕ คะแนน)	ความสะอาดเรียบร้อย (๕ คะแนน)		ผ่าน	ไม่ผ่าน
๑										
๒										
๓										
๔										
๕										
๖										
๗										
๘										
๙										
๑๐										

เกณฑ์การประเมิน

- ได้คะแนนร้อยละ ๖๐ ขึ้นไปถือว่าผ่าน หรืออาจใช้เกณฑ์เป็นระดับคุณภาพ ๔ ๓ ๒ ๑ ดังนี้
- ระดับ ๔ ดีมาก

คะแนน ๒๓-๓๐ คะแนน
- ระดับ ๓ ดี

คะแนน ๑๖-๒๒ คะแนน
- ระดับ ๒ พอใช้

คะแนน ๙-๑๕ คะแนน
- ระดับ ๑ ควรปรับปรุง

คะแนน ๐-๘ คะแนน

ตัวอย่างแบบประเมินการเขียนจดหมาย

เรื่อง _____
 ชั้น _____ วันที่ _____ เดือน _____ พ.ศ. _____

ที่- ข้อ-สกุล	รายการประเมิน						ผลการ ประเมิน	ผ่าน ไม่ผ่าน
	ความถูกต้องของรูปแบบ (๕ คะแนน)	การใช้ภาษาเหมาะสมกับระดับบุคคลและคำนิยม (๕ คะแนน)	เนื้อหาของจดหมายตรงตามจุดประสงค์ (๑๐ คะแนน)	สำนวน ไวยากรณ์ ความสละสลวย (๕ คะแนน)	ความสะอาดเรียบร้อย (๕ คะแนน)	รวมคะแนน (๓๐ คะแนน)		
๑								
๒								
๓								
๔								
๕								
๖								
๗								
๘								
๙								
๑๐								

เกณฑ์การประเมิน

ได้คะแนนร้อยละ ๖๐ ขึ้นไปถือว่าผ่าน หรืออาจใช้เกณฑ์เป็นระดับคุณภาพ ๔ ๓ ๒ ๑ ดังนี้

ระดับ ๔ ดีมาก คะแนน ๒๓-๓๐ คะแนน

ระดับ ๓ ดี คะแนน ๑๖-๒๒ คะแนน

ระดับ ๒ พอใช้ คะแนน ๙-๑๕ คะแนน

ระดับ ๑ ควรปรับปรุง คะแนน ๐-๘ คะแนน

ตัวอย่างแบบประเมินการเขียนบันทึก

เรื่อง _____

ชั้น _____ วันที่ _____ เดือน _____ พ.ศ. _____

ร.ร.	ชื่อ-สกุล	รายการประเมิน				รวมคะแนน (๒๐ คะแนน)	ผลการประเมิน	
		ความถูกต้องตามรูปแบบ (๕ คะแนน)	การลำดับเนื้อความหรือเรื่องราว (๕ คะแนน)	การใช้ถ้อยคำภาษา (๕ คะแนน)	ความสะอาดเรียบร้อย (๕ คะแนน)		ผ่าน	ไม่ผ่าน
๑								
๒								
๓								
๔								
๕								
๖								
๗								
๘								
๙								
๑๐								

เกณฑ์การประเมิน

- ได้คะแนนร้อยละ ๖๐ ขึ้นไปถือว่าผ่าน หรืออาจใช้เกณฑ์เป็นระดับคุณภาพ ๔ ๓ ๒ ๑ ดังนี้
- ระดับ ๔ ดีมาก

คะแนน ๑๖-๒๐ คะแนน
- ระดับ ๓ ดี

คะแนน ๑๒-๑๕ คะแนน
- ระดับ ๒ พอใช้

คะแนน ๘-๑๑ คะแนน
- ระดับ ๑ ควรปรับปรุง

คะแนน ๐-๗ คะแนน

ตัวอย่างแบบประเมินการเขียนย่อความ

เรื่อง _____

ชั้น _____ วันที่ _____ เดือน _____ พ.ศ. _____

ข้อ-	ข้อ-สกุล	รายการประเมิน				รวมคะแนน (๒๐ คะแนน)	ผลการประเมิน	
		ความถูกต้องของเนื้อเรื่อง (๕ คะแนน)	ประเด็นสำคัญของเรื่อง (๕ คะแนน)	การใช้ถ้อยคำภาษา (๕ คะแนน)	ความเป็นระเบียบเรียบร้อย (๕ คะแนน)		ผ่าน	ไม่ผ่าน
๑								
๒								
๓								
๔								
๕								
๖								
๗								
๘								
๙								
๑๐								

เกณฑ์การประเมิน

- ได้คะแนนร้อยละ ๖๐ ขึ้นไปถือว่าผ่าน หรืออาจใช้เกณฑ์เป็นระดับคุณภาพ ๔ ๓ ๒ ๑ ดังนี้
- ระดับ ๔ ดีมาก

คะแนน ๑๖-๒๐ คะแนน
- ระดับ ๓ ดี

คะแนน ๑๒-๑๕ คะแนน
- ระดับ ๒ พอใช้

คะแนน ๘-๑๑ คะแนน
- ระดับ ๑ ควรปรับปรุง

คะแนน ๐-๗ คะแนน

ตัวอย่างแบบประเมินการกรอกแบบรายการ

เรื่อง _____

ชั้น _____ วันที่ _____ เดือน _____ พ.ศ. _____

ที่- ชอ-สกุล	รายการประเมิน					ผลการประเมิน	
	ความเป็นระเบียบเรียบร้อย (๕ คะแนน)	ความสะอาด (๕ คะแนน)	ความถูกต้อง (๕ คะแนน)	ความครบถ้วน (๕ คะแนน)		ผ่าน	ไม่ผ่าน
๑							
๒							
๓							
๔							
๕							
๖							
๗							
๘							
๙							
๑๐							

เกณฑ์การประเมิน

- ได้คะแนนร้อยละ ๖๐ ขึ้นไปถือว่าผ่าน หรืออาจใช้เกณฑ์เป็นระดับคุณภาพ ๔ ๓ ๒ ๑ ดังนี้
- ระดับ ๔ ดีมาก

คะแนน ๑๖-๒๐ คะแนน
- ระดับ ๓ ดี

คะแนน ๑๒-๑๕ คะแนน
- ระดับ ๒ พอใช้

คะแนน ๘-๑๑ คะแนน
- ระดับ ๑ ควรปรับปรุง

คะแนน ๐-๗ คะแนน

ตัวอย่างแบบประเมินการเขียนรายงาน

เรื่อง _____

ชั้น _____ วันที่ _____ เดือน _____ พ.ศ. _____

ร.ร.-	ชื่อ-สกุล	รายการประเมิน							ผลการประเมิน	
		รูปแบบถูกต้อง (๕ คะแนน)	เนื้อหาสอดคล้องกับเรื่อง (๕ คะแนน)	การนำเสนอ การเรียงลำดับเนื้อเรื่อง (๕ คะแนน)	การใช้ภาษาสะกดถูกต้อง (๕ คะแนน)	การอ้างอิงถูกต้อง (๕ คะแนน)	รูปแบบครบถ้วน สะอาดสวยงาม (๕ คะแนน)	รวมคะแนน (๓๐ คะแนน)	ผ่าน	ไม่ผ่าน
๑										
๒										
๓										
๔										
๕										
๖										
๗										
๘										
๙										
๑๐										

เกณฑ์การประเมิน

- ได้คะแนนร้อยละ ๖๐ ขึ้นไปถือว่าผ่าน หรืออาจใช้เกณฑ์เป็นระดับคุณภาพ ๔ ๓ ๒ ๑ ดังนี้
- ระดับ ๔ ดีมาก

คะแนน ๒๓-๓๐ คะแนน
- ระดับ ๓ ดี

คะแนน ๑๖-๒๒ คะแนน
- ระดับ ๒ พอใช้

คะแนน ๙-๑๕ คะแนน
- ระดับ ๑ ควรปรับปรุง

คะแนน ๐-๘ คะแนน

ตัวอย่างแบบประเมินการเขียนรายงานโครงการ

เรื่อง _____

ชั้น _____ วันที่ _____ เดือน _____ พ.ศ. _____

ร.ด.-	ข้อ-สรุป	รายการประเมิน							ผลการประเมิน	
		รูปแบบถูกต้อง (๕ คะแนน)	ดำเนินงานตามขั้นตอน (๕ คะแนน)	หลักฐานสอดคล้องกับข้อมูล (๕ คะแนน)	ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ (๕ คะแนน)	มีความรับผิดชอบ (๕ คะแนน)	ความสะอาดเรียบร้อย (๕ คะแนน)	รวมคะแนน (๒๐ คะแนน)	ผ่าน	ไม่ผ่าน
๑										
๒										
๓										
๔										
๕										
๖										
๗										
๘										
๙										
๑๐										

เกณฑ์การประเมิน

- ได้คะแนนร้อยละ ๖๐ ขึ้นไปถือว่าผ่าน หรืออาจใช้เกณฑ์เป็นระดับคุณภาพ ๔ ๓ ๒ ๑ ดังนี้
- ระดับ ๔ ดีมาก

คะแนน ๒๓-๓๐ คะแนน
- ระดับ ๓ ดี

คะแนน ๑๖-๒๒ คะแนน
- ระดับ ๒ พอใช้

คะแนน ๙-๑๕ คะแนน
- ระดับ ๑ ควรปรับปรุง

คะแนน ๐-๘ คะแนน

ตัวอย่างแบบประเมินการแต่งคำประพันธ์

เรื่อง _____

ชั้น _____ วันที่ _____ เดือน _____ พ.ศ. _____

ที่- ข้อ-สกุล	รายการประเมิน					รวมคะแนน (๒๐ คะแนน)	ผลการประเมิน	
	รูปแบบกลันทลักษณ์ (๕ คะแนน)	การเลือกสรรถ้อยคำ (๓ คะแนน)	ความหมาย/เนื้อหา (๕ คะแนน)	ความไพเราะ (๓ คะแนน)	ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ (๔ คะแนน)		ผ่าน	ไม่ผ่าน
๑								
๒								
๓								
๔								
๕								
๖								
๗								
๘								
๙								
๑๐								

เกณฑ์การประเมิน

- ได้คะแนนร้อยละ ๖๐ ขึ้นไปถือว่าผ่าน หรืออาจใช้เกณฑ์เป็นระดับคุณภาพ ๔ ๓ ๒ ๑ ดังนี้
- ระดับ ๔ ดีมาก

คะแนน ๑๖-๒๐ คะแนน
- ระดับ ๓ ดี

คะแนน ๑๒-๑๕ คะแนน
- ระดับ ๒ พอใช้

คะแนน ๘-๑๑ คะแนน
- ระดับ ๑ ควรปรับปรุง

คะแนน ๐-๗ คะแนน

ตัวอย่างแบบประเมินการเขียนแผนภาพโครงเรื่อง/แผนภาพความคิด

เรื่อง _____

ชั้น _____ วันที่ _____ เดือน _____ พ.ศ. _____

ร.ร.-	ข้อ-สกุล	รายการประเมิน					รวมคะแนน (๓๐ คะแนน)	ผลการประเมิน	
		การกำหนดหัวข้อ (๖ คะแนน)	ประเด็นสำคัญของเรื่อง (๖ คะแนน)	การลำดับความคิด (๖ คะแนน)	การใช้สำนวนภาษา (๖ คะแนน)	ความเป็นระเบียบเรียบร้อย (๖ คะแนน)		ผ่าน	ไม่ผ่าน
๑									
๒									
๓									
๔									
๕									
๖									
๗									
๘									
๙									
๑๐									

เกณฑ์การประเมิน

- ได้คะแนนร้อยละ ๖๐ ขึ้นไปถือว่าผ่าน หรืออาจใช้เกณฑ์เป็นระดับคุณภาพ ๔ ๓ ๒ ๑ ดังนี้
- ระดับ ๔ ดีมาก

คะแนน ๒๓-๓๐ คะแนน
- ระดับ ๓ ดี

คะแนน ๑๖-๒๒ คะแนน
- ระดับ ๒ พอใช้

คะแนน ๙-๑๕ คะแนน
- ระดับ ๑ ควรปรับปรุง

คะแนน ๐-๘ คะแนน

ตัวอย่างแบบประเมินการพูดในโอกาสต่าง ๆ

เรื่อง _____
 ชั้น _____ วันที่ _____ เดือน _____ พ.ศ. _____

ที่- ข้อ-สกุล	รายการประเมิน					รวมคะแนน (๒๐ คะแนน)	ผลการประเมิน	
	การเตรียมตัว (๕ คะแนน)	เนื้อหาสาระ (๕ คะแนน)	การใช้ภาษา (๕ คะแนน)	บุคลิกภาพ (๓ คะแนน)	มารยาท (๒ คะแนน)		ผ่าน	ไม่ผ่าน
๑								
๒								
๓								
๔								
๕								
๖								
๗								
๘								
๙								
๑๐								

เกณฑ์การประเมิน

ได้คะแนนร้อยละ ๖๐ ขึ้นไปถือว่าผ่าน หรืออาจใช้เกณฑ์เป็นระดับคุณภาพ ๔ ๓ ๒ ๑ ดังนี้

ระดับ ๔ ดีมาก คะแนน ๑๖-๒๐ คะแนน

ระดับ ๓ ดี คะแนน ๑๒-๑๕ คะแนน

ระดับ ๒ พอใช้ คะแนน ๘-๑๑ คะแนน

ระดับ ๑ ควรปรับปรุง คะแนน ๐-๗ คะแนน

ตัวอย่างแบบประเมินการพูดเล่าเรื่อง (เล่าเหตุการณ์ เล่านิทาน)

เรื่อง _____

ชั้น _____ วันที่ _____ เดือน _____ พ.ศ. _____

ที่- ข้อ- ลำดับ	ข้อ- สกล	รายการประเมิน						รวมคะแนน (๓๐ คะแนน)	ผลการประเมิน	
		เนื้อหาเรื่องที่เล่า (๕ คะแนน)	การลำดับใจความ (๕ คะแนน)	การใช้คำเชื่อม อารมณ์ (๕ คะแนน)	การใช้ภาษา (๕ คะแนน)	บุคลิกภาพ (๕ คะแนน)	มารยาทในการพูด (๕ คะแนน)		ผ่าน	ไม่ผ่าน
๑										
๒										
๓										
๔										
๕										
๖										
๗										
๘										
๙										
๑๐										

เกณฑ์การประเมิน

- ได้คะแนนร้อยละ ๖๐ ขึ้นไปถือว่าผ่าน หรืออาจใช้เกณฑ์เป็นระดับคุณภาพ ๔ ๓ ๒ ๑ ดังนี้
- ระดับ ๔ ดีมาก

คะแนน ๒๓-๓๐ คะแนน
- ระดับ ๓ ดี

คะแนน ๑๖-๒๒ คะแนน
- ระดับ ๒ พอใช้

คะแนน ๙-๑๕ คะแนน
- ระดับ ๑ ควรปรับปรุง

คะแนน ๐-๘ คะแนน

ตัวอย่างแบบประเมินการพูดแสดงความคิดเห็น

เรื่อง _____
 ชั้น _____ วันที่ _____ เดือน _____ พ.ศ. _____

ร.ด.-	ข้อ-สกุล	รายการประเมิน						รวมคะแนน (๒๐ คะแนน)	ผลการประเมิน	
		พูดตรงตามวัตถุประสงค์ (๕ คะแนน)	พูดอย่างมีเหตุผลและสร้างสรรค์ (๕ คะแนน)	ลำดับเนื้อเรื่องและความคิดเห็นได้ต่อเนื่อง (๕ คะแนน)	พูดเสียงดังชัดเจน น้ำเสียงนุ่มนวล (๕ คะแนน)	ใช้ภาษาสุภาพ (๕ คะแนน)	การเกริ่นเรื่อง-สรุปเรื่อง (๕ คะแนน)		ผ่าน	ไม่ผ่าน
๑										
๒										
๓										
๔										
๕										
๖										
๗										
๘										
๙										
๑๐										

เกณฑ์การประเมิน

ได้คะแนนร้อยละ ๖๐ ขึ้นไปถือว่าผ่าน หรืออาจใช้เกณฑ์เป็นระดับคุณภาพ ๔ ๓ ๒ ๑ ดังนี้

ระดับ ๔ ดีมาก คะแนน ๒๑-๓๐ คะแนน

ระดับ ๓ ดี คะแนน ๑๖-๒๐ คะแนน

ระดับ ๒ พอใช้ คะแนน ๑๑-๑๕ คะแนน

ระดับ ๑ ควรปรับปรุง คะแนน ๐-๑๐ คะแนน

ตัวอย่างแบบประเมินการฟังและการดู

เรื่อง _____

ชั้น _____ วันที่ _____ เดือน _____ พ.ศ. _____

ที่- ข้อ- สกล		รายการประเมิน					รวมคะแนน (๒๐ คะแนน)	ผลการประเมิน	
		กระตือรือร้นที่จะฟังหรือดู (๔ คะแนน)	ตั้งใจในการฟังหรือดู (๔ คะแนน)	แสดงความพอใจในการฟังหรือดู (๔ คะแนน)	ถาม-ตอบเรื่องที่ฟังหรือดู (๔ คะแนน)	ร่วมกิจกรรมการฟังหรือการดู (๔ คะแนน)		ผ่าน	ไม่ผ่าน
๑									
๒									
๓									
๔									
๕									
๖									
๗									
๘									
๙									
๑๐									

เกณฑ์การประเมิน

ได้คะแนนร้อยละ ๖๐ ขึ้นไปถือว่าผ่าน หรืออาจใช้เกณฑ์เป็นระดับคุณภาพ ๔ ๓ ๒ ๑ ดังนี้

ระดับ ๔ ดีมาก	คะแนน ๑๖-๒๐	คะแนน
ระดับ ๓ ดี	คะแนน ๑๒-๑๕	คะแนน
ระดับ ๒ พอใช้	คะแนน ๘-๑๑	คะแนน
ระดับ ๑ ควรปรับปรุง	คะแนน ๐-๗	คะแนน

ตัวอย่างแบบสังเกตพฤติกรรมการอ่าน

เรื่อง _____

ชั้น _____ วันที่ _____ เดือน _____ พ.ศ. _____

ร.ร.-	ชื่อ-สกุล	รายการประเมิน									ผลการประเมิน	
		จับหนังสือหรือบทอ่านได้ถูกต้อง (๕ คะแนน)	วางระยะห่างจากสายตาได้เหมาะสม (๕ คะแนน)	อ่านในที่ที่มีแสงสว่างพอเพียง (๕ คะแนน)	อ่านในท่าที่สบายผ่อนคลาย ไม่เกร็ง (๕ คะแนน)	มีสมาธิในการอ่าน (๕ คะแนน)	อ่านคำถูกต้องตามอักขรวิธี (๕ คะแนน)	เว้นวรรคตอนถูกต้อง (๕ คะแนน)	อ่านคล่องไม่ตะกุกตะกัก (๕ คะแนน)		ผ่าน	ไม่ผ่าน
๑												
๒												
๓												
๔												
๕												
๖												
๗												
๘												
๙												
๑๐												
๑๑												
๑๒												
๑๓												
๑๔												
๑๕												

เกณฑ์การประเมิน
ได้คะแนนร้อยละ ๘๐ ขึ้นไปถือว่าผ่าน

ตัวอย่างแบบสังเกตพฤติกรรมนักเรียน

เรื่อง _____

ชั้น _____ วันที่ _____ เดือน _____ พ.ศ. _____

ที่	ชื่อ-สกุล	รายการประเมิน								ผลการประเมิน	
		ทำทางในการนั่งถูกต้อง	จับดินสอ ปากกาถูกวิธี	วางสมุดถูกต้อง	วางแขนถูกต้อง	เขียนพยัญชนะ สระ ตัวสะกด ถูกต้อง	มีความเป็นระเบียบเรียบร้อย	เสร็จทันตามกำหนดเวลา	ตั้งใจ มีความเพลิดเพลินในการเขียน	ผ่าน	ไม่ผ่าน
๑											
๒											
๓											
๔											
๕											
๖											
๗											
๘											
๙											
๑๐											
๑๑											
๑๒											
๑๓											
๑๔											
๑๕											

เกณฑ์การประเมิน
การผ่านการประเมินต้องผ่านทุกรายการ

ตัวอย่างแบบประเมินมารยาทในการอ่านและนิสัยรักการอ่าน

เรื่อง _____

ชั้น _____ วันที่ _____ เดือน _____ พ.ศ. _____

ร.ร.-	ชื่อ-สกุล	รายการประเมิน									ผลการประเมิน
		ไม่อ่านเสียงดังรบกวนผู้อื่น (๕ คะแนน)	ไม่เล่นขณะที่อ่าน (๕ คะแนน)	ตั้งใจอ่าน (๕ คะแนน)	ใช้เวลาว่างในการอ่านหนังสือ (๕ คะแนน)	เข้าร่วมกิจกรรมในการอ่าน (๕ คะแนน)	ยอมรับฟังคำแนะนำในการอ่าน (๕ คะแนน)	ปรับปรุงการอ่านตามคำแนะนำ (๕ คะแนน)	ให้ความรู้เกี่ยวกับกาอ่าน (๕ คะแนน)	รวมคะแนน (๔๐ คะแนน)	
		ผ่าน	ไม่ผ่าน								
๑											
๒											
๓											
๔											
๕											
๖											
๗											
๘											
๙											
๑๐											
๑๑											
๑๒											
๑๓											
๑๔											
๑๕											

เกณฑ์การประเมิน
ได้คะแนนร้อยละ ๘๐ ขึ้นไปถือว่าผ่าน

ตัวอย่างแบบประเมินมารยาทในการเขียนและนิสัยรักการเขียน

เรื่อง _____

ชั้น _____ วันที่ _____ เดือน _____ พ.ศ. _____

ร.ด.-		ข้อ-สกุล	รายการประเมิน										ผลการประเมิน		
๑	๒		เขียนให้อ่านง่าย สะอาด ไม่ขีดฆ่า (๔ คะแนน)	ไม่ขีดเขียนในที่สาธารณะ (๔ คะแนน)	ใช้ภาษาเหมาะสมกับเวลา สถานที่ และบุคคล (๔คะแนน)	ไม่เขียนล้อเลียนผู้อื่นหรือทำให้ผู้อื่นเสียหาย (๔ คะแนน)	ตั้งใจเขียน (๔ คะแนน)	ใช้เวลาว่างในการเขียนหนังสือ (๔ คะแนน)	เข้าร่วมกิจกรรมในการเขียน (๔ คะแนน)	ยอมรับฟังคำแนะนำในการเขียน (๔ คะแนน)	ปรับปรุงการเขียนตามคำแนะนำ (๔ คะแนน)	ให้ความรู้เกี่ยวกับการเขียน (๔ คะแนน)	รวมคะแนน (๔๐ คะแนน)	ผ่าน	ไม่ผ่าน

เกณฑ์การประเมิน

ได้คะแนนร้อยละ ๘๐ ขึ้นไปถือว่าผ่าน

ตัวอย่างแบบประเมินมารยาทในการฟังและการดู

เรื่อง _____

ชั้น _____ วันที่ _____ เดือน _____ พ.ศ. _____

ที่- ข้อ-สกุล		รายการประเมิน								ผลการประเมิน	
		ตั้งใจฟัง มองผู้สนทนาอย่างสนใจ	"ไม่ส่งเสียงดังรบกวนผู้อื่น"	"ไม่นำงานอื่นขึ้นมาทำ"	"ไม่พูดสอดแทรก"	ซักถามในเวลาที่เหมาะสม	ขออนุญาตหรือเคารพผู้พูด	ปรับเปลี่ยนเมื่อชอบใจ	"ไม่แสดงกิริยาที่ไม่เหมาะสม"	ผ่าน	ไม่ผ่าน
๑											
๒											
๓											
๔											
๕											
๖											
๗											
๘											
๙											
๑๐											
๑๑											
๑๒											
๑๓											
๑๔											
๑๕											

เกณฑ์การประเมิน
การผ่านการประเมินต้องผ่านทุกรายการ

ตัวอย่างแบบประเมินมารยาทในการพูด

เรื่อง _____

ชั้น _____ วันที่ _____ เดือน _____ พ.ศ. _____

ที่- ข้อ- ลำดับ	ข้อ- สังเกต	รายการประเมิน							ผลการ ประเมิน	
		มองผู้ฟังอย่างสนใจ	พูดให้คนอื่นอย่างทั่วถึง	พูดด้วยถ้อยคำสุภาพ ชัดเจน	ใช้ท่าทางประกอบการพูด	พูดด้วยน้ำเสียงที่น่านฟัง เหมาะสม	ขออนุญาตซักถามอย่างสุภาพ	ไม่พูดขัดจังหวะผู้อื่น	ผ่าน	ไม่ผ่าน
๑										
๒										
๓										
๔										
๕										
๖										
๗										
๘										
๙										
๑๐										
๑๑										
๑๒										
๑๓										
๑๔										
๑๕										

เกณฑ์การประเมิน
การผ่านการประเมินต้องผ่านทุกรายการ

ตัวอย่างแบบประเมินผลงานกลุ่ม

เรื่อง _____

ชั้น _____ วันที่ _____ เดือน _____ พ.ศ. _____

ที่- ข้อ- สกล	ชื่อ-สกุล	รายการประเมิน				รวมคะแนน (๒๐ คะแนน)	ผลการประเมิน	
		ความถูกต้องชัดเจน (๕ คะแนน)	ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ (๕ คะแนน)	วิธีการนำเสนอ (๕ คะแนน)	การนำไปใช้ (๕ คะแนน)		ผ่าน	ไม่ผ่าน
๑								
๒								
๓								
๔								
๕								
๖								
๗								
๘								
๙								
๑๐								

เกณฑ์การประเมิน

- ได้คะแนนร้อยละ ๖๐ ขึ้นไปถือว่าผ่าน หรืออาจใช้เกณฑ์เป็นระดับคุณภาพ ๔ ๓ ๒ ๑ ดังนี้
- ระดับ ๔ ดีมาก

คะแนน ๑๖-๒๐ คะแนน
- ระดับ ๓ ดี

คะแนน ๑๒-๑๕ คะแนน
- ระดับ ๒ พอใช้

คะแนน ๘-๑๑ คะแนน
- ระดับ ๑ ควรปรับปรุง

คะแนน ๐-๗ คะแนน

ตัวอย่างแบบประเมินผลงาน/กิจกรรมเป็นรายบุคคล

เรื่อง _____

ชั้น _____ วันที่ _____ เดือน _____ พ.ศ. _____

ที่ -	ชื่อ-สกุล	รายการประเมิน				รวมคะแนน (๒๐ คะแนน)	ผลการประเมิน	
		ความถูกต้องของผลงาน/กิจกรรม (๕ คะแนน)	ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ (๕ คะแนน)	รูปแบบการนำเสนอ (๕ คะแนน)	การนำไปใช้ประโยชน์ (๕ คะแนน)		ผ่าน	ไม่ผ่าน
๑								
๒								
๓								
๔								
๕								
๖								
๗								
๘								
๙								
๑๐								

เกณฑ์การประเมิน

- ได้คะแนนร้อยละ ๖๐ ขึ้นไปถือว่าผ่าน หรืออาจใช้เกณฑ์เป็นระดับคุณภาพ ๔ ๓ ๒ ๑ ดังนี้
- ระดับ ๔ ดีมาก

คะแนน ๑๖-๒๐ คะแนน
- ระดับ ๓ ดี

คะแนน ๑๒-๑๕ คะแนน
- ระดับ ๒ พอใช้

คะแนน ๘-๑๑ คะแนน
- ระดับ ๑ ควรปรับปรุง

คะแนน ๐-๗ คะแนน

ตัวอย่างแบบประเมินพฤติกรรมในการทำงานเป็นรายบุคคล

เรื่อง _____

ชั้น _____ วันที่ _____ เดือน _____ พ.ศ. _____

ร.ร.-	ชื่อ-สกุล	รายการประเมิน								รวมคะแนน (๑๖ คะแนน)	ผลการประเมิน			
		ความสนใจในการทำงาน (๒ คะแนน)	การตอบคำถาม (๒ คะแนน)	การให้ความช่วยเหลือผู้อื่น (๒ คะแนน)	การแสดงความคิดเห็น (๒ คะแนน)	การรับฟังความคิดเห็น (๒ คะแนน)	การทำงานตามที่ได้รับมอบหมาย (๒ คะแนน)	มุ่งมั่นทำงานให้สำเร็จ (๒ คะแนน)	พอใจกับความสำเร็จของงาน (๒ คะแนน)		ค.	อ	ด	อ
๑														
๒														
๓														
๔														
๕														
๖														
๗														
๘														
๙														
๑๐														

เกณฑ์การประเมิน

- ได้คะแนนร้อยละ ๖๐ ขึ้นไปถือว่าผ่าน หรืออาจใช้เกณฑ์เป็นระดับคุณภาพ ๔ ๓ ๒ ๑ ดังนี้
- ระดับ ๔ ดีมาก

คะแนน ๑๓-๑๖ คะแนน
- ระดับ ๓ ดี

คะแนน ๑๐-๑๒ คะแนน
- ระดับ ๒ พอใช้

คะแนน ๖-๘ คะแนน
- ระดับ ๑ ควรปรับปรุง

คะแนน ๐-๕ คะแนน

ตัวอย่างแบบประเมินพฤติกรรมรายบุคคล

เรื่อง _____

ชั้น _____ วันที่ _____ เดือน _____ พ.ศ. _____

ที่- ร	ข้อ- สฤล	รายการประเมิน					รวมคะแนน (๒๐ คะแนน)	ผลการประเมิน	
		ความสนใจ (๔ คะแนน)	การตอบคำถาม (๔ คะแนน)	การแสดงความคิดเห็น (๔ คะแนน)	การรับฟังความคิดเห็น (๔ คะแนน)	ทำงานตามที่ได้รับมอบหมาย (๔ คะแนน)		ผ่าน	ไม่ผ่าน
๑									
๒									
๓									
๔									
๕									
๖									
๗									
๘									
๙									
๑๐									

เกณฑ์การประเมิน

- ได้คะแนนร้อยละ ๖๐ ขึ้นไปถือว่าผ่าน หรืออาจใช้เกณฑ์เป็นระดับคุณภาพ ๔ ๓ ๒ ๑ ดังนี้
- ระดับ ๔ ดีมาก

คะแนน ๑๖-๒๐

คะแนน
- ระดับ ๓ ดี

คะแนน ๑๒-๑๕

คะแนน
- ระดับ ๒ พอใช้

คะแนน ๘-๑๑

คะแนน
- ระดับ ๑ ควรปรับปรุง

คะแนน ๐-๗

คะแนน

ตัวอย่างแบบประเมินพฤติกรรมในการทำงานกลุ่ม

เรื่อง _____

ชั้น _____ วันที่ _____ เดือน _____ พ.ศ. _____

ที่- ร	ชื่อ-สกุล	รายการประเมิน										ผลการ ประเมิน
		ความสนใจในการทำงาน (๒ คะแนน)	การแบ่งหน้าที่ในงานที่ทำ (๒ คะแนน)	การรับฟังความคิดเห็น (๒ คะแนน)	การตัดสินใจร่วมกัน (๒ คะแนน)	บรรยากาศในการทำงาน (๒ คะแนน)	การให้ความช่วยเหลือ (๒ คะแนน)	การเคารพข้อตกลงของกลุ่ม (๒ คะแนน)	การทำตามหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย (๒ คะแนน)	การปรับปรุงแก้ไขด้วยความเต็มใจ (๒ คะแนน)	ความพอใจกับความสำเร็จของงาน (๒ คะแนน)	
												รวมคะแนน (๒๐ คะแนน)
												ผ่าน
												ไม่ผ่าน
๑												
๒												
๓												
๔												
๕												
๖												
๗												
๘												
๙												
๑๐												

เกณฑ์การประเมิน

ได้คะแนนร้อยละ ๖๐ ขึ้นไปถือว่าผ่าน หรืออาจใช้เกณฑ์เป็นระดับคุณภาพ ๔ ๓ ๒ ๑ ดังนี้

- ระดับ ๔ ดีมาก
- คะแนน ๑๖-๒๐ คะแนน
- ระดับ ๓ ดี
- คะแนน ๑๒-๑๕ คะแนน
- ระดับ ๒ พอใช้
- คะแนน ๘-๑๑ คะแนน
- ระดับ ๑ ควรปรับปรุง
- คะแนน ๐-๗ คะแนน

ตัวอย่างแบบประเมินการตรวจผลงาน

เรื่อง _____

ชั้น _____ วันที่ _____ เดือน _____ พ.ศ. _____

ที่- ข้อ- สกล	รายการประเมิน					รวมคะแนน (๒๐ คะแนน)	ผลการประเมิน	
	ความถูกต้อง (๔ คะแนน)	ลายมือสวยงาม อ่านง่าย (๔ คะแนน)	ความสะอาด (๔ คะแนน)	ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ (๔ คะแนน)	ความรับผิดชอบ (๔ คะแนน)		ผ่าน	ไม่ผ่าน
๑								
๒								
๓								
๔								
๕								
๖								
๗								
๘								
๙								
๑๐								

เกณฑ์การประเมิน

ได้คะแนนร้อยละ ๖๐ ขึ้นไปถือว่าผ่าน หรืออาจใช้เกณฑ์เป็นระดับคุณภาพ ๔ ๓ ๒ ๑ ดังนี้

ระดับ ๔ ดีมาก	คะแนน ๑๖-๒๐	คะแนน
ระดับ ๓ ดี	คะแนน ๑๒-๑๕	คะแนน
ระดับ ๒ พอใช้	คะแนน ๘-๑๑	คะแนน
ระดับ ๑ ควรปรับปรุง	คะแนน ๐-๗	คะแนน

ตัวอย่างแบบประเมินโครงการ

ชื่อโครงการ _____ กลุ่มที่ _____
 ภาคเรียนที่ _____ ชั้น _____

ที่-	ชื่อ-สกุล	รายการประเมิน				รวมรายการที่ผ่านเกณฑ์ขั้นต่ำ	ผลการประเมิน	
		ความสำคัญของการจัดทำโครงการ	เนื้อหาของโครงการ	กระบวนการทำงาน	การนำเสนอโครงการ		ผ่าน	ไม่ผ่าน
๑								
๒								
๓								
๔								
๕								
๖								
๗								
๘								
๙								
๑๐								
๑๑								
๑๒								
๑๓								
๑๔								
๑๕								

เกณฑ์การประเมิน

รายการประเมิน	เกณฑ์การประเมิน			
	ระดับ ๔ ดีมาก	ระดับ ๓ ดี	ระดับ ๒ พอใช้	ระดับ ๑ ปรับปรุง
ความสำคัญของการจัดทำโครงการ	มีการทำงานเป็นกระบวนการกลุ่ม มีความคิดริเริ่ม สร้างสรรค์ สอดคล้องกับเนื้อหา และมีประโยชน์ในชีวิตจริง	มีการทำงานเป็นกระบวนการกลุ่ม มีความคิดริเริ่ม สร้างสรรค์ บางส่วน ไม่สอดคล้องกับเนื้อหา แต่มีประโยชน์ในชีวิตจริง	มีการทำงานเป็นกระบวนการกลุ่ม มีความคิดริเริ่ม สร้างสรรค์ ไม่สอดคล้องกับเนื้อหา และไม่มีประโยชน์ในชีวิตจริง	มีการทำงานเป็นกระบวนการกลุ่ม แต่ขาดความคิดริเริ่ม สร้างสรรค์ ไม่สอดคล้องกับเนื้อหา และไม่มีประโยชน์ในชีวิตจริง
เนื้อหาของโครงการ	เนื้อหาถูกต้องครบถ้วน ใช้แนวคิดและข้อมูลข่าวสารที่เหมาะสม และมีการสรุปได้ดี	เนื้อหาเกือบทั้งหมด ถูกต้อง ใช้แนวคิดที่เหมาะสม มีข้อมูลข่าวสารบางเรื่อง ไม่เหมาะสม และการสรุปต้องแก้ไข	เนื้อหาบางส่วน ถูกต้อง แนวคิดและข้อมูลข่าวสาร บางส่วนต้องแก้ไข และการสรุปต้องแก้ไข	เนื้อหาส่วนใหญ่ ไม่ถูกต้อง แนวคิด และข้อมูลข่าวสาร ส่วนใหญ่ต้องแก้ไข และการสรุปต้องแก้ไขทั้งหมด
กระบวนการทำงาน	มีการวางแผนอย่างเป็นระบบ มีการดำเนินงานตามแผน ลงมือปฏิบัติ จนประสบความสำเร็จ และมีการประเมินและปรับปรุงการดำเนินงาน	มีการวางแผนอย่างเป็นระบบ มีการดำเนินงานตามแผน ลงมือปฏิบัติ จนประสบความสำเร็จ แต่ขาดการประเมินและปรับปรุงการดำเนินงาน	มีการวางแผนงานอย่างเป็นระบบ แต่ไม่ได้ดำเนินงานตามแผน แม้จะปฏิบัติจนประสบความสำเร็จ และมีการประเมินและปรับปรุงการดำเนินงานก็ตาม	มีการวางแผนไม่เป็นระบบ การดำเนินงานไม่ประสบความสำเร็จ
การนำเสนอโครงการ	สื่อความหมายได้ชัดเจน ข้อมูลครบถ้วนสมบูรณ์ ใช้รูปแบบที่เหมาะสม และข้อสรุปของโครงการบรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้	สื่อความหมายได้ชัดเจน ข้อมูลครบถ้วนสมบูรณ์ ใช้รูปแบบที่ไม่ค่อยเหมาะสม แต่ข้อสรุปของโครงการบรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้	สื่อความหมายไม่ค่อยชัดเจน ข้อมูลบางส่วนขาดความสมบูรณ์ ใช้รูปแบบที่ไม่เหมาะสม ข้อสรุปของโครงการไม่บรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ทั้งหมด	สื่อความหมายไม่ชัดเจน ข้อมูลส่วนใหญ่ไม่สมบูรณ์ ใช้รูปแบบที่ไม่เหมาะสม ข้อสรุปของโครงการไม่บรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้

เกณฑ์การตัดสินผลการเรียน

นักเรียนต้องมีพฤติกรรมอย่างน้อยระดับ ๓ ขึ้นไปในแต่ละรายการ จำนวน ๓ ใน ๔ รายการ

ตัวอย่าง
แบบประเมินโครงการ (ทั่วไป)

ชื่อโครงการ _____ กลุ่มที่ _____
ภาคเรียนที่ _____ ชั้น _____

ที่- ข้อ- สกล	ชื่อ-สกุล	รายการประเมิน					รวมจำนวนรายการที่ผ่านเกณฑ์ขั้นต่ำ	ผลการประเมิน	
		กำหนดประเด็นปัญหาชัดเจน	วางแผนกำหนดขั้นตอนการแก้ปัญหาได้เหมาะสม	ลงมือปฏิบัติตามแผน	สามารถนำไปใช้แก้ปัญหาในชีวิตประจำวัน	เขียนรายงานนำเสนอ		ผ่าน	ไม่ผ่าน
๑									
๒									
๓									
๔									
๕									

เกณฑ์การประเมิน แยกตามองค์ประกอบย่อย ๕ ด้าน

๑. กำหนดประเด็นปัญหาชัดเจน

- ๔ หมายถึง กำหนดประเด็นปัญหาได้ด้วยตนเอง ปัญหาที่กำหนดมีความเฉพาะเจาะจงชัดเจนดีมาก
 ๓ หมายถึง กำหนดประเด็นปัญหาได้ด้วยตนเอง ปัญหาที่กำหนดมีความเฉพาะเจาะจงชัดเจนดี
 ๒ หมายถึง กำหนดประเด็นปัญหาได้ด้วยตนเองเป็นบางส่วน ปัญหาที่กำหนดมีความเฉพาะเจาะจงชัดเจนพอใช้
 ๑ หมายถึง กำหนดประเด็นปัญหาด้วยตนเองไม่ได้

๒. วางแผนกำหนดขั้นตอนการแก้ปัญหาได้เหมาะสม

- ๔ หมายถึง ออกแบบวิธีการ ขั้นตอนการแก้ปัญหา ระบุควบคุมตัวแปรได้ถูกต้องเหมาะสม
 ๓ หมายถึง ออกแบบวิธีการ ขั้นตอนการแก้ปัญหา ระบุควบคุมตัวแปรได้ค่อนข้างเหมาะสม
 ๒ หมายถึง ออกแบบวิธีการ ขั้นตอนการแก้ปัญหา ระบุควบคุมตัวแปรได้เหมาะสมพอใช้
 ๑ หมายถึง ออกแบบวิธีการ ขั้นตอนการแก้ปัญหา ระบุควบคุมตัวแปรได้ไม่เหมาะสม

๓. ลงมือปฏิบัติตามแผน

- ๔ หมายถึง ลงมือแก้ปัญหาตามขั้นตอนที่กำหนดไว้อย่างครบถ้วนจริงจึง สามารถค้นพบความรู้
 ข้อคิด แนวทางการปฏิบัติตามประเด็นปัญหาที่ตั้งไว้ด้วยตนเองทั้งหมด
- ๓ หมายถึง ลงมือแก้ปัญหาตามขั้นตอนที่กำหนดไว้อย่างครบถ้วนจริงจึง สามารถค้นพบความรู้
 ข้อคิด แนวทางการปฏิบัติตามประเด็นปัญหาที่ตั้งไว้ด้วยตนเองเป็นส่วนใหญ่
- ๒ หมายถึง ลงมือปฏิบัติตามขั้นตอนที่กำหนดบ้าง แต่ไม่ครบถ้วน สามารถค้นพบความรู้
 ข้อคิด แนวทางการปฏิบัติตามประเด็นปัญหาที่ตั้งไว้ด้วยตนเองเป็นบางส่วน
- ๑ หมายถึง ลงมือปฏิบัติตามขั้นตอนที่กำหนดได้น้อยมาก ไม่สามารถค้นพบความรู้ ข้อคิด
 แนวทางการปฏิบัติตามประเด็นปัญหาที่ตั้งไว้

๔. สามารถนำไปใช้แก้ปัญหาในชีวิตประจำวัน

- ๔ หมายถึง นำข้อค้นพบ วิธีปฏิบัติไปใช้แก้ปัญหาในชีวิตประจำวันได้ครบถ้วน ถูกต้อง และต่อเนื่อง
- ๓ หมายถึง นำข้อค้นพบ วิธีปฏิบัติไปใช้แก้ปัญหาในชีวิตประจำวันได้ครบถ้วน ถูกต้องแต่ขาดความต่อเนื่อง
- ๒ หมายถึง นำข้อค้นพบ วิธีปฏิบัติไปใช้แก้ปัญหาในชีวิตประจำวันได้เป็นบางส่วน และต้องกระตุ้นเตือน
 ให้ปฏิบัติอย่างต่อเนื่อง
- ๑ หมายถึง นำข้อค้นพบ วิธีปฏิบัติไปใช้แก้ปัญหาในชีวิตประจำวันได้น้อยมาก หรือไม่นำไปใช้เลย

๕. เขียนรายงานนำเสนอ

- ๔ หมายถึง บันทึกผลการศึกษาค้นคว้าและนำเสนอข้อมูลได้ถูกต้องชัดเจน แสดงให้เห็นถึงขั้นตอนการวางแผน
 การลงมือแก้ปัญหา และข้อค้นพบที่ได้ครบถ้วน
- ๓ หมายถึง บันทึกผลการศึกษาค้นคว้าและนำเสนอข้อมูลได้ถูกต้องชัดเจน แสดงให้เห็นถึงขั้นตอนการวางแผน
 การลงมือแก้ปัญหา และข้อค้นพบที่ได้ค่อนข้างครบถ้วน
- ๒ หมายถึง บันทึกผลการศึกษาค้นคว้าและนำเสนอข้อมูลได้บ้าง แสดงให้เห็นถึงขั้นตอนการวางแผน
 การลงมือแก้ปัญหา และข้อค้นพบที่ได้เพียงบางส่วน
- ๑ หมายถึง บันทึกผลการศึกษาค้นคว้าและนำเสนอข้อมูลได้น้อยมาก แสดงให้เห็นถึงขั้นตอนการวางแผน
 การลงมือแก้ปัญหา และข้อค้นพบที่ได้ไม่ชัดเจน

เกณฑ์การตัดสินผลการเรียน

นักเรียนต้องมีพฤติกรรมในแต่ละรายการอย่างน้อยระดับ ๓ ขึ้นไป จำนวน ๓ ใน ๕ รายการ

แฟ้มสะสมผลงาน (Portfolio) เป็นแหล่งรวบรวมผลงานของนักเรียนอย่างเป็นระบบ ที่นำมาใช้ประเมินสมรรถภาพของนักเรียน เพื่อช่วยให้นักเรียน ครู ผู้ปกครอง หรือผู้ที่เกี่ยวข้องเกิดความเข้าใจและมองเห็นอย่างเป็นรูปธรรมได้ว่าการปฏิบัติงานและผลงานของนักเรียนมีคุณภาพมาตรฐานอยู่ในระดับใด

แฟ้มสะสมผลงานเป็นเครื่องมือประเมินผลตามสภาพจริงที่ให้ออกาสนักเรียนได้ใช้ผลงานจากที่ได้ปฏิบัติจริงสื่อสารให้ผู้อื่นเข้าใจถึงความสามารถที่แท้จริงของตน ซึ่งผลงานที่เก็บสะสมในแฟ้มสะสมผลงานมีหลายลักษณะ เช่น การเขียนรายงาน บทความ การศึกษาค้นคว้า สิ่งประดิษฐ์ การทำโครงการ บันทึกการบรรยาย บันทึกการทดลอง บันทึกการอภิปราย บันทึกประจำวัน แบบทดสอบ

แบบบันทึกความคิดเห็นเกี่ยวกับการประเมินชิ้นงานในแฟ้มสะสมผลงาน

ชื่อชิ้นงาน _____ วันที่ _____ เดือน _____ พ.ศ. _____
 หน่วยการเรียนรู้ที่ _____ เรื่อง _____

รายการประเมิน	บันทึกความคิดเห็นของนักเรียน
๑. เหตุผลที่เลือกผลงานชิ้นนี้ไว้ในแฟ้มสะสมงาน	_____
๒. จุดเด่นและจุดด้อยของผลงานชิ้นนี้มีอะไรบ้าง	_____
๓. ถ้าจะปรับปรุงผลงานชิ้นนี้ให้ดีขึ้นควรปรับปรุงอย่างไร	_____
๔. ผลงานชิ้นนี้ควรได้คะแนนเท่าใด เพราะเหตุใด (ถ้ากำหนดให้คะแนนเต็ม ๑๐ คะแนน)	_____

ความเห็นของครูหรือที่ปรึกษา

ความเห็นของผู้ปกครอง

ผลการประเมินของครูหรือที่ปรึกษา

ตัวอย่างแบบประเมินแฟ้มสะสมผลงาน

เรื่อง _____ กลุ่มที่ _____
ภาคเรียนที่ _____ ชั้น _____

รายการประเมิน	ระดับคุณภาพ			
	๔	๓	๒	๑
๑. โครงสร้างและองค์ประกอบ				
๒. แนวความคิดหลัก				
๓. การประเมินผล				
๔. การนำเสนอ				

เกณฑ์การประเมิน แยกตามองค์ประกอบย่อย ๔ ด้าน

ระดับคุณภาพ	รายการประเมิน
๑. โครงสร้างและองค์ประกอบ	
๔	ผลงานมีองค์ประกอบที่สำคัญครบถ้วน และจัดเก็บได้อย่างเป็นระบบ
๓	ผลงานมีองค์ประกอบที่สำคัญเกือบครบถ้วน และส่วนใหญ่จัดเก็บอย่างเป็นระบบ
๒	ผลงานมีองค์ประกอบที่สำคัญเป็นส่วนน้อย แต่บางชิ้นงานมีการจัดเก็บที่เป็นระบบ
๑	ผลงานขาดองค์ประกอบที่สำคัญ และการจัดเก็บไม่เป็นระบบ
๒. แนวความคิดหลัก	
๔	ผลงานสะท้อนแนวความคิดหลักของนักเรียนที่ได้ความรู้ทางภาษาไทย มีหลักฐานแสดงว่ามีการนำความรู้ไปใช้ประโยชน์ได้มาก
๓	ผลงานสะท้อนแนวความคิดหลักของนักเรียนที่ได้ความรู้ทางภาษาไทย มีหลักฐานแสดงว่าสามารถนำความรู้ไปใช้ในสถานการณ์ตัวอย่างได้
๒	ผลงานสะท้อนแนวความคิดหลักของนักเรียนว่าได้ความรู้ทางภาษาไทยบ้าง มีหลักฐานแสดงถึงความพยายามที่จะนำไปใช้ประโยชน์
๑	ผลงานจัดไม่เป็นระบบ มีหลักฐานแสดงว่ามีความรู้ทางภาษาไทยน้อยมาก

ระดับคุณภาพ	รายการประเมิน
๓. การประเมินผล	
๔	มีการประเมินความสามารถและประสิทธิภาพการปฏิบัติงานและผลงาน รวมทั้งมีการเสนอแนะโครงการที่เป็นไปได้ที่จะจัดทำต่อไปได้อย่างชัดเจนหลายโครงการ
๓	มีการประเมินความสามารถและประสิทธิภาพการปฏิบัติงานและผลงาน รวมทั้งการเสนอแนะโครงการที่ควรจัดทำต่อไป
๒	มีการประเมินความสามารถและประสิทธิภาพการปฏิบัติงานและผลงานบ้าง รวมทั้งมีการเสนอแนะโครงการที่จะทำต่อไปแต่ไม่ชัดเจน
๑	มีการประเมินประสิทธิภาพการปฏิบัติงานและผลงานน้อยมาก และไม่มีข้อเสนอแนะใด ๆ
๔. การนำเสนอ	
๔	เขียนบทสรุปและรายงานที่มีระบบดี มีขั้นตอน มีข้อมูลครบถ้วน มีการประเมินผลครบถ้วน แสดงออกถึงความคิดริเริ่มสร้างสรรค์
๓	เขียนบทสรุปและรายงานแสดงให้เห็นว่ามีขั้นตอนการจัดเก็บผลงาน มีการประเมินผลงานเป็นส่วนใหญ่
๒	เขียนบทสรุปและรายงานแสดงให้เห็นว่ามีขั้นตอนการจัดเก็บผลงาน มีการประเมินผลเป็นบางส่วน
๑	เขียนบทสรุปและรายงานแสดงให้เห็นว่ามีขั้นตอนการจัดเก็บผลงาน แต่ไม่มีการประเมินผล

เกณฑ์การประเมินโดยภาพรวม

ระดับคุณภาพ	รายการประเมิน
๔	ผลงานมีรายละเอียดมากเพียงพอ ไม่มีข้อผิดพลาดหรือแสดงถึงความไม่เข้าใจ มีความเข้าใจในเรื่องที่ศึกษาโดยมีการบูรณาการ หรือเชื่อมโยงแนวความคิดหลักต่าง ๆ เข้าด้วยกัน
๓	ผลงานมีรายละเอียดมากเพียงพอและไม่มีข้อผิดพลาด หรือแสดงถึงความไม่เข้าใจ แต่ข้อมูลต่าง ๆ เป็นลักษณะของการนำเสนอที่ไม่ได้บูรณาการระหว่างข้อมูลกับแนวความคิดหลักของเรื่องที่ศึกษา
๒	ผลงานมีรายละเอียดที่บันทึกไว้ แต่พบว่าบางส่วนมีความผิดพลาดหรือไม่ชัดเจน หรือแสดงถึงความไม่เข้าใจเรื่องที่ศึกษา
๑	ผลงานมีข้อมูลน้อย ไม่มีรายละเอียดบันทึกไว้